



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ299876	ImageGroup:	I4CZ364383
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་བྲི་ལན་ཁག་ཅིག 'dzin rim bcu gnyis kyi bod yig slob tshan dang 'brel ba'i dri lan khag cig
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the Library of Tibetan Works and Archives, LTWA acc No:D12556
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	tcv school
Date:	2010
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

Class No.

Acc. No.

LYWA

Pharmacokinetics

༡༣༩ ། འཇིག་རིན་པོ་མཉེན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཕྱོད་པ་ཐུག་

དང་

འཇིག་རིན་པོ་མཉེན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཕྱོད་པ་ཐུག་

མེད་པའི་དྲི་ཡན་པའི་བཅུག་པ་མོ།



ཕྱིན་པའི་འདས་ལོ། ༣༥༥༤

© སྤྱི་གསུམ་གྱི་གདང་ཚྭ་མ་གྱི་གཡ་ནས་ཚོག་མཆན་མེད་པར་དེ་བའ་འདི་
 དཔར་སྐྱུན་དང་འབྲེམས་སྡེ་ལ་
 མི་ཚོགས་

སྤྱི་གསུམ་གྱི་གདང་ཚྭ་མ་གྱི་གཡ་
 རྒྱ་གྱི་གདང་ཀམ་པུ་ཏར་འབྲེམས་འགོད་པ།
 དཔར་སྐྱུན་དང་པོ།

ཐུབ་ཤོག་བཟོ་འགོད་པ།

འབྲེལ་གཏུགས་ཁ་བྱང་།

Mr. Karma (Tibetan PGT)
 Senior Section
 Tibetan Children's Village School
 Dharamshala Cantt;
 Distt: Kangra
 (H.P) 176216
 Cell Phone: 9418289637

E-mail: karmanyi@yahoo.com

རྒྱ་མེད་པོ་དེ་ཁྱིམ་པོ་དེ་དགེ་ལཱ།

རྒྱ་མེད་པོ་དེ་ཁྱིམ་པོ་དེ་དགེ་ལཱ།

པོ་དེ་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༥

ཕྱི་ལོ། ༡༩༩༠

ཀན་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ།

མ་རུ་ན། ངམ་པ་ནི།

(Shree Varun Jampani)

བཀྲ་རབ་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་།

(བརྩིག་ཚན་རིག་ཀྱི་ལཱ། ༡༩༩༠)



ཕ་ བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་རྒྱུ།

TIBETAN CHILDREN'S VILLAGES

(Registered under the Societies Act XXI of 1860)

Patron : H.H. The Dalai Lama

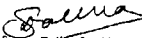
Head Office
Dharamsala Cantt. - 176216
Distt. Kangra, H.P., India

Message

Mr. Karma, Acharya, our Post Graduate Tibetan language teacher, has many years of experience and expertise of teaching at +2 levels. So I am very happy to know that he is bringing out a guide book- in question answer form - based on the text and syllabus of class XII.

To the best of my knowledge this would be first of its kind. Therefore, I am sure the book will be very useful resource for the children especially at the time of their final revision and examination when due to time constrain one needs to do selective studies.

We deeply appreciate his sincere effort to help children to improve their performance and wholeheartedly congratulate him.


Sonam Dolkar Samkhar
Education Director



27/09/2010

Bank Account : HDFC BANK, DHARAMSALA A/c No. 06051170000044 Swift Code : HDFCINBBXXX / HDFCINBB605

H.O. Spon: (91) 1892-221348/220156, Fax: (91) 1892-221670, Outreach Spon: (91) 1892-221680, Scholarship Office: (91) 1892-220357

Admission Office: (91) 1892-221640, Education Director: (91) 1892-221686, Accounts Office: (91) 1892-221258

Auditor/Purchasing: (91) 1892-221683 E-mail: headoffice@tcv.org.in Website: www.tcv.org.in

དབར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༣༡། ཁྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་བཞི་པའི་ཁོས་ཆོད་ནས། “འདིན་རིམ་དགུ་པ་
ཡན་གྱི་སློབ་དེབ་ནམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། ཟུར་བཏོན་ཚུགས་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་སྐྱོན་གནང་ཐབས་གནང་
ཏུ།”ཞེས་པའི་འབྲུག་བཞིན། རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་བསྐྱབ་གཞི་ནམས་གནང་འབེབས་གནང་
ཏུ་ཁྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་གཞི་རིམ་གོང་མའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་དང་སྔོང་ཆུང་བཅས་པར་དཔར་སྐྱོན་གྱིས་
འབྲིམས་སྤེལ་གནང་འགོ་བཙུགས་ཡོད། དེ་ཡང་། འདིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་ཐུག་ནམས་ཀྱི་གར་
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱགས་ཆེན་མོ་གཏོང་དགོས་སྐབས། བསྐྱབ་གཞི་གཞན་གྱི་སློབ་ཆུང་ནམས་ནི་བའི་ས་
ལན་ཞོགས་ཀྱི་སློབ་ནམས་སློབ་ཐུག་ཆོ་ལགོ་བདེ་དང་ནང་དོན་གསལ་ཁ་དོད་དུ་གཏོང་ཁུལ་བྱས་པ་ཞི། སློབ་
ཆུང་གི་ནང་དོན་སློར་བདེ་ཟུག་དུ་འཇགས་ཐབས་དང་འབྲེལ་ཡིག་རྒྱགས་ཆེད་སྔོང་བདེ་བོ་ཡོང་བའི་དམིགས་
ཆོད་བཟུང་སྤེལ་བཅོས་སྐྱོན་བྱས་པ་ཞིག་རེད་སྟེ། བོད་ཡིག་སློབ་ཆུང་ལ་ཡང་དེ་ལན་བཏོད་སྤྱི་གཟུགས་ནང་གི་
མཆན་གྱི་དགོངས་འཆར་དང་བསྐུལ་མ་མི་རྒྱུད་བཞིག་གནང་མཁན་བྱུང་ནས་དང་། སློབ་དེབ་ནང་དུ་ཡོད་
པའི་སློབ་ཆུང་གི་སྤྱི་ཁོག་ནམས་དོགས་རྒྱ་ཟུར་དུ་ལྷག་པར་དོགས་དེ་དཔར་དང་དུ་མཐུངས་ཀྱིས་དང་། སློབ་
གཉེར་བའི་གསལ་གིག་ལ་དེ་ལན་གྱི་སྔོང་དེབ་རིགས་ལ་དུས་ཆོད་དང་བསྐྱར་དེ་སྔོང་རྒྱར་འདུན་པ་ཆེས་ཆེར་
འདུག་པ་ཅས་མ་ཟད། བོད་ཡིག་ལ་ཞུན་ཆ་ཡོད་པའི་གསལ་ལ་ཡང་བོད་ཡིག་སློབ་ཆུང་ནམས་སྔོང་བདེ་བོ་
དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱགས་ལ་དཀའ་འཚོགས་མི་ཡོང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་དེ། དེ་བའི་ས་ལན་ཡོད་པའི་
བདེ་སྔོང་དེབ་རིགས་དང་། རྒྱལ་གོ་བ་བོད་ཁྱིམ་གྱི་བོད་ཡིག་འབྲིད་ཆས་སྤེལ་ཆེན་ནས་དཔར་སྐྱོན་གནང་
པའི་སློབ་དེབ་ཆུང་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལན་ཞོགས་ལས་བཏུས་དེ་ “འདིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བོད་ཡིག་
སློབ་ཆུང་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ལན་ཁག་ཅིག་བཞུགས་སོ།”ཞེས་བྱ་བ་འདི། རྒྱ་སྤྱིང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་
གྲྭ་དབུ་བརྟེས་ནས་མི་ལོ་དེལ་པོ་ ༡༠ འཁོར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྒྱུ་འཕྲོད་ཆོད་ཀྱི་ཚུགས་བསྐྱིགས་
དང་འབྲི་ཚོས་ཞུས་པ་ཡིན།

དེ་ལན་གྱི་དེབ་འདི་ཚོས་སྤྱི་གཟུགས་སྐྱོན་སྐྱབས་སྤྱི་གྲོགས་པོ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ན་ག་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱོན་དར་ལགས་ལས་ལས་སློན་གནང་བར་དམིགས་བསལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་བ་དང་།
འདིར་དེ་བའི་ས་ལན་མ་འཚམ་བ་དེ་འབྲུག་ཡོད་སྤྱིང་པས་ན། བོད་དགེ་དང་དོན་གཉེར་ཆན་གྱི་སློབ་ཐུག་
ཞོགས་ནས་རང་གཞན་བྱུན་མོང་ལ་སྤྱན་པའི་དགོངས་འཆར་གང་ཡོད་སོམ་དེ་མེད་པར་ལྷག་སྤོལ་གནང་
པའི་རེ་འདུན་ལྷ་ཡི་ཡོད། མདོར་ན། སློབ་པ་ཆུ་འདོད་ལྷ་བུའི་བོད་ཡིག་སྔོང་རྒྱར་དུས་ཆོད་མ་ཁོས་
པའམ་བོད་ཡིག་ལ་ཞུན་ཆ་ཡོད་རིགས་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་མན་ཐོགས་གང་
ལེགས་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

རྒྱ་སྤྱིང་བོད་དགེ་ཀུན་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡ ལ།

དཀར་ཆག

༡ གསུང་འཕྲིན། III

༢ དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད། V

རྟགས་འབྲུག

༡ ཐོན་མི་སམ་ཐོ་ཏེ་རྣམ་ཐར། ༡

༢ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སྤྱིའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༣

༣ ཐོན་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་བཤད་པ། ༤

༤ ཞར་བྱུང་མི་འབྲུག་པ་བཤད་པ། ༡༣

༥ བྱ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག ༡༣

༦ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་དངོས་པོ་བདག་གཞན། ༡༤

༧ དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ༢༡

༨ རྗེས་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་བཤད་པ། ༢༤

༩ དངུལ་ཁུ་སྒྲ་མ་ཆོས་བཟང་གི་རྣམ་ཐར། ༢༧

འབྲི་ཚུམ་དང་རྒྱན་སྦྱོད་ཡིག་རིགས།

༡ འབྲི་ཚུམ་དང་རྒྱན་སྦྱོད་ཡིག་རིགས། ༣༠

རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྲུང་གི་ལོ་ཉ།

༡ ཚུམ་པ་པོ་ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར། ༤༠

༢ རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྲུང་གི་ལོ་ཉའི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་ནང་དོན་སོགས། ༤༠

༣ རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྲུང་གི་ལོ་ཉའི་ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱ་ལན། ༤༤

༤ རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྲུང་གི་ལོ་ཉའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་ཆོག་གནད་མཆན་
འགྲེལ་སོགས། ༤༧

༥ རེ་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་གཉིས་པའི་ངི་ལན། ༥༣

༦ རེ་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཚིག་
གནད་མཆན་འགྲེལ། ༥༤

༧ རེ་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་པོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་ངི་
ལན་སོགས། ༥༧

འོད་དྲ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་བ།

༡ རྩོམ་པ་པོ་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསལ་གཏན་གྱི་རྣམ་ཐར། ༦༣

༢ བརྟན་པ་ཐུ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་པོད་དྲ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་སྐོར་གྱི་ངི་ལན། ༦༩

༣ བརྟན་པ་ཐུ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་པོད་དྲ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་སྐོར་གྱི་ངི་ལན། ༧༡

༤ རྒྱ་ནག་དུ་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཚུལ་བཤད་པའི་ངི་ལན། ༡༡༧

༥ སོག་ཡུལ་དུ་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཚུལ་བཤད་པའི་ངི་ལན། ༡༣༠

སིན་ལའི་ལོ་རྒྱུས།

༡ རྩོམ་པ་པོ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས། ༡༣༩

༢ རི་ལན་ཆན་པ་དང་པོ། ༡༣༥

༣ རི་ལན་ཆན་པ་གཉིས་པ། ༡༤༧

སྐྱན་ངག་ཨེ་ཨོང་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱུན།

༡ སྐྱན་ངག་ཨེ་ཨོང་མའི་སྐོར་ལས་འཕྲོས་པའི་ངི་ལན། ༡༤༩

བཞིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲོབ་ཆན།

༡ འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྒྲོབ་ཆན་ཁག་གི་སྒྲོབ་དེབ་དང་།

སྒྲོབ་ཆན་སོ་སོར་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་བརྒྱ་ཆ། ༡༥༥

ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་སྐམ་པོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༧ ལོར་ཀྱུ་ལྷིད་དུ་མངའ་གསོལ་སྐབས་པོད་
 གྱི་ཁྱིམ་མཆོས་ཀྱི་ཁབ་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་དགའ་སྟོན་དུ་རང་གི་པོ་ཉི་ལ་མངགས་ནས་འཆོམས་
 ལྷིའི་འཕྲིན་ཡིག་དང་སྒྲེས་སུ་རིན་ཐང་གཞུལ་དུ་མེད་པའི་དངོས་རྒྱུ་བཅས་བསྐྱར་བ་ལ། དེ་
 དུས་པོད་རང་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་འཕྲིན་ལན་བསྐྱར་བར་གཞན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་རག་མ་ལས་པར། པོད་
 རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྲིད་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཡི་གེའི་ནམ་གཞག་ངེས་པར་
 དགོས་པ་གཟིགས་ཏེ། ཐོན་མི་སམ་སྟོ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེད་རང་ཚུ་ལ་བཟང་བ། ཆོ་རིག་བཟླ་
 བ། དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན། གཞན་པ་ན་གྱི་རྩལ་བསམ་དཀར་བཞིག་ཡོད་
 པའི་ལ་བཀའ་གནང་སྟེ། ཐོན་མི་འཁོར་བཅུ་དུག་དང་བཅས་པ་ལ་གསེར་སོགས་བསྐྱར་ནས་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༣༩ ལོར་ཀྱ་ཀར་དུ་ཡི་གེ་བསྐྱབ་དུ་ཆས་པར་བཤད། ཐོན་མིའི་འཁོར་འགའ་ཞིག་
 ཕྱིར་ལོག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆ་བས་མ་འབྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འདས་སུ་གྱུར། མཐར་ཐོན་
 མི་ཁོན་ཀྱ་ཀར་དུ་བརྟོལ་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་མི་པེ་ཀར་དང་མཇལ་ཏེ་གསེར་གྱི་ཕྱག་
 རྟེན་རྒྱུ་ཕྱུ་ལ་ཕྱུ་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན། ཡིག་རིགས་དུ་མ་ལ་མཁས་པར་བྱུངས། པཱ་ཏི་
 ཏ་རྩ་རིག་པའི་སྟེ་ལས་སྐྱ་རིག་པའི་གཞུང་དང་། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་སོགས་ལ་ལེགས་
 པར་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པར་གྱུར།

ཐོན་མི་པོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་སྐབས་སྐྱ་རིག་པའི་བཞུན་བཅོས་དང་། དགེ་བ་བརྟའི་མདོ་
 སོགས་ཀྱི་དཔེ་མང་པོ་པོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ད། སྤང་བཅན་གྱིས་ཐོན་མི་
 སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཡི་གེ་འབྲི་རྒྱུ་བསྐྱབས་པས་ཐོན་མིར་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་པའི་མཆན་ལང་
 མཆོམས་འདི་ནས་ཐོགས་པར་མངོན། ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱི་དགོངས་གཞི་རྩར་ཐོན་མིས་ཀྱི་
 ཀར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བཞུས་ནས་པོད་ཡིག་གསར་བཟོ་དང་འབྲི་སྟོན་མང་ད། སྐབས་དེར་ཆོས་
 ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱིས་ཐོན་མི་ལ་ཆེ་མཐོང་དང་གཟེངས་བསྟོད་སྟོར་མི་ཤོང་བ་གནང་བར་སྟོན་
 པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོ་ལ་མ་བབས་ནས་ཀྱུ་ལ་པོས་འབངས་ལ་འདི་རྩར་བཀྱར་བ་མི་རིགས་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་ལ་བ་བཀུབ་པ་ཐོན་མིས་གསན་ཏེ་ཉིན་ཞིག་ཀྱི་སྟོན་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་ཐོན་མིས་ལར་
 བཞེངས་ནས།

ང་དོན་ཅན་གྱི་སྟོན་པོ་ཐོན་མི་ངས། །

.....། །

ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་པོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་ཁམས་འདིར། །

མི་མཁས་པ་སྟེངས་པའི་སྟོན་མ་ཡིན། །

ང་མུན་པ་སེལ་བའི་སྟོན་མེ་ཡིན། །

རྗེ་ཀླུ་པོ་ཉི་མའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས། །

གྲོགས་སློན་པོའི་ཁྲིད་ན་ང་ཙམ་མེད། །

བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྒྱལ་སྡེ། །

ང་ཐོན་མི་བཀའ་བྲིན་མི་ཆེ་ལོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མགུར་བྲངས་པས་སློན་པོ་རྒྱལ་སྡེ་མི་མས་ཞི་ཞིང་ཐོན་མིའི་བཀའ་བྲིན་ནི་སློན་པོ་འབངས་རྒྱལ་སྡེ་གསུལ་དུ་མེད་པར་གྱུར།

ཐོན་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་མཛད་རྗེས་བདེ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་བཅུ་མས་པར་གྲགས་ན་འདྲ་། ད་ལྟ་བཞུགས་པ་སུ་མ་ཅུ་པ་དང་ནགས་འདུག་གཉིས་ལས་འཕྲོས་དུག་ཁྲུང་དར་མའི་སྐབས་ཀྱི་པར་བཤད། མདོར་ན། ཐོན་མི་སམ་གྲོ་ཉེན་བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བས་རྗེ་སྤྲོད་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་གནས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཐོན་མིའི་མཆན་མཐོང་གནས་པར་འགྱུར་བར་གཏོགས་མི་བྱ་བས་སོ།།

(མཁས་དབང་ཆེ་ཉན་ཞབས་རྒྱུང་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་སུ་མ་ནགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས་བཞུགས་པ་ཡིན།)

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སྒྲིའི་ནགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༡ ནགས་འདུག་ཅེས་བཞེད་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན།

ལན། ནགས་འདུག་ཅེས་བཞེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡི་གེའི་ཕོ་མོ་མཐོང་སོགས་ཀྱི་ནགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་གི་འདུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་ནགས་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་གསུམ་ཉི།

༡ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སྒྲིའི་ནགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

༢ རྒྱུན་འདུག་གི་ནགས་ཀྱི་འདུག་པ་བཤད་པ།

༣ རྗེས་འདུག་གི་ནགས་ཀྱི་འདུག་པ་བཤད་པ་བཅས་གསུམ་ཉི། །

རྒྱུན་འདུག་གི་ནགས་ཀྱི་འདུག་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ནང་། བྱ་ཆོག་གི་ངོ་སྤྲོད་དང་བདག་གཞན་དུ་ས་གསུམ། བྱ་ཕྱེད་ལས་གསུམ་སྒྲོར་བསྟན་ཞིང་། རྗེས་འདུག་གི་ནགས་ཀྱི་འདུག་པའི་ས་བཅད་ནང་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལུ་གཞག་ནགས་མཆུངས་དང་བཞེད་པའི་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཡང་བསྟན་ཡོད།

༤ ནགས་འདུག་གི་ཅ་བ་སུས་དུས་རབས་ནམ་ལ་བཅུ་མས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། ནགས་འདུག་གི་ཅ་བ་ནི། བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བཅོག་མ་དང་ཡི་གེའི་མཁན་

པོ་ཐོན་མི་སམ་སྒོ་ཁྲ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་བཅུ་མས་པར་མཛད།

ལན། ཤོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཤོ་མི་ནི་གང་དང་གང་ལ་གོ་དགོས་སམ།

ལན། ཤོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་གསུངས་པར་སྒྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ་དབྱངས་བཞི་རྣམས་ངག་ནས་འདོན་པའི་ཆེ་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་གསལ་བྱེད་ལས་ཞན་པ་འཕམ་ཆུང་བས་ན་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་རྣམས་དབྱངས་བཞི་ལས་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་དྲག་པ་འཕམ་གྲགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཐོར་འཛོག་པ་ཡིན། དེས་ན་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ལས་གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་ཐམ་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་འོ།

ལན། ཤོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་པའི་བཞུན་དོན་གྱིས།

ལན། ཤོ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་པའི་བཞུན་དོན་ནི། སྒྱིར་ཡི་གེ་ལ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དབྱངས་ཡིག་རྣམས་གསལ་བྱེད་ལ་སྒྲིབ་རྣམས་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་ཞན་པས་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀ་ནས་ཨ་བར་སུ་མ་ཅུ་པོ་རྣམས་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་དྲག་པས་ཐོར་འཛོག་པ་སམ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆང་མ་ཐོ་ག་ལྟག་སྟེ་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཐོ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་པའི་དོན་བཞུན་ནོ།

ལན། གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་རྣམས་རྟགས་ལྔར་དབྱེ་ཆུ་ལ་གྱིས།

ལན། སྒྱིར་གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་རྣམས་སྒྲིབ་གདངས་དང་བྱེད་ཚྭ་ལ་དྲག་པས་ཐོ་ཡིན་མོད། དེ་དྲག་ནང་གསལ་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་དྲག་ཞན་སྒྲིབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་རྟགས་ལྔར་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར།

	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ།	རྟགས།
༡	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ།	པ།
༢	ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ།	མ་ནིང་།
༣	ག་ང་ད་བ་ཇ་མ་ཁ་ཟ་འ་ཡ་ག་ས།	མ།
༤	ང་ན་ན་མ།	ཤིན་དུ་མ།
༥	ར་ལ་དུ་ཨ།	མོ་ག་ཤ།

ལན། གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་སྟེ་ཆན་ལྔར་འཛོག་གསལ།

ལན། གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་རྣམས་རྟགས་ལྔ་ལ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཅུ་རྣམས་ཅེ་ཅེ་བཞིན་ངག་ནས་འདོན་པའི་ཆེ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་སྒྲུ་ཚྭ་ལ་དྲག་པས་ཐོ་

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཕྱེ་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ།
 ལན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཕྱེ་ཚུ་ལ་ནི། གསལ་བྱེད་སྤུམ་
 རུ་ཐམ་པ་ལས་ཀ་ཅ་ཏུ་པ་ཅ་རྣམས་སྒྲ་ཚུ་ལ་དག་པས་¹མོ་དང་། ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྣམས་
 སྒྲ་ཚུ་ལ་རན་པས་¹མ་ནིང་དང་། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་ལས་
 མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོ། མོ་གཤམ་བཅས་མོའི་ཁྲིངས་སུ་བསྤུས་ཏེ། ¹མོ་ཡིག་ནི་ཤུ་ཐམ་
 པ་ལ་ནང་གསལ་སྒྲ་ཚུ་ལ་དག་ཞན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མོ་ཡིག་ ག་ཇ་ད་བ་ཇ་
 ས་ཞ་ཟ་འ་ཤ་ས་བཅས་མོ་ཡིག་ ༡༡ ཞན་པས་མོ་དང་། ང་ན་ན་མ་མོ་ཡིག་ ༩ ཤིན་
 ཏུ་ཞན་པས་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་། ལྷག་མ་མོ་ཡིག་ར་ལ་ད་ཡ་བཞི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་
 མོ་གཤམ་བཅས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པར་བརྟེན་པོ་དང་མ་ནིང་། མོ་བཅས་ཉགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིན་འབྲུག་གི་ཉགས་ཀྱི་འབྲུག་པ་བསྟན་བ།

ཉ སྒྲིན་འབྲུག་གི་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་རྩ་ཆོག་ངོས་འཛིན་ནས་འགྲེལ་པ་བྲིས།
 ལན། སྒྲིན་འབྲུག་གི་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་རྩ་ཆོག་ནི། སྒྲིན་འབྲུག་ཡི་གེ་ལྔ་པོ་ལ།
 །པོ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། ཤིན་ཏུ་མོ་དང་བཞི་རུ་དབྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྒྲིན་འབྲུག་
 ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་བཞིར་བསྟན་ཏེ། སྒྲིན་འབྲུག་ཡི་གེ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲུག་
 ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྤྱར་ནས་སྒྲིག་པའི་ཆོ་སྒྲ་ཚུ་ལ་དག་ཞན་དུ་འགྱུར་པའི་དབང་
 གིས་བ་ཡིག་པོ་དང་། ག་ད་གཉིས་མ་ནིང་དང་། འ་མོ་ཡིག་དང་། མ་ཡིག་ཤིན་
 ཏུ་མོ་སྟེ་ཉགས་བཞིར་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ།

ཉ མོ་ཡི་ཡི་གེ་ནང་ནས་ནི། །ཞེས་པའི་མོ་ཡིག་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སམ།
 ལན། མོ་ཡི་ཡི་གེ་ནང་ནས་ནི། །ཞེས་པའི་མོ་ཡིག་དེ་ནི། གསལ་བྱེད་སྤུམ་རུ་རྣམས་ཉགས་
 ལྔ་ལ་ཕྱེ་བའི་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ། མོ་གཤམ་གསུམ་མོ་སོར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་
 པར་མོ་ཡིག་གྱི་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ནི། མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ། མོ་གཤམ་བཅས་ནི་
 ཤུ་ལ་བྱའོ།

ཉ སྒྲིན་འབྲུག་གི་བྱེད་པ་བཞི་གང་དང་གང་རམ།

ལན། སྒྲིན་འབྲུག་གི་བྱེད་པ་བཞི་ནི།

ཉ འབྲུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ།

༡ འཇུག་པ་པོ་སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པར་སྟེད་པ་དང་།

༡ ལྷ་འོ་འདྲུག་མུ་ལོ་ལྷ་པུས་འདྲུག་པར་སྟེན་པ་དང་།

༩ དགོས་པ་ཅིའི་ཁྱིམ་འདྲུག་པར་བྱེད་པ་བཅས་སོ།།

མེ་མི་མེ་དང་མོ་ལ་འདུག ། ཅེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་དེའི་གོ་དོན་ཅི།

ཡན། རྩོམ་པོ་དང་མེ་ལ་འབྲུག་ཅེས་པའི་མིག་རྒྱུ་དེའི་གོ་དོན་ནི། རྩོམ་པོ་འབྲུག་པོ་པའི་ག་
 བེ་མིང་ག་མི་པོ་ཡིག་ག་ཅ་ཏྱ་ཅ་པ་ཞི་དང་། མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ན་ད་ན་
 ཇ་ཁ་ཟ་ར་ག་ས་པ་ཕྱིས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཕྱིན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་
 ནོ།།

4 མེ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཅི།

ཡན། མོན་མོ་དང་མཉིང་ལ། ཁྲིམ་པའི་དོན་ནི། རྩོན་པར་ཤུག་མོ་ཡིག་པའི། མིང་གཞིའི་
མོ་ཡིག་ག་ ར་ ད་ པ་ ར་ ར་ དང་། མཉིང་། ཁ་ ཁ་ ར་ ས་ ཁ་ ར་ རྩེ་ཁྲིན་
པར་ལ་ཤུག་པ་ཁྲིམ་པའི་དོན་ནི།

༦ གིན་རྟུ་མོ་ནི་མ་ནིང་དང་། མོ་དང་གིན་རྟུ་མོ་ནིང་ལའོ། ཁྱེས་པའི་དོན་ཅི།

ལན། རྩོམ་འདྲུག་གི་མིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི། མིང་གཞི་འོ་མ་ནིང་། ཁ་ ཆ་ བ་ ཇ་ ག་ བཞི་
དང་། མོ་ཡིག་ག་ ར་ ད་ ར་ བཞི་དང་། མིན་ཏུ་མོ་ ང་ ཉ་ མ་ གསུམ་སྟེ་ཁྱོན་
འདྲུག་ཅིག་ལ་འདྲུག་པའི་དོན་ནོ།

མ རྩོན་འདུག་དྲགས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ཇི་སྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། སྟོན་འདུག་དག་ས་ཀྱི་འདུག་ཚུ་ལ་ནི། ཅ་བ་ལས།

མཛེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། མཛེས་རྒྱུ་པར་འདུག་པ་ཡིན། མཛེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཏེ། བྱིན་ཏུ་མཛེས་མཉམ་པ་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོན་འདུག་མོ་
 བཞིག་རང་གི་མིང་གཞིར་འདུག་པ་ནམས་ལ་སྐྱེཾ་ཚེ་ལ་དྲག་པའི་སྐྱེཾ་ནས་འདུག་པ་དང་།
 མཛེས་གདགས་ཀྱི་སྐྱེཾ་ཚེ་ལ་རྒྱུ་པར་འདུག་པ་དང་། མོ་ཡིག་འབྲི་སྐྱེཾ་ལ་ཞན་
 པས་འདུག་པ་དང་། བྱིན་ཏུ་མཛེས་མཉམ་པ་ལྟེ་བྱིན་ཏུ་མཛེས་མཉམ་
 རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུག་པ་ཡིན་ནོ།

༡ རྩོམ་འདུག་པོ་ཅ་ཡིག་གི་ས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འདུག་གས།

ཡན། རྩོན་འདུག་མི་པལ་ཡིག་གིས་རང་དང་ཕྱེ་པ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གཞིའི་མི་ཡིག་
ག་ ཙ་ ཏ་ ཙ་ པལྷེ་དང་། མི་ཡིག་ ག་ ར་ ར་ ཉ་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་ ར་
ས་ པལྷེ་གཉིས་ཏེ་ཁྱེན་པལྷེ་ག་མས་པ་འདུག་པ་ཡིན།

ཁྱེན་འཇུག་པོ་བཡིག་གིས་མིང་གཞི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་རྒྱུང་འདོགས་བཅེགས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུ་ལ་དཔེར་བརྙེན་དང་བཅས་པ་ཤིས།

ལན། ཁྱེན་འཇུག་པོ་བཡིག་གིས། १ ཀ་ ཀ་ གཉིས་ལ་རྒྱུང་འདོགས་བཅེགས་གསུམ་གར་འཇུག་པ་དང་། ༡ ཏ་ ཅ་ ཏ་ གསུམ་ལ་རྒྱུང་བཅེགས་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་དང་། ༡ ང་ ར་ ཏ་ ཏ་ ར་ རྣམས་ལ་བཅེགས་མ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དང་། ༩ ཅ་ ར་ ཀ་ གསུམ་ལ་རྒྱུང་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དང་། ༥ ཟ་ ས་ གཉིས་ལ་རྒྱུང་འདོགས་གཉིས་གར་འཇུག་པ་དང་། ༦ ར་ ལ་འདོགས་ཅན་ཁོ་ནར་འཇུག་ཚུ་ལ་དཔེར་བརྙེན་ཉི་གཤམ་གསལ།

ཁྱེན་འཇུག་	མིང་གཞི།	རྒྱུང་པ།	བཅེགས།	འདོགས།
བ་	ཀ་	བཀའ།	བརྒྱུར།	བརྒྱུངས།
	ག་	བགོས།	བརྒྱུམ།	བརྒྱུགས།
བ་	ཏ་	བཏང་།	བརྙོད།	
	ཅ་	བཅས།	བརྩམས།	
	ད་	བདག་	བདེ་ཐོ།	
བ་	ང་		བརྩམས།	
	ར་		བརྩེས།	
	ཉ་		བརྩྭས།	
	ན་		བརྩྭམས།	
	ར་		བརྩེས།	
བ་	ཅ་	བཅོས།		
	ཞ་	བཞེས།		
བ་	ག་	བགད།		
	ཟ་	བཟང་།		བརྒྱས།
བ་	ས་	བསགས།		བསྐྱུང་།
	ར་			བརྙེན་།

१० ཉགས་འཇུག་ཅ་བ་ལས། ཐོན་ཐོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་ ཅེས་པའི་བརྒྱན་དོན་ཅི་ཡིན།
 ལན། ཁྱེན་འཇུག་པོ་བཡིག་གིས་མིང་གཞི་ཐོ་ཡིག་ ཀ་ ཅ་ ཏ་ ཅ་ རྣམས་དང་། མིང་གཞི་ཐོ་ཡིག་ ཀ་ ང་ ར་ ཏ་ ཏ་ ར་ ར་ ཟ་ ར་ ཀ་ ས་ བཅས་ལ་འཇུག་

པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་། དཀའ་གནད་གསལ་པའི་མེ་ལོང་ལས།

མོ་ཡིག་བཞི་ཀ་ཅ་ཏ། ཅ་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན། ཇ་ཁ་ཟ་ར་ག་ས་ར་འཇུག ཅེས་སོ།།

99 མོ་ཞི་མོ་དང་མོ་ལ་འཇུག ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་གསལ་བར་
བྲིས།

ལན། མོ་ཞི་མོ་དང་མོ་ལ་འཇུག ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་ནི། མོ་ན་འཇུག་མོ་བ་ཡིག་དེ་ཉིད་
མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ ཀ་ ཅ་ ཏ་ ཅ་ བཞི་དང་། མོ་ཡིག་ག་ ང་ ཇ་ ཉ་
ད་ ན་ ཇ་ ཟ་ ཞ་ ར་ ག་ ས་ བཅས་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ནོ། དེ་
དག་གི་དཔེར་བཞིན་ནི། བཀའ། བཅད། བསྟེན། བཅན། བཞོས། བརྟན།
བརྟན། བཞིན། བདག་ བསྐྱམས། བརྟམས། བཟང། བཞག་ བརྟམང།
བཤད། བསམ། ལྟ་བུའོ།།

99 མོ་ན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་གས།

ལན། མོ་ན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་མོ་ ག་ ཇ་ ད་ བ་ ཇ་ ཇུ་དང་། མ་ཞིང་
ཁ་ ཁ་ བ་ བ་ ཁ་ ཇུ་ཁྱོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

99 མོ་ན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས་རྒྱང་འདོགས་བཅེགས་གསུམ་ལས་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་
པའི་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་པ་བྲིས།

ལན། མོ་ན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས། 9 ཁ་ ག་ ད་ བ་ བ་ རྣམས་ལ་རྒྱང་འདོགས་གཉིས་
ཀ་དང་། 9 ཇ་ ཇ་ ཁ་ བ་ ཁ་ རྣམས་ལ་རྒྱང་འཕྲུལ་དུ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་
དང་བཅས་པ་གསུམ་གསལ།

མོ་ན་འཇུག	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ	རྒྱང་།	འདོགས།
འ་	ཁ་	འཁོར།	འཁྱུལ།
	ག་	འགོད།	འགྲོགས།
	ད་	འདེགས།	འདྲི།
	མ་	འམར།	འཕྱར།
	བ་	འབྱུལ།	འབྱུལ།
འ་	ཇ་	འཇིག	
	ཇ་	འཇིན།	
	ཁ་	འཆད།	
	ཟ་	འཟུང་།	
	ཁ་	འཆལ།	

- 14 ཉུག་འཇུག་ཅ་ཆིག་ལས། མོན་མོ་དང་མཛིང་ལ། ཁེས་པའི་བརྟན་དོན་ཅི།
 ལན། མྱོན་འཇུག་མོ་ཡིག་འནི། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མོ་ཡིག་ག་ ཇ་ ད་ བ་ ཇ་ ཁ་ ཆ་
 ཐ་ ཕ་ ཆ་ བཅས་ལ་འཇུག་ཅས་པའི་དོན་ཡིན།
 དེ་ཡང་། དཀའ་གནད་གསལ་པའི་མེ་ལོང་ལས།
 མོ་ཡིག་འནི་ག་ཇ་ད། ཁ་ཇ་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆར། ཁེས་སོ།།
- 15 མྱོན་འཇུག་མཛིང་གིས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་གས།
 ལན། མྱོན་འཇུག་མཛིང་ག་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕྱོ་ ཅ་ ཉ་ ཅ་ གསུམ་དང་། མོ་ ཉ་
 ད་ ཉ་ ཞ་ ཟ་ ཡ་ བ ས་ བརྒྱད་དེ་ཁྱོན་བཅུ་གཅིག་ལ་རྒྱུང་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་
 པ་དང་། མཛིང་ད་ཡིག་གིས་མིང་གཞིའི་ཕྱོ་ ཀ་ པ་ གཉིས་དང་། མོ་ ག་ བ་
 གཉིས་དང་། བིན་རྒྱ་མོ་ ང་ མ་ གཉིས་དེ་དུག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།
- 16 མྱོན་འཇུག་མཛིང་ག་ཡིག་གིས་རྒྱུང་འདོགས་བརྟེན་གསལ་གསུམ་ལས་གང་དང་གང་ལ་
 འཇུག་ཚུ་ལ་དཔེར་བཅོལ་བཅས་པ་བྲིས།
 ལན། མྱོན་འཇུག་མཛིང་ག་ཡིག་གིས་རྒྱུང་འདོགས་བརྟེན་གསལ་གསུམ་ལས་རྒྱུང་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་
 ཚུ་ལ་དཔེར་བཅོལ་དང་བཅས་པ་ནི་ག་གསལ་གསལ།

མྱོན་འཇུག་	མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་	རྒྱུང་པ།		
ག་	ཅ་	གཅིག་པོ།	གཅེན་པོ།	གཅུང་མོ།
	ཉ་	གཉམ་དཔེ།	གཉིང་རྒྱ།	གཉོང་ཡིག་
	ཅ་	གཅང་མ།	གཅོ་པོ།	གཅུག་རྒྱུན།
	ཉ་	གཉིས་པ།	གཉེར་པ།	གཉའ་ཁྲི།
	ད་	གདམས་ངག་	གདོང་ལེན།	གདུགས།
	ན་	གནས།	གནོད་པ།	གནང་།
	ཞ་	གཞས།	གསོག་རྩལ།	གཞིས་ཁྲེས།
	ཟ་	གཟིག་	གཟིགས།	བཟུང་།
	ཡ་	གཡུ་རལ།	གཡོ།	གཡར།
	ག་	གསོག་པ།	གསེགས།	ག་གསས།
	ས་	གསོ་བརྟིག་པ།	གསུམ།	གསན།

དྲ་པ་ ཅ་ བཅས་ཁྲ་ལ་འདུག་པ་མིན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་ནི།

༡ མནིང་རང་ལ་རང་མི་འདུག །ཞེས་པའི་དོན་ཅི་བསྟན་ནམ།

ལན། མནིང་རང་ལ་རང་མི་འདུག །ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྩོན་འདུག་མནིང་ ག་དང་ད་
གཉིས་ཀྱིས་མིང་གཞིའི་མནིང་ཡི་གེ་ཁ་ ཆ་ བ་ ས་ ཆ་ནམས་ལ་མི་འདུག་ཅེས་
པའི་དོན་ཡིན།

༤ རང་གི་ལྷེ་དང་ཐུད་པ་ན། །ཤོ་ཡང་མོ་ལ་འདུག་མི་འགྱུར། །མནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནི། །ཞེས་པའི་ཅུ་ཆོག་དེ་གསུམ་གྱི་བསྟན་དོན་ཁ་གསལ་ལྟེན།

ལན། རྩོན་འདུག་ནམས་རང་དང་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་ཡི་གེ་དང་འཕྲད་ཆོ། རྩོན་འདུག་ཤོ་པ་
ཡིག་དེ་ཡང་མིང་གཞིའི་མོ་བ་དང་། རྩོན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གཉིས་ལ་མི་འདུག་པ་དང་།
ཡང་སྐུས་རང་གི་ལྷེ་པ་ཤོ་པ་ཡིག་ལ་མི་འདུག་པར་བསྟན་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོན་
འདུག་མནིང་ག་དག་གཉིས་ཀྱང་རང་གི་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་ཡི་གེ་ཤོ་མོ་གཉིས་ལ་མི་འདུག་
ལྟེ། ག་ཡིག་གིས་རང་གི་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་མིང་གཞི་ཤོ་ཀ་དང་། མོས་ག་དག་གཉིས་
ལ་མི་འདུག་པ་དང་། རྩོན་འདུག་མནིང་ད་ཡིག་གིས་ཀྱང་རང་དང་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་
མིང་གཞིའི་ཤོ་དྲ་དང་། མོ་ད་ན་གཉིས་ལ་མི་འདུག་གོ། རྩོན་འདུག་མོ་ཡིག་འནི་
རང་དང་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་མིང་གཞིའི་མོ་ཞ་ཟ་འལ་ནམས་ལ་མི་འདུག་པ་དང་། རྩོན་
འདུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གིས་ཀྱང་རང་དང་ལྷེ་པ་གཅིག་པའི་མིང་གཞིའི་མོ་བ་མ་
གཉིས་དང་། མནིང་པ་ནམས་ལ་མི་འདུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནི།

བྱ་ཆོག་གི་ནམ་གཞག

༡ བྱ་ཆོག་ཅེས་པ་ཅི་འདུ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། བྱ་ཆོག་ཅེས་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་སམ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་
ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་འགུལ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱ་ཆོག་ཟེར།

༡ བྱ་ཆོག་དང་མིང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། བྱ་ཆོག་ནི་རྩོན་འདུག་ཐོབ་མིན་ནམ་སྐྱེས་བུའི་ཚོ་ལ་བ་དངོས་སུ་ཡོད་མིན་ལ་མ་སྟོས་
པར་བྱ་བ་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར། མིང་ཞེས་པ་ནི་རྩོན་འདུག་ཐོབ་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་
ཡི་གེ་འདུས་ཤིང་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ངོ་པོ་སྟོན་པ་ལ་མིང་ཟེར།

༡ བྱ་ཆོག་ལ་དབྱེ་ན་ག་ཆོད་ཡོད།

ལན། བྱ་ཆོག་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་མཁན་ནམ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་

ཕ་
 བྱ་ཆེག་གཅིག་གི་སྤྲེང་ནས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། ཉུས་གསུམ་
 སྤྱུལ་ཆེག་དང་བཅས་པ་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་དཔེ་དང་བཅས་པ་བྲིས།
 ལན། བྱ་ཆེག་གཅིག་གི་སྤྲེང་ནས་ཉུས་གསུམ་དང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་། བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་བཅས་པ་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ། དཔེར་ན། བཤད་
 སྤྱབ་ཀྱིས་ཁ་ཏྲོན་འདོན་གྱི་ཡོད། ལྷ་བྱར་མཆོན་ན། ཁོང་གི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་
 བྱེད་པར་ཐོག་མར་ང་ཆོས་ཆེག་སྤྱབ་འདི་ཡི་ནང་གི་བྱ་ཆེག་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་ཡི་
 ཉུས་གསུམ་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་བྱ་ཆེག་ནི་འདོན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

བྱ་ཆེག་འདི་ཡི་ཉུས་གསུམ་སྤྱུལ་ཆེག་དང་བཅས་པ་ནི།

མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་བ། འདས་པ། སྤྱུལ་ཆེག
 གདོན། འདོན། བཏོན། ཐོན་དེམ་ཡང་ན་ཐོན་ཞིག
 དེ་ནས་བདག་གཞན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པར་ང་ཆོས་བྱེད་
 པ་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་རྣམས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་གོང་གི་ཆེག་སྤྱབ་འདི་ཡི་
 ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ནི། བཤད་སྤྱབ་དང་། འདོན་པ་པོ། འདོན་བྱེད་བཅས་
 ཡིན།

བྱ་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཁ་ཏྲོན་དང་། གདོན་བྱ་འཇུག་གདོན་པར་བྱ་བ་རྣམས་གཉིས་
 ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་
 བྱ་བའང་ཤེས་དགོས། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བའང་བྱེད་ལས་གསུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
 ནི། འདོན་པར་བྱེད་དམ་འདོན་ནོ་རྣམས་གཉིས་ཡིན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་
 ནི། གདོན་པར་བྱ་འཇུག་གདོན་ནོ་རྣམས་གཉིས་ཡིན།

གོང་གསལ་རྣམས་ལས་ད་ལྟ་བའི་དག་ཆ་གང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་
 པོ་བདག་གི་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞག་ཆེག་ དཔེར་ན།
 འདོན་པ་པོ། འདོན་བྱེད། འདོན་པར་བྱེད། འདོན་ནོ། ལྷ་བྱའོ།

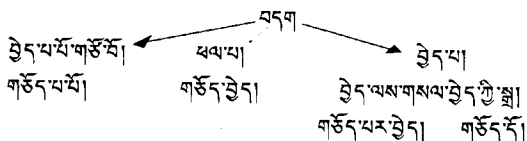
གོང་གསལ་རྣམས་ལས་མ་འོངས་པའི་དག་ཆ་གང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞག་ཆེག་ དཔེར་ན།
 གདོན་བྱ། གདོན་པར་བྱ་བ། གདོན་པར་བྱ། གདོན་ནོ། ལྷ་བྱའོ།

དཔེར་ན། གྲ།	བྱེད།	ལས།
{ འདེམས་པར་བྱེད།	འདེམས་པ་པོ།	གདམ་བྱ།
{ གདམ་པར་བྱ།	འདེམས་བྱེད།	གདམ་པར་བྱ་བ།
{ སྐྱོར་བར་བྱེད།	སྐྱོར་བ་པོ།	བསྐྱོར་བྱ།
{ བསྐྱོར་བར་བྱ།	སྐྱོར་བྱེད།	བསྐྱོར་བར་བྱ་བ།

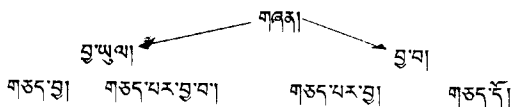
༧ དངོས་པོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན། དཔེར་བཞིན་གྱི་ལམ་ནས་གསལ་བཤད་གྱིས།

ལན། དངོས་པོ་བདག་ཅེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཡི་བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་བདག་ཟེར། དཔེར་ན། རྟོན་གྲུབ་གྱིས་སྐ་རེས་ཤིང་གཅོད་པར་བྱེད། ལྷ་བྱར་མཚོ་ན་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཡོད། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ནི། ཤིང་གཙོད་པ་པོ་དང་གཙོད་མཁན། ཕལ་པ་ནི་སྐ་རེ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བའམ་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི། གཙོད་པར་བྱེད་དང་གཙོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ཅིང་། གཙོད་པ་པོ། གཙོད་བྱེད། གཙོད་པར་བྱེད། གཙོད་དོ་བཅས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་ཡིན།

དེ་ཡང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་དཔེར་བཞིན་དུ། རྟོན་གྲུབ་གྱིས་སྐ་རེས་ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད་ལྷ་བྱར་མཚོ་ན་ན།



དངོས་པོ་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཟེར། དཔེར་ན། གཙང་བྱ། གཙང་པར་བྱ་བ་གཉིས་ནི་བྱ་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི། གཙང་པར་བྱ། གཙང་དོ་གཉིས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན།



ཕྱི་ནང་བརྟག་གི་དགོས་པ་ཅིའི་མཉེན་བརྟག་པའི་དཀའ་བརྟག་གི་ཚུལ་གྲོས་བརྒྱུ་།

ལན། རྩོན་འདུག་གི་དགོས་པ་ཅིའི་ཁྱིམ་འདུག་པའི་རྟགས་འདུག་གི་ཅ་ཆོག་ནི།

པཱི་ཅི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱུ་བ་སྤྱིར། །མཐིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་ཆེད། །

མི་ནི་བདག་དམ་འོངས་ཕྱིར། བིན་དུ་མི་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ།

མཆོག་པད་མ་དང་པ་ཞུན་པ་ལྟེན་པ། ཞེས་པ་མི་དོན་ཅི་ཡིན། དཔེར་བརྟེན་དང་པ་ཅུས་
པ་ལྟེན།

ཡན། མོན་འདས་དང་གཞན་བསྐྱུ་བཟུང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། མོན་འདུག་གི་མོ་བ་ཡིག་
ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་བསྐྱུ་བཟུང་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཆེན་གྱི་དུས་འདས་པ་ལ་འདུག་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཁང་པ་བཅིག་ལ། རྒྱ་བཀའ་༥ རྩ་བསྐྱུ་བས། རྩེ་རག་
བཅིངས། ཡི་གེ་བཏང་། རྩ་བུ་དུས་འདས་པ་དང་། གཞན་བསྐྱུ་བཟུང་ཞེས་པའི་དོན་
ནི། དངོས་པོ་གཞན་བྱ་བའི་ལུས་དང་། དེ་དང་བསྐྱུ་བཟུང་པའི་བྱ་བ་སྐྱུ་བ་པའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཟོད་བྱའི་གཏམ། བཟོད་པར་བྱ། བཅིག་བྱའི་ཁང་པ། བཅིག་
པར་བྱ། བསྐྱུ་བྱའི་ལས་དོན། བསྐྱུ་བ་པར་བྱ། བཅུ་བྱའི་རྒྱུ་དང་། བཅུ་པར་བྱ།
རྩ་བུ་ཤི།

མ་ཞིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་ཅིང་། ཅིས་པའི་དོན་ཅི་བརྟན་ནམ། དེ་དག་ལ་དཔེར་བཞིན་
ཁ་གསལ་གྱིས།

ལན། མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་ཆེད། ཅེས་པའི་དོན་ནི། རྩོན་འཇུག་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ག་
དང་ད་ གཉིས་ནི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟ་ཆེད་ཅེས་
པ་ནི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་ལས་དུས་
ད་ལྟ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ།།
དེ་ཡང་། ༡ རྩོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་གིས་དངོས་པོ་བདག་གཉིས་པ་པོ་ལ་འཇུག་
པའི་དཔེར་བཤེད་ནི། རིང་གཅིང་པ་པོ། གཅིང་གཉིས། ཡི་གེ་གཏོང་པ་པོ། གཏོང་
གཉིས། རོ་གཅིག་པ་པོ། གཅིག་གཉིས། ལྟ་བུ་དང་།

१. རྩོམ་འདུག་མཛིང་ག་ཡིག་གིས་ཁྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་པ་ལ་འདུག་
པའི། དཔེར་ན། བེང་གཙོང་པར་ཁྱེད། གཙོང་རོ། ཡི་གེ་གཏོང་པར་
ཁྱེད། གཏོང་རོ། རྟོག་ཙོང་ག་པར་ཁྱེད། གཙོང་གཞི་ལྷ་བྱ།

ཕྱིན་པུག་མཉེན་དམིག་གིས་དངོས་སོ་པདག་མེད་པ་སོ་པ་འཇུག་པའི་
དཔེར་བརྗོད་ཅི།

ཚོད་དཔག་པ་པོ། དཔག་ཕྱད། དར་དཔྱར་པ་པོ། དཔྱར་ཕྱད། རྩ་བུ།
 རྩོད་འཇུག་མ་ཉིད་ཡིག་གིས་བདག་ཕྱད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་
 འཇག་པའི།

དཔེར་ན། ཚོད་དཔྱག་པར་བྱེད། དཔྱག་གོ ལྷ་བྱ།
 རྫོན་འཇུག་མཛིང་གཡིག་གིས་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བྱ་བའམ་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། གཙང་བྱའི་མིང་། གཙང་པར་
 བྱ། གཏང་བྱའི་ཡི་མེ་གཏང་པར་བྱ། ལྷ་བྱ།

ཕྱིན་འཇུག་མཆིང་དུ་ཡིག་གིས་གཞན་གྱི་པའི་ཡུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་
བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། དཔག་གྱའི་ཚོད། དཔག་པར་བྱ། དཔུང་
གྱའི་དར། དཔུང་པར་བྱ། ལྷ་བྱ།

མཛེས་འདུག་མ་ཞིང་ག་དག་ཉིས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་
 པའི་དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འདུག་པའི་དཔེར་བཤེད་ནི། ཡི་ཤེ་གཏོང་བཞིན་པ།
 གཏོང་གིན་འདུག་ཤིང་གཅོད་བཞིན་པ། གཅོད་ཀྱིན་འདུག་དར་དཔྱོང་
 བཞིན་པ། དཔྱོང་གིན་སྒྲང་། རྫོས་དཔྱིག་བཞིན་པ། དཔྱིག་གིན་འདུག་
 ལྟ་བུའོ།།

༡༠ མེན་པདག་དམ་འོངས་ཕྱིར། ཁྲིམ་པའི་པར་ནན་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་དག་གི་དཔེར་པར་ཐོད་
དང་པཅས་པ་ཤིས།

ལན། མིན་བདག་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བརྟན་དོན་ནི། ཐུན་འབྲུག་མོ་ཡིག་འནི་
བདག་གྱེད་པའི་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་པའི་གྱེད་ལས་བཅས་ལ་འབྲུག་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་
ན། ཆོས་འཆད་པའི། འཆད་པར་གྱེད། ཉོར་འབྱུལ་པའི། འབྱུལ་བར་གྱེད། ཞིང་
འདེབས་པའི། འདེབས་པར་གྱེད། ལྷ་བྱ།

ཉ རྩོན་འདུག་མོ་འཇིག་བདག་གཞན་གྱི་དཔེ་བས་མ་འདུས་པའི་དུས་ད་ལྟ་
བལ་འདུག་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་ཁིང་འདེབས་བཞིན་པ། འདེབས་
བཞིན་སྐྱང་། ཞལ་འདོན་འདོན་བཞིན་པ། འདོན་གྱིན་འདུག ལྟ་བུ།

३ རྩོམ་འཇུག་གི་མོ་འཇིག་པདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུལ་པའི་
དུས་མའོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ས་འབྲུལ་པར་འགྲུར། ལཔོར་
མོ་ཁོར་པར་འགྲུར། ཅས་མཁའར་འཕྱར་པར་འགྲུར། ལྟ་བུའོ།།

༡༡ བྱེད་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་པའི་བརྟན་དོན་ཅི་ཡིན། དཔེར་བཤིང་དང་བཅས་
པ་བྱེས།

ལན། བྱེད་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། ཁྱེས་པའི་བརྟན་དོན་ནི། རྩོན་འཇུག་གི་བྱེད་ཏུ་
མོ་མ་ཡིག་ནི། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་དང་། ཉུས་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཞེ་ཆ་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཁྱེས་པའི་དོན་བརྟན་ནོ། །

དེ་ཡང་། དངོས་པོ་བདག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སམ་བྱ་ལས་ལ་འཇུག་པའི་
དཔེར་བཤིང་ནི། ལྷ་མཆོད་པ་པོ། མཆོད་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད། མཆོད་དོ།

ལྷ་བྱ།

གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཤིང་ནི།

མཆོད་བྱའི་ལྷ། མཆོད་པར་བྱ་བ། མཆོད་བྱ། མཆོད་པར་བྱ། མཆོད་དོ།

ལྷ་བྱའོ།

དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག

༡ དུས་གསུམ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན་གཞོད་ཡོད་དམ།

ལན། དུས་གསུམ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་དང་
དུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་སོ།

༡ ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་ཟེར་རམ།

ལན། དུས་གསུམ་སྐྱུ་ལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དག་ཆ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་ན་དུས་
གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཟེར།

དཔེར་ན། གཏང་བྱ། གཏོང་བྱེད། བཏང་། ཐོངས་ཤིག་ལྷ་བྱ།

དུས་གསུམ་སྐྱུ་ལ་ཆོག་བཅས་པ་ལ་དག་ཆ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་གཟུགས་
མི་འགྱུར་བའི་བྱ་ཆོག་ཟེར།

དཔེར་ན། རྩེས་བྱ་གཞན་ལ་བརྟན་པ།

བརྟོད་བྱ། བརྟོད་བྱེད། བརྟོད། བརྟོད་ཅིག་ལྷ་བྱའོ།

༡ དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ལ་དབྱེ་ན་གཞོད་ཡོད་དམ།

ལན། དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡ དུས་གསུམ་གྱི་བཏང་། ༡ དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་ ༡ དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ།

ན་བཟང་སོགས།	བཞུ་བ་བྱ།	ཞུ་བ་བྱེད།	བཞུ་བས།	ཞུ་བས་ཤིག
ང་སོགས།	བདུང་བྱ།	དུང་བྱེད།	བདུང་ས།	དུང་ས་ཤིག
དབྱུག་པ་སོགས།	བདེག་བྱ།	དེག་བྱེད།	བདེགས།	དེགས་ཤིག
ཕྱག་རྒྱ་མེ་ཉོག་སོགས།	བསྐྱམ་བྱ།	སྐྱམ་བྱེད།	བསྐྱམས།	སྐྱམས་ཤིག
ཁང་པའི་གྲང་སོགས།	བཙུག་བྱ།	ཙུག་བྱེད།	བཙུགས།	ཙུགས་ཤིག
དེབ་ཚུམ་པ་སོགས།	བཙུམ་བྱ།	ཙུམ་བྱེད།	བཙུམས།	ཙུམས་ཤིག
ཁ་སྐྱོན་སོགས།	བརྒྱབ་བྱ།	རྒྱབ་བྱེད།	བརྒྱབས།	རྒྱབས་ཤིག
གཞོན་འཛེ་སོགས།	བཞོག་བྱ།	ཞོག་བྱེད།	བཞོགས།	ཞོག་ཅིག
ཟིག་གནས་སོགས།	བསྐྱབ་བྱ།	སྐྱབ་བྱེད།	བསྐྱབས།	སྐྱབས་ཤིག

དེ་ཡང་། དཀའ་གནད་གསལ་པའི་མེ་ལོང་ལས།

སྐབས་འགར་འདས་དང་སྐྱལ་ཆོག་ལ། །ས་རྒྱང་སྐར་བས་འབྱས་པའང་ཡོད། །

ཅས་གསུངས་པ་པཌིན། སྐབས་འགར་དུས་འདས་པ་དང་སྐྱལ་ཆོག་ལ། རྗེས་

འབྲུག་ས་རྒྱང་གིས་བསྐྱན་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ།

བྱ་ར།	མ་ལོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐྱལ་ཆོག
ས་སོགས།	བཞོ་བྱ།	ཞོ་བྱེད།	བཞོས།	ཞོས་ཤིག
སྐྱོན་སོགས།	བཙོ་བྱ།	ཙོས་བྱེད།	བཙོས།	ཙོས་ཤིག
ཁྲང་བ་སོགས།	བརྒྱ་བྱ།	རྒྱ་བྱེད།	བརྒྱས།	རྒྱས་ཤིག
དག་པོ་སོགས་དབང་དུ།	བརྟུ་བྱ།	རྟུ་བྱེད།	བརྟུས།	རྟུས་ཤིག
པ་སོགས།	བཙོ་བྱ།	ཙོ་བྱེད།	བཙོས།	ཙོས་ཤིག
གངས་སོགས།	བཙུ་བྱ།	ཙུ་བྱེད།	བཙུས།	ཙུས་ཤིག
ཐགས་སོགས།	བཞུ་བྱ།	ཞུ་བྱེད།	བཞུས།	ཞུས་ཤིག
དཔེ་སོགས།	བཟུ་བྱ།	ཟུ་བྱེད།	བཟུས།	ཟུས་ཤིག
ཆུ་སོགས།	བཞོ་བྱ།	ཞོ་བྱེད།	བཞོས།	ཞོས་ཤིག
མཁོན་པོ་སོགས།	བཟུ་བྱ།	ཟུ་བྱེད།	བཟུས།	བཟུས་ཤིག
ལྷ་སོགས།	བསྐྱུ་བྱ།	སྐྱུ་བྱེད།	བསྐྱུས།	སྐྱུས་ཤིག
ལྷོ་ནང་སོགས།	བསྐྱོག་བྱ།	སྐྱོག་བྱེད།	བསྐྱོགས།	སྐྱོགས་ཤིག

- ༡ ཏུས་གསུམ་ཐོར་ནི། ཏུས་གསུམ་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཏུས་གསུམ་ནམས་ལ་ཏུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ་ཟེར། དཔེར་བརྟེན་ནི།

བྱ་ར།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྒྲིབ་ཚིག།
མིང་སྟོགས།	གཅད་བྱ།	གཅོད་བྱེད།	བཅད།	ཚོད་ཅིག
ཡི་གེ་སྟོགས།	གཏང་བྱ།	གཏོང་བྱེད།	བཏང།	ཐོང་ཞིག
འབུ་སྟོན་སྟོགས།	གསལ་བྱ	གསོད་བྱེད།	བསལ།	སོད་ཅིག
འགྱུར་བ་སྟོན་པ།	འགྱུར་བྱ།	འགྱུར་བྱེད།	གྱུར།	x
དོན་གྲུབ་པ་སྟོགས།	འགྲུབ་བྱ།	འགྲུབ་བྱེད།	གྲུབ།	x

རྟེན་འདུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འདུག་པ་བཤད་བ།

- ༡ རྟགས་འདུག་གི་ཙ་བ་ལས་སྒྱིར་རྟེན་འདུག་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ག་ཚོད་བྱེ་ཡོད་དམ།
ལན། རྟགས་འདུག་གི་ཙ་བ་ལས་སྒྱིར་རྟེན་འདུག་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་བྱེ་ཡོད་དེ།
༡ ཐོ། ༡ མོ། ༡ མཛིང་། དེ་ཡང་། རྟགས་འདུག་གི་ཙ་བ་ལས།
རྟེན་འདུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །ཐོ་མོ་མཛིང་གསུམ་དུ་དབྱེ། །ཞེས་སོ།
- ༡ རྟགས་འདུག་ཙ་བ་ནས་བརྟན་པའི་རྟེན་འདུག་གི་བྱེད་པ་བཞི་གང་དང་གང་ངམ།
ལན། རྟགས་འདུག་ཙ་བ་ནས་བརྟན་པའི་རྟེན་འདུག་གི་བྱེད་པ་བཞི་ནི། གང་ལ་འདུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འདུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །ཅེས་བརྟན་པ་ལྟར།
༡ འདུག་ལུ་ལ་མིང་གཞི་གང་ལ་འདུག་པར་བྱེད་པ།
༡ འདུག་པ་པོ་རྟེན་འདུག་གང་གིས་འདུག་པར་བྱེད་པ།
༡ རྟེན་འདུག་པར་བྱེད་པ།
༡ དགོས་པ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འདུག་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་བཞི་ལོ།
- ༡ ཇི་ལྟར་ནམ་པ་གཉིས་ཡིན་དེ། །སྒྲིབ་པ་འདུག་ལྟར་དོན་གྱི་ལྟར། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
ལན། རྟེན་འདུག་ནམས་ལྟར་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་དང་ནམ་པ་གཉིས་དེ། རྟེན་འདུག་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞུགས་པ་འདུག་ལྟར་དང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པས་དོན་ཅི་ཞིག་ཞུགས་པ་དོན་གྱི་འདུག་ལྟར་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༤ རྟགས་འདུག་ལ་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཕྱེད་ནི་ཡིན་དཔེར་བཞིན་དང་
བཅས་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས།

ལན། རྟགས་འདུག་ལ་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཕྱེད་ནི། ལྷ་ཚོ་ལ་དཀ་ཞན་པར་
མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་པ་ནི།

དང་པོ། རྟགས་འདུག་ལོ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གསུམ་ཕྱེད་ནི།

༡ རྟགས་འདུག་ག་ཡི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ས་ཞུགས་པས་སྐྱེས་པུ་རབ།
དཔེར་ན། གཟེགས། གཟུགས། ཚོགས། རྟགས། བསྐྱགས། ལྟ་བུ།

༢ རྟགས་འདུག་བ་ཡི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ས་ཞུགས་པས་སྐྱེས་པུ་འབྲིང་།
དཔེར་ན། བབས། བསྐྱབས། ཐབས། བསྐྱབས། ལྟོ་བས། ལྟ་བུ།

༣ རྟགས་འདུག་ག་ད་བ་ས་བཞིའི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་མེད་ན་སྐྱེས་པུ་ཐ་མ་སྟེ།
དཔེར་ན། གཡག་ བོད། ཐབ། གཉིས། ལྟ་བུ་ལོ།

གཉིས་པ། རྟགས་འདུག་མོ་ལ་ནང་གསེས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཕྱེད་ནི་དཔེར་བཞིན་
དང་བཅས་པ་ནི།

༡ རྟགས་འདུག་ང་དང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ས་ཞུགས་པས་སྐྱེས་པུ་ཞན་
པའི་དཀ་པ་མོ་ཅན་སྟེ།

དཔེར་ན། བཞེངས། མཚོངས། མཚུངས། བྱམས། འཛོམས། ལྟ་བུ།

༢ རྟགས་འདུག་ད་དང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་མེད་པ་དང་། འ་
རྟགས་འདུག་ཏུ་ཡོད་ན་སྐྱེས་པའི་ཞན་པས་གིན་ཏུ་མོ་སྟེ།

དཔེར་ན། མཐོང་། ཀྱང་། གསུང་། མཐའ། དགའ། འགའ། ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། རྟགས་འདུག་མ་ནིང་ལ་ནང་གསེས་རྟགས་གསུམ་དུ་ཕྱེད་ནི་དཔེར་བཞིན་
དང་བཅས་པ་ནི།

༡ རྟགས་འདུག་ན་ར་ལ་གསུམ་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིང་
གཞི་མོ་ཡིག་གི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། མིང་གཞི་
མ་ནིང་གི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་ཡོད་ན། དཀ་དང་འཕྲད་པས་དཀ་པར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན། དཀར། གཅན། གཏན། ལྷན། མཆེན། ལྟ་བུ།

མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་རྟགས་སུ་ཡང་འདུག་མེད་པར་ཞུགས་པ་ན། ཞན་དང་
འཕྲད་པས་ཞན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འགྱུར། ལྟོན། དོན། བོད།
ཟུར། གསལ། ལྟ་བུ། འདི་དག་ལ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཟེར་རོ།

༡ རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དང་། ༢ བཛྲླད་བདེ་འདྲེན་པ་བཅས་སོ།།

ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་དྲགས་མཚུངས་དང་བརྗོད་བདེ་འདྲན་པ་ཟེར།

ལན། མིང་མཐའ་ལྷ་མ་རྩེས་འདུག་གི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མིང་མཐའ་ལྷ་མ་འི་མིང་གཞིའི་རྟགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་འདྲེན་པ་ལ་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་ཟེཎ། དཔེར་ན། རྟགས། དབྱེར། ཆང་མ། དཀོན་ཏེན་ ལྷ་ལྷ།

མིང་མཐའ་ལྷ་མཛེས་འདུག་གི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མིང་མཐའ་
 ལྷུ་མའི་མིང་གཞིའི་རྟགས་མི་མཚུངས་པ་ཞིག་འདེན་ན། དེ་ལ་པར་དྲུག་པ་དེ་འདེན་པ་
 ཟེར། དཔེར་ན། རྟག་མ། རྟོན་པ། མཁའ་མ། པམང་པོ། རྩིན་པ། རྩུམ་པོ།

ཨོ་ཡིས་ཨོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། །མཛིང་གིས་
མི་མཛིང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་མ་པོ་དེ་དག་དཔེར་བརྟེན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་
ཅས་འགྲེལ་པ་གྲེས།

ཡན། རོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། མོ་ཡིས་མོ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་། མཚོང་གིས་
ནི་མཚོང་པོ། ཁྱིས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་མ་པོ་དེ་དག་གིས་མིང་མཐའ་པ་དེ་ན་ཚུ་ལ་བརྟན་
ཏེ། དེ་ཡང་། ༡ མིང་རྩ་མའི་མཐའ་ལྟུག་མོ་ཡི་ག་གིས་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་
གས་ཡིན་པའི་མིང་མཐའ་མོ་ཡི་ག་དྲང་བར་བྱ་བ་རྟགས་མ་ཚུངས་པ་པ་དེ་ན་པ་ཟེར་ཏེ།
དཔེར་ན། གཡག་པ། དཔོངས་པ། རྩད་པ། རྩོད་པ། རྩོག་པ། དངོས་པ། རྩལ་

१ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥
 ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥
 ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥ ॐ नमः शिवाय ॥

མིང་ཐུ་མ་མཐའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་གིས་མིང་མཐའ་མ་ཤིང་བྲང་བར་བྱ་
བཞི། དཔེར་ན། དགུ་མ་ཁ། དབྱར་ཁ། རྩོམ་ཁ། གདར་ཁ། ཁུར་ཁ།
ཁར་ཁྱོར། ཁོལ་ཁ། ཉེན་ཁ། ཉར་ཁ་གསལ། ལྷ་བྱའོ།

༡༠ བརྗོད་བདེ་འབྲེན་པའི་དཔེར་བརྗོད་ལྟ་བུ།

ཕན། མིང་མཐའ་དྲགས་མཆོངས་འདྲན་པའི་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ན་ཡང་། མིང་མཐའ་
བརྗོད་པའི་འདྲན་པའི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པས། དཔེར་ན། ༡ དམ་པ།

१ गच्छन्त्यः ३ गच्छन्त्यः ५ गच्छन्त्यः ७ गच्छन्त्यः ९ गच्छन्त्यः

(ཤོས་མོ་འདྲེན་པ། རྒྱ་ཅིག་མ། དཀྱུས་མ། རྩེས་པ། གད་མོ། གད་དར། རྩ་པ།

མོས་མ་ནིང་འདྲན་པ། སྒྲུང་ཆ། ལག་ཐེག་ ལས་ཆེ། ཉག་ཕྱན། ལྟ་བུ།

མ་ནིང་གིས་མོ་འདྲེན་པ། སྒྲིབ་མོ། རན་ངོན། དཀར་ཡོལ། གསོལ་ང། མངར་
མོ། མཁལ་མ། སྒྲར་མ། ལྟ་བུ།

མ་ནིང་གིས་མོ་འདྲེན་པ། ལྟར་ཀ། བཀོལ་སྒྲིབ། སྒྲིན་པ། ཁྲོན་པ། སྒྲིན་པ།
འགྲུལ་པ། མགྲོན་པ། ལྟ་བུ།

མོས་མོ་འདྲེན་པ། སྒྲིབ་པ། རང་པ། ཁྲོང་པ། འགྲམ་པ། སྒྲིང་པ། ལྟ་བུ།
མོས་མ་ནིང་འདྲེན་པ། ཁྲོང་ཁྲེར། ཉམ་ཐག ཁྲོག་རིང་། སྒྲིན་ཁ། ལྟ་བུའོ།)

११ རྟགས་འདུག་ཙ་བ་ལས། རྟེན་འདུག་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྟགས་འདུག་ཙ་བ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་
དབྱེད་སྟེ། །མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཕྱེད་ནས། །ཆོག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་འདུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འདུག་པར་བྱེད་ཅེ་
ན། །ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་མིང་གྲུབ་པས་ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱེད་དགོས་
པ་བརྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུ། མིང་དེ་དག་ཕྱི་ཕྱི་མཆུམས་སྒྲིབ་ཏེ་དོན་
ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་བྱེད་རྣམས་དབྱེད་དང་ཆོག་ཕྱད་མང་ཆེ་བ་མིང་མཐའི་རྟེན་འདུག་ལ་
སྟོས་དགོས་པས་མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་རྣམས་ཕྱེད་བཞི། དཔེར་ན། བོད་དུ་ཡོག་
འགྲོ་ལྟ་བུ། ཆོག་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རག་གིས་བརྟེན་བྱེད་དོན་གང་ཡིན་
པ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་བཞི། རྟེན་འདུག་བཤད་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་། ཁྱ་
ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན། རྟེན་འདུག་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། བརྟེན་བཤད་པའི་དགོས་
པ་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན།

११ ཡི་གེའི་འདུག་པ་སྒྲིབ་དགོས་པ་བྱིས།

ལན། རྟགས་འདུག་ཙ་བ་ལས། མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། །ཤོ་ཡིག་བརྟེན་པ་མེད་པར་འགྱུར།
།ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མོ་ཡི་ཡི་གེ་དབྱེད་ས་རྣམས་མེད་ན། ཤོ་ཡིག་གསལ་བྱེད་
སུམ་ཅུས་བརྟེན་བྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟོན་མི་ལུས་པ་དང་། ཤོ་ཡིག་གསལ་བྱེད་ལ་
དབྱེད་ས་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། དེ་ལ་རྟེན་འདུག་གང་རུང་ཞིག་མ་ཞུགས་ན། མིང་
དང་ཆོག་གསལ་བར་སྟོན་མི་ལུས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་ནི་བརྟེན་པ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་དབྱེད་ས་རྣམས་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟེན་འདུག་རྣམས་ནི་མིང་ཆོག་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ཆོག་རྣམས་ནི་
དོན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ཡིན་ནོ།

११ རྟགས་འདུག་ལས། འདི་ཀྱན་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའི་དོན་གང་ངམ།

འབྲི་ཆོན།

དི་པ། ནང་པ་འི་དུས་ཆེན་ཞིག་གི་སྐོར་ལ་བྱིས།

ལན། ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པ་འི་དུས་ཆེན་གལ་ཆེ་བ་ན་མས་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སྐོར་
ལ་ཞུ་རྒྱུར། དེ་ཡང་། སྟོན་པ་ཡུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་སངས་རྒྱུས་བྱ་གྲུ་བྱུ་བ་པ་དགྲུང་
ལོ་སོ་ལྔ་ལ་མེད་མ་པ་འི་པོད་རྒྱ་བ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ མོ་རེངས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་
སངས་རྒྱུས་ནང་བདུན་སྟག་བདུན་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་ལ་རེ་ཞིག་
མ་བཅས་པ་གཞིགས་ནས་སྟོབ་མ་བརྟག་པ་འི་ཆེད་དང་། རང་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཟབ་
མོ་དེ་དག་གཞན་གྱིས་གོ་དཀའ་བར་དགོངས་ཏེ་ཆོས་མི་གསུང་བར་ནགས་སུ་བཞུགས་
པ་ན། སྟོགས་བརྩའི་ཞིང་དུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ལྷ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཆོས་དྲུང་དཀར་
པོ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡུལ་དེ་ཆོས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཟབ་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
ཏེ་གནས་ཡུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་ཡུལ་སྐྱར་ར་ཁ་སི་བྱང་སྟོང་ཆུང་བ་རེ་དུ་གས་ཀྱི་ནགས་སུ་
སེཛེའོ་བྱི་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བསྐོར་བ་མཛད་ཅིང་། ཁྱི་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་ནས་འཁོར་
ཡུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ལྔ་ལྔ་བཟང་པོ་དང་ལྷའི་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་པ་
ལ་དུས་ཡུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་པོད་རྒྱ་བ་ ༦ ཆོས་ ༩ ཉིན་ལ། ཆོས་ཡུན་སུམ་ཆོག་མ་པ་
འདི་ནི་རྟུག་བསྐལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་།
རྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། རྟུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་
ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བརྒྱས་པའི་བཀའ་
དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་མཛད་པའི་ཡུན་ཆོག་མ་ལྔ་རྫན་གྱི་
དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན།

བདེན་པ་བཞི་ནི་རྟུག་བདེན་སོགས་ཡིན་ཅིང་། བདེན་པ་དང་པོ་རྟུག་བསྐལ་
བདེན་པ་དང་། གཉིས་པ་རྟུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ང་ཆོར་
རྟུག་བསྐལ་འཁོར་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་གྱི་ཡོད། བདེན་པ་གསུམ་པ་རྟུག་བསྐལ་
འགོག་པའི་འགོག་བདེན་དང་། བདེན་པ་བཞི་པ་རྟུག་བསྐལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་
གཉིས་ཀྱིས་ང་ཆོ་རྟུག་བསྐལ་དེ་དག་ལས་ཐར་སྤངས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་གྱི་ཡོད། དེར་
བརྟེན་དང་པོ་གཉིས་འཁོར་བར་འབྲུག་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟུགས་ཀྱི་བདེན་པའི་
རྒྱ་འབྲས་མེ་ཆོན་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འཁོར་བ་ལས་རྫོགས་པའི་ནམ་བུང་གི་

བདེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་མེ་ཆེན་གཉིས་ཟེར་གྱི་ཡོད།

ཉིན་མོ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་ནང་པ་སྤྱི་དང་། རྣམ་པར་བོད་མི་ཆོས་
ཁྱད་དུ་འབགས་པའི་ཅ་ཆེན་དུས་ཆེན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་
དེར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཆེས་སུ་དྲན་པའི་སྒྲོན་མ་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་ཡོད་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོ་བ་རྒྱ་ནག་སོགས་ལ་མཆོད་མཇལ་དང་། རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་བྱ་
བ་རྒྱ་ཆེར་གྱེད་པ་མ་ཟད། སྒྲོ་བ་གྲུ་ཁག་གི་ཆོས་དགེ་རྣམས་དུས་ཆེན་དོ་སྦྱོང་གནང་གི་
ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན། སྒྲོན་མ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་བློན་ཆེས་དྲན་དོན་དུ་ཉིན་དེར་
གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། སྒྲོ་བ་གྲུ་བཅས་གྲུང་གསེང་གཏོང་གནང་བ་དང་།
རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་ཆོག་ས་གཉིས་གང་ཐུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་
སྤྱང་སྤེལ་གསུམ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དུས་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་དང་སྤྱང་བཅི་ཞུ་
ཕྱོགས་ཐད་འདི་ཅུམ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

རྒྱན་སྦྱོང་ཡིག་རིགས།

རྒྱན་ཞུ་ཞེས་པ་ནི། ལས་དོན་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་དབུ་བྱིད་དང་ཆོག་ས་པ་སོགས་ཀྱི་
ལས་ཁུངས་སུ་རེ་འདུན་ཞུ་བའི་ཡིག་རིགས་གིག་ལ་ཟེར།

རྒྱན་ཞུའི་རིགས་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུ་ཁག་ནི།

- ༡ རྒྱན་ཞུ་འབྲལ་ཡུལ་གྱི་ལས་ཁུངས་སོགས་ཀྱི་མཆན་དང་ཆེ་བཟོད་མ་ནོར་
བར་འབྲི་དགོས།
- ༢ རྒྱན་ཞུའི་ནང་དོན་གསལ་པོར་བྲིས་ཆེས་སུ། བཀའ་འཁྲོལ་དང་། རོགས་རམ། ལམ་
སྒྲོན། དགོངས་བཞེས་སོགས་རང་ཉིད་ལ་དགོས་འདུན་ཅི་ཡོད་སྒྲོན་པའི་ཆོག་
སྤྱར་ནས་མཇུག་བསྟུ་དགོས།
- ༣ རྒྱན་ཞུའི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་རེ་འདུན་སོགས་གང་ཡིན་རྒྱུས་བསྟུས་འཆམ་པོ་དང་
ཁག་སལ་འབྲི་དགོས།
- ༤ རྒྱན་ཞུའི་མཇུག་དུ་རྒྱན་ཞུ་འབྲལ་མཁན་གྱི་མིང་དང་། སྦྱོང་གནས། ལོ་དུས་
རྒྱ་ཆོས་དེས་པར་འབྲི་དགོས་པས་མ་ཟད། རང་ཉིད་ཀྱི་མཆན་རྟགས་དེས་པར་
རྒྱག་དགོས།
- ༥ དེང་སང་རྒྱན་ཞུའི་ཡིག་སྒྲོགས་ངོས་སམ། ནང་ལོགས་གང་རུང་དུ་རང་ཉིད་
ཀྱི་འབྲེལ་གཏུགས་ཁ་བྱང་ངམ་ཞལ་པར་ཡང་གྲངས་དེས་པར་འབྲི་དགོས།

འདུག་ལྟར་སྤེལ་རྒྱུ་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་འདེད་མཆོ་སྒོ་བ་དུ་བསྟོད་
ཀྱི་ཆེད་སྒོ་བ་ཡོན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ལྷ་སྟན་ཅིག་ཡིས།

༡། འདས་པ་ལྷན་རང་གཞུང་གིས་རིག་པས་ཁྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆེ་མཆོག་གི་སྒྲིལ་བྱུང་བྱེད།

ཆེད་འབྲུལ།

བོད་སྐད་འཛིན་སྐྱོད་ཆོག་པ་པོའི་ཡོག་དུ་ཡོད་པའི་གནད་ཅིན་སློབ་བྱའི་སློབ་བྱ་པ་སྟན་པ་ནས་སློ་
 གསུམ་གསུམ་པ་དང་བཅས་དེ་སྟན་སྟོན་མི་བྱའང་བཞིག་ལྟོད་ན་དུ། སྟན་འདི་ཡོ་ཁྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་
 གྱི་འཛིན་རིམ་བཅུ་ས་ཁྱ་གས་སྟོན་དག་དང་སྟེ་བརྒྱ་ཆ་ ^{ལྷ་མོ} ཡོན་པ་ཅི། སྤྱིར་ཡོག་པ་མཆོག་
 གི་བཀའ་འདི་ན་དང་རང་གཞུང་ཤེས་སྟན་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་ཅན་དང་པ་མའི་ལམ་སྟོན་ཐོག་
 དོ་བདག་རང་རིས་ནས་འབད་བཙོན་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག །འོན་ཀྱང་མཐོ་
 རིམ་སློབ་གྲར་མུ་མཐུད་སློབ་སྟོན་བྱ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་པ་མའི་གནས་སྟངས་ཞན་པ་ས་སློབ་ཡོན་
 གྱི་འགྲོ་བྱོན་འབྲས་ཆར་ཞིག་ནར་གདོད་བྱ་རྒྱ་ནི་ཤུ་མ་བཅོར་ནས་སྤུམ་འདོན་རྒྱ་མེད་པའི་དཔེ་
 རྩར་རེ་བྱ་བ་པར་མོང་། ད་སྟེ་པར་པ་མས་ཟ་མཁས་བདུང་མཁས་ཀྱིས་ཆོག་པ་ཆོག་པ་གྲུང་གྲུང་
 གནང་ཞེ་གསུམ་པའི་སྟུན་མཆེད་ཆེ་ཆུང་ན་མས་དེང་རབས་སྤྱི་ཆོག་སུན་དུ་འདྲ་མཉམ་བསྟུན་ཐབས་
 སུ་སྤྱར་པ་བསྟུན་དེ་སློབ་གྲར་མུ་མཐུད་འགྲོ་རྒྱའི་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱིར་གནང་བ་མ་ཟད། གཞི་རིམ་
 སློབ་བྱའི་འགྲོ་བྱོན་ཡང་དེ་ཙམ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་སྟེ་བས། གཞི་རིམ་གོང་མ་སྟེ་འཛིན་རིམ་བཅུ་ས་
 པར་སློབ་བྱ་མཐར་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་རིམ་སྟུན་མཆེད་ན་མས་ལས་ཀ་ཆུང་ཆོག་པ་རིགས་བྱ་
 རྒྱ་ལས་སློབ་སྟོན་མུ་མཐུད་བྱས་མཐུབ། ད་ཆ་ཆར་མའི་རེ་བ་དེ་སྟན་ལ་བཙོལ་ནས་སྤྱག་གྱ་
 གཅིག་མཐོ་སློབ་ཐོན་རྒྱར་རེ་བ་བཅངས་པ་སྤར་ནང་མའི་གནས་སྟངས་འི་ཡོད་གཞིས་འགོ་མཆོག་
 གི་རྒྱབ་གཉེར་བཀའ་ཡིག་ལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་། གོང་གསལ་བ་དེ་སྤྱག་དང་གསལ་པའི་རེ་འདོད་
 དེ་འབྲལ་བཅངས་སུ་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སློབ་ཡོན་གྱི་རིགས་རམ་ཞིག་བཀའ་འདི་ན་
 ཅིན་སུ་གནང་སྟོང་ཡོད་པའི་འདོད་དཔྱད་ལ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱར་བཙོ་བས་མ་འདོར་དེ་གཟིགས་པ་མཁྱེན། མཐུན།

[illegible]

5211

༡ རང་གཞུང་གིས་རིག་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་བོད་པའི་སློབ་གྲུང་དག་གན་བྱ་འདོད་ཀྱི་སྟེན་
ཞུ་ཞིག་གིས།

༡༡། །མཆོག་ཀྱི་མཆོངས་མེད་རང་གཞུང་གིས་རིག་དྲུང་ཆེ་མཆོག་གི་སྦྱེའི་དྲུང་དུ།

ཆེད་འབྲུལ།

བོད་ཀྱི་དྲུས་བབ་གསར་ཤོག་འདོན་ཐེངས་ ༥༥༥ ཟླ་བ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ རང་འཁོད་རང་གཞུང་
གིས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་གཏན་ནིན་སློབ་གྲུང་ནང་དག་གན་གྱི་ས་མིག་ཁག་ཅིག་གསལ་བསྒྲགས་
འདོན་ཐེལ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ལྡེ་ལི་གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་སློབ་གཉེན་བྱེད་བཞིན་
པའི་གྲུས་མིང་བསྟན་འཛིན་ནས་སྟན་སློབ་ཞུ་དོན་དུ། དམན་ནི་ཨེམ་ཨེ་(M.A)ཆེས་འདི་ལོ་དག་
གན་འོས་སྤོང་བྱེད་ཐུས་དང་། དེ་ཡང་འདི་ལོ་ཟླ་བ་ ༩ རང་ཡིག་རྒྱགས་བཏང་ཆེས་རང་འེེ་
སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་ཞབས་ཞུ་བྱ་འཆར་ཡོད་པ་བཞིན་དག་གན་གྱི་ས་མིག་ཐོན་པར་སོང་། རྒྱུང་བྱིས་
པའི་དྲུས་ནས་རང་གཞུང་གི་བྱགས་ཆེར་སློབ་གཉེར་གང་ལེགས་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་རྒྱུད་
ཐོས་སྤྱི་མ་བཏང་བར་འབད་བཅོན་བྱས་འབྲས་སུ་ད་ཆ་དག་གན་མཆོན་ནིད་ལྟན་པ་ཞིག་བྱ་འདོད་
ཡོད་པ་ལྟར། དགོས་མཁོའི་ལག་འཁྱེར་ཁག་དང་། ལོ་རྒྱས་སྤྱིང་བསྐྱས་བཅས་འདིར་བྱུར་དུ་
སྟན་ལམ་ཞུས་ཡོད་ན། དཔལ་ལྷན་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ནས་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ་མཁྱེན། མཆོག་
ལྡེ་ལི་ནི་རུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་གྲུས་བ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༡
ཟླ་བ་ ༩ ཆེས་ ༩ ལ།

ཐུལ།

བྱུར་བྱུར།

༡ རྟེན་ཨེ་(B.A)དང་། ཨེམ་ཨེ་(M.A)ལག་འཁྱེར་འོ་བཤུས།

༢༡ རང་དབང་དཔུ་ཁྲལ་ལག་དེབ་དང་བཅན་སྤྱི་ལ་བོད་མའི་སྐབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཀྱི་འོ་
བཤུས།

༣༡ ཁོ་བོའི་ལོ་རྒྱས་སྤྱིང་བསྐྱས།

༡ བོད་གཞུང་སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་དུ་རང་ཉིད་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་མེས་སྤྲུལ་ཅིས་མཐོ་
སློབ་དུ་དམིགས་ཡུལ་ལྟར་འཇུག་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་འཁུན་ལུགས་འཁོད་པའི་སྤྲུལ་ཅིས་ཞུགས་
ཀྱིས།

༡། །དཔལ་ལྷན་བོད་གཞུང་སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་གི་རེས་སྟོན་པ་མཆོག་གི་སྐུ་འཁྲུང་དུ།

ཆེད་འབུལ།

བོད་ཀྱི་དུས་བབ་སྤྱིར་འདོན་ཐེངས་ ༥༥༥ ནང་བོད་གཞུང་སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་དུ་སློབ་འཇུག་གི་གསལ་
བསྐྱེད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། གཏན་ཉིན་བོད་སློབ་ནས་ཡིན་པའི་སློབ་བྱ་རབ་བརྟན་ནས་གསལ་པ་དང་བཅས་
ཏེ་ཞུ་གསོལ་འདེབས་སྤྱིར་དུ། གསལ་པ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དུས་སུ་དོས་ཀྱི་སྤྱིང་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་
ཉིན་ལ་རོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་དོན་ནི། སྐབས་དེར་སྤྲུལ་པ་ཆད་ལྟར་སྤྲུལ་ཐོག་ལ་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་པས་
མ་ཆད། སྤྲུལ་པ་མེད་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་ཨ་མས་གཙོས་བོད་རིགས་མི་ཉུང་བཞིག་འདས་ཀྱིངས་
སུ་ཡུར་པ་བརྟེན། སྐབས་དེར་དོས་རང་དོ་ལོ་རྒྱུང་ན་ཡང་ནད་མནར་ལས་སྤྱི་བ་རྒྱུར་མ་འོངས་པར་
སྤྲུལ་པ་ཆད་ལྟར་ཞུགས་བྱ་འདོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཏེ་མོ་མོའི་འཛིན་ཐང་ལ་གཞིགས་ནས་རྒྱུ་དུས་
སུ་ནད་པའི་རིགས་ལ་ཁབས་ཞུགས་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་དང་ཕྱིར་སྤྲུལ་ཡིན། དེ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སྐབས་
སུ་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁོ་རྟོགས་ཐུག་པུ་ལེགས་ཅམ་ཕྱིན་ཏེ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་དེ་ནི། བོད་ཀྱི་བྱ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་གཅེས་ཞོར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་སང་འཛམ་གླིང་ནང་དུ་དར་བྱུང་རིམ་བཞིན་འགྲོ་
སྤྱི་ལྷན་མཆོན་སྤྲུལ་པར་དོའི་ཁྱེད་རྒྱུས་པར་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས་ན། ཡགོངས་མཆོག་
གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་བཞུགས་སྐབས་དུ་བོད་གཞུང་སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་སྤར་གསོ་
གནང་སྟེ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དུ་དམིགས་ནས་ད་ཆ་བོད་གཞུང་
སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་དེ་མཆོན་མཐོང་ཉི་འོད་ལྟར་རྒྱས་པ་མི་བཞིན་དུ་དོས་རང་ཡང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ལ་དགའ་ཞེན་དང་། གཙོ་བོ་རྒྱུད་དུས་ནས་ལུགས་འདུན་བཅངས་པ་འགྱུར་མེད་དོན་མེད་ལྟར་བོད་ཀྱི་
གསོ་བ་རིག་པར་བསྐབས་སྤྱི་བ་སྤྱིར་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱིས་ནས་ཆེ་འདིར་རང་མི་རིགས་ཅམ་མིན་
པར་སྤྱི་འགྲོ་ཀྱང་ལ་བྱམས་བརྟེན་ལྟར་མི་སྤྲུལ་པའི་ཞབས་ཞུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཞུ་འདོད་ཡོད་ན། བོད་
གཞུང་སྤྲུལ་ཅིས་ཁང་དུ་ཞུགས་རྒྱུ་དེ་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་མཐོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་
འདིར་བྱར་དུ་བྱུང་ལམ་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། གསལ་པ་དེ་གི་སྤྲུལ་ཅིས་མཐོ་སློབ་དུ་འཇུག་ཞུགས་ཡོང་
པའི་དགོངས་བཞེས་ཅི་ནས་མཐུན། མཐུན།

གཏན་ཉིན་བོད་སློབ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་སློབ་བྱ་རབ་བརྟན་གྱིས་གསལ་
པ་དང་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ལ་

ཐུལ།

༤ རང་ཉིད་ཀྱི་པོད་ཡིག་དགེ་ཆན་ལ་བཀའ་བྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་ལུང་གཏོང་
ཡིག་སྟན་འཛེབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས།

༡༡། །བརྒྱ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་པོད་དགེ་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྤྱི་དྲུང་དུ།

ཆེད་འབུལ།

གུས་པ་སློབ་བྱ་བ་སྟན་འཛིན་ནས་སློབ་སྦྱས་མ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བདག་གི་པོད་དགེ་ཡོན་ཏན་མཆོག་
ཉིད་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་བཀའ་བྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུང་ཆོག་འབུག་ཏུ་གསོལ་དུ། ཕྱན་
སློབ་གྲུ་དེར་འཛིན་རིམ་ལྡན་པ་ནས་འཛིན་རིམ་བཅུས་པར་པོད་དགེ་ལ་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པར་ལས་
སློན་པ་ཟང་པོས་པོད་དགེ་ལུ་མཐུད་གནང་བའི་དབང་གིས་ད་ཆ་གུས་པར་པོད་ཀྱི་བར་སྦྱོང་རིག་
པ་ཅམ་མིན་པར་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ཆོས་གཅོས་སྤྱོད་གས་གང་ཐད་ནས་སྤོངས་སྟན་
མེལ་བའི་སློན་མེ་ལྟ་བུ་ནི་གཙོ་བོ་པོད་དགེ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཁྲིད་དང་ལམ་སྟོན་ལས་ལྷུང་བ་ལྟ་
ག་ལ་དགོས་སམ། དེ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་ཕྱན་ཅམ་མིན་པར་སྤྱི་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་གས་
སུ་སྤྱོད་ཁྲིད་ཀྱིས་ད་ཆ་གནང་སྟེ་ལ་དང་དེར་རབས་ཤེས་ཡོན་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ལི་འདབ་གཤོག་ཟུང་འབྲེལ་
གིས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་མེ་སྟམ་པར་དངོས་སུ་བསྦྱོད་པ་ལྟར་འགྱུར་པ་ནི། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
རྗེའི་བཀའ་བྲིན་དང་ལྡན་པས་ལས་ལྷུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དབྱིན་ཇིའི་ཁ་དཔེ་ལ་དགེ་ཆན་
ནི་ཐུལ་ཁབ་འཇུགས་སྟན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ནི་ཆན་ལགས་ཉིད་ཡིན་པར་ཞུ་ག་ལ་
དགོས་སྟམ། ཆོ་འདིར་དགེ་ཆན་སྤྱི་ཉིད་མཇུག་བཅས་དུ་མ་ཟད་སྤྱི་ཡོན་གྱི་ཆ་གས་ཤིག་གུས་
པར་ཐོབ་པ་ནི་སྤུལ་བ་བཟང་པོ་དང་ལས་སློན་ལ་བརྟེན་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་དང་བཀའ་བྲིན་
རྗེས་དྲན་མཆོག་གི་དུ་དྲོད་པ་ནས་ཀྱང་རང་མི་རིགས་དོན་དུ་སྤྱི་ལྟ་བུ་འདོད་ཡོད་པར་ཞུ། མདོར་
ན། སྤྱི་གཟུགས་ལ་ཐུགས་ཅག་གིས་མ་འོངས་པོད་ཀྱི་སོན་ཅར་ཐུར་ཐུས་པ་ཞིན་སློབ་འཁྲིད་དང་
ལམ་སྟོན་སུ་མཐུད་ཀྱི་མཇུག་དཔེ་ན་དབྱར་མཆོ་ལྟར་ཐུས་པའི་སློན་ལམ་དང་། འདི་སྤྱོད་གས་སུ་
དུས་ཁོམ་ལྷུང་ཆེ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་བཅས་བཀའ་བྲིན་སྤྱོད་གས་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་བྱ་
བཅས།

སློབ་སྦྱོང་ཕྱག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ལྟ་སྦྱོང་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་བ་ ༥ ཆེས་ ༡༥ ལ་

སྤུལ།

སྒྲུབས་ཀྱི། མོ་སོ་དང་སོ་སོའི་གཉེན་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱ་མ་དང་དགོན་པ་སོགས་ལ་སྒྲུབས་
འཇུག་ཞུ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་ཞུ་བེད།

ཟླ་མ་ཚོགས་སྒྲུབས་ལུལ་དམ་འ་ནམས་ལ་སྒྲུབས་ཉེན་འབུལ་སྒྲུབ་དཔེ་མཚན།

༡༡། |སྒྲུབས་གནས་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་བྱང་དུ།

གུས་གསོལ།

ཆེ་དང་ལྡན་པ་

× × × × × × ཆེད་དུ་མཇུག་དར་དང་སྒྲུབས་ཉེན་སྒྲོར་ ༡༠༥། བཅས་ཡུལ་བ་ལགས་ན།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་འཛོལ་ཞུགས་རིང་བཞེགས་རིགས་བར་ཆད་ཞི་ནས་རྣམ་དཀར་བཟང་པོའི་
ལས་ལ་འབད་འབྱངས་ངང་འཇུག་བྱུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དལ་ཉེན་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་གང་སྐྱར་དེས་
ལེགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་འཛོལ་པའི་ཐུགས་སྒྲོན་སྒྲུབས་འཇུག་ཡོང་བ་བརྟེན་བས་གཟིགས་པ་
མཐུན། མཐུན།

ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས།།

ཟླ་མ་ཚོགས་སྒྲུབས་ལུལ་དམ་འ་ནམས་ལ་སྒྲུབས་ཉེན་འབུལ་སྒྲུབ་དཔེ་མཚན།

༡༡། |འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབས་གནས་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཚན་གི་ཞབས་བྱང་དུ་དེ།

གུས་གསོལ།

འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕྱི་མའི་ལྷ་ལམ་དུ་གྱུར་བ་ཆེ་འདས་× × × × × × དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
མཇུག་དར་དང་བསྐྱེད་ཉེན་སྒྲོར་ ༡༠༦། བཅས་ཡུལ་བ་ལགས་ན། ཆེ་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་རབས་
དུ་མའི་རིང་ལ་བྱས་བསགས་སྒྲིག་ལྟར་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་དལ་བརྒྱུད་འབྱོར་
བརྒྱ་ཆང་བའི་དལ་ཉེན་རིམ་བརྒྱུད་དུ་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རིམ་བཞིན་རྒྱུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱར་དུ་འཛོལ་པའི་བསྐྱེད་སྒྲོན་སྒྲུབས་འཇུག་ཡོང་བ་བརྟེན་
བས་གཟིགས་པ་མཐུན། མཐུན།

ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས།།

ཁྱབ་ས་མོ་ཞེས་གཞི། དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་སྐྱབས་འདུག་ལུ་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་
ཡེ་ཟེར།

ཁྱབ་ས་མོ་ཞེས་གཞི།

༡༡། །འགྲོ་བ་རྣམས་པའི་པའི་ད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་སྐྱ་ན་མ་མཆོས་པ་སྐྱབས་གནས་
དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་དེ།

སྒོ་གསུམ་གསུམ་པས་ཕྱག་གིས་བདུད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་སྟེང་
དུ། སྤྱིར་འདི་གཱ་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་སྟོན་པ་ནམ་འདྲེན་བཞི་པའི་བརྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། བརྟན་འདྲིན་གྱི་སྤྱིས་མཆོག་གང་ན་སུ་བཞུགས་
ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་བྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་བཞེགས་མེད་རྩུན་གྱིས་འགྲུབ་པ། དགེ་འདུན་གྱི་རྩེ་
ནམས་དགོངས་མཐུན་རྩོམ་གཙང་དང་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འཕེལ་ནས་ཡུལ་ཡུང་ཀུན་ལ་
ནད་ལྷག་འཁྲུག་ཅོད་སང་སེར་བཙའ་ཐན་མོགས་ཞི་ནས་ཆར་རྒྱུས་སུ་འབབ་པ། དཀར་རྒྱ་ལྷས་
ཞིང་ལོ་ལེགས་པ། འཆོ་མེད་ཞི་པའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལ་རྟག་དུ་སྦྱོང་བྱུང་པ་དང་། བྱེ་
བྱག་དུ་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་སྐྱ་ན་མེད་པ་འཇམ་རྒྱུང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་
ཆོས་ཀྱིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྱིད་ཡུལ་མཐོང་ས་སྐྱབས་མགོན་སྐྱ་ལྷེད་བུ་ཕ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་
ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་ལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། གསང་གསུམ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་དབྱར་མཆོ་རྟེན་རྒྱས་
པ། པོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་སྐྱར་དུ་བསལ་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དུས་སུ་རྩ་རྩོན་པོ་བྱང་པོ་
དུ་ཡར་སྐྱར་ཡང་ཞབས་སེར་འཁོད་ནས་གསེར་ཁྱིམ་འབྲུག་པས་ལོ་གསོལ་ཏེ་གཞིས་བྱེས་ཆོལ་གསུམ་པོད་
རིགས་སྐྱ་ན་རྩ་རྩམས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་སྦྱིད་པའི་ཉི་མ་སྤྱིན་བལ་འོག་ནས་གང་སྐྱར་ཤར་བ་
དང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་གཅེས་ནོར་དང་རྩ་དོན་ཆེད་དུ་གཅེས་ལ་འཕང་པའི་རང་སྤྱིག་མཆོད་
མེ་འབུལ་མཁན་དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་རྣམས་གངས་ཅན་རྫོང་ས་སུ་སྦྱེ་བ་འཕྲོས་ནས་དལ་རྟེན་རིམ་བརྒྱུད་
ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པ་དང་། བཅོན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་སྐྱ་ན་རྩ་རྩམས་
གང་སྐྱར་རྫོད་བཀོལ་གྱིས་བདེ་བར་གནས་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འདུན། ཞར་བྱུང་དུ་རྒྱ་སྤྱོར་བ་དམ་
ཆོས་ཁྱིམ་ཆང་གི་ཆེ་ལས་འདས་པ་པ་××××××××དང་མ་×××××××གཙོས་
མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཆེ་ལས་འདས་པ་རྣམས་ད་རྟེན་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གང་དུ་གནས་ཡོད་ཀྱང་རིགས་
དུག་སོ་སོའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལས་ཀྱི་ལཱ་ཏེ་སྤྱི་གཞུང་ཅི་མཆོས་རྣམས་བྱང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱར་དུ་འཛོལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱིམ་བདག་དམ་ཆོས་དང་། བཟའ་རྒྱ་སྦྱེས།
བུ་པོ་དཔེ་ཟེར། བུ་མོ་དཔལ་རྩ་མོས་གཙོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་འདོད་པའི་

བཞགས་རིགས་པར་ཆད་རིགས་ཞི་ནས་དཔེ་ན་ལེན་གྱི་ཆོད་པའི་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་
འདུག་པ། ཆེ་བསོད་དབང་རྒྱུ་སྤྲོད་སྤྲོད་པའི་དུ་འཕེལ་ཞིང་། མི་ལུས་དཔེ་ན་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་གང་ལྟར་འཕྲོ་བ་པ་སྤྲོད་པའི་དུ་འཕེལ་གྱི་
སྤྲོད་པར་ཆོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོད་དང་། འདུས་ཆོགས་སུ་མང་ཆ་དང་བཞེས་བག དགེ་འདུན་
རེར་སྤྲོད་འབྲེད་ཉིན་སྤྲོད་ ༡༡༣། བཅས་དད་གུས་ཀྱིས་འབྲེད་པ་ལགས་ན། གོང་དུ་ཇི་ལྟར་གསེས་
པ་བཏབ་པ་ནམས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲེད་པའི་སྤྲོད་པར་ཆོད་པའི་དག་བཅེ་བས་གཞིགས་པ་མཆིན།
མཆིན།

ཞེས་གསེས་པ་འདི་བས་པ་ལགས།

ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་ ཆ་ཆ་

མགྲོན་གྱི་ག

༡ སློབ་གྲོགས་ཤིག་ལ་ཕྱག་ལེན་པར་ཆོད་པའི་ཡིག་ཆུགས་ཆེན་མོའི་ནང་བརྒྱ་ཆ་ལེགས་
ཐོན་བྱུང་བར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བའི་གཏོང་ཡིག་སྤྲོད་པར་ཆོད་པའི་འབྲེད་པ་འབྲེད་པ་ཆོད་ཞིག་

ཞེས།

མགྲོན་གྱི་ག

༢༡། རིང་ནས་འགྲོགས་པའི་སློབ་གྲོགས་བཅུ་ན་འཛིན་ལགས་ཀྱི་གང་དེར།

སྤྲོད་པར་ཆོད་པའི་འདི་

ཡོའི་ཕྱག་ལེན་པར་ཆོད་པའི་འཛིན་རིམ་ ༡༣ ཡིག་ཆུགས་བྱུང་འབྲེད་ཆུང་འདི་ཆོས་ ༡༡ ཉིན་དུ་
ཕྱག་ལེན་པར་ཆོད་པའི་ཡིག་ཆོད་ནས་དུ་ཆོད་ཐོག་སློབ་པ་ལྟར་ཆོས་
ཀྱི་བྱུང་འབྲེད་ལུ་བཏོན་གྱིས་རང་རེའི་སློབ་གྲོགས་ཡིག་ཆོད་པར་ཆོད་པའི་མཐོ་ཤིས་ལོན་མཁན་དེ་
སློབ་གྲོགས་བཅུ་ན་འཛིན་ཀྱི་དུ་ཆོད་པའི་ཡིག་པར་ཆོད་པའི་མཐོ་ཤིས་ལྟར་ཆོད་པའི་སྤྲོད་པར་ཆོད་པའི་
དག་འཛོར་བཏོད་མི་ཤེས་པ་སྤྲོད་པའི་ལ། སྤྲོད་པའི་གཞན་ནས་སྤྲོད་པའི་འབྲེད་ལེགས་པར་སོན་པ་
དེ་ནི། སློབ་གྲོགས་མཆོད་སྤྲོད་པའི་དུ་ཆོད་པའི་འབྲེད་པའི་ཡིག་ཆུགས་གཏོང་མཁན་ཆོར་མིག་
དཔེ་བཞུགས་པའི་ཞིག་དུ་བྱུང་བར་སོང་། རང་རེའི་སློབ་གྲོགས་ཡོངས་ཀྱི་མཆིན་ཆབ་བྱས་དུ་ཡིག་
ཆོད་བྱུང་འབྲེད་ལེགས་ཐོན་བྱུང་བའི་ར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། མཐོངས་པ་ལའང་
མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཡིག་ཆུགས་ཁག་ལ་བྱུང་འབྲེད་ལེགས་པར་སོན་པའི་སྤྲོད་པར་ཆོད་པའི་འདུན་དུ།

སློབ་གྲོགས་བཅུ་ནས་སྤྲོད་པའི་ ༡༠༡༠ ཟླ་བ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ལ།

༡ སློབ་ཐོན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་ལ་དགེ་ཆན་ནམས་ལ་མགྲོན་བར་ཞིག་འབྲུལ།

མགྲོན་ཤོག

༡། །དཔལ་ལྷན་ཤེས་ཡོན་གྱི་མངའ་བདག་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆན་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་གམ་དུ།

ཞུ་གསོལ།

འདི་ལོ་རང་རེའི་སློབ་གྲུའི་འཛིན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཀུལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱལ་སྤྱི་བ་འབྲས་ལེགས་སོན་
བྱུང་བཞི། དགེ་ཆན་ནམས་ཀྱི་བྲགས་བཅེ་དང་ཡང་དག་པའི་སློབ་ཁྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་
སློབ་ཕྲུག་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་སློབ་ཐོན་གྱི་སྤྱི་སྤྱིད་སྐབས་བདེ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་རྒྱ་མོས་བྱུང་བ་བཞིན་
སློབ་སྤྱི་མཆོག་ནས་ཀྱང་བཀའ་འཁྲོལ་དགུས་བཞེས་གནང་བ་ལྟར་སློབ་གྲུའི་ཆོགས་ཁང་དུ་གོ་སྒྲིག་
ཞུས་ཡོད་ན། ད་རིང་ཉིན་གྲང་ཚུང་ ༡༡༠ ཐོག་ངེས་ལེབས་ཡོང་བའི་མགྲོན་བར་རུ།

འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་སློབ་ཐོན་སློབ་ཕྲུག་བྱམ་མིང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་བ་ ༥
ཆོས་ ༡༥ ལ།

ཕུལ།



མགྲོན་བར་འམ་མགྲོན་ཤོག ལས་ཁུངས་དང་ཆོགས་ལྗེ། སྤེར་པ་ཁག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྤོ་
དང་གཞིགས་འབྲུལ་སོགས་ལ་མགྲོན་འཕོད་ཞུ་རྒྱུའི་ཡིག་རིགས་ལ་གོ་དགོས།

མགྲོན་ཤོག་འབྲེ་སྐབས་ཆ་རྒྱུན་འདི་དག་ཚང་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

༡ འགོ་བརྗོད་དུ་མགྲོན་ཤོག་ཅེས་འཁོད་དགོས།

༢ ཆེད་བརྗོད།

༣ མགྲོན་ཤོག་འབྲུལ་སའི་མཚན་དང་།

༤ མགྲོན་ཤོག་འབྲུལ་དགོས་དོན་གང་ཡིན།

༥ དུས་ཚོད་ལྔ་ཀྱང་དགོང་སོགས་དུས་ཚོད་གསལ་དགོས།

༦ ས་གནས།

༧ མགྲོན་ཤོག་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་སྡེ་ར་མ་ཆོགས་ལྗེའི་མིང་།

༨ ཕྱི་ལོ་ཟླ་ཆོས།



ལེའུ་གསུམ་པ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་མྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ནས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའོ།།

རི་དགས་ཀྱི་གནམ་ལེས་འབྱུང་གི་ཚ་གཏི་བཟམས་སྒྲུབ་ནད་དུ་ཡོད་པའི་གསལ་གསལ་
ནམས་ཀྱི་མཚན་དོན་ནི།

དེད་དཔོན་རིག་པའི་ཁྱེད། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བྱགས་བཅེ་བཅེན་པོས་སྒྲུབ་དོར་གྱི་
གནད་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ཐུན་འདས། ཡང་ན། དགེ་
པའི་བཤེས་གཉེན་མཚོན།

ཅ་ཆུ་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཟས་གོས་གནས་མལ་ལ་ཆགས་པ།
རྩོན་པ་དང་གཞིས་སྤང་བ། སྤྱོད་ན་འཆིའི་འཇིགས་པས་མཛར་བ།
འདོད་པའི་ཁྱེད་མཚོག། འཇིག་རྟེན་གཡོ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་། རང་མཐོང་
ཆེ་ལ་སྤྱོད་པོ་གཞན་ནམས་ལོག་ལམ་དུ་བྲིད་པའི་མི་དཔོན་སྤྱིག་
ཅན། ཡང་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་འཁོར་པའི་སེམས་
ཅན།

འཁོར་རི་དྭགས། ལེགས་ཉེས་སྒྲ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་མེད་ཅིང་གཞན་ཟེར་འབའ་གི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་ལམ་སྟོར་གྱི་མགྲོན་པོ་དང་འབྲུའི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་མི་སྡེ།

རྩོན་པ་དང་གཞི། སྤྱིག་སྤྱོད་དང་ལོག་འཚོ་འབའ་ཞིག་གི་འཚོ་བར་རོལ་ཞིང་། དགེ་
སྤྱིག་ལས་ལ་སྒྲོ་མིག་ཐོངས་པའི་སྤྱོད་པོ་གསལ་བ་ནམས་མཚོན།

དང་སྤྱོང་མཐོང་ན་དགལ། བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་པའི་གནས་ལ་སྤྱོད་བཞེས་ཤིང་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་སྟོན་མེད་སྤྱོད་པ་བསྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་པ།

ལ་རོང་ལུང་རོང་བཞི། སྤྱོད་བ་དང་། ག་བ་དང་། ཉ་བ་དང་། འཆི་པའི་སྤྱིག་བསྐྱེད།

དྭགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ལ་ཁད་པ་གསུམ། ༡ སྤྱིག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིག་བསྐྱེད།
༡ འགྱུར་པའི་སྤྱིག་བསྐྱེད། ༢ ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིག་བསྐྱེད།

གཞི་བཞུགས། ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།

འཆིང་བ་ནམ་པ་ལ། ༡ འདོད་ཆགས། ༢ ཞེ་སྤང་། ༣ གཏི་མུག ༤ ངག་རྒྱལ།

༥ ཁོང་ཁྱོ། (རྒྱལ་སྤང་སྤངས་གསུམ་དང་། ཆོག་རྩལ། ཡོག་རྩལ་ལེན་པ་ལོད་

ནས་བདོན་པའི་འཇིང་རིམ་ཆེད་གཉེར་སྤྱོད་བྱའི་སྤང་ཡིག་སྤྱོད་བདེ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་གསལ།)

རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་ཤིང་སྤྱད་ཀྱི་ལོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
ཡེ་བྱ་དང་ལོ་ལྷོ་ཆེན་གནད་མཆན་འབྲེལ།

རང་བྱུང་རིག་པའི་ལྗ།	སྒོ་མས་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ།
བག་ཆགས།	བྱ་བ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པ་སེམས་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཆ།
རྒྱུངས་རྒྱ།	རང་ཉིད་རྒྱན་དུ་སྟོང་ས་དེ་ནས་ས་ཆ་གཞན་དུ་བསྐྱོར་འབྲེལས་ ཡང་ཡང་འགྲོ་སྟོང་བྱེད་པའི་མིང་།
རྒྱ།	སྐབས་འདིར་འགྲོ་བ་དང་བཞུད་པའི་དོན་ལ་གོ་དགོས་སྟུང་།
དོད་དཔོན།	གྲུག་ཟེངས་གཏོང་བར་ཁ་ཐུགས་སྟོན་མཁུག་གི་མི། གྲུག་ཟེངས་ ཁ་ལོ་བ།
ཁོ་པོ།	ང་དང་བདག་ཅེས་པ་དང་དོན་འདྲ།
འ་སྒོ་ལ།	ང་ཆོ་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ།
དོན་དུ་གཉེར་བ།	ཡོན་ཏན་སོགས་སྟོབ་བྱེད་ལ་འབད་པ་བྱེད་པའི་དོན།
བཙུང།	ཉིང་ཁུ། ཉིང་པོ།
ནེ་བུ་གསེང་།	ཙ་སྟོན་སྟེས་པའི་སྤང་ཐང་།
ངོ་ཆ།	རང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཇོམས་པ།
ཁྱེལ།	གཞན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཇོམས་པ།
སྒོ་བྱར།	སྒོ་ལུལ་ལ་མེད་པར་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བ།
བག་ཡོད།	བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སེམས་སྤྱང་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་།
རྒྱ།	ཙ་མིང་མེད་པར་དོ་དང་པ་པོང་གིས་ཁེངས་པའི་ས་ཆ།
རྒྱ་རི།	པ་པོང་གིས་ཁེངས་པའི་རི།
དཔེན་པ།	འདྲ་འཇོ་མེད་པའི་ས་ཆ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་གནས།
བཅན་ས།	གཞིད་པ་བྱེད་དཀའ་བའི་ས་ཆ།
ཁུ།	སྟོག་ཆགས་མང་པོ་མཉམ་དུ་འདུས་པའི་མིང་།
རྒྱ་ཙ་ལ།	སྐབས་འདིར་སྤྱངས་པ་བྱས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཙ་ལ་ལ་ཟེར།
མོག་འཕུལ།	རྒྱ་ཙ་ལ་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱང་གནས་མི་མཐུན་པའི་འཕུལ་སྤྱང་ རགས་པ།
གོས་བྱིད།	གོས་སྟེང་པ།

སྒྱིད་མོས།	སྒྱིད་ལ་ལྟོད་པ།
མེ་ལ་ཚ།	མོ་བྱེད་པ། ལྟོག་བྱེད་པ། ཉེན་ཁ་སྤྱང་པ།
ཁྲག་རྒྱང་།	ས་ཁྲག་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་།
ཆངས་པ།	ལག་པས་བཅོར་པའི་སྤར་རྩེས་ཅན། དཔེར་ན། ཟན་ཆངས་ཅན་
	ལྟ་བུ།
ན་བུན།	རྩ་རྒྱ་ན་མོགས་སུ་འབྲིགས་པའི་དྲུག་རྒྱངས་འདྲེས་པའི་རྒྱག་
	པའི་རིགས།
མི་བཟང་།	འཛིགས་སུ་རྒྱང་བ་དང་རྩ་བ་མོ་ལ་འབྲུག
སྒྱི་མེར།	རྒྱང་གི་མིང་གཞན།
སྒྱ་གཅན།	གཟའི་བྲེ་བྲག་གཅིག་གི་མིང་།
མིག་ཅ་བྱང་།	མིག་བྱང་པོ་བྱས་ནས་ལྟ་བུ།
ཐུགས་རྩེ་མ་གཏོད།	ཡིད་ཆེས་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན། གོ་རྒྱུ་བཏང་བ།
གཉན།	བཅན་པོ་དང་དྲག་པོ་ལ་གོ།
མདུན་ལ།	ཐབས་རྩས་སམ་ཐབས་ཤེས།
མཁོས་རྒྱང་།	དགོས་པ་རྒྱང་བ། འབྱོར་བ་དང་འཛོལ་སྤངས་ཞན་པ།
ཆོག་བསྐྱར་བ།	དངོས་སུ་མ་བཤད་པར་དོན་ལ་ཕོག་པའི་ཆོག་བཤད་པ།
འདོད་ལྟོ།	ཁམས་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་
	མེད་ཁམས་བཅས་གསུམ་ལས་སྤྱིའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་།
	སྒྱིད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འདོད་ལྷ་ཟེར།
སྒྱིང་རྒྱང་རྒྱང་བ།	སྒྱིང་རྒྱང་ཞུགས་པ། སྒྱིང་ན་བཤམ་མེམས་མ་སྒྱིད་པའི་དོན།
ཡིད་ལྷག	མེམས་སྤྱག་པའམ་མེམས་ལམ་པ།
བདག་པས་གཞན་གཅེས།	རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛོལ་བ།
ལ་ཡོགས།	གཞན་ལ་རྩལ་མིན་བྱ་བ་བྱས་པའི་ངན་འབྲས་རང་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་
	པ།
གདུལ་བྱ།	སྒྲོང་མ་མོགས་བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག
ངེས་འབྱུང་།	རྒྱག་བསྐྱལ་ལ་སྒྲོང་སྒྲེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བཅོས་མིན་
	གྱི་མེམས།

ཅམ་ནི་རྩོད་ན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ར་བཅན་ས་འཛིན་ན་ལེགས་པར་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
བསྐབ་བྱ་གནང་།

༡ རི་དྲགས་ཀྱི་གདམ་ངེས་འབྲུང་གི་ཐོ་ན་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་མཆོག་ལ་དེ་སྤྱི་མཆོག་ལ་
ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་བསྐྱེད་དོན་བསྐབ་བྱ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རི་དྲགས་ཀྱི་གདམ་ངེས་འབྲུང་གི་ཐོ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོམ་པ་པོ་ནི། ཀུན་མཁུན་འཛིགས་
མེད་སྐྱིང་པ་(༡༥༣༩-༡༥༩༤) ཡིན། ཁོང་ནི་སྤྱི་མཆོག་ལ་མེད་ཚུལ་ལྟར་འཛིན་
པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེ་མ་ཞིག་གོ།

དེར་ལེའུ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་བསྐྱེད་དོན་བསྐབ་བྱ་ནི།

ལེའུ་དང་པོས། དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྤྱིད་པའི་ཡུན་ཚོགས་ལ་མ་ཆགས་པར་
འཁོར་བའི་སྤྱི་མཆོག་ལ་ལས་ཐར་པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་སྤྱིད་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་ཚུལ་བདུན་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཡོད་དོ།

ལེའུ་གཉིས་པས། ཚོས་མ་དྲན་པར་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་གང་ཞིག་སྤྱི་མཆོག་ལ་
གྱི་འཕྲང་ལམ་ལས་ཐར་པ་མེད་ཅིང་། མཐར་འཁྱིལ་བདེ་ཉིད་ཐབས་གང་
གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དུ་མེད་པར་རི་དྲགས་མཐའ་ལ་གཙུག་ནས་གང་དུ་འང་བྱོས་
ས་མེད་པར་འཁྱིལ་དགོས་པུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་བར་བྱས་ཡོད།

ལེའུ་གསུམ་པས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་བཟའ་བར་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྤྱི་མཆོག་
ངེས་ཡིན་པས་སྤྱི་མཆོག་མེད་དགེ་སྤྱི་མཆོག་ལ་ལས་ཐར་པ་བསྐྱེད་ཡོད་
དོ།

༩ འདོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གིས་ཐོན་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་དང་གང་ཡོད་
ལམ་བཟོ།

ལན། འདོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གིས་ཐོན་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ནི།

༡ འཕྲོས་པའི་བང་ནི་ཡོད།

༡ བྱག་མཐའ་ཆེན་པོ་ལ་གདུག་སའི་སྤྱི་མཆོག་ཡོད།

༡ མེལ་ཆེ་བྱེད་པར་རྒྱུད་གི་རྩི་ནི་ཡོད།

༩ ཐག་རིང་བལྟ་བའི་དབང་པོའི་མིག་ནི་ཡོད།

༥ ཉེ་བར་ཉན་པའི་ན་པའི་བྱ་གཞི་ཡོད་པཅས་ལན་བྲལ་བའོ།

༥ རིག་པའི་རྒྱ་བས་རྩ་ཁྱེ་འཆོ་བས་བརྟེན་བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་རྩ་ཁྱེ་དུ་བྱོས་འགྲོ་ཞེས་པར་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་ལན་གང་སྐྱེས་སམ།

ལན། འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ལྟོ་འབྲངས་གོས་ཕྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཙམ་ཞིག་ང་ཆོ་རི་དྭགས་ལས་སྐྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད། གལ་སྲིད་དོན་པ་བྱུང་ན། བྱོས་པའི་བར་ཅུལ་དང་། ཐག་རིང་ལ་བཞུགས་པའི་མིག་དང་། ཉེ་བར་ཉན་པ་ལ་ན་བའི་བྱ་གསོགས་ཡོད་ཅིང་། རྩ་རི་མཐོན་པོ་ལ་སྐྱེད་པའི་གོ་སྐྱབས་མེད་པས། གནས་འདི་རང་དུ་སྐྱེ་མཐུད་བཅུད་ན། ཐབས་དུས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་སྐྱེས་སོ།།

༦ རིག་པའི་རྒྱ་བས་རྩ་ཁྱེ་འཆོ་བས་བརྟེན་བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་རྩ་ཁྱེ་དུ་བྱོས་འགྲོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་བ་བརྒྱབ་པས་དེའི་ལན་དུ་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་ལན་གང་བརྒྱབ་བམ།

ལན། ལན་གོང་གིས་འབྲས་པ་ཡིན།

༧ རྒྱབ་ན་རི་བོ་བྱབ་པར་མི་མངོན་པར། །མདུན་གྱི་ཡུར་བའི་ཁྱུ་ལ་རགས་རྒྱག་མཁན། །ཁྱོད་འདྲའི་སེམས་ཅན་མང་པོས་ས་སྡེང་གང་། །ཁོ་བོས་ཡན་པར་སྐྱས་ཀྱང་ལོག་པར་གོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་བཞུན་ནམ།

ལན། རྒྱབ་ན་རི་བོ་བྱབ་པར་མི་མངོན་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་འགྲེལ་པ་ནི། དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བས་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་ལ་རིགས་ངན་དོན་པས་ཆས་རྩན་སྐྱས་ནས་ཡོང་བར་མི་མཐོང་བར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཡིད་འཕྲོག་ནས་མགོ་བོ་འཁོར་མཁན་ཁྱོད་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་སྤྱི་རིག་ཆོངས་པ་ཅན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་བཀྲངས་ལས་འདས་པར་མངོན་ཞིང་ཁོ་བོས་སྤྲུགས་ལ་ཡན་པར་བརྟེན་ཀྱང་ལོག་པར་གོ་བཞི་ནམ་སྤྱིན་ལས་ཀྱིས་བདས་པར་སེམས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

༨ རྒྱབ་ན་རི་བོ་བྱབ་པར་མི་མངོན་པར། །མདུན་གྱི་ཡུར་བའི་ཁྱུ་ལ་རགས་རྒྱག་མཁན། །ཁྱོད་འདྲའི་སེམས་ཅན་མང་པོས་ས་སྡེང་གང་། །ཁོ་བོས་ཡན་པར་སྐྱས་ཀྱང་ལོག་པར་གོ་ཞེས་པ་འདི་སུས། སུར། ག་དུས། གང་དུ་སྐྱས་སམ། ཆོགས་བཅད་འདིའི་གོ་དོན་བྱིས།

ལན། རྒྱབ་ན་རི་བོ་བྱབ་པར་མི་མངོན་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར། དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བས་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་ལ་གསུངས། དག་ཆགས་སྲིད་པའི་བྱིང་ཁྱེར་གྱི་སྤང་ཆོངས་སུ་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱུར་མ་ཉན་པའི་སྐབས་དེད་དཔོན་ཡིད་སྤྲུག་པའི་དུས་སུ་གསུངས་སོ།།

ཆོགས་བཅད་འདིའི་ནང་དོན་ནི། རྒྱབ་ན་རི་བོ་བྱབ་པར་མི་མངོན་པར། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། དཔེར་ན། རང་གི་རྒྱལ་ཁྱེ་མ་འོངས་པར་རི་བོ་ཁ་བྱལ་པ་ལྟ་
བུའི་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་བཟོད་ཐུགས་མེད་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་
པ་མ་ཤེས་པར། མདུན་ཏེ་གནས་སྐབས་འབྲལ་སེལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཁུང་ཆགས་རིགས་
ལ་དོག་ལ་ཆེ་མདོག་གིས་འགོག་སྤང་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཡུར་བའི་རྒྱ་
མུན་ལ་རགས་རྒྱག་མཁན་རྩ་བུའོ།

ཡང་ན། རྒྱལ་ན་རི་བོ་བྱལ་པར་མི་མངོན་པར། ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་ནས་རིགས་
ངན་རྡོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པར་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཡུར་བའི་རྒྱ་ལ་རགས་རྒྱག་
མཁན་ཏེ་སོ་སོའི་ཉེ་འགམ་ན་ཡོད་པའི་རྩ་རྒྱ་འཛོམས་པའི་སྤང་སྤྲོ་ངས་སྦྱིད་པོར་མགོ་
བོ་འཁོར་མཁན་ཁྱོད་འདྲ་བ་ལས་ངན་སེམས་ཅན་རྣམས་ས་སྤེང་འདིར་གང་བས་ན། ཁོ་
བོ་སྤེ་དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བས་བཟང་པོའི་བསྐབ་བྱ་ཇི་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་ལོག་པར་
གོ་མཁན་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་ཁྱོད་མིན་སུ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༧ ང་ནི་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
བསྐྱོམ་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་སྟིང་དོན་དང་གདམ་དེ་སུས་སུ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། ང་ནི་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གདམ་དེ་དེད་དཔོན་རིག་
པའི་རྒྱ་བས་འཁོར་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྦྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྟིང་དོན་ནི། ང་ནི་(དེད་
དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བ་)ཕྱིའི་རྣམ་འགྲུར་ལ་དུད་འགྲོའི་རྒྱལ་དུ་ཡོང་བ་ཅམ་ལས་དོན་
དངོས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་བཟུང་བའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
གཞན་དོན་འགྲུར་དུ་བ་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ཁྱོད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའོ།

༡༠ རི་དྲགས་རྣམས་ས་གནས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་དམ།

ལན། དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བ་དང་འཁོར་རི་དྲགས་རྣམས་སྤང་སྤྲོ་ངས་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མངས་
ཤིང་། རྩ་རྒྱ་བཟང་བའི་ཡུལ་སྤང་སེལ་ཡིད་དུ་ཡོང་ཞིང་རྩ་རྒྱ་ལ་སྤྱུག་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཡོད་
དོ།

༡༡ ང་ནི་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
བསྐྱོམ་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་སྟིང་དོན་དང་སུས་གསུངས་པ་མེད་དམ།

ལན། ང་ནི་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་སེམས་བསྐྱེད་
བསྐྱོམ་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་སྟིང་དོན་ནི། ང་ནི་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་དེད་དཔོན་རིག་
པའི་རྒྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། ཁོང་གིས་སྤང་སྤྲོ་ལ་དུ་རི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྦྱེ་བ་ལེན་

པ་གང་ཞིག་ལ་གནས་ཚུལ་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ཕྱེད་མཁན་བྱེད་ཚུལ་སེམས་དཔའི་
མཛད་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་མཁན་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་པའི་རྗེས་སུ་མི་
འབྲངས་པའི་རི་དྲགས་ན་མས་ནི་ལས་ཀྱིས་བདས་པས་སྒྲིང་རྗེ་བཟོད་ཐུགས་མེད་པར་
འབྲངས་ནས་མཐར་ཁོ་པ་གཅིག་པོ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་དུ་འགྲོ་ཞེས་
དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བས་རི་དྲགས་བྱིངས་ལ་གསུངས་སོ།།

རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་རེས་འབྲུང་གི་པོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

མེད་དང་མེད་སྒྲིང་དོན།

དེ་ཡང་བག་ཆགས་སྤྱིད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྫོངས་སུ་རི་དྲགས་ཀྱི་དེད་
དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཁོར་རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོས་བསྐྱོར་བའི་སྐབས་ཤིག་
ལ། དེད་དཔོན་གྱིས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤང་རྫོངས་སུ་རྩ་རྩ་བཟང་པོར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དང་
སྤྱད་བཞིན་པ་དེ་ནི། བྱང་བ་ན་མས་བཅུད་ལ་ཆགས་ནས་མཐར་རང་སྟོག་འདྲར་བ་བཞིན་ནས་
ཞིག་ངོ་ཆ་སྤེལ་གཞུང་མེད་པའི་རྩོན་པ་དང་འཕྲད་ཆེ་གཅེས་པའི་རང་སྟོག་ཤོར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་
མ་སྤྱང་པ་མ་ཡིན་པས་རྩ་རྩའི་འཛིན་ན་བྱེད་ཅམ་གྱི་གནས་དབེན་སར་བྱོས་ན་ས་ཆ་བཅན་ཚུལ་
གྱི་གྲས་བཟང་པོ་བསྟན་ཅོན། རི་དྲགས་ཀྱི་ཁྱུ་ནང་རྩུ་རྩུ་ཅལ་དང་མིག་འབྲུལ་ལ་ཆགས་པའི་འདྲོད་
པའི་ཁྱུ་མ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ནས་དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བ་ལ་བདག་ཅག་རི་དྲགས་ལས་སྤྱིད་སོས་
བདེ་བ་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་རྩོན་པ་སོགས་སྤེལ་ས་ན་འང་བྱོས་པའི་ཐབས་ནི་ཡོད་ལ། རྩོན་པ་མཐོན་
པོ་ལ་སྤྱིད་པའི་གནས་སྤངས་མེད་ཚུལ་སྤྲོས་པ་ལ། དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བས་གནས་སྤངས་ཀྱི་
བདེ་སྤྱིད་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་ན་ཁེ་ཆེན་འོག་ན་གྲོང་ཆེན་སྤངས་ནས་ཡོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བགྲངས་
ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་བདེ་དོན་དུ་དུ་རྩོན་པ་རང་དབང་ཡོད་ཚུལ་བཟོད་པས། འདྲོད་པའི་ཁྱུ་མ་ཆོག་ཁྱོས་
ཏེ་རི་དྲགས་ཀྱི་དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བར་སྤང་རྫོང་དང་བྱང་གསོད་བྱས་ཏེ་རྩོན་པ་མཐོན་པོར་
བྱོས་རྩུ་མིན་པའི་ཆོག་ཐག་བཅད་པ་མ་ཟད། རི་དྲགས་དེད་དཔོན་ཁོ་པས་བྱས་པས་ཆོག་ཅེས་
ཆོག་ཐུར་བསྐྱར་བས་ན། རིག་པའི་རྒྱ་བ་སྤྱིང་རྗེ་བཟོད་ཐུགས་མེད་པར་འབྲངས་ཤིང་ཡིད་ཐུག་
ཉེ་འཁོར་བའི་ནང་འབྲུལ་སྤང་གི་རྩུ་མོ་འདྲུ་མེན་མཐོང་བར་ཡིད་རེ་སྤྱོ་ཞིང་འཕུལ་གྱི་བདེ་སྤྱིད་
ལ་མགོ་བོ་འཁོར་ནས་ཐུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་མ་མཐོང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་བདས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་
རྗེ་སྤྱོམ་ཏེ། ཁོ་པ་ནི་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལ་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་གཞན་དོན་ཁོ་པ་འདྲོད་དོན་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་དུ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེད་དཔོན་རིག་པའི་རྒྱ་བ་མིག་རྩུ་རྩུ་བཞིན་པའི་
རང་རྩོན་པོ་མཐོན་པོར་བསྐྱོད་པའི་ཞེས་རི་དྲགས་ཀྱི་གཏམ་རེས་འབྲུང་གི་པོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དག་
པའི་བགས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་པ་ལ་སྤྱོད་བདས་བསྐྱུལ་བའི་མེད་དང་པོའི་སྤྱིང་དོན་ནོ།།

རི་དྭགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྲུང་གི་པོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

མེད་ཀ་ཉིས་ཀའི་ཆིག་གཙན་མཆན་འབྱེལ།

གཙོ་བོ།

སྐབས་འདིར་འགོ་བྱིན་དམ་ལམ་རྩོན་བྱེད་མཁན་ལ་གོ་དགོས།
དག་འཇུག་སྤྱོད་པ། རང་གིས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་དོན།

དཔུལ་བ་མཚར་མེད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་ར་ཆེན་པོར་འདུན་མཁར་ནི་བརྟེན་ས། དཔུལ་བ་མཚར་མེད་དེ་
ཉིད་ཁྱོད་ཀྱི་ར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཞུགས། དེར་འདུན་
སའི་མཁར་བརྟེན་པ་ལྟེ་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་གསོག་པའི་
དོན་ལ་འདུག།

རིངས་པ།

བྲེལ་བའམ་ང་དྲག་ཆེ་བ། དཔེར་ན། རིངས་པར་རྒྱག་དང་།
རིངས་པར་ཤོག་ལྟ་བུ།

བཤོལ་བཏབ་པ།

བྱི་འབྲུངས་བྱས་པ། དཔེར་ན། ཉིན་གསུམ་བཤོལ་བཏབ་པ།

འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱ་ཆེ་བའི་འཁོར་བ་ཞེས་པའི་དོན།

འདོད་པའི་རོ།

གཟུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལོན་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དོན།

འདོད་པའི་རོ་ལ་ཕྱེ་བ།

འདོད་པོན་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ།

བནས་པ།

རྒྱས་པ་འཕམ་པའི་བ། རྩོད་ཐུག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དགེ་ཆན་ནམས་
དག་འབར་བ་ཏུ་བནས། ལྟ་བུ།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ།

མི་དགེ་བའི་ལས།

བནལ་བ།

བཀྲམ་པ།

བྱ་བྱ།

བྱག་ཀྱི་ག

རྩོ་མང་བྱ་བྱ།

རྩལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བྱིས་བསྐལ་བའི་རྩམ་རྟོག་འདྲ་མིན།

འདུ་ཤེས།

བསམ་པ་འཕམ་ཆོར་བ།

རྩོ་གོན།

བྱ་སྤྱོད་ག

མི་སྤྱོད་པ།

མངེས་པ་མིན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ།

རྩོངས་རྒྱ།

ཡུལ་རྩོངས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན།

སྤྱོད་དགུ།

ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱོད་པ།

བག་མེད་པ།

ཟང་ཟིང་མེད་པར་རྩོད་རྩོད་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པ།

ཐོ་ཡོར།

རྒྱང་རིང་ནས་བརྩས་ན་མི་ཞིག་ལངས་པའི་རྩལ་ལྟར་མཐོང་བའི་

གནམ་རྩ།	ས་དོའི་མི་ཅིག་ལྟ་བུ། ས་དོའི་བཅིགས་པའི་མོ་པོ།
བདན།	གཞུའི་མིང་། (བདན་མིང་།)
ཉག་ཕྱན།	མཚོད་ཇེས་ཀྱི་ཏྲེ་བྲག་དར་ཅོག་སོགས་ལ་གོ།
	མདའ་དང་དོན་གཅིག་གཞུ་མ་དང་ཉག་ཕྱན་དང་ན་དགའ།
	ལྟ་བུ།
རོལ་དུ་བྱིད་པ།	མནམ་དུ་འབྱིད་པ།
དྲི་ཟ།	འདོད་པའི་པར་མྱིད། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་མི་ཞིམ་
	པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་བ་ཟེར།
གཅིགས།	ཕྱིས་མཐོང་ངམ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ།
བྱ་ནས་ཡར་བ།	སློག་ཆགས་མང་པོའི་དཀྱིལ་ནས་སྒྲོ་བྱར་དུ་ལོགས་སུ་འབྱར་
	བའམ་ཁ་འཐོར་བ།
གཙང་རོང་།	གཡང་སའམ་གྲོག་རོང་།
སྒྲོ་སེའི་འབྱུང་པ།	སྒྲོ་ལ་མི་ཤོང་བ། སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྒྲོ་ས་དཔག་དཀའ་
	བ། སྒྲོ་ས་ཉོགས་མི་བྱུང་བ།
དམུལ་པའི་གཏིང་དོན་གསུམ།	དམུལ་བགཏིང་རིང་དུ་འཕོད་པའི་གཡལ་གཡོབ་བྱེད་པའི་དོན་གསུམ་
	པོ་ལྟ་བུ།
སྒྲི་བྱངས་བྱང་།	འཛིགས་ཡེར་ཡེར། མེམས་གཡལ་ལྔ་ལྔ་དྲུག་
སྒོང་གིས་བྱང་།	ཀྱིང་དེར་བོན་པ། ཀེར་མེར་བྱང་བ།
སྒྲིངས་ཀ།	བཟོ་སྒྲིང་།
དབའ་སྒྲོང་འབྱུགས།	ར་རྒྱབས་འབྱུར།
བསམ་བརྒྱུག་པོ།	སྒྲིང་མེད། བསམ་ཤེས་མེད་པ།
སྒོང་སྒྲིང་བྱང་བ།	སྒོག་པའི་སྒྲིང་འདོན་པ་ལྟ་བུའི་གདུག་ཅུབ་ཆེ་བ། སྒྲིང་མེ་མེད་
	པ།
བྱ་བྱང་།	འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་སྒྲོས་བྱང་བ།
གཏིང་དོ།	རྒྱང་དང་ར་རྒྱབས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་གཞིངས་ཀྱི་འོག་
	དུ་བྱང་ནས་བྱར་ལ་འཐེན་པར་བྱེད་པའི་དོ།
	ལེགས་ན་ཐར་པའི་བྱ་གཞིངས་ལུས་འདི་ཡིན།
	ཉེས་ན་འཁོར་བའི་གཏིང་དོ་ལུས་འདི་ཡིན།།ཞེས་སོ།

རི་དྭགས་ཀྱི་གདམ་ལེས་འབྱུང་གི་ལོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

ཡེ་བྱ་གཉིས་བའི་སྒྲོར་ལ་བྱི་ལན།

༡ དམུལ་བ་མནར་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ནི་འདུན་མཁར་བཙུགས། ཞེས་པའི་གོ་
དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དམུལ་བ་མནར་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ནི་འདུན་མཁར་བཙུགས། ཞེས་པའི་གོ་
དོན་ནི། རང་རེ་རྒྱལ་ཆེ་འདིར་དམུལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་བའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་
རན་གསོག་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ཡིན།

༢ རྩོན་པ་ཆན་པོ་སྦྱེ་བ་སྒྲོན་མ་གང་ཡིན། དེ་གཉིད་དུ་སྤོང་བའི་མི་ལམ་དུ་གང་བྱུང་ངམ།

ལན། རྩོན་པ་ཆན་པོ་སྦྱེ་བ་མང་པོ་བྱུང་བ་སྤང་གི་སོགས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུང་བ་བྱིད་རྒྱུད་ཅིག་
ཡིན། རྩོན་པ་གཉིད་དུ་སྤོང་བའི་མི་ལམ་དུ། སྤང་སྒྲོངས་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཟུམས་
པ་འབྲུལ་ལ། རི་དྭགས་མང་པོ་དགའ་མགུར་ཙུ་ཁེ་ཁེང་གནས་པའི་དབུས་སུ། རྩོན་པ་
རང་ཉིད་ཁྱིང་བྱ་བ་བྱུང་གིན་གནས་པ་ལ་རི་དྭགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཉན་དུ་རྩེ་ཉེར་
ཡོང་བ་ཆིས་སོ།

༣ རྩོན་པར་མི་ལམ་གང་ཆིས་སམ། གཉིད་སང་མ་ཐག་གང་བྱས་སམ།

ལན། རྩོན་པ་གཉིད་དུ་སྤོང་བའི་མི་ལམ་དུ། སྤང་སྒྲོངས་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཟུམས་པ་འབྲུ་
པ་ལ། རི་དྭགས་མང་པོ་དགའ་མགུར་ཙུ་ཁེ་ཁེང་གནས་པའི་དབུས་སུ། རྩོན་པ་རང་ཉིད་
ཁྱིང་བྱ་བ་བྱུང་གིན་གནས་པ་ལ་རི་དྭགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཉན་དུ་རྩེ་ཉེར་ཡོང་བ་ཆིས་
སོ། །གཉིད་སང་མ་ཐག་མལ་ནས་ལངས་ཏེ། མདའ་གཞུ་ཞགས་པ་སོགས་བྱ་སྒྲིག་
གིས་གཞི་རྒྱུས་བྲིད་ནས་ལུང་པའི་ཕུན་སྦྱིན་རྟོ།

༤ རྩོན་པ་གཉིད་སང་མ་ཐག་སྒྲོ་ལ་གང་གར་ངམ། དེ་ནས་གང་བྱས་སམ།

ལན། རྩོན་པ་གཉིད་སང་མ་ཐག་སྒྲོ་ལ་གང་གར་ཉིད་དུ་མི་ལམ་དུ་ནས་འཁོར་བའི་ས་པོ་རྒྱ་མང་
བྱ་བྱས་ཡིད་བསྐྱེད་ནས་མལ་ནས་ལངས། མདའ་གཞུ་ཞགས་པ་སོགས་པའི་མཆོན་
ཆ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱ་སྒྲིག་བྱས། རང་དང་ལས་མཐུན་པའི་གཞི་རྒྱུས་བྲིད་ནས་ལུང་པའི་
ཕུན་སྦྱིན་རྟོ།

༥ རྩོན་པས་རི་དྭགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཉན་པའི་ཐབས་གང་བྱས་སམ།

ལན། རྩོན་པས་རི་དྭགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཉན་པའི་ཐབས་སུ། གཞི་དང་ལག་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གསེབ་དུ་སྦྱས། རང་ཉིད་ཕྱགས་རྩེ་ཆན་པོ་ཕྱགས་སྒྲོར་བ་འཛོལ་དུ་བྱིན་ནས་མ་རྩེད་
པར་འབྲུགས་སྒྲོགས་སྒྲོམ་གསུམ་འཛོལ་པའི་རྒྱལ་འགྱུར་ཅན་ཞིག་དུ་བརྒྱས་པ་དང་

བར་དུ་སྒྲིང་བུ་གཏོང་མཁན་ཞིག་གི་རྣམ་པ་བསྟན་ནོ།

ཐོ་ཡོར་གཟུགས་ལ་གོ་མ་པའི་འདེགས་འཛོག་ཅན། མི་མིན་འདྲེ་མིན་ཐེ་ཚོར་ཅན་
 གྱི་གཟུགས། རྟེ་འདྲ་མཐོང་པས་ཁོ་པོ་པོའི་སེམས་མི་དགའ། ཁྲིམ་པ་པོའི་སྤྲུམ་སྤྲུ་ལ་
 རྟེན་ནམ་གྱི་མེ་ལྷན་པ་ཡིན་ཅན།

ལན། གྲོ་ཡོར་གཞུགས་པ་ལོ་མ་པའི་འདེགས་འཛོག་ཅན། ཁྱིམ་སྐགས་ཀྱི་གདམ་དེ་རི་དྲགས་
འདྲོད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གིས་འཁོར་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། དུས་མི་རྟོག་པས་
སྒྲུགས་རྩི་ཞིག་ལ་བརྩམ་ནས་རི་དྲགས་སྒྲུགས་ལ་རེ་ཉེར་འཁྲོ་བ་དང་ཁོ་ཅག་སྤྲོན་མོའི་
ཁྱུ་འཐུང་དྲུ་འཁྲོ་བྲམས་ཀྱི་ཚེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

༩ རྩོམ་པ་ཡིན་ན་ཆ་རྒྱུན་གང་དང་གང་ཆ་དགོས་སམ།

འཇག་། རྟོན་པ་ཡིན་ན་གནམ་ཕྱེད་པ་དན་དང་། །ཉག་ཕྱན་མདའ་ཡི་དོར་ཆུང་ཆུང་བྱོ་དང་།
ཕྱོག་གཤེད་པ་ཡི་ཕྱེ་སྒྲུང་ཨ་ཡོང་ག་ཟུགས། ཞེས་གསུངས་པ་པའིན་མདའ་ག་ལུ་དང་།
ཞགས་པ། བཤུ་ཤེགས་ཀྱི་ཆ་ཆེན་ཆོང་དཀོས་པོ།

དེ་ཡིང་ཐོན་ཆད་མགོ་འོ་ཐུ་ཞིག་ཐོས། །འདི་ནི་ག་ཟུགས་ཅན་མི་ཡི་མ་ཡིན་ཏེ། །ནམ་
མཁའ་དབྱེད་ས་ནས་དྲི་ཐུ་ཡོ་འཇམ། །ཡང་ནས་ཡི་ལྟ་མོས་བྱས་པར་མཆི། །ཞེས་
པའི་ཆོག་གས་པ་ཅན་འདི་འདི་དོན་དང་། །འདི་སྤུས་སྤུ་ལ། །ག་དྲུས་སྤུས་སམ།

ཡན། དེ་རིང་ཐོན་ཆད་མ་གོ་བེ་སྒྲ་ཞིག་ཐོས། ཞེས་ཆོག་ས་པ་ཅད་འདི་ལེ་དོན་ནི། འདོད་
པའི་ཁྱུ་མ་ཆོག་གིས་དེ་རིང་ཐོན་ཆད་ནས་མ་གོ་བེ་སྒྲ་ན་པའི་སྒྲ་ཞིག་ཐོས་པ་འདི་ནི་
གཞུགས་ཅན་མི་མ་ཡིན་པར་ནས་མ་ཁའི་དབྱེར་ས་ནས་ཀྱི་ཟེའི་བྱ་མོ་འཕ་ས་ཡི་སྒྲ་མོ་
གང་རྒྱུ་གིས་པ་ཅད་པའི་སྒྲ་དབྱེར་ས་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐོ་ཆོ་མ་མ་མཆིས་པས་དེས་
པར་ང་ཡི་རྟེས་སུ་ནན་དུ་གྲིག་ཅས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཁྱུ་མ་ཆོག་གིས་འཁོར་འཛིན་དུགས་
ནས་ས་ལ་དོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོ་ཆོ་མ་པས་ལ་ནས་ཆུ་རོང་དུ་ཆུ་འབྱུང་དུ་འགོ་རྒྱལ་ས་
འདོད་པའི་ཁྱུ་མ་ཆོག་ལ་སྒྲན་པའི་སྒྲ་ཞིག་ཐོས་ནས་འཁོར་འཛིན་དུགས་ནས་ས་ལ་སྒྲ་སོ།

འདྲེན་པ་ནས་མཁུ་བ་ལྟེན་པ་ཐག་མོར་བཤེགས་སྐར་ཅན་གྱི་ཕ་
ཚེ་ལྟེན་པ།

ཡན། རིན་གསུམ་མཆོད་པའི་ཐུག་པ་ཆགས་ནས་རྟོན་པ་དང་རྟེན་པ་མཛེས་པའི་སྐབས། མཛོ་
བྱར་དུ་བྱག་གཉེས་ནས་གཞི་བཞེགས་སུ་བྱུང་བ་འཛིན་གྱིས་ལ་འོང་ཡུར་འོང་བཟལ་
ནས་བདས་པས་དཔུགས་ཆད་པ་ཁད་པ་ལ་ན་མར་བྱུང་བ་ཞིགས་ཀྱི་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད་དོ།

- ༡༠ རྟོན་པ་ལ་རི་དྲགས་གི་ལ་ཁད་དེས་གང་ཞུས་སམ།
- ལན། བེན་ཏུ་ཉམས་ཐག་པའི་རི་དྲགས་གི་ལ་ཉེ་བ་དེས་རྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་
 དང་བཅས་ཏེ། ད་རིང་ལས་འཛིན་གསུམ་དང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཡོང་མ་ཞུང་། ད་
 མདའ་མཚོན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་མནར་བར་རང་བབས་སུ་འཆེ་རུ་བཅུག་དང་། བེ་
 མ་ཐག་པའི་ག་ཁྱག་ཏེད་ལ་དབང་བས་ཅི་དགར་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་ཅིག་ཅེས་ཞུས་པ་རེད།
- ༡༡ འཁོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །གནས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀྱན། །པ་མ་
 བུ་ཆ་རེས་མོས་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཏམ་དེ་སྤྱུས་སུ་ལག་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཆོག་
 འགྲེལ་བྲིས།
- ལན། འཁོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་དེ་དག་བྱང་སོང་མཐོང་
 ན་དགས་རྟོན་པ་ལ་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཆོག་འགྲེལ་ནི། མཐའ་དང་སྤྱི་མེད་
 པའི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིའི་ནང་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 སྤྱི་བཅོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཡན་ཚུན་པ་མ་བུ་ཆ་རེས་མོས་བྱེད་མ་ཞུང་མཁན་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ།
- ༡༢ ཀྱུ་མ་ཀྱུ་ཏུ་དང་རེ་འཛིན་གས། །དང་པོར་བསྐྱབས་པའི་དེད་དཔོན་ལ། །ལོག་པར་མཐོང་
 པའི་སེམས་བརྒྱག་པོ་ཞེས་པའི་གཏམ་དེ་སྤྱུས་སུ་ལ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་སྤྱུས་པ་ཡིན་ནམ།
- ལན། ཀྱུ་མ་ཀྱུ་ཏུ་དང་རེ་འཛིན་གས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏམ་དེ་ནི། འདྲོད་པའི་བྱ་མཚོག་
 གིས་འཁོར་རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྤྱུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འདྲོད་པའི་བྱ་མཚོག་ག་ཏུ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཀར་ནས་གང་དུ་འགྲོ་ས་མེད་པའི་ཁར་རྟོན་པས་མདའ་གཞུ་ལག་པར་ཁྱེར་ཏེ་
 གསོད་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་སྤྱུས་པ་ཡིན་ནོ།
- ༡༣ དང་སྤྱིང་མཐོང་ན་དགས་འདྲོད་པའི་བྱ་མཚོག་གི་སྤྱིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གང་བྱས་སམ།
 མཐར་གང་བྱུང་ཡོད་དམ།
- ལན། དང་སྤྱིང་མཐོང་ན་དགས་ཐོག་མར་རྟོན་པ་ལ། །སྤྱིག་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་དགེ་པའི་
 ཡན་ཡོན། རྣམ་པར་འདྲོད་པའི་བྱ་མཚོག་དེ་ཉིད་རྟོན་པ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་ལུས་སྦྱེད་
 པའི་མ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་། རྟོན་པས་དེ་ལ་མ་ཉན་སྤྱུག་པའི་དྲགས་
 ལ་སྤྱིང་བེན་ཏུ་རྟོན་པ་མིག་ནས་མཆོ་མ་བཏོན། རྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བས་མ་ཆད།
 གྲོས་བཏང་གང་བྱས་ཀྱང་། མཐར་རྟོན་པའི་བསམ་པ་མ་འགྱུར་པར་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་
 དུ་ལུས་པར་བྱར་ཏོ།

༡༩ འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་མཐར་གང་གས་བསད་དམ།

ལན། དང་སྤོང་མཐོང་ན་དག་འདེས་མིག་ནས་མཆི་མ་སྒྲུང་ཞིང་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་སྟག་
སྟོབ་ཆེད་དུ་རྩོམ་པར་སྟག་འཆལ་པའི་བྱ་ལ་བྱས་ཀྱང་ཁོའི་བསམ་སྒྲུབ་མ་འགྱུར་བར་འདོད་
པའི་བྱ་མཆོག་ལ་དུག་མདའ་མ་རུངས་བའི་བརྒྱབ་སྟེ། དྲག་ཀ་ནས་ན་བརྩོང་ངེར་
གཙོང་རོང་དུ་སྒྲུང་མ་ཐག་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་གཞི་རྒྱུ་མས་རྒྱགས་ནས་སྒྲོང་ཅིག་ཉིད་
དུ་བསད་པའོ།།

༡༥ ང་འབྲོས་བཞིན་འབྲོས་བཞིན་གི་སྤོང་སྟམ། ཁྱིག་པ་བྲག་རིའི་གསེབ་ལ་འཐོར། །ང་
ལངས་ཀྱིན་ལངས་ཀྱིན་བསད་སོང་སྟམ། །རུས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འཕུས་གིང་བྲལ།
ཁྱེས་པ་འདི་སྟུས་གང་དུ། ག་དུས། གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱིས།

ལན། ང་འབྲོས་བཞིན་འབྲོས་བཞིན་གི་སྤོང་སྟམ། ཁྱེས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི། དྲག་རི་
གཙོང་རོང་ཆེན་པོ་སྟེ་གཡང་ས་ཞིག་དུ་གཞི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྩོམ་པ་སྟེ་བས་
ཏེ་རྩིགས་ར་བཀོད་སྟབས་སུ་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་ཆོགས་བཅད་འདི་སྟུས་པ་དང་།
རྒྱ་མཚན་ནི། གཞི་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བྲག་གསེབ་གཙོང་རོང་ཞིག་དུ་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་
བཀར་ཅིང་མཆི་བ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉེར་སྟབས་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་སྟིང་ཁ་ལ་
ཐོན་པ་སྟེ་བྱ་འཛིགས་སྟག་གིས་ཆོགས་བཅད་འདི་དབང་མེད་དུ་སྟུས་པར་ཞིག་གོ།

རི་དྲགས་ཀྱི་གནམ་ངེས་འབྱུང་གི་ཐོན་ལྗོན་ལྟེ་བ་ལས་འབྱུང་གཞིས་འབི་
ནང་དོན་མདོར་བསྟུས།

རི་དྲགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་བྱས་ཏེ་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྡོངས་
ན་རྒྱ་འཛོམས་པའི་ནང་དུ་དགའ་མགུར་ཅེ་ཞིང་རྩ་རྒྱའི་རོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། རོན་པ་ཀན་པོ་སྟེ་
བདུ་མར་ཁྱ་སྤང་གི་སྟེ་བར་བཟུང་ཞིང་འཆིང་བ་རྒྱུ་ལ་ཁྱས་བཅེངས་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་དུ་སོང་
བའི་ཆི་ལམ་དུ། སྤང་སྡོངས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རི་དྲགས་མང་པོ་དེར་འདུས་ནས་
སྤང་བའི་སྤྱད་ཉན་དུ་རྩེ་ཉེར་ཡོང་བར་ཆིས། དེར་རོན་པ་གཉིད་སང་མ་ཐག་མཆོན་ཆ་སྟེ་ཆོགས་
གསྟིག་བྱས་ཏེ། གཞི་རྒྱུ་མ་པ་ཅན་མང་དག་ཅིག་ཁྱིད་ནས་ལུང་པའི་ཕུན་སོང་བ་ལས། ཆི་
ལམ་རི་བཞིན་རི་དྲགས་མང་པོ་བག་ལེབས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཅེ་བར་མཐོང་མ་ཐག ཁོ་པས་
ལག་ཆ་སྟོགས་སྟུས། ཕུགས་རྩེ་ཀན་པོ་འབྲུགས་ཆོགས་སྟོམ་གསུམ་འཛོམས་པའི་རྒྱམ་འགྱུར་
ཅན་ཞིག་ལ་བརྩས་ནས་རི་དྲགས་ཆོའི་ཉེ་འགམ་དུ་སོང་བ་ན། འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གིས་མཐོང་
ནའང་རོན་པ་ཡིན་པའི་དྲགས་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྟུས་ཏེ། རི་དྲགས་བྱིངས་རྒྱུ་འབྱུང་

རིག་པ་གྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་མོན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

མེད་གསུམ་པའི་ཆིག་གནད་མཆན་འབྲིས།

འོད་གསལ་སྤོང་པ་ཉིད།	སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་དོན་འདྲ།
གསེས་བཏབ་པ།	ཉམས་གསེས་བྱེད་པ། ཉམས་པ་ཁ་གསེས་བྱུག་པ།
དམོད་པ།	ཁ་ངན་སྒྲོག་པ། སྒྲོད་པ་དང་དོན་འདྲ།
བཀའ་ཆད།	ཉེས་ཆད། མི་ཉེས་ཅན་ལ་བཀའ་ཆད་གནང་བ།
གད་པ།	༡ གཡང་ས། ༢ བྱེད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ལ་འདུག
ཟང་ཐལ།	བར་མཆམས་མེད་པ་འཇམ། ཐོགས་པ་མེད་པ།
མནར་མེད།	དུམ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་མོས་ཀྱི་
	གནས་ཤིག
མིང་གཞིའི་ཡུང་པོ།	༡ ཆོར་བ། ༢ འདུ་ཤེས། ༣ འདུ་བྱེད།
	༤ མཐ་ཤེས་བཞི་འདུས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་ཟེར།
སྡེ་དཔོན་ནག་པོ།	འགོ་བྱིད་ནག་པོ་སྡེ། སྡེ་གཡས་གཞན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དཔོན་
	ལ་ཟེར།
གནམ་ལྗགས།	གནམ་ནས་བབ་པའི་ཁྲོ་ལྗགས་ཀྱི་རིགས།
དོས་དག།	ཆབས་ཆེན་པོ་འཇམ་བྱུག་དུ་ཆེན་པོ།
སྤྱུགས་རིང་།	༡ ཡུན་རིང་བ། ༢ དུས་རིང་བ།
དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན།	དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བརྒྱ་ཆད་པའི་མི་ཡུས་བྱད་པར་ཅན།
རི་བྱ་བསྐྱེད་པ།	རི་དང་ནགས་སུ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཆགས་གང་ཡུང་བས་དམི་ཆོག་
	པའི་གནའ་སྡེ་མོའི་ཁྲིམས་ཤིག
ཞེ་འགས་པ།	ཕན་ཚུན་དགར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་སྦྱེས་པ་འཇམ། ཞེ་ནས་མི་
	དགའ་བའི་བསམ་པ་སྦྱེས་པ།
གདོན་གྱིས་བརྒྱུམས་པ།	མི་མ་ཡིན་གྱིས་རྒྱུད་སྤྲུལ་བ།
སྒྲོགས་པ།	འདེད་པ་འཇམ་དགྲུག་པ།
བསོད་སྒྲོམས།	སྒྲིན་གདོང་གིས་བསོད་ནམས་སྒྲོམས་པ།
འཆའ།	གསར་དུ་བཟོ་བ། གཏན་ལ་འབེབས་པ། ཁས་ལེན་པ།
	སྐབས་འདིར་གསོགས་སུ་ར་སྤྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས།
དེགས་པ།	ཁེངས་པ་འཇམ་བྱུགས་པ།

ཀྱུགས་པ།

༡ ཟས་ཀྱིས་ངོམས་པ། གྲོད་ཁོག་ཀྱུགས་པ།

༡ ཡོན་ཏན་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱུགས་པ།

རང་གི་མངའ་རིས།

རང་གི་འབངས་མི་སེར།

ཡམ་ལ་གཏོད་པ།

ནན་ཏན་ནམ་གནད་ལ་བཀར་བའི་དོན།

མིངས་པ།

རྩོན་པའམ་སྤྱི་ར་བ།

ཁོལ་བ།

གཡོག་པོ་རྒྱུང་བའི་གྲས་ལ་ཟེར།

སྒྲིབ་ཀྱིས།

སྒྲིན་ཐོག་ལེགས་ཤིང་འཛོལ་བའི་མཐུན་ཀྱིན་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ།

སད་དང་སེར་བ།

ཅི་ཤིང་ལོ་དྲིག་རིགས་ལ་གྲང་ངར་ལོག་པས་རོ་བཅུད་དང་འབྲས་

བུ་མི་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲུགས་སྒྲིན། སེར་བས་ལོ་དྲིག་གི་

སྒྲི་མ་བཙཅ་པ།

གཤོངས།

སྒྲོངས། ཡང་ན། དམའ་ས།

དུས་ཀྱི་རྒྱད་པ།

སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱད་པའམ་སྒྲིན།

མཉེས་པ།

དགའ་བའི་ཞེས།

ཆོས་ཁྲིམས་བཞུགས་པ།

ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་བཞུགས་པ།

གྲུབ་མཐའ།

ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཐག་བཅད་པའི་

རྣམ་ཐུན་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཀྱ་ས་ལ།

ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིང། དགེ་བ་ཅན།

བརྒྱལ་ཞུགས།

༡ ཆ་བྱད་དང་། རྒྱལ་དང་། ལུས་ངག་གི་འདུག་པ་ངེས་པར་

ལྷེད་པ་སྒྲིད་པ།

༡ ཐམས་པར་ག་བའི་སྒྲིད་པ་བརྒྱལ་ནས་ཐུན་མིན་གྱི་སྒྲིད་པའི་

གནས་ལ་ཞུགས་པ།

གཞི་ལ་བ།

འབད་པ།

སྒྲིས་བྲལ།

མཚན་མར་མི་འཛིན་པ། རྣོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད།

གདོད་མ།

ཐོག་མའམ་དང་པོ།

སྒྲིང་།

དབུས་སམ་དགྱིལ།



རི་དྭགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་ལོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་

ཐེང་གཞུག་གའི་སྐོར་ལ་དྲི་ལན།

ཞིག་ཅན་ཚེ་ཡིང་བར་འབྱུང་ན་མེམས་ཅན་མང་པོ་སྟག་ལ་སྦྱོར་བ་འདུག་དགོངས་ནས་
ཤར་སྟོར་གིས་གང་གནང་ངམ།

དུང་ཕྱོད་གིས་གང་གཙང་ངམ།

ལན། རྒྱལ་ཅན་ཆེ་པོར་བར་གྱུར་ན་མེས་ཅན་ཆེ་པོ་ལྷན་གཤམ་ཆུང་པ་བཟུགས་དགོངས་ནས་
བར་ཤོར་གིས་པོད་གསལ་ཆུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བར་ནས་ཉིད་རྒྱུ་མེས་པོ་ཞི་མེད་ཆེན་
པོས་གསོས་བཟུང་ཆེ་དཔོན་པུ་ཅན་ཆེ་ག་བཟུང་པོ།

བྱང་མྱོང་གིས་འོད་གསལ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་ནས་སྤྱིང་རྩེ་བྱིས་པའི་ཞེ་སྲང་ཆེན་
པོས་གསོས་བཟབ་སྟེ་དམོད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་བཟབ་པོ།

པོས་གསོས་བཏབ་སྟེ་དམོད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་བཏབ་པོ།

༡ ལྷ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ཁོང་གིས་དམོད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་བཏབ་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། (གོང་གི་དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་དང་གཅིག་མཚུངས་འབྲི་དགོས།)

[illegible]

ལན། རང་ཁྱོད་གིས་ཆོའདྲིའི་ཡ་མ་གསོད་པ་དང་སྒྲེ་པ་ལྔ་མའི་ཡ་མ་གསོད་པ་ལ་བྱུང་པར་
མེད་ཚུལ་ནི། རྟེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཀླ་ཏྲ་ལ་ན་བསོད་སྟོ་མས་ལ་ཐེག་པ་སྐྱབས་ཁོང་
གིས་ “ཉ་ག་ཟེའིང་པུ་རྒྱུར་པར་དྲུ་འབྱུར། བྱི་མོས་རུས་པ་འཆའ་ལ་བཞེག་པ་གཟེགས།
།འཕག་ས་པས་མངོན་གེས་སྒྱུར་གྱིས་པར་གསལ་པ་ལས། ཉ་ནེ་ཡ་ལ་བྱི་མོ་ཆོའདྲིའི་མ།
།པུ་རྒྱུར་རང་གི་དབང་པོར་འབྱུག་པ་ལ་བཞིན། ཉ་བྱ་གཉེན་གར་ཡང་མི་རྟག་སྒྱུ་མའི་དེའི་
།”ཞེས་ཐེགས་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་རྒྱུར་ནས་དབང་གཉེན་དེས་པ་མེད་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།
གཞུང་གཞན་དྲུང་།

མེད་ཕྱི་ལ་མེད། དེ་ཡང་། འཇགས་པ་གྲུ་ཏ་ཡ་ན་པས་ད་ལྟོ་མས་ལ་ཐེབས་སྐབས་ཁོང་།

མོས་ “ཉ་ག་ཞིང་པུརྟེན་དང་དུ་བཅུད། ཁྱིའོས་རུས་པ་བཙུང་ལ་བརྟེན་པ་གཞིགས།

འཕམ་ས་པས་མདོན་ཤེས་སྒྲིལ་བརྟགས་པ་ལས། ཉེ་པ་ལ་བྱི་མོ་ཆེ་འདྲིེ་མ།

॥ अथ भगवत्पुत्रोक्तं ॥ अथ भगवत्पुत्रोक्तं ॥ अथ भगवत्पुत्रोक्तं ॥

[illegible]

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཕ་ག་ཟ་ཞིང་མ་ལ་བདུངས། །དམ་ཉམས་དག་པོ་སྤང་དུ་འཁུར། །

ཀུང་མས་སྤྱི་ཡིས་རྒྱས་པ་འཆད། །འཁོར་པའི་ཆོས་ལ་གདམས་སྤྱི། །

ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱད་པར་སྟོག་གཅོད་ལ་སོགས་མི་དགེ་བཅུ་འེ། །རྣམ་ཐྱིན་འབྲས་ཏུ་རྩ་སོང་གསུམ་
གྱི་ལུས། །ཞེས་པ་འི་སྐལ་བས་ནས་གསུངས་པ་འི་མི་དགེ་བཅུ་དང་རྩ་སོང་གསུམ་སོ་
སོ་ནས་བྲིས།

གྱི་ལུས་། ཁྱིམ་པའི་སྐྱབས་ནས་གསུངས་པའི་མི་དག་ལ་ཕུ་དང་རྒྱ་མོང་གསུམ་མོ་

ଆବଦ୍ଧି

ལན། མི་དག་པ་བརྒྱའི།

༡ རྒྱལ་གཙོད་པ།

༣ མ་བྱིན་པ་ལེན་པ།

༡ ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་མི་དག་ག་གསུམ་དང་།

१ अङ्कः ३ अङ्कः

३. कैवल्य

༤ ངག་འབྲུལ་ཏེ་ངག་གི་མི་དག་པའི་དང་།

༡ བརྒྱབ་སེམས་དང་། ༢ གཞོད་སེམས།

༡ ལོག་ལྷ་ལྷེ་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་བ་གསུམ་དང་བཅས་མི་དག་བའི་ལས་བརྒྱ་དང་།

ངན་སོང་གསུམ་ནི།

༡ རྒྱལ་ཁོང་གཏི་ལུག་པའི་དྲད་འགྲོ་དང་།

༩ བཀའ་སྤྲོམ་གྱིས་མཁར་བའི་ཡི་དྭགས་དང་།

༩ ཚ་གྲང་གི་ས་མཆར་བའི་དཔྱལ་བ་བཅས་གསུམ་ཡིན་ནོ།

ལམགས་པ་ཀུ་ཡ་ནའོ་དུ་བཞོད་སྒྲིམས་ལ་ཤེབས་སྐབས་གཞིགས་སྒྲུབ་འོ་མ་གང་
ལྟར་བཞེ་སྒྲོར་ལ་བྱིས

ལན། འཕགས་པ་ཀཱ་ཡན་གྱི་དབུ་བཅོད་སྟོམས་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཅིག་ལ། ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་ཉ་ག་ཞིང་རང་གི་ཕ་ཕ་དབུ་བཟུང་། ཁྱིམ་སྲས་པ་འཆའ་བ་ལ་བཞག་པ་གཟིགས་པ་དེར། འཕགས་པས་མདོན་གིས་ཀྱི་ཐུན་གྱིས་བཏགས་པ་ན། ཉ་དེ་རང་གི་ཕ་ལི་སྟེ་བ་དང་། ཁྱིམ་དེ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་མ་ལི་སྟེ་བ། བུ་རྒྱུ་དེ་རང་གི་ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་ལི་སྟེ་བ་ལིན་པ་གཟིགས་པས་ན། དཔག་ཉེན་གང་ཡང་མི་ཉག་སྟུ་མའི་དཔེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་སོ།།

དག་གཉིས་གང་མང་མི་དྲག་སྤྱུ་མའི་དཔེ། ཁེས་བྱ་བ་ཇི་སྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། ལན་གོང་གིས་དང་འབྲུས་སོ།

ཕ་ཚེའི་སྤྱིར་གནམ་ཆིག་གསུམ་བཟང་གི་ཉོན། ཁེམ་པའི་སྤྱིར་གནམ་ཆིག་གསུམ་
དེ་དག་གང་དང་གང་ངམ།

ལན། ག་ཚེ་སྤྱིང་གཏམ་ཆོག་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཆོ་འདིའི་ཆོ་གོས་གངས་གསུམ་དོན་དུ་མི་དགེ་བའི་ལས་རན་མ་གསག་
པར་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་དང་།

གཉིས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མ་དང་ལུ་ཚེ་མེས་མོས་ལུས་མ་ཁྱོང་བ་
མེད་པས་ན། གྲོག་པ་བྱག་ཁྱུང་གཞན་གྲོག་མ་གཅིད་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།

གཉུ་མ་པ། རང་གི་འཁོར་འཕངས་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བྱ་བར་གཞི་ལ་དུ་བརྟུག་ན་བྲ་
གིས་པ་དང་དོན་གྱུ་བ་པ། ཆེ་འདི་མི་གཉིས་ཀར་བདེ་སྲིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་
པའོ།།

རིན་པོ་མཉམ་གྱི་གདམ་ངེས་འབྲུང་གི་ནོར་ཉལ་ལྷན་གྱི་ལས་

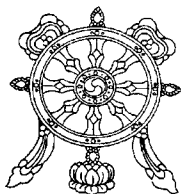
ལེབ་གཞུག་བཅི་སྒྲིང་དོན།

རྡོ་རྗེ་པ་ཆུང་པོས་འདོད་པའི་བྱ་མཆོག་གི་སྤྱི་གཙང་པར་བརྟེན་དང་སྤྱོད་གིས་འདི་ལྟར་
དགོངས་ཏེ། བདག་གིས་ཁོ་པར་དགེ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ཤིག་པའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོར་གསལ་བཤད་
བྱས་པའི་ཁར་མཐར་རང་གི་སྤྱི་གཙང་སྒྲིན་རུང་ཁོ་པས་མ་ཉན་པ་དེར། དེད་དཔོན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་
པོས་མི་ནག་མདུང་བྱང་ཅན་བསད་པ་ལྟར་བརྒྱ་ལ་ཕན་པའི་གཅིག་སྤྱི་གཙང་པ་དེ་ངེས་པར་བདེན་
པར་གཟིགས་ཏེ། ཤིག་ཅན་ཆེ་རིང་གུར་ན་མེས་ཅན་མང་པོར་སྤྱི་གཙང་པར་བརྟེན་དགོངས་
ནས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་སྒྲིང་རྩེ་ཁྲོས་པའི་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོས་གསོས་བཏབ་སྟེ་དམོད་པ་ཉེར་གཅིག་
བཏབ་པས་ན། རྡོ་རྗེ་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་གད་དེ་བྱི་ལོག་དུ་མོན་ནས་གི་བར་གུར་ཏོ།།

དེར་དང་སྤྱོད་གིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པས། རྡོ་རྗེ་པ་གཞི་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྒྲིན་ཀྱིས་མནར་མེད་ཆ་དཔྱལ་བྱི་སྤྱི་གཙང་པར་བརྟེན་དང་སྤྱོད་གིས་པར་གཟིགས་ནས་དང་སྤྱོད་
གིས་དེ་དག་མི་དགའི་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བྱུང་བས་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་བཟོད་
ཐུགས་མེད་པར་འབྲུངས་ཤིང་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དགེ་ཤིག་ཐུང་དོར་བྱི་ལས་སྒྲོན་བྱས་
ན་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནི་མ་རིག་ཚོངས་པས་བསྐྱུས་ཅོན། དང་སྤྱོད་གིས་སྒྲིང་རྩེ་
མ་བཟོད་ནས་གཙའི་སྒྲིང་གདམ་ཆོག་གསུམ་སྒྲིང་ལ་བཅངས་ཏེ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དཀར་
ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་གཞག་ལ་འབད་ན་ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕན་ཞིང་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁྲ་ཡང་དེ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་ཐག་ཆོད་པོས་གསུངས་སོ།།

རིན་པོ་མཉམ་གྱི་གདམ་ངེས་འབྲུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱི་ལས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུང་མི་
ཟ་བར་བསྐྱུན་ནས་དགེ་བར་བསྐྱུལ་པའི་ལེབ་གཞུག་ལས་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་ནོ།།

(གོང་གསལ་དེ་ལྟར་ཁག་གི་ནང་དོན་གཅིག་ཕུར་མགོ་འཁོར་ནས་མ་བཟུང་པར་རིན་པོ་མཉམ་གྱི་གདམ་
ངེས་འབྲུང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ཆུང་མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་དུ་ལྟ་སྟོན་དང་། ནང་དོན་ཆོང་མར་རྩུས་མང་འཁོར་པར་
བྱ་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེ།)



བོད་དྲུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྟུན་བཞག་ལ།



ཚུམ་ལ་མོ་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྟུན།

༡། །མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོ་མཆོག་ནི། བོད་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆ་གསུལ་
 གྱུ་ནག་གིས་བོད་བཅན་བཟུང་བྱས་ཤེས་བཅོས་པའི་ཟི་ཁྱོན་ཁིང་ཆེན་གྱི་ཟུང་ཆུ་རྫོང་གི་ཁོངས་

གཏོགས་ཡུལ་དམུ་དགེ་ཞེས་བྱ་བར། ཡབ་བསོད་དར་དང་ཡུམ་ཨ་ཚེ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༧༡༤ ལོར་སྐྱུ་བཞུང་མས། ཐལ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་རབ་དྲུ་བྱང་སྟེ་དགེ་
 ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ནས་མཚན་ལ་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན་ཞེས་གསོལ། དགྲང་གུངས་ཉི་ཤུར་
 ཐེབས་སྐབས་སྒྲ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་གྱི་ཆོས་གྲར་ཞུགས་ཤིང་མཁས་དབང་དཀོན་མཆོག་བསམ་
 འགྲུབ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཞེན་ནས་མཁས་པའི་ཡུལ་དྲུ་གྲུར་ཏེ་མཚན་ལ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་
 ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དགྲང་གུངས་ཉི་རེ་བདུན་ཐོག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་བྱ་
 བརྗོད་མེད་གནང་།

དགྲང་གུངས་སོ་བདུན་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ ལོར་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༣ ཏེ་
 དགྲང་གུངས་སོ་དགུར་ཐེབས་སྐབས་ཡུལ་དྲུ་ཕྱིར་ལོག་མཛད་དེ་དམུ་དགེ་བཀྲིས་འཁོར་ལོ་དགོན་
 གྱི་མཚན་ཉིད་དགེ་ཞན་དང་། རྩ་སར་གསར་འགྱུར་ཁང་གི་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་རྩོམ་སྒྲིག་
 པ་སོགས་གནང་། དགྲང་གུངས་དང་གསུམ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་རིག་གནས་
 གསར་བཞེད་གདུག་རྒྱུབ་ཀྱི་འོག་དལ་རྩོལ་དཀའ་སྤྲུག་ཆད་མེད་ཐུངས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་
 བཙོན་ཁང་ལས་ཐར། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ་བཙོ་རྒྱུད་གཞི་
 ས་བཏིང་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་གོང་སྟེལ་ཆེད་ཕྱག་ལས་བསྟན་མར་
 གནང་བ་དང་། རྒྱག་པར་མདོ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་ཐེབས་ཏེ་སྟོབ་བྲིད་དང་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་
 ཆེ་བསྟོར་གནང་མཛད་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་དང་ཡུལ་བྱུང་གི་སྟོབ་མ་ཡང་དུ་མ་བྱུང་། མཐར་
 དགྲང་གུངས་བརྒྱད་རུའེ་ཐེབས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་སྐྱུ་མུང་ན་ལས་འདས་སོ།

ཁ་བཅད་དང་ལོ། བསྟན་བ་ཐུ་དར་སྐབས་སུ་བོད་དྲུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་ རྫོར་གྱི་བྱི་ལན།

- ༡ ཐོད་དྲུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་དེ་སུས་ནམ་
 བརྩམས།
- ལན། ཐོད་དྲུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ་ཀྱི་རྩོམ་པ་པོའི་
 མཚན་ནི། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་མཆོག་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར་
 ཕྱག་དེབ་དེ་བརྩམས་སོ།
- ༢ རིག་གནས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་དབྱེ་བ། ཁྲུབ་ཆད་གང་དམ།
- ལན། གང་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནས་སམ། རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་རིག་གནས་ཟེར།

དབྱེན། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་དང་ཆུང་བ་ལྟོ། ཁྲབ་ཚད་ནི། རིག་གནས་བཅུ་པོ་དེ་
དག་ནང་སྤྱི་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མ་འདྲུས་པའི་རིག་
གནས་གཞན་མེད་པར་སྒྲུལ་མོ།

༡ རིག་གནས་བཅུ་པོ་གང་ངམ།

ལན། རིག་གནས་བཅུ་ལས། རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟ་ནི།

༡ སྤྱི་རིག་པ། ༡ བཅོམ་རིག་པ། ༡ གསེ་བ་། ༩ ནང་དོན་རིག་པ།

༥ གཏན་ཆེགས་རིག་པ།

རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྟ་ནི།

༡ སྒྲན་ངག་ ༡ མཛོན་བརྗོད། ༡ རྟེན་པ་སྤྱོད། ༩ རྣོས་གར། ༥ སྤྱི་རིམ་རྣམས་སོ།

༩ བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཆུལ་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པའི་ཕྱག་དེབ་ལས་བཅད་གཞི་དཔྱད་
དམ།

ལན། བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཆུལ་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པའི་ཕྱག་དེབ་ལས་བཅད་བཞི་རྩེ་
རྩེ།

༡ བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དར་དང་།

༡ བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དར་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དར་དུ་རིག་གནས་དར་ཆུལ་དང་།

༡ རྒྱ་ཡུལ་དང་། ༩ སོག་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཆུལ་བཅས་བཞི་ལོ།

༥ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་སུ་ཡིན། དེ་ག་དུས་བྱོན། འདི་ལོ་སྤྱི་ལོ་དང་བོད་རྒྱལ་ལོ་
གཞི་དཔྱད་ཡིན་ནམ།

ལན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉེན་འཁྲི་བཅན་པོ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་གོང་གི་ལོ་ ༡༡༥ ལ་བྱོན།
འདི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ དང་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༡༥ ཡིན་ནོ།

༦ བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཆན་ཁྲིས།

ལན། བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཆན།

༡ གནམ་གྱི་ཁྲི་བདུན་ནི། ༡ གནའ་ཁྲི་བཅན་པོ། ༡ སྤྱི་ཁྲི་བཅན་པོ།

༡ དེང་ཁྲི་བཅན་པོ། ༩ སོ་ཁྲི་བཅན་པོ། ༥ མེ་ཁྲི་བཅན་པོ།

༥ གདགས་ཁྲི་བཅན་པོ། ༥ སྤྱི་ཁྲི་བཅན་པོ།

༡ སྤྱི་དུ་ཁྲི་བཅད་གཉིས་ནི།

༡ སྤྱི་དུ་ཁྲི་བཅད་དང་། ༡ སྤྱི་ཁྲི་བཅན་པོ།

༡ སའི་ལེགས་དུ་གནི། ༡ སའི་ལེགས། ༡ དེ་ལོ་ལེགས།

༡ ཐེ་ཤོ་ལེགས། ༢ ག་རུ་ལེགས། ༣ འཕྲོང་ཞི་ལེགས། ༤ ཞི་ཤོ་ལེགས།

८ गुरु वंद्युः ॥

༡ ཟ་ནམ་ཟིན་ཏེ། ༢ ཏེ་འཕྲུལ་ནམ་གཞུང་པཅན། ༣ སེ་སྒྲོལ་ནམ་ཏེ།

༡ སེ་སྒྲུབ་པོ་ལྟེ། ༥ རྩེ་སྒྲུབ་ནམ། ༦ རྩེ་སྒྲུབ་པོ།

२) पुष्प ३) पुष्प

༥ འོག་གི་བཅན་བཞི་ནི། ༡ ཏེ་འི་ལྷང་བཅན། ༢ ཁྱི་བཅན་ཀམ།

༡ ཁྱིམ་དཔྱད་པའོ། ར ཁྱིམ་གྱི་པའོ། བཤུགས་ཀྱི་པའོ་འཕམ་(༡-༣༧)

१५ ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཙན་བཙན། १७ ཁྱི་གཙན་གཟུངས་བཙན།

३० འདྲོང་གཉན་ལྷེ་བཙན། ३१ ལྷ་མ་རི་གཉན་གཟིགས།

༣༣ གནམ་ཅི་སྤྱང་བཅན། ༣༣ སྤྱང་བཅན་སྐམ་པ།

(གུང་རྒྱ་བཅོམ་མ་གུང་རྒྱ་བཅོམ་པོ་བཅོད་མི་གཟུལ་སེམས་པོ་དྲུང་གཤེགས་པས་སྦྱར་
ཡང་ཡབ་ཤེས་ཀྱི་དབྱངས་པས་བཅོམ་པོ་ལྟ་སྟེ་མ་འཕྲིན།)

१९ མང་སྤྱོད་མང་བཅོན། २५ འདས་སྤྱོད་མང་རྩེ།

१७. ཁྱི་ལྷོ་གཙུག་བརྟན་ཀམ་མེས་ཨག་ཚོམ། १८. ཁྱི་ཚོང་ལྷུ་བཙན།

१५ ལྷ་ཆེ་བཅན་པོ། १७ ཁྱི་ལྷ་ལྷོང་བཅན་སངས་ལྷུག་མཛེང་ཡོན།

༤༠ ཁྱི་གཙུག་གླེ་བཙན་རལ་པ་ཅན།

༧ འུ་དམ་བཅན་པོ་ལྷོ་གྲང་དང་མ་དང་བཅས་སོ།

ཡོད་དུ་འགྲོགས་པ་དང་ཚུལ་ནང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་གི་པར་དུ་ཡོད་དུ་འགྲོགས་པ་དང་
པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པ་གསུངས་སམ།

ཡན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནས་ཀྱི་ཁྱི་བ་དུ་མ་གྱི་ཡིང་ལ་བོད་དུ་ཡིག་གནས་སོགས་དར་པའི་མོ་
རྒྱལ་མེད་ཅེས་བོད་དུ་ཡིག་གནས་དར་རྒྱལ་མེད་དར་བརྒྱལ་པ་གད་པ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་
ཅེས་པ་བོད་གནས་དཔེ།

༡ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སུའི་སྐུ་ལས་སུ་བོད་ཏུ་རིག་གནས་བྱེད་མར་དར་པམ།

ལན། རྩིས་པ་ཤི་མ་ལས་དབང་དུ་དགོ་བསམས་གནང་གྱི་མཆོད་གྱི་ཀླུ་རབས་འཕྱུད་པ་གྱི་ལྷ་ས་
འཕེན་པོའི་དམ་མུ་གེ་བྱེད་དང་རལ་གྱི་ཐོག་མར་དར་ཞེས་པོ།

ལྷ་དང་། རྒྱུ། བོན་གསུམ་གྱི་ལོ་དོན་ཅི།

ལན། ༡ ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི། རོ་པ་ལ་གཞེས་ལྷ་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དང་། ལ་
ལ་ལྷ་རྒྱལ་གོ་གསལ་པ་རེས་དང་ལྷ་པའི་དཔྱོད་པའི་ལ་པའི་གནས་ལྷ་རྒྱལ་ཅན་ལག་དྲུག་ལམ་

ནས་སྐབས་དེའི་མི་རྒྱུས་ཀྱི་བཟང་ངན་སྒྲུབ་དོར་གྱི་ལེགས་ཆ་ལེན་ཐུབ་པའི་ཐབས་
ཤེས་སྤེལ་ཡོད་པ་ཡིན།

༡ རྩེ་ལུ་ཞེས་པ་ནི། གནའ་རབས་ཀྱི་གཤམ་ཆོག་གི་རིགས་ཤིག་ཡིན། དེ་
ཡང་ཆོག་ཏུང་ལ་ནང་དོན་དོ་མཆར་ལ་དགོད་བྱོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རྒྱུས་
ཀྱི་སྒོ་སྒོ་འབྲེད་ཐུབ་པའི་རིག་ཅུ་ལ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་བསམ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྲུལ་
ནས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཟུགས་འདྲ་བ་དང་། སྤྲུལ་བ། དབྱེ་པས་འདྲ་བ་སོགས་
འདྲ་ཆོས་སྤྱར་དེ་མི་རྒྱུས་སྒོ་སྒོ་འབྲེད་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུད་བྱིས་པ་རྒྱུས་ལ་ཐབས་ཤེས་དེའི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་ཆེན་རིག་དོ་
སྤྲོད་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན།

༡ བོན་ཞེས་པ་ནི། བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བོད་
ཀྱི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
དགེ་བ་སྤྱབ་པ་དང་། ལྷ་མཆོད། འདྲེ་འདུལ། མོ་དང་ཉེས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རིག་
པའི་གནས་ཤིག་ཡིན། བོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མེས་པོ་རྒྱུས་ལ་ཡ་རབས་
བཟང་པོའི་གོ་མས་གཤིས་རྒྱུན་སྤེལ་ཐུབ་པའི་ལག་རྩེས་ཟབ་མོ་འཛོག་ཐུབ་པའང་བྱུང་
ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག།

༡༠ ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཅིས་པ་དང་འབྲོག་ལ་བྱུང་ཉེས་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ངམ།

ལན། ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཅིས་ཞེས་པ་ནི། ས་ཞིང་ཐོག་མོ་ཕྱུགས་ཤེད་སྤྱད་དེ་ས་ཞིང་འདེབས་
སྐབས་ས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་འང་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་གཞི་ལ་དོར་གཅིག་ཟེར། དེ་ཡང་མོན་ཕྱུགས་
གཉིས་གཅིག་ལ་ས་ཞིང་རི་ཙམ་མོས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་ཁྲིན་ལ་དོར་གཅིག་ཟེར། འབྲོག་
ལ་བྱུང་ཉེས་ཞེས་པ་ནི། གནམ་དུ་འབྲོག་ལ་བྱུང་ཉེས་ཞེས་འབྱུང་། བྱུང་པ་ཞེས་པ་
ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་གསལ་ལ་གོ། དེ་ཡང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མང་ཉུང་གི་
ཆད་གཞི་ཅི་སྤངས་ནི་ཕྱུགས་ཀྱི་རྟ་དང་གསོགས་ཅི་གཞིར་བྱས་ན་ཆད་ལྡན་མི་འོང་
བས་པགས་པའི་དོ་གངས་ལ་ཆད་གཞིར་བྱས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བར་འགས་གསུངས་སོ།།

༡༡ བོད་ཀྱི་འཕུལ་སྒོན་མཛངས་པའི་མི་བདུན་དང་། བོད་རྒྱལ་སྤེལ་དུས། དེ་དག་གི་བྱས་
རྩིས་རྒྱུས་བྲིས།

ལན། བོད་ཀྱི་འཕུལ་སྒོན་མཛངས་པའི་མི་བདུན་དང་། བོད་རྒྱལ་སྤེལ་དུས། དེ་དག་གི་བྱས་
རྩིས་རྒྱུས་ནི།

༡ མཛངས་སྒོན་དང་པོ། རུ་ལས་སྤྱེས། རྒྱལ་པོའི་མཆན། སུ་དེ་གྲུང་རྒྱལ།

མངོངས་ལས།

༡ ཤིང་ལ་མིག་ཡུག་ནས་གསོལ་མདའ་དང་གཉའ་ཤིང་བྱས་ཏེ། སྤང་བའ་ལ་ས་
ཞིང་གསར་སྦྲོལ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཞིང་ལ་ཁུ་འདྲན་པ་སོགས་སོ་ནམ་ཞིང་ལས་དར་
བའི་ཐོག་མ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་།

༢ ཤིང་བསྐྱེགས་ནས་སོལ་བ་བཏོན་པ་དང་། གཏེར་ནི་བཞུས་ནས་ལྷགས་དང་ཟངས་
བྱུང་བའི་སྦྲོལ་བཏོན་དེ་བཟོ་ལས་རྩུང་ཟད་དར་འགོ་བཙུགས།

༣ ཁུ་ལ་ཟམ་པ་འཇུགས་པ་སོགས་འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ལམ་སོགས་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཙམ་
བཏང་བྱུང་པ་བྱུང་ཡོད། རྒྱལ་སྤོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱང་ལྡེ་ཕྱོད་ལོན་གསུམ་གྱི་
སྒོ་ནས་ཆབ་སྲིད་བསྐྱངས་པ་ཡིན།

༧ **མངོངས་སྒོ་ན་གཉིས་པ།** ལྷ་བུ་མགོ་དཀར། རྒྱལ་པོའི་མཆན། ཞེ་ཤོ་ལེགས།

མངོངས་ལས།

༡ ཞིང་ལ་དོར་ཁ་བཙུངས་པ་སྟེ། རྒྱལ་དོར་ལ་བཏེན་ནས་ས་ཞིང་
གི་རྒྱ་ཁྲིན་འཇལ་བའས་དང་། ཉིན་གཅིག་གི་ཞིང་འདེབས་གངས་ཆད་ཀྱང་གཏན་
པལ། འབྲོག་ལ་བྱར་ཕྱིས།

༢ ཕུ་ཁུ་མདའ་རུ་བྱངས་ཏེ་མདའ་ཞིང་ཁུ་མ་རྒྱ་ཆེར་བཟོས་གནང་མཛད།

༣ གཏེར་ནི་བཞུས་ནས་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་སོགས་བཏོན་པའི་བཟོ་རྩལ་གོང་འཕེལ་
བཏང་།

༧ **མངོངས་སྒོ་ན་གསུམ་པ།** རོར་སྤང་བཙན་མང་།

རྒྱལ་པོའི་མཆན། ལྷག་རི་གཉན་གཟིགས།

མངོངས་ལས།

༡ ཆོང་སྤལ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་ཆོང་ཐོག་ཕྱི་ཆད་དཔྱེ་བའི་བྱེ་དང་སྤང་བཙན།

༢ འབྲུ་མར་འཇལ་བྱེད་བཟོས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་གི་ཆོང་ལས་སྐབས་བདེ་བ་དང་གོང་
འཕེལ་དུ་བཏང་།

༣ ལས་རྒྱེ་བ་དང་ཆོང་བྱེད་སོགས་དར་བྱུང་བཏང་།

༩ **མངོངས་སྒོ་ན་བཞི་པ།** ཐོན་མི་སམ་སྟོ་ཏ།

རྒྱལ་པོའི་མཆན། སྤང་བཙན་སྐམ་པོ།

མངོངས་ལས།

༡ སྤག་ན་སྒྲོན་མེ་བཏེགས་པ་བཞིན་དུ་པོད་ཡིག་གསར་བཏོན་མཛད།

༡ བོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་ཅོས་བརྒྱད་མཛད།

༡ བཀའ་བསྟན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྤྱད་ནས་བོད་སྤྱད་དུ་བསྐྱར་པའི་སྤྱལ་ཐོག་མར་གཏོད་
པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱུ་གཞི་བཏོང་བ་དང་བོད་ཡུལ་མུན་
པའི་སྤྱི་དུ་སྟེག་ལ་སྦྱོན་མེ་འདེགས་པའི་མཁའ་པ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།

༥ མཛདས་རྩོན་ལྗེ་པ། གཉེན་གསུམ་བཟང་ཡང་སྟོན།

ཁྱལ་པོའི་མཚན། སྤྱོད་བཅན་སྦྱུ་པོ།

མཛདས་ལས།

༡ འབངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཁྱིམ་འེ་ནས་སྤྱོད་ཐང་དུ་ཕབ།

༡ མཁར་བཅེགས་ནས་ཐོང་དང་ཐོང་ཁྱིམ་གསུམ་གཏོད་མཛད།

༦ མཛདས་རྩོན་དུག་པ། མགོས་ཁྱིམ་བཟང་ཡལ་སྟེ།

ཁྱལ་པོའི་མཚན། ཁྱིམ་ཐང་ལྗེ་བཅན།

མཛདས་ལས།

༡ རྩོན་པོ་འདིས་ཁྱིམ་སྤྱོད་དུ་ཁྱུ་གཏུགས་ཤུད་སྤྱོད་པས་ཕན་ཚུན་ཁ་གཏད་གཉིས་
སྤྱོད་ནས་ཕུལ་པའི་ཁྱུ་པ་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བདེན་རྩོན་དཔྱད་པའི་ཁྱིམ་སྤྱོད་
ཀྱི་ཤུང་ཤུང་གུ་གསུམ་བཟོ་མཛད།

༡ གསེ་ཐང་དང་སྟོང་ཐང་བཅད། དེ་ཡང་གསེ་ཐང་ཞེས་མི་ལ་རྒྱུ་སྟོན་བཏང་
ཆེ་གཟུགས་གསེ་མ་རིན་འཇལ་པའི་ཆད་གཞི་ལ་ཟེར། སྟོང་ཐང་ནི་མི་བསད་
པའི་སྤྱོད་ཆབ་སྟེ། མི་རབ་ཀྱིས་རབ་བསད་པ་ལ་གསེར་སྤྱོད་སྟོང་ཐང་པ་འཇལ་
དགོས་པའི་དོན་ནམ་མི་བསད་ཆེ་འཛིག་རྟེན་དུ་འཆོའི་པའི་སྤྱོད་པ་སྟོང་ས་པས་ན་
སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་ཐང་གི་ཐ་སྟད་ཆགས།

གྲང་རྩོན་ཆེན་པོས་འབངས་ཀྱི་རིམ་པ་མཐོ་དམན་དང་བསྟན་ནས་སྦྱས་པ་དང་
གསད་པའི་སྟོང་འཇལ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟོང་ཐང་གསུམ་པ་གཏན་འཁེབས་མཛད།

༧ མཛདས་རྩོན་བདུན་པ། གཉེར་སྟེག་བཅན་གཏོད་གཟེགས།

ཁྱལ་པོའི་མཚན། ཁྱིམ་ཐང་ལྗེ་བཅན།

མཛདས་ལས།

༡ འབངས་མི་ཁྱིམ་འེ་རེར་ཕུགས་གསེ་པའི་གངས་ཆད་གཏན་ལ་ཕབ།

༡ དབྱར་ཁ་རྩ་མང་པོ་བཅས་ཏེ་དགུན་རྩ་གསོག་འཛིག་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན།

༡ གནའ་པོའི་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྤྱོད་ལ་སྤྱུ་ལ་མ་ཆེས་ཆེར་ཐེབས།

༡༡ ཐོད་ཀྱལ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་སྐབས་སུ་སྒྲེགས་བམ་གང་ཕྱག་དུ་སོན།
མིང་གང་བཏགས། དེ་རྩ་ར་བཏགས་པའི་རྩ་མཆོན་ཅི།

ལན། ཐོད་ཀྱལ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་མཆོན་སྐབས་སུ།
༡ མདོ་ཐེ་དབང་སྒོང་ཕྱག་རྩ་པ་དང་ཟ་མ་ཏོག་གི་སྒྲེགས་བམ།
༡ གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། ༡ ཅི་ཏ་ཏ་མ་ཁིའི་སྒོས་པོར་རྣམས་ཕྱག་དུ་སོན་ཞེས་
གྲགས། དེ་དག་གི་དོན་མི་གོ་བའི་དབང་གིས་གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་
ཕྱག་མཆོད་བྱས་ནས་བཞུགས་སོ། །ཁོན་ཀྱང་སྤོན་གྱི་གཏམ་མེ་ཏོག་གི་སྤེང་བར་པར་
ཀྱི་ཏ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་གསལ་ཕྱག་དཔེ་རྣམས་རྩལ་པོར་ཕྱལ་བ་བཤད་ཡོད།

༡༢ རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དུས་སུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྤན་པ་སྤེའི་སྒོ་བ་
མ་སུ་དང་སུ་པོད་དུ་བྱོན་ནས།

ལན། རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་དུས་སུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྤན་པ་བྲམ་ཟེ་
རྩན་ཤེས་བྱ་བའི་སྒོ་བ་མ་པོ་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་། བི་རྩ་དགའ་མཛེས་གཉིས་པོད་ཡུལ་
དུ་བྱོན་ནོ།

༡༣ ཐོད་ཀྱལ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རིའི་སྐབས་སུ་གསོ་དབྱང་སྤན་གྱི་རིག་པ་ཇི་རྩ་ར་དར་སྤེལ་བྱུང་
ངས།

ལན། ཐོད་ཀྱལ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རིའི་སྐབས་སུ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྤན་པ་སྤན་གྲགས་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྤན་པ་བྲམ་ཟེ་རྩན་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་བ་མ་པོ་བྱི་དགའ་བྱེད་དང་། བི་
རྩ་དགའ་མཛེས་གཉིས་པོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་གསོ་དབྱང་སྤན་གྱི་རིག་པ་དར་སྤེལ་
གནང་། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས། ༡ རིག་པ་རྩའི་མདོ། ༡ འཆོ་བ་ཟས་ཀྱི་མདོ།

༡ རྩུར་བ་སྤན་གྱི་མདོ། ༤ གཏར་སྤྲེག་དབྱང་གྱི་མདོ།

༥ མ་ཆས་བཟོའི་མདོ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཅུ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་སོགས་མཛད།
དེ་དུས་པོད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཡིག་རིགས་གཞན་གྱི་རྟེན་
ནས་གསོ་རིག་གཞུང་དར་སྤེལ་གནང་འདུག་གོ།

༡༤ ཐོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ནས་ཆོས་རྩལ་ཁྱི་རལ་པར་གྱི་ཟླ་སྤན་སུ་དང་
སུས་གནང་ངས།

ལན། ཐོད་ཀྱི་བཙན་པོ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ནས་ཆོས་རྩལ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་པར་གྱི་ཟླ་སྤན་
སུ་དང་སུས་གནང་བ་རྣམས་ནི། →

ཡང་།	པོད་ཀྱི་བཅན་པོ།	མ་མཁན།
༡	ལྷ་ཐོ་ཐོ་འི་གཉན་བཅན།	མཁན་པ་པི་བྱི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དྲུང་གི་ཐོར་ཅོག
༢	ཁྱི་གཉན་གཟུངས་བཅན།	མཁན་པ་པི་བྱི་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་དྲུང་གི་ཐོར་ཅོག
༣	གནམ་འི་སྤང་བཅན།	ཐོ་ཁྱིས་རབ་གསལ་གྱི་བྱ་ཐོ་ཁྱིས་ཀྱལ་མཛོད།
༤	སྤང་བཅན་སྒྲིམ་པོ།	ཐོ་ཁྱིས་ཀྱལ་མཛོད་ཀྱི་བྱ་ཐོ་ཁྱིས་བཤེས་གཉེན།
༥	གྲུང་སྤང་གྲུང་བཅན།	མཁན་པ་ཐོ་ཁྱིས་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་འདྲེ་ཆེ་བཇོ་ར།
༦	མང་སྤང་མང་བཅན།	མཁན་པ་ཐོ་ཁྱིས་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་འདྲེ་ཆེ་བཇོ་ར།
༧	འདུས་སྤང་མང་ཆེ།	མཁན་པ་འདྲེ་ཆེ་བལྱི་བྱ་ཁྲུང་པོ་དོ་ཆེ།
༨	མེས་ཨག་ཆོམ།	མཁན་པ་ཁྲུང་པོ་དོ་ཆེ་ལེ་བྱ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏྲོན་མགོན་པོ།
༩	སྤུན་བཅན་པོ།	གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏྲན་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་འབྲུམ་སེང་དང་། དཔལ་འབྲུམ། དགའ་དགའ་གསུམ་གར་རོ།
༡༠	ཁྱི་ལྷེ་སྤང་བཅན་སང་ན་ ལེགས་མཛོད་ཡོན།	གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏྲན་མགོན་པོའི་སྤྲུལ་འབྲུམ་སེང་དང་། དཔལ་འབྲུམ། དགའ་དགའ་གསུམ་གར་རོ།

༡༦ བཅན་པོ་སྤྱུག་འི་གཉན་གཟིགས་སྤྱུན་སྤྲོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཆན་ལ་ཅི་ཟེར།

སྤྱུག་འི་གཉན་གཟིགས་ཞེས་པའི་མཆན་དེ་སྤྱུག་ཐོགས་སམ།

ལན། པོད་ཀྱལ་གྲུང་རབས་སོ་གཅིག་པ་སྤྱུག་འི་གཉན་གཟིགས་ནི་ཁྲུང་དུས་སུ་དམུས་ལོང་
ཡིན་ཞིང་སྤྲུལ་དེ་དུས་མཆན་ལ་དགོན་པ་བཀྲ་ཟེར། ཐུས་སུ་པོད་ཀྱི་ཀྱལ་མཁན་པ་
ཞེས་པའི་ཁམས་ཀྱལ་འཛིན་པའི་བྱ་ཐོ་ཁྱིས་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་པོས་ནས། མཁན་
དཔུང་གིས་སྤུན་ལོང་བསོས། སྤྱུག་མོའི་འི་ལ་འི་དུགས་གཉན་ལོང་པ་གཟིགས་པས།
མཆན་ལ་སྤྱུག་འི་གཉན་གཟིགས་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན་རོ།

༡༧ པོད་ཀྱལ་གྲུང་རབས་སོ་གཉིས་པ་གནམ་འི་སྤང་བཅན་གྱི་དུས་སུ་རིག་གནས་དར་སྤེལ་
གང་བྱུང་ངམ།

ལན། པོད་ཀྱལ་གྲུང་རབས་སོ་གཉིས་པ་གནམ་འི་སྤང་བཅན་གྱི་དུས་སུ། དཔལ་སྤང་བཞེར་
སོགས་གྱིས་སྤོན་པོ་བྱས་ཏེ་མེ་ཁ་གས་ཀྱན་གྱི་མངགས་ནས་ཅིས་དང་སྤུན་བསྐྱུལ་
བྱང་གི་ཆུ་གཏེར་བཏོན། སྤུན་ཅིས་གྱི་རིག་གནས་དར་ཀྱས་བྱུང་ངོ་།

༡༨ ཆོས་ཀྱལ་སྤང་བཅན་སྤུལ་པོའི་འབྲུངས་འདས་ལོ་ཆོགས་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཆོས་ཀྱལ་སྤང་བཅན་སྤུལ་པོའི་འབྲུངས་འདས་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ནི། ཐུ་ལོ་ ༦༡༧ ལོར་

སྐུ་འབྱུངས་པ་དང་། བྱི་ལོ་ ༦༥༠ ལོར་སྐུ་འདས་སོ།

༡༩ བོད་ཀྱི་ལོ་གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་ཅན་གྱི་ལོ་ལྷན་པ་ཅོ་པོ་གསུམ་ཁྲི་

ལན། བོད་རྒྱལ་སྲི་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱོང་བཙན་གླམ་པའི་(༡༧༥-༡༧༠) བླ་མ་རྗེ་ས་གཙོ་
པོ་གསུམ་ནི།

༡ མོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ས་ཁྱིན་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་མོད་ཡུལ་གོང་ཁུ་
གཞིག་དུ་བརྒྱུ་ཡོད།

༡ ལྷན་ཆད་མེད་པའི་ཡི་གེའི་སླལ་བཏོད།

༡ ལྷ་པ་འི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གྱུ་གར་ནས་བོད་དུ་ཐོག་མར་སྒེལ་བ་མང་དོ།

१० མྱོང་བཅན་སྒྲུབ་པོས་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རིག་གནས་ནང་འདྲན་སྒྲུབ་མཁས་པ་
སྤྱད་པ་སྤྱད་ན་འདྲན་ཞུས་ཡོད་དམ།

ཡན། གྲོང་པཅན་རྣམ་པོས་བྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རིག་གནས་ནང་འདྲན་སྦང་བྱ་གར་
ནས། ༡ གྲོང་དཔོན་ཀྱ་མར་དང་། ༢ དུམ་ཟེ་ཤར་ཀར་། ༣ གྲོང་དཔོན་མི་བྲིན།
༤ བལ་པོའི་གྲོང་དཔོན་གྱི་པ་མཆུ། ༥ ཁཆེའི་གྲོང་དཔོན་ཏ་ཅུ་ཏ་དང་ཆ་ཅུ་ཏ།
༦ རྒྱ་ནག་གི་གྲོང་དཔོན་ཏ་ཤར་མ་ཏའི་པ་རྣམས་སྤྱུང་བྲངས་སོ།།

[illegible]

ཡན། བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་སོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལ་སྲོང་པ་ཅན་སྐྱམ་པོས་ཐོན་མི་སུ་མ་སྟེ་
 འདྲང་ལྷག་ལོ་དེ་སྲོང་སོགས་བོད་ལུག་ཤེས་རབ་ཅན་བརྒྱ་ལྷག་གི་འཕགས་པ་པའི་
 ལུ་ལ་དུ་ཡི་གེ་སློབ་དུ་བཏང་། ལ་ལ་ལམ་བཟོད་པར་དག་འབས་འཕྲོ་མ་རྒྱས། ལ་
 ལ་ཀྱི་གར་དུ་འཕྲོར་ཡང་ཆད་པས་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱེན་ངན་འཕྲད། མཐར་ཐོན་
 མི་གཅིག་ཤུས་བྲམ་ཟེ་ཡི་བྲིན་ཀ་ར་དང་སློབ་དཔོན་རྩ་རིག་པའི་སང་གེ་སོགས་པའི་
 རྒྱུ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སྐད་ཡིག་མང་པོ་དང་། སྐྱ་ཆད་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རིག་གནས་
 མང་པོ་ལ་གསན་སྦྱང་གནང་། ཕྱིར་བོད་དུ་ཤེབས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་གསར་
 བཟོ་གནང་སྟེ་བོད་རང་གི་སྐད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་སློབ་པ་བོད་དུ། དབྱངས་
 གསལ་སྟོན་ཆེས་མགོ་འདྲེགས་སོགས་ཡིག་ས་པར་གཏན་ལ་ལུ། བད་སྟོན་པའི་བསྐྱར་
 བཅོས་བརྒྱད་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེས་དང་གངས་ཅན་ལ་རྣམས་ལ་བཀྲིན་གིན་དུ་
 ཆེད།

११ ཆོས་ཀྱི་ལུང་གི་བཅའ་རྒྱལ་པོས་ཐོན་མི་སྤྲོད་པ་ཀྱང་ཁས་སྦྱར་དུ་བས་པའི་ཆོས་
དང་ཕྱི་གཞི་གནས་མཐའ་དག་གི་དེ་སྟེང་གླེང་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ཤེས་པ་བཞིན་པར།

ཀྱི་ཏ་སྤྱད་སྤྱད་གནས་པ་དང་ཡོ་རྩུ་བ་སྤྱད་གནས་པ་མ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལ་སྤྱད་བཅན་སྐམ་པོས་ཐོན་མི་སམ་ཐོ་ཏ་ས་ཀྱི་གར་ནས་སྤྱད་པ་དེ་ཆོས་
དང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་པོ་ད་སྤྱད་པ་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ལེ་བས་པ་བཞིན་ཀྱི་
གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ས་ར་དང་། བམ་ཟེ་གང་ཀྱི་ས། སློབ་དཔོན་ཡི་བྱིན། བལ་
པོའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལ་མཚུ། ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ཏ་ཏུ་ཏ་དང་། ལྷ་ཏུ་ཏ། ཏུ་ནག་གི་
སློབ་དཔོན་ཏུ་གང་མ་ཏུ་དེ་བ་ནམས་སྤྱད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྩུ་བ་ཐོན་མི་སམ་
ཐོ་ཏ་དང་། དེའི་མཆན་བུ་རྒྱ་ཀོ་ག། ཨ་ཡོ་ག། ཡེ་ཤེས་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་གནང་
བ་ཡིན་ནོ།

༡༡ ཆོས་ཀྱི་ལ་སྤྱད་བཅན་སྐམ་པོས་ཐོན་མི་སམ་ཐོ་ཏ་ས་ཀྱི་གར་ནས་སྤྱད་པ་དེ་ཆོས་
དང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་པོ་ད་སྤྱད་པ་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ལེ་བས་པ་བཞིན་དཔེ་
བསྐྱར་རི་རྒྱར་ཞུས་སམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལ་སྤྱད་བཅན་སྐམ་པོས་ཐོན་མི་སམ་ཐོ་ཏ་ས་ཀྱི་གར་ནས་སྤྱད་པ་དེ་ཆོས་
དང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་པོ་ད་སྤྱད་པ་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ལེ་བས་པ་བཞིན་
འགྲུར་གྱི་ཐེ་ཆེན་བཞེར་བཀོས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཞུས་པ་གསལ་གསལ།

༡ ཏུ་གར་སོ་ཏ་ཀྱི་སློབ་དཔོན།	ཡོན་བདག	ཡོ་རྩུ་བ།	ཆོས་མཆན།
༡ ཏུ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ ས་ར།	བལ་བཟའ་ ཁྱི་བཙུན།	ཐོན་མི་ སམ་ཐོ་ཏ།	མདོ་ན་པའི་རྩེ་དང་པར་ ཕྱིན་གྱི་སློབ་བསྐྱར།
༢ ཏུ་གར་གྱི་བམ་ཟེ་གང་ ཀྱི་ས།	ཏུ་ལ་པོ་སྤྱད་ བཅན་སྐམ་པོ།	རྒྱ་ཀོ་ག།	འདུལ་བ་དང་གྱི་ཡའི་ མདོ་རྒྱད་སློབ་བསྐྱར།
༣ ཏུ་ནག་གི་མཐའ་པོ་ཏུ་གང་ མ་ཏུ་དེ་བ།	ཏུ་བཟའ་ཀོང་རོ།	ཀོང་རོ་རང་ ཉིད་དང་རྩེ་ ལུང་རོ་རྩེ་ དཔལ།	སྤྱད་དཔུང་སོགས་ བསྐྱར།
༤ བལ་པོའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལ་ མཚུ་དང་ཁ་ཆེའི་སློབ་ དཔོན་ཏ་ཏུ་དང་། ལྷ་ཏུ་ཏ།	བལ་བཟའ་ ཁྱི་བཙུན།	བལ་བཟའ་ རང་ཉིད་དང་ ཐོན་མི་ སམ་ཐོ་ཏ།	མདོ་རྩེ་དང་པལ་ཆེན། སྤྱད་རས་གཟིགས་ཀྱི་ མདོ་རྒྱད་རྒྱམས་ བསྐྱར།

१९ ཆོས་ལྟུང་ཤིང་བཅོད་གྲུམ་པོའི་བཀའ་པུན་གྱི་སྒྲིབ་གསུམ་ལ་སྒོགས་པ་སྲུང་བ་སྲུབ་
བརྒྱུད་པར།

ཡན། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྒྲུབ་པའི་ཤཱཀ་པ་དགོངས་པའི་ན། ༡ སྤོང་དཔོན་ཀྱི་ས་རས་མདོན་
པའི་སྡེ་དང་མར་སྡིག་སྤོང་དང་། ༢ བལ་པོའི་སྤོང་དཔོན་སོགས་ཀྱི་ས་མདོ་སྡེའི་
སྡེ་དང་། བལ་ཆེན། སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་བསྐྱར། ༣ བལ་ཆེ་
གང་ཀ་རས་འདུལ་པའི་སྡེ་དང་གྱི་ཡའི་མདོ་རྒྱད་རྣམས་བསྐྱར། ༤ རྒྱ་ནག་གི་མཁན་
པོས་སྤུན་དང་དབྱང་པ་སོགས་པ་བསྐྱར། ཡང་སྡེ་སྤོང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་བསྐྱར་པའི་རྒྱ་བས་སུ་གསེར་དངུལ་གྱི་འདུལ་བ་སོགས་བསྡེན་པ་ཀྱང་རྒྱ་དང་
ཡང་བ་ཞུས་སོ།།

༡༥ ཐོན་མི་སམ་གྱི་ཏས་མདོ་རྒྱད་གང་དང་གང་བསྐྱུར་རམ།

ཡན། ཐོན་མི་མཉམ་སྡེ་ཁག་མདོ་རྒྱུད་པ་རྣམས་པོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཐུག་ནང་དུ་
གསལ་བ་ནི། ༡ མདོ་ནང་འདི་མེ་དང་། ༡ མདོ་མེ་འདི་ ༡ སལ་ཆེན།
༤ ས་རིལ་དུ་ཐྱིན་པའི་མྱོང་། ༥ ཐུན་རམ་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉིད་གཅིག་
༦ དཀོན་མཆོག་ཐྱིན། ༧ ཤེར་ཐྱིན་མྱོང་ཐུག་བརྒྱུ་ལ།
༨ དཔང་མྱོང་ཐུག་བརྒྱུ་ལ། ༩ མདོ་མེ་བཟུང་གི་ག ༡༠ ཅོན་ཏེ་མཆིའི་གཟུངས།
༡༡ མདོ་མེ་ལས་རྣམས་པར་བཟུང་པའི་གཟུངས་ཉིགས་མོ།

१७ ཆོས་རྒྱལ་ཤོད་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བོ་སྤོང་མཁན་ཆེན་མས་གོ་བར་བྱ་བ་ལི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་གང་པ་སྤྲུབ་སམ།

[illegible]

༡༧ ཚེས་རྒྱུ་པ་མེད་པ་ཅན་སྒྲུལ་པོས་རིག་པ་འི་གནས་ལ་སྐྱུང་བ་ཚུན་རི་སྐྱེད་གནང་བ་དང་།
བསྐྱེད་བཅོས་གང་དང་གང་མཛད་དམ།

ཡན། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཙན་སྐམ་པོས་ཡིག་དང་སྒྲ་མཉན་སོགས་རིག་པའི་གནས་དང་མངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྤྱད་བཅོན་ལུགས་ཆེ་གནང་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཁོང་གིས་
ཤག་འཆེམས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ཆེན་མོ་རྒྱལ་པོར་དང་། ལུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱད་བཅངས་ཆོ་གའི་
རིམ་པ་བརྒྱད། མདོ་སྟོར་ལེ་ཤུ་ལྷན་ཅུ་རྒྱལ་སྤྱིར་བཙན་སྐམ་གཤིས། ཞལ་གདམས་
བརྒྱད་དང་ཁྱེ་བཅུ་སོགས་དང་། ལུགས་ཀྱི་བཅུན་བཅོས་ཀྱི་མང་པོ་མང་དང་ཡིན་ནོ།

༡༩ ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་པོད་དུ་རིག་གནས་དར་བའི་སྒྲིབ་སྤྱི་ས་ཆབ་སྤྱིད་
གྱི་བྱ་བའང་དར་བྱས་གང་བྱུང་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་པོད་དུ་རིག་གནས་དར་བའི་སྒྲིབ་སྤྱི་ས་ཆབ་སྤྱིད་
གྱི་བྱ་བའང་དར་ཁིང་བྱས་པ་བྱུང་སྟེ། བཀའི་སྒྲོན་པོ་སུམ་བུ་ཅམ་གྱིས་ཕྱི་ནང་པར་
གསུམ་གྱི་ཀྱལ་ཁབ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བཀའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ནས་ལྷ་ཆོས་དགེ་པ་བཅུ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་སོགས་མཛད་ནས་ཀྱལ་ཁབ་
བདེ་པར་བྱས་སོ།།

༢༠ ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་སྐམ་པོས་ཁྲིམ་མཆོས་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ལེགས་ཆ་གང་དང་གང་
ཐུངས་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་སྒྲིབ་པོས། ༡ བར་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ནས་བཟོ་
དང་ཅིས་གྱི་རིག་པ་ཐུངས། ༢ ལྷོ་ཀྱུ་གར་ནས་ནང་ཆོས་གདན་དྲངས་ཤིང་ཡི་གེ་
གཟུགས་དཔེ་ཐུངས་ཏེ་པོད་ཡིག་གསར་ཏུ་བརྟོད། ༣ ལྷུ་བ་ཕྱོགས་སྟག་གཟིག་པལ་
པོ་སོགས་ནས་ཟས་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་དྲངས། ༤ བྱང་ཕྱོགས་ཏོར་དང་ཡུ་གར་ནས་
ཁྲིམས་དང་ལས་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཐུངས་ཏེ་པོད་དུ་རིག་གནས་དར་སྤེལ་མཛད་ཡོད་དོ།།

༢༡ ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཀའི་སྒྲོན་པོ་སུམ་བུ་ཀྱལ་ཁབ་གྱི་བྱ་བ་ཐོ་རྒྱུ་
བསྐྱངས་སམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལྷོང་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཀའི་སྒྲོན་པོ་སུམ་བུ་ཐམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཆོན་པ་གསུམ་
དུ་བཀོས་ཏེ་ཀྱལ་ཁབ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་གཤམ་གསལ་ཏེ།

༡ ནང་སྒྲོན་བཟུ། སྒྲོན་པོ་འཕུལ་གྱི་གནའ་ཆེན་རིགས་བཟང་དང་། རང་པོ་
ཀྱལ་གྱི་ཁྲིམ་བཟང་སོགས་ནང་སྒྲོན་བཟུས་ཀྱལ་ཁབ་གྱི་ནང་གི་བྱ་བ་རྣམས་
བྱས་པ་དང་།

༢ ཕྱི་སྒྲོན་བཟུ། བྱང་གི་བྱུང་པོ་ཕུན་བཟང་བཅན་དང་། ལམ་ཁྲི་བདེ་ཐུག་
བཅན་སོགས་ཕྱི་སྒྲོན་བཟུས་ཕྱི་ཡི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱས་ཏེ། བར་ཕྱོགས་
ཀྱི་དང་མི་ཉག་གི་ཡུལ་ནས་བཟོ་དང་ཅིས་གྱི་རིག་པ་ཐུངས། ལྷུ་བ་ཕྱོགས་
སྟག་གཟིག་པལ་པོ་སོགས་ནས་ཟས་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་དྲངས། བྱང་ཕྱོགས་
ཏོར་དང་ཡུ་གར་ནས་ཁྲིམས་དང་ལས་གྱི་དཔེ་རྣམས་ཐུངས་ཏེ་ཕྱིའི་བྱ་བ་
བྱས་པ་ཡིན།

༣ བར་གྱི་འཕོད་སྒྲོན་མས་པ་དང་ཆོས་སྤྱིད་སྤྱིང་པའི་སྒྲོན་པོ་བཟུ། ལོ་ཙཱ་བ་ཐོག་

མ་ཐོན་མི་སམ་རྩོུ་དང་། མགར་སྟོང་བཅན་སོགས་སྟོན་པོ་བརྒྱས་བར་
གྱུ་འཁོད་སྟོམས་པ་དང་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམས་རྣམས་བསྐྱངས་པ་ཡི་དེ་ནོ།

༡༡ ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་འབངས་རྣམས་བདེ་བའི་ཡུལ་ཁྲིམས་གང་དང་གང་
བཅས་སམ།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་འབངས་རྣམས་བདེ་བའི་སྤྱད་ཡུལ་ཁྲིམས་དུ་མ་བཅས་
ཏེ། བཀའ་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དུག་དང་། འཁོས་དུག་གཞན་ཡང་བཀའ་ཁྲོས་ཆེན་
པོ་དུག་ཡིག་ཆང་དུག་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་དུག་རྒྱུན་དུག་དཔལ་མཆོན་དུག་ཁྲིམས་
ཡིག་དུག་དང་བཅས་པོད་ཀྱི་འཁོས་སུ་མ་རུ་ཅ་དུག་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ་། ཁྲིམས་
ཆེན་བདུན། མི་ཆོས་གཙང་མ་བརྒྱ་དུག་གི་ཁྲིམས་ཁག་གཉིས་ལ་སོགས་པོ།

༡༢ ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་པོད་ཀྱི་འཁོད་སུ་མ་རུ་ཅ་དུག་གངས་
འདྲེན་གྱིས།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་པོད་ཀྱི་འཁོད་སུ་མ་རུ་ཅ་དུག་གངས་
འདྲེན་ནི།

༡ བཀའ་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ཆེན་པོ་དུག་རྒྱལ་པོ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་གཏན་
ལ་ཐབ་གནང་བའི་ཁྲིམས་ཡིག་དུག་རྩེ།

༡ ཁྲི་ཅེ་འབྲུམ་གཞེར་གྱི་ཁྲིམས། ༢ འབྲུམ་གསེར་ཐོག་གི་བཅན་གྱི་ཁྲིམས།

༣ རྒྱལ་ཁབས་དཔེར་སྐྱངས་ཀྱི་ཁྲིམས། ༤ མདོ་ཡོན་ལྷ་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས།

༥ དཔང་ཆེན་བཅད་ཀྱི་ཁྲིམས། ༦ ཁབ་སོ་ནང་པའི་ཁྲིམས།

༧ བཀའ་ཁྲོས་ཆེན་པོ་དུག་བཅན་པོ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོས་པོད་ཀྱི་སྲིད་དཔང་
སྤྱིར་མཁན་རྒྱལ་སྟོན་བཀའ་བཁྲོས་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཅ་འཛིན་
ཆེན་པོ་དུག་རྩེ།

༨ རྩེ་འཕྲུ་འཆོ་ཞིང་ཞོ་ག་སྐར་འབྲུལ།

༩ རྟོད་ཀྱི་གཉའ་མཚན་ཞིང་ཁེང་གི་རྒྱལ་བརྟེན།

༡༠ ཁེང་རྟོད་དུ་མི་བཏང་ཞིང་མོ་བརྒྱན་བཀའ་ལ་མི་གདགས།

༡༡ ས་མཆོམས་སྤྱང་ཞིང་འབངས་ཀྱི་ཆལ་ཞིང་རྟ་དུལ་གྱིས་མི་བསད།

༡༢ དག་འདུལ་ཞིང་འབངས་བསྐྱངས།

༡༣ དག་བརྒྱ་སྤྱི་བཅེང་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་བཅས་དུག།

༡༤ ཡིག་ཆང་དུག་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོའི་སྐབས་གོ་གནས་དང་

བྱ་དགའ་གནང་པའི་བྱང་ཕུ་ཡི་གེ་འཁོད་པ་སྟེ།

༡ གཡུ་ཡིག། ༢ གསེར་ཡིག ༣ དངུལ་ཡིག

༤ སྤ་མེན་གྱི་ཡི་གེ། ༥ ཟངས་ཀྱི་ཡི་གེ། ༦ ལྷགས་ཀྱི་ཡི་གེ།

དེ་དག་ནི་ལྷོ་ན་པོ་རབ་ལ་གསེར་གཡུ་གཏིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། ལྷོ་ན་པོ་འབྲེང་བར་
དངུལ་དང་སྤ་མེན་གཏིས་ཀྱི་ཡི་གེ། ལྷོ་ན་པོ་ཐ་མར་ཟངས་དང་ལྷགས་གཏིས་ཀྱི་ཡི་
གེ་བཅས་སྟོད་གསོལ་ཡོད།

༧ **བཀའ་ཕྱག་རྒྱུག** རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅན་པོས་ཡུལ་ཁྱེ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་
བསྐྱར་པའི་དྲགས་མཚན་མཚོན་བྱེད་རྒྱག་སྟེ། ༡ བཀའ་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིམ་པུ།

༢ ཁྲིམ་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རུ་མཚོན་དང་རུ་དར།

༣ ཡུལ་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུ་མཁར། ༤ ཆོས་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་ཁང།

༥ དཔའ་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟག་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོག་པ།

༦ མཛངས་དྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིག་ཆོང་བཅས་རྒྱག་ཡིན།

༧ **རྒྱེན་རྒྱག** རྒྱལ་པོ་སྤྱིང་བཅན་སྒྲམ་པོའི་སྒྲམ་སྤྲིམས་དང་ཡུགས་སྤྱོལ་
མང་པོ་གཏན་འཁེབས་མཛད་པའི་ནང་གསེས་རྒྱེན་རྒྱག་ཅེས་པ་ཐོབ་ཐང་རྒྱག་ཅེས་པའི་
དོན་ཡིན་པ་སྟེ། ༡ དཔའ་པོའི་རྒྱེན་རྒྱ་གྱུང་དང་སྟག་གི་སྒྲོག་པ།

༢ རྩར་མའི་རྒྱེན་རྒྱ་ཤའི་ཞ།

༣ ཡ་རབས་ཀྱི་རྒྱེན་རྒྱ་ལྗེ་ཆོས།

༤ མཛངས་པའི་རྒྱེན་རྒྱ་ཡིག་ཆངས། ༥ གཡུང་པོའི་རྒྱེན་རྒྱ་ཐགས་དང་པོན།

༦ ངན་པའི་རྒྱེན་རྒྱ་རྒྱུན་མ་བཅས་གཏན་འཁེབས་མཛད་ཚུལ་(མཁས་པ་ཁྱེ་བུའི་ཆོས་
འབྱུང་།) དང་(མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།) ནང་གསལ།

༧ **དཔའ་མཚན་རྒྱག** དཔའ་པོ་རྒྱམས་ལ་མཚོན་དྲགས་སུ་སྟག་སྟོད་དང་
སྟག་སྟོད་གཏིས། ཟར་ཆེན་དང་ཟར་ཆུང་གཏིས། ཁོང་རས་དང་སྟག་སྟོག་གཏིས་
བཅས་རྒྱག་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་གསལ།

༡༡ རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ་ཁེས་གཏས་པ་གང་དང་གང་ངམ།

ལན། རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ་ནི། ༡ མཛད་པ་གསུམ། ༢ མི་མཛད་པ་གསུམ།

༣ བསྟོད་པ་གསུམ། ༤ སྤྱད་པ་གསུམ། ༥ མི་མནར་པ་གསུམ་བཅས་སོ།

༡༤ ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་སྒྲམ་པོས་གཏན་འཁེབས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔའི་གངས་འདྲན་
བྲིས།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་སྒྲམ་པོས་གཏན་འཁེབས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅོ་ལྔ་ནི།

མཛད་པ་གསུམ་ནི།

- ༡ ཕྱི་ལོ་དག་འགོག་ཅིང་ནང་གི་ཡུལ་ཁམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བ།
- ༢ བྱི་མ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་དང་འབངས་དང་འཁོར་གཡོག་ལ་ཉེ་རིང་
མེད་པར་སྐྱོང་བ།
- ༣ ཆོ་ཁྱེ་མ་ལ་ཕན་པའི་དམ་པའི་སྒྲ་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ།
(དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར།)

མི་མཛད་པ་གསུམ་ནི།

- ༡ གསང་སྤྲལ་གྱི་ཆོས་ནོར་གྱི་ཆེད་མི་བཅོང་ཞིང་སྤྱིང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཅང་བ།
- ༢ ཆོས་ལ་དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་མི་བཤད་པ།
- ༣ མི་ངན་རྣམས་ལ་དབང་དང་གོ་ས་མི་སྤྱོད་པ།
(དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར།)

བསྐྱོད་པ་གསུམ་ནི།

- ༡ དཔའ་པོ་བྱས་ཤེས་ཅན་ལ་བསྐྱོད་པ།
- ༢ མཛད་ས་ཅན་གྱི་མི་ལ་ཡིག་ཆངས་ཀྱིས་བྱང་བུ་སྤྱད་ནས་བསྐྱོད་པ།
- ༣ བྱ་བ་བཟང་པོ་སྤྱབ་མཁན་གྱི་མི་ལ་བྱ་དགའ་གསོལ་རས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ།
(དེ་གསུམ་ལ་བསྐྲགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར།)

སྤྱད་པ་གསུམ་ནི།

- ༡ དམག་ནས་ཁྱོས་པའི་སྤར་མ་ལ་སྤ་ཡི་མཇུག་མའི་ཞུ་བཅད་ནས་སྤྱད་པ།
- ༢ མི་ངན་གཡོ་སྤྱུ་ཅན་ལ་ཆད་པ་བཅད་ནས་སྤྱད་པ།
- ༣ ཉེས་ཅན་གྱི་མི་ལ་བྱིམས་དང་ཆད་པ་བཅད་ནས་སྤྱད་པ།
(དེ་གསུམ་ལ་སྤྱེ་འཕེབས་པ་གསུམ་ཡང་ཟེར།)

མི་མནར་པ་གསུམ་ནི།

- ༡ རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྦྱེད་པའི་ཕ་མ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ།
- ༢ རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཆད་པའི་བུ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ།
- ༣ རང་ཉིད་ཀྱི་བཟའ་ཟླ་ལ་མནར་གཅོད་མི་གཏོང་བ།
(དེ་གསུམ་ལ་མནར་གཅོད་མི་རུང་བ་གསུམ་ཡང་ཟེར།)

༡༥ ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་བཀྲ་སྒྲིལ་པོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཏན་ལ་ཡབ་པོའི་བྲིམས་ཆེན་བདུན་པོ་
གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་བཀྲ་སྒྲིལ་པོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གཏན་ལ་ཡབ་པོའི་བྲིམས་ཆེན་བདུན་ནི།

༡ རྟོག་གི་གཙོད་པོའི་བྲིམས་གཤིན་སྟོང་དང་གསོན་སྟོང་།

༢ མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པོའི་བྲིམས་བཅུ་འཇལ་དང་བཅུད་ཅུ་འཇལ་དང་བཅུད་འཇལ་

༣ ལོག་པར་མི་གཤེམ་པོའི་བྲིམས་སྒྲིལ་འཇལ་དང་བྱི་ཆད།

༤ རྟུན་སྟོང་པོའི་བྲིམས་རྩ་སྒྲིལ་དཔལ་དུ་བྱས་ནས་མནའ་སྟོབ་པ།

༥ ཆང་ལ་ཆོད་ཟེན་པ། ༦ ཁེང་མི་ལྟོག་པ། ༧ བང་སོ་མི་འབྲུག་པ་རྣམས་སོ།།

༡༦ མི་ཆོས་གཙོད་མ་བཅུ་དུག་མི་འབྲུག་གཉིས་ལས།
གཤེམས་ངང་བྲིས།

ལན། མི་ཆོས་གཙོད་མ་བཅུ་དུག་མི་འབྲུག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་པོའི་སྟེང་དུ། (ལུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྟོག་གཙོད། མ་

བྱིན་ལེན། ལོག་གཤེམ་སྟོང་བ། རྟོག་གི་སྟོན་ནས་བཞི་སྟེ་རྟུན། ལུས་ཆོག་ཅུ་བ།

རྟུན་འབྲུལ་སྟོང་བ། ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱུ་མེས་མ། གནོད་མེས་མ། ལོག་

རྩ་བཅས་སྟོང་བ།) ༡༡ མ་ལ་མར་འཛིན་པ། ༡༢ ལ་ལ་མར་འཛིན་པ།

༡༣ དགེ་སྟོང་ལ་དགེ་སྟོང་དུ་འཛིན་པ། ༡༤ བཅུ་ཟེ་ལ་བཅུ་ཟེར་འཛིན་པ།

༡༥ རིགས་ཀྱི་ཅན་རབས་ལ་བཀྲར་བ།

༡༦ དྲིན་དུ་གཙོ་བོ་གཞན་ལ་ངན་གཡོ་སྤང་བ་དང་བཅུ་དུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ༡ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གུས་པ། ༢ དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པ།

༣ ས་མ་ལ་བཀྲར་བ། ༤ ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གོང་དུ་བཀྲར་བ།

༥ རིགས་མཐོ་བ་དང་ཅན་པར་ལུ་དུ། ༦ མཇའ་བཤེས་ལ་གཞུང་བཞུང་བ།

༧ ལུ་ལ་མི་ལ་ཡན་འདོགས་པ། ༨ ཡིད་བྱང་བ། ༩ མི་ལ་རབས་ལ་བརྟུང་བ།

༡༠ ཟས་ནོར་ལ་སྦྱོང་གེས་པ། ༡༡ དྲིན་ཅན་ལ་ཡན་ལན།

༡༢ བྱེ་སྤང་ལ་གཡོ་སྤང་མེད་པ། ༡༣ སྤྱི་སྟོན་མས་ཆེ་ཞིང་ཕྱག་དོག་མེད་པ།

༡༤ རྟུན་མིན་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ། ༡༥ རྟུན་འཇམ་ཞིང་སྒྲིལ་མཁས་པ།

༡༦ ཐེག་པ་ཆེ་ཞིང་སྟོ་ཁོག་ཡངས་པ་སྟེ་བཅུ་དུག་གོ།



༡༥ ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་རིག་གནས་འཕེལ་བའི་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་
ཇི་ལྟར་ཉོག་ས་ཐུབ་བཅ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་རིག་གནས་འཕེལ་བའི་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་
ཉོག་ས་ཐུབ་པ་ནི།

༡ བོད་དུ་ཡི་གེའི་སྲོལ་བཏོད་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ཡན་ཐོག་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
པོ་བྱུང་ཡོད།

༢ མངས་ཀྱི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གང་མང་བོད་སྐད་དུ་ཡབ་བསྐྱར་
གནང་།

༣ སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཀྱུ་ལ་ཁྲིམས་བཅོལ་ལ་སོགས་པ་གཏན་འཁེབས་ལག་
ལེན་གྱིས་བཀའི་ཆོན་པོ་སུ་མ་བརྒྱས་ཀྱི་ལབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྲི་
ཆོག་ས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་ཀྱས་ཀྱི་ཆེར་སྐྱེ་བས་ཡོད་པ་ཉོག་ས་ཐུབ་པོ།

༡༦ སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྲས་སུ་ཡིན། དགྲུང་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས། བོད་དུ་རིག་གནས་
དར་ཆུ་ལ་གྱི་ཚུམ་པ་པོས་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་དགྲུང་གུངས་ཇི་ཙམ་བཞུགས་པར་འདོད་
དམ།

ལན། སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྲས་ནི་གྲུང་རུ་གྲུ་བཅན་དང་། ཁོང་དགྲུང་ལོ་བཅོལ་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་
འདས། བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཆུ་ལ་ཚུམ་པ་པོ་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བས་མ་གཏན་
གྱིས་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོ་དགྲུང་གུངས་ ༡༡ བར་བཞུགས་པར་འདོད་དོ།

༡༧ མང་སྲོང་མང་བཅན་གྱི་འཁྲུངས་འདས་གཉིས་ཀྱི་ལོ་གང་ངམ།

ལན། མང་སྲོང་མང་བཅན་ནི་བྱི་ལོ་ ༦༩༧ ལ་འཁྲུངས་ནས་བྱི་ལོ་ ༧༢༦ འདས་སོ།

༢༠ བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་སོ་ལྔ་པ་འདུས་སྲོང་མང་ཇིའི་སྐུ་དུས་སུ་བོད་དུ་རིག་གནས་ཇི་
ཙམ་འཕེལ་ཀྱས་བྱུང་འདུག་གཅ།

ལན། བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་སོ་ལྔ་པ་འདུས་སྲོང་མང་ཇིའི་(༧༢༦-༨༠༩) སྐུ་དུས་སུ་བོད་
ལ་ཇི་འདེབས་པ་དང་། རོལ་མོའི་རྣམ་གངས་། རྒྱ་གར་ རྒྱུ་གར་ རྒྱ་ཆུ་ལ་སོགས་
དར་འཕེལ་བྱུང་བར་ལོ་རྒྱུས་ལས་གསལ་ལོ།

༢༡ བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་སོ་ལྔ་པ་འདུས་སྲོང་མང་ཇིའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཆུ་ལ་
པོ་ཆེའི་མི་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་དང་སོ་སོའི་ཆུ་ལ་ཇི་ཡོད་ཡོད་དམ།

ལན། བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་སོ་ལྔ་པ་འདུས་སྲོང་མང་ཇིའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཆུ་ལ་
པོ་ཆེའི་མི་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་དང་སོ་སོའི་ཆུ་ལ་ཇི་ཡོད་ནི། →

ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་གསོ་བ་རིག་པ་ཇི་ལྟར་དར་བར་མཛད་དམ།

ལན། བོད་རྒྱལ་གདུང་རབས་སོ་བདུན་པ་ཁྲི་སྤྱིང་ལྗེ་བཙན་(༡༡༥-༡༧༡༧) གྱི་སྐབས་སུ་ཐུ་སྐྱོན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལྷ་མ་(༡༠༩-༡༡༣) རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ། རྒྱ་ནག་སོགས་སུ་ལན་དྲུ་མར་ཤེབས་ཏེ། བོད་ཡུལ་འདིར་གསོ་བ་རིག་པ་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་དགུ་ཁེས་པའི་སྐྱོན་པ་མཁས་པ་གྲགས་ཅན་དག་གྱུང་བ་དང་། དེ་དུས་རྒྱ་ནག་གི་མཁས་པ་མང་པོ་བོད་དྲུ་བྱོན་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བཞི་ལ་གོང་ཀྱན་ལ་སོགས་ཀྱི་ས་ལོ་ལྷ་བ་བྱས་ནས་ཅིས་དང་གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་བོད་སྐད་དྲུ་བསྐྱར། དེའི་སྐབས་སུ་བོད་འདིར་ཚུགས་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་གྲགས་ཅན་དག་གྱུང་ཁིང་། དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་དཔུང་གི་རིག་གནས་རྣམས་སྡེ་ལ་བ་དང་སྒྲགས་གཡུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་དྲུ་གསོ་བ་རིག་སྐོར་བ་གྲོ་སྐོང་གནང་ཞེ་གཡུ་ཐོན་པ་རྒྱལ་ནས་ཀྱན་གྱིས་གཙུག་རྒྱན་དྲུ་བ་ཀྱུར་བར་མཛད། གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས་གོང་ལུལ་སྐྱོན་ལུང་གི་གནས་སུ་སྐྱོན་སྡོབ་པའི་དཀོན་པ་ཞིག་ལྷག་བཏབ། དེར་སྡོབ་དཔོན་སྟོང་ཙམ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་བཞི་ཙམ་གྲེ་ཁ་སྐོང་དང་། ཚུགས་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་དགས་བསྐྱར་པའི་སྐྱོན་གཞུང་རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་དགུས་མཛད་པའི་སྐྱོན་གཞུང་རྣམས་དང་། སྐྱོན་དཔུང་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གཞུང་རྣམས་སྐྱུངས་པ་དང་སྡེ་ལ་བར་མཛད་པས་གཡུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་དྲུ་སྐྱོན་དཔུང་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེས་ཆེར་དར་བྱུང་བར་གྱུར་པོ།

༤༦ ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱིང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་སང་གིས་རྒྱ་ནག་ནས་གདན་དྲངས་པའི་སྐྱོགས་བམ་རྣམས་སྐུ་དོན་ཅི། ཕྱིས་སུ་གང་ནས་བྱུང་བ་དང་སུས་བསྐྱར་རམ།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱིང་ལྗེ་བཙན་སྐྱུ་གཞོན་དུས་སུ་ཡབ་ཁྲི་ལྗེ་གཙུག་བདན་གྱིས་སང་གི་དང་མི་བཞི་རྒྱ་ནག་དྲུ་ཆོས་སོགས་རིག་པའི་གནས་ལེན་དྲུ་བཏབ། ཡལ་འདས་ནས་ཁྲི་སྤྱིང་ནར་མ་སོན་པའི་སྐབས་སུ་སྐོན་པོ་མ་ཁང་གྲོ་མ་པ་སྐྱེས་དབང་ཆེ་ཁིང་ཆོས་ལ་གནག་པས། ཆོས་ཀྱི་དང་མི་ཆོག་པའི་བྲིམས་བྱ་རྒྱུང་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུ་མས་པར་སོང་། སང་གིས་རྒྱ་ནག་ནས་སྐྱོགས་བམ་བམ་པོ་སྟོང་ལོངས་པ་ཞིག་ཁྲེར་ནས་བོད་ཡུལ་དྲུ་སྐྱོབས་ཀྱང་། མ་ཁང་ལ་བསྐྱགས་ནས་སྐྱོགས་བམ་རྣམས་མཆི་མས་ཕུའི་རྩ་གཤེས་དྲུ་སྐྱས། ཕྱིས་ཁྲི་སྤྱིང་ནར་སོན་པའི་ཆེ། རྒྱ་ནག་ནས་འབྲེར་ཡོང་བའི་དཀེ་བ་བཏུའི་མདོ་དང་། རྩི་རྩི་གཙོང་པ། ས་ལུ་རྒྱུང་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སང་གི་དང་རྒྱ་མོ་མགོ་ཁ་ཆེ་ཨ་ནན་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

[illegible]

ཡན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕེལ་བའི་སྐབས་སུ། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ལྷ་མས་ཀྱི་
གར་དང་བལ་པོ་ཀྱ་ནག་སོགས་སུ་ཡན་མང་པོའི་མས་ནས་པོད་དུ་གསོ་བ་རིག་པ་དར་སྤེལ་
མཛད། རྒྱལ་ས་དེར་ཀྱ་ནག་དྲུག་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ནག་གི་མཁའ་ས་པ་མང་པོ་པོད་ཡུལ་
དུ་བྱོན་ཏེ་པོད་ཀྱི་མི་ཙུ་བ་རྩི་ཡ་པོད་ཀྱི་ཀྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་ས་མི་ཙུ་བ་བྱས་ནས་ཅིས་དང་གསོ་
བ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡུགས་མང་པོ་པོད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱུར། གཡུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོས་
ཀོང་ཡུལ་དུ་སྐྱམས་ཡུང་དུ་སྐྱམས་སྒོའི་པ་པོ་དཀོན་པ་ལྷུ་བ་བཏབ་ཏེ་རྒྱུད་བཞི་ཙུ་བ་ཤེས་པ་
སྒོང་དང་། དེ་དུས་སྤྲེགས་རིགས་ཀྱི་སྐྱམས་པ་གཤམས་ཅན་དགས་བསྐྱུར་པའི་སྐྱམས་གཞུང་
ནམས་དང་། པོད་ཀྱི་མཁའ་ས་པ་མི་དགས་མཛད་པའི་སྐྱམས་གཞུང་ཁག་དང་། སྐྱམས་དབྱེད་
ཁྲ་པའི་ཀུལ་པོ། བདུད་ཅི་བུམ་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ལ་སོགས་
སྐྱམས་གཞུང་ནམས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་སྤེལ་བར་མཛད་པས་ན། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་ནམས་ཀྱི་ཆེར་དར་བྱུང་བ་ཡིན།

९१ ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་ཤོད་པ་དེ་ར་སྐུ་གསལ་ཡིག་སྐུ་ལ་གྲགས་ཅན་
དག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་སྐུ་ལ་དེ་དག་སྐུ་དང་སྐུ་ཡིན་ནམ།

ཡན། ཆོས་རྒྱལ་གྲི་ཤོང་ཞེ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་པོད་པོད་ར་ཕྱོགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲན་པ་གྲགས་ཅན་
དག་པོར་ཅས་པའི་དེ་དག་གི་མཚན་ནི།

༡ གྲུ་གར་པ་ཤན་ཏི་གར་ཏྟ། ༢ གྲུ་ནག་པ་སྟོང་གསུམ་གང་པ།

༡ ལེ་ཡུལ་བ་མ་དེ་བ། ༤ བལ་པོ་བ་དུ་ན་གི་ལ།

༥ ཁ་ཆེ་བ་ཁྱ་ན་བཙ་ར། ༦ མོག་པོ་བ་ན་ལ་གན་དིར།

ཨ་མ་གྱི་སྐད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར། སྤྲོ་བ་འདི་ཅན།

༧ ཁྱིམ་པ་གི་ལ་ན་བཅས་སོ།།

༩༧ ཆོས་བྱུང་གི་སྐོར་གྱི་པཌན་གྱི་རྒྱལ་སྐུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱུ་དང་པཌན་གྱི་སྐོར་པ་བྱིས།

[illegible]

ཀྱ་ཆེར་དར་སྤེལ་གནང་།

དེ་བཞིན་ཀ་ཅོག་ཁང་གསུམ་སོགས་ལོ་རྒྱུ་བ་འཛོར་ཆེན་བྱང་སྟེ། ཀྱ་ལ་
པོ་འདིའི་རིང་ལ་ཁམས་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བརྟུ་གཉིས་བརྟུ་གས། ཡེར་
པ་དང་འཆིམས་ཕུར་སྒོམ་བྱ་བརྟུ་གས། ཀྱའི་དྲ་ཤར་མ་གོ་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྤྱར་དྲ་
ནས་ཤེས་རབ་འབྲུམ་པ་ཐོག་མར་བསྟར། དེ་ནས་ཀྱ་གར་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་པོ་མ་ལ་མི་
བྱ་དང་། སངས་ཀྱས་གསང་བ་དང་། ལྷན་ཏ་གར་ཤ། པེ་ཤུད་རྒྱ་སིང་དྲ་ལ་སོགས་
པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་སང་མི་མི་བདུན། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ། བན་དེ་ནས་མཁའ་
སྒོན་རིན་ཆེན་སྟེ། ཤུག་འོད་ལ་སོགས་པས་ལོ་རྒྱུ་བས། ཀྱ་གར་དང་། ཀྱ་ནག་ཁ་
ཆེ། ཟུང་ར། ལེ་ཡུལ་སོགས་ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གིན་དུ་མང་པོ་ཐོད་སྤྲད་
དུ་བསྟར། ཀྱ་ལ་པོ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་བམ་པོ་བདུན་ལ་
སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་མཛད་དོ།

༥༠ དཀར་ཆག་ཁྲན་དཀར་མ་ཞེས་པ་དེ་ཀྱ་ལ་པོ་སུའི་སྤྱད་ས་སུ་སྤུས་བྲིས་སམ།

ལན། ཆོས་ཀྱ་ལ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྡེ་བཅན་གྱིས་སྤྲུམ་སུ་ལོ་བྲང་ཁྲན་དཀར་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱད་སྤྲུར་
ཀ་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་སྤྱའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་པོད་ཁམས་སུ་འཕྱར་རོ་
འཆལ་གྱི་གཞུང་གི་མཆན་བྲང་བཅོས་ཏེ་དཀར་ཆག་དུ་བྲིས་པ་ལ་དཀར་ཆག་ཁྲན་
དཀར་མ་ཟེར་རོ།

༥༡ ཆོས་ཀྱ་ལ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྡེ་བཅན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་ཀྱ་ལ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྡེ་བཅན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་མཆན་གཞུང་ནི། སྤྱད་དེ་བ་
ནང་གི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩ འགོ་ནས་བཅེས་པའི་ཡིག་སྤྱང་ ༡ ནས་ ༧ བར་ཡོད་
པས་གཟིགས་གལ་ཆེ།

༥༢ ཆོས་ཀྱ་ལ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྡེ་བཅན་དུས་སུ་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནན་གཞོན་བར་གསུམ་སུ་དང་སུ་
ཡིན་ནམ།

ལན། ཆོས་ཀྱ་ལ་ཁྱི་སྒྲིང་ལྡེ་བཅན་དུས་སུ་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནན་གཞོན་བར་གསུམ་ལས།

༡ ལོ་རྒྱུ་བ་ནན་པ་གསུམ་ནི།

༡ པེ་རོ་ཅན། ༡ ཁྲན་མ་ཅེ་མང། ༡ ཁ་ཆེ་ཨ་ནན་ཏ།

༢ ལོ་རྒྱུ་བ་བར་པ་གསུམ་ནི།

༡ གཉགས་རྫོ་ན་ཀུ་སྤྱར། ༡ འཁོན་སྤྱའི་དབང་པོ། ༡ མ་རིན་ཆེན་མཆོག

༣ ལོ་རྒྱུ་བ་གཞོན་པ་གསུམ་ནི།

ལན། བོད་དུ་དབུལ་ཕྱག་ལན་གསུམ་སྟོམས་མ་ཁན་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྤྱིར་ཟླ་བ་ཅན་གྱི་སྐུ་ས་
ཆེ་བ་སུ་ནི་བཅན་པོ་(༡༧༡-༡༧༧) ཡིན། ཁྲི་བུ་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་གཉིས་ཅམ་བསྐྱེད་ས་
སོ།།

༡༨ ཆོས་རྒྱལ་སུ་ནི་བཅན་པོའི་བྱས་ཤེས་མི་ཉུང་བ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་སུ་ནི་བཅན་པོའི་བྱས་ཤེས་འི་ཡོད་ཀྱི་ལན་སྟོབ་དེ་བ་གྱི་ཤོག་གངས་ ༡༡
འགོ་ནས་བཅིས་པའི་ཡིག་ཤེང་ ༡ ནས་ ༩ བར་གསལ་བས་གཟིགས་གཤེས་ཆེ།

༡༩ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་(༡༠༩-༡༡༩) བཅོན་དུ་སྐུ་ས་བརྒྱུག་ བཅོན་ནས་སྐུ་ས་
བཏོན། ལེགས་སྦྱེས་དང་ཆེ་མཐོང་འི་ལྷར་ལུལ་ཡོད་དམ།

ལན། བོད་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྐུང་སྟོན་ཅན་གྱིས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་བརྒྱུགས། གཡུ་ཐོག་
པ་བཅོན་དུ་བརྒྱུག་ཤེས་སྟོན་ཁྲི་ཁྲི་ཡུལ་དུ་སྦྱགས།

བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ཟླ་བ་ཅན་སངས་ན་ལེགས་མའིང་ཡོན་གྱིས་གཡུ་ཐོག་ཡོན་
ཏན་མགོན་པོ་སྟོན་པུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྟེན་བཀྱར་དང་རིན་པོ་ཆའི་འབུལ་བ་མང་
པོ་སྐུལ་ཅིང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱུད་པ་ནས་བརྒྱུད་པར་གཡུ་ཐོག་བརྒྱུད་པ་དང་བཅས་
པས་སྐུ་སྟེན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ཤིག་དཔྱད་ཀྱི་འབུལ་བ་དང་བཅས་པ་གནང་
མི་དགོས་པ་ཐག་གཅོད་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱེས་དང་ཆེ་མཐོང་སྐུལ་ལོ།།

༢༠ གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་གསུང་ཚྭ་མའི་ཅམ་ཡོད་དམ།

ལན། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོས་བཅུ་མས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་སྟོབ་
དེ་བ་ཤོག་གངས་ ༡༡ འགོ་ནས་བཅིས་པའི་ཡིག་ཤེང་ ༡ ནས་ཤོག་གངས་ ༡༧
ཡིག་ཤེང་ ༩ བར་གསལ་བས་སྦྱགས་སྐྱེད་མཛོད།

༢༡ བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ཟླ་བ་ཅན་སངས་ན་ལེགས་མའིང་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བརྟན་
པ་དར་ཆུ་ལའི་ལྷར་གནང་ཡོད་དམ།

ལན། བོད་རྒྱལ་ཁྲི་ཟླ་བ་ཅན་སངས་ན་ལེགས་མའིང་ཡོན་(༡༧༧-༡༧༥) ཀྱི་སྐབས་སུ།
བསམ་ཡས་ལ་ཞིག་གསོས་སོགས་གནང་། པམ་ཉི་ཏུ་བི་མ་ལ་མི་བྱ། རྟོན་སེ་ན། བལ་
པོ་རྩྭ་ཀ་ར། སུ་རེ་ན་བོ་རྟོ། དུ་ན་ཤི་ལ་སོགས་བོད་དུ་སྦྱར་དྲངས། ལྷར་གྱི་ལོ་
རྩེ་བ་རྣམས་ལ་འད་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། མཆོན་ཉིད་དང་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་
བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡབ་མེས་བཞིན་བརྟན་
པ་དར་སྟེ་ལ་མཛད་དོ།།

༦༡ བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་བཞི་བཅུ་པ་ཁྲི་གཙུག་ལྷེ་བཙན་རལ་པ་ཙན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་ལ་ཕྱག་རྒྱུ་ཆེས་གང་དང་གང་བཞག་ཡོད་དམ།

ལན། བོད་ཀྱི་ལ་གདུང་རབས་བཞི་བཅུ་པ་ཁྲི་གཙུག་ལྷེ་བཙན་རལ་པ་ཙན་(༡༡༥-༡༩༠)གྱིས་
འུ་ཤང་འོ་འེ་མེད་བཀྲིས་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་པཎ་ཉི་ཏ་དང་ལོ་ཙུ་བ་རྣམས་བཞུགས་ནས་མཚན་ཉིད་དང་འོ་འེ་མེད་གྲུ་པའི་བཀའ་
བསྟན་བསྐྱར་ཅིང་འཆད་ཚུ་མ་གྱི་དུས་འདྲའ་བར་བྱེད། རྒྱ་ཡུལ་མེས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོས་
བདེ་བོད་རྒྱད་ལ་མ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་དང་ཡི། རྒྱ་གར་སོགས་
སྤྱོད་གསལ་ནས་བསྐྱར་བས་བདེ་མི་འདྲ་བ་དག་མང་པོས་མི་གོ་བར་བརྟེན་བསྐྱབ་དགའ་
བར་གཞིགས་ནས་རྒྱ་མི་བྱ་དང་། ད་ན་ཤི་ལ། ཞང་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་གསུམ་སོགས་ལོ་
པཎ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རབས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱད་གསར་བཙན་གྱིས་
གཏན་ལ་ལམ་སྟེ་གོ་བདེ་བར་བྱས། གཞུང་ཆད་རྣམས་ཀྱང་བམ་གྲངས་སོགས་རེས་
པར་བྱས་ཏེ་དགར་ཆག་དུ་བསྟན་ཏོ།

༦༢ ཆོས་ཀྱི་ལ་ཁྲི་རལ་པ་ཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་རྒྱ་ཙན་གྱི་ལོ་པཎ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་
སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། ཆོས་ཀྱི་ལ་ཁྲི་རལ་པ་ཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་རྒྱ་ཙན་གྱི་ལོ་པཎ་རྣམ་གསུམ་ནི།
༡ རྒྱ་མི་བྱ། ༢ ད་ན་ཤི་ལ། ཞང་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་རྣམས་སོ།

༦༣ བོད་ཡིག་ལ་རྒྱད་གསར་བཙན་གནང་མཁན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནམ། བཙན་པོ་སྤེལ་བཀའ་
བཙན་དམ།

ལན། བོད་ཡིག་ལ་རྒྱད་གསར་བཙན་གནང་མཁན་ནི། ༡ རྒྱ་མི་བྱ། ༢ ད་ན་ཤི་ལ།
ཞང་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་རྣམས་ཡིན། བཙན་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཙན་གྱིས་བཀའ་བཙན་དོ།

༦༤ བོད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཙན་གྱིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་རྣམས་སུ་བཀའ་བཙན་རིམ་
པ་གསུམ་མཇུག་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་དང་གང་རམ།

ལན། བོད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཁྲི་རལ་པ་ཙན་གྱིས་སྤྱིད་དབང་བཟུང་བའི་རྣམས་སུ་བཀའ་བཙན་རིམ་
པ་གསུམ་མཇུག་ཡོད་པ་ནི།

༡ བོད་དུ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལོ་པཎ་ལས་གཞན་པའི་ལོ་པཎ་གཞན་
འདུགས་མི་ཆོག་པ་བཟོས།

དགོས་པ་ནི། བོད་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་ཐོག་མར་འདུགས་མཁན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ་
ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལོ་པཎ་རབ་བྱུང་བ་ཡིན་

པས། ཐོད་དུ་འདུལ་བའི་ཡུག་ལེན་གཅིག་གྱུར་བྱུང་ན་བསྡུན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་
པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟར་བཀའ་བཅད་གནང་ཡོད།

༡ གསང་སྤྱོད་མ་ལྟར་གྱི་སྒྲོར་ནམས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྡུར་མི་ཆོག་པ་དེ་ཡིན།
དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་དེ་ར་ཐོད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་གཙུགས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་
བའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་གསང་སྤྱོད་
སྤེལ་བཞིན་སྤྱད་ནས་འདུལ་བྱིས་མས་འཆལ་སྒྲིན་ཡོང་བར་སྤྱོད་འགོག་ཆེད་དུ་ཡིན།

༡ བྲེ་སྤང་སོགས་ཀྱི་འཇལ་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་གར་མ་གཏི་ཆད་གཞི་དང་མཐུན་
པར་གཅིག་གྱུར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡིན།

དགོས་པ་ནི། ཐོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུང་སོ་སོའི་ནང་བྲེ་དང་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་ནམས་གཅིག་གྱུར་དང་ལྷག་པར་རྒྱ་གར་མ་གཏི་དང་ཆོང་འབྲེལ་སྤྱོད་པས་བདེ་
ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བྲེ་ཡུལ་ཅི་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་གཏན་འཁེབས་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ།

༦༦ སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་ཞེས་པ་གང་གསུ།

ལན། སྤྱོད་པ་མ་གཉིས་ནི། སྤྱོད་གསར་བཅད་གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྤྱོད་གཉིས་ཤན་
སྤར་གྱི་ཆོག་མཛོད་ཅིག་ཡིན། རྩོན་སྒྲེང་གི་ཚུལ་དུ་ཐོད་རྒྱལ་བྱི་གཙུག་སྡེ་བཅན་
རལ་པ་བཅན་གྱི་དུས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤི་ཅུ་མི་ཏུ་སོགས་པ་ཆེ་ཉ་ལྟ་དང་། ཐོད་
ཀྱི་རྩ་དྲུག་རྒྱ་མི་ཏུ་དང་། རྩ་དྲུག་མི་ལ། ལོ་ཙཱ་བ་ཞང་ལེ་ཤེས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་
གདན་འདྲེམས་པ་ནམས་ལ་བཅན་པོས་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་ཡིག་བསྡུར་གྱི་ཚད་ན་ཆེན་
པོ་གསུམ་དང་། ཡིག་སྡུར་གྱི་ཐབས་གཙོ་པོ་བཞི། ཡིག་སྡུར་སྤྱོད་སྤང་བྱེད་དགོས་
པ་བརྒྱུད་བཅས་ཀྱི་ཚད་འཛིན་འདོན་པ་གནང་ཐོག་ བཅན་པོ་དང་སྤྱོད་ཆེན་བཅས་ཀྱི་དཔལ་
གྱི་ཡོན་ཏན། བརྒྱ་ཆེན་པོ་ཉང་ཉེང་འཛིན་བཟང་པོ་སོགས་སྤོན་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཐམས་
ཅད་འཛོལ་པའི་སར་སྤྱོད་ལྟུང་ལྟར་བཀའ་བཅད་དང་བསྡུན་ནས་མཛད་པའི་ཆོག་
མཛོད་ཅིག་གོ།

༦༧ སྤྱོད་གསར་བཅད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། སྤྱོད་གསར་བཅད་ནམ་པ་གསུམ་པོ་ནམ་གྱུར་
ངས།

ལན། སྤྱོད་གསར་བཅད་ཅེས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རིམ་གྱི་དུས་སུ་ཐོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་
བ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་ཐོད་སྐད་དུ་བསྡུར་ཟིན་པའི་བད་ཆིང་
པ་འགའ་ཞིག་གོ་བདེ་རུ་བཏང་བ་དང་། ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཟེར་ཡང་དུ་བཏང་བའི་ཆེད་

དུ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་བཅད་ནི་ལ་སྐད་གསར་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།
བཀའ་བཅད་དང་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤོང་གི་དུས་སུ་མཛད་པ་དང་། ཐོན་མི་
དང་བཅན་པོ་གྱི་སྤོང་ལྗེ་བཅན་གྱི་དུས་ཐོག་མར་བསྐྱར་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་བཀའ་
བཅད་དང་པོའི་ལུགས་སུ་བསྐྱར་པ་ཡིན།

བཀའ་བཅད་གཉིས་པ་ནི། མངའ་བདག་གི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ། པམ་ཉི་
ཏེ་ན་མི་ཏུ་ལ་མོགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐྱ་སྐྱོར་བམ་གཉིས་སུ་གསལ་བའི་བད་
རྩིང་གི་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་དེ་ཡིན།

བཀའ་བཅད་གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྐྱ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་དུས་སུ་ཕྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བཆེན་
པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་ཞུ་ལུ་ལོ་རྒྱུ་བཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བདག་གིས་
སྐད་གསར་བཅད་མཛད་པ་རྣམས་སོ།།

(སྒྲིགས་སྤྱི་ནི་རིན་ཆེན་བཀྲིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མི་ཤིའི་གུང་ཁང་དུ་བཀའ་བཅད་ཐོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤོང་དུང་བ་རྣམས་བཞུགས་པའོ།)

༦༩ བོད་རྒྱལ་སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པའི་གདུང་
རབས་ལྔ་བཅས་གྲིས།

ལན། བོད་རྒྱལ་སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ནི།
དང་པོ། བོད་རྒྱལ་ཉེར་བརྒྱད་པ་རྩ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་ནས་གདུང་རབས་བཞི་བཅུ་
པ་གྲི་གཙུག་ལྗེ་བཅན་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ། བོད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ལྔ་ནི། བོད་རྒྱལ་གདུང་རབས་སོ་
དུག་པ་གྲི་ལྗེ་གཙུག་བཏན་མེས་ཨག་ཆོས་ནས་གདུང་རབས་བཞི་བཅུ་པ་གྲི་གཙུག་ལྗེ་
བཅན་རལ་པ་ཅན་གྱི་བར་ཡིན་ནོ།།

༦༩ ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རལ་པ་ཅན་བར་ལ་སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱིད་དང་བཅུ་
གསུམ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། སྐྱིད་པའི་གདུང་རབས་ཕྱིད་དང་བཅུ་གསུམ་ནི།

༡ ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་འབཅན། ༢ གྲི་གཉན་གཟུངས་བཅན། ༣ འབྲོང་གཉན་ལྗེ་ཕུ་བཅན།
༤ རྣལ་ལྷན་གཉན་གཟིགས། ༥ གནམ་རི་སྤོང་བཅན། ༦ སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ།

(གུང་ཅུ་ལུ་བཅན་ནས་གུང་ཅུ་གུང་བཅན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་རྒྱལ་སར་བཞུགས་པའོ་ཀྱང་གཤེགས་པས་སྐར་
ཡང་ཡབ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྐྱིད་བརྒྱངས་པས་བཅན་པོའི་གསུ་སུ་མ་བརྟེས།)

མ་མཁའ་སྤོང་མང་བཅན།

༩ འདུས་སྤོང་མང་ཇེ།

༧ ཁྱི་ལྷོ་གཙུག་བརྟན་ནམ་མེས་ཨག་ཚོམ། ༡༠ ཁྱི་སྤོང་ལྷོ་བཙན།

༡༡ ལུ་མེ་བཙན་པོ། ༡༢ ཁྱི་ལྷོ་སྤོང་བཙན་སང་ན་ལེགས་འཛིང་ཡོན།

༡༣ ཁྱི་གཙུག་ལྷོ་བཙན་རལ་པ་ཙན་བཙས་སོ།།

༨༠ བེན་ཏུ་མྱིད་པའི་གདུང་རབས་ལྷོ་པོ་སྤུ་དང་སྤུ་ཡིན་ངོས་བྱངས།

ལན། བེན་ཏུ་མྱིད་པའི་གདུང་རབས་ལྷོ་པོ་ནི།

༡ ཁྱི་ལྷོ་གཙུག་བརྟན་ནམ་མེས་ཨག་ཚོམ། ༢ ཁྱི་སྤོང་ལྷོ་བཙན།

༣ ལུ་མེ་བཙན་པོ། ༤ ཁྱི་ལྷོ་སྤོང་བཙན་སང་ན་ལེགས་འཛིང་ཡོན།

༥ ཁྱི་གཙུག་ལྷོ་བཙན་རལ་པ་ཙན་བཙས་སོ།།

༨༡ བོད་ཀྱལ་ཞེ་གཅིག་པ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་མྱང་དར་མ་ཀྱལ་སར་ཇི་ལྟར་འཁོད་པ་དང་།

མྱང་དར་མ་ཞེས་ཟེར་དགོས་དོན་ནི།

ལན། བོད་ཀྱལ་ཁྱི་རལ་པ་ཙན་སྐབས་སུ་ཐོན་པོ་གདུག་པ་ཙན་དབས་སྟག་ན་ཙན་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱལ་པོ་དང་ཐོན་པོ་བྲན་ཀ་དཔལ་ཡོན་གནིས་བཀོངས་ནས། མྱང་དར་མ་འུ་དུམ་བཙན་
པོ་བདུད་ཐོན་དབས་སྟག་ན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱལ་པོར་བཞག་གོ།

བོད་ཀྱལ་ཞེ་གཅིག་པ་འུ་དུམ་བཙན་པོ་ལ་མྱང་དར་མ་ཞེས་ཟེར་དགོས་དོན་ནི། ཐོ་
རྟལ་ལ་རྒྱ་དྲུང་བས་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་མྱང་དར་མ་ཞེས་བཏགས་སོ་ཞེས་གྲགས་སོ།།

༨༢ ཀྱལ་པོ་མྱང་དར་མས་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་གནོད་འཚེ་བྱས་ཚུལ་སྒྲོར་ལ་བྱིས།

ལན། ཀྱལ་པོ་མྱང་དར་མ་ཀྱལ་སར་བསྐྱོས་པའི་རྗེས་བདུད་ཐོན་རྣམས་ཀྱི་དག་ལ་ཉན་ནས་
ལོ་ཙུ་བ་མ་རེན་ཆེན་མཆོག་དང་ཉང་ཉིང་འཛིན་སོགས་ལོ་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་མང་པོ་བཀོངས།
པའ་ཉི་ཉ་རྣམས་ཡུལ་གྱི་མཐར་བསྐྱད་པ་དང་ལ་ལ་རང་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་བྱོས། རབ་
ཏུ་བྱང་བ་ལ་ལས་མཐར་བྱོས། མ་ཐར་བ་རྣམས་བྱིས་པར་ཡབ། མི་ཉན་པ་རྣམས་
བསད། ལ་ལ་བྱིད་ནས་ཀྱལ་ཐོན་རྣམས་ཀྱིས་ཏལ་འབབས་འཛིགས་ཀྱི་ཚོ་སྐྱར་དུ་བཙུག་
ནས་སྟེ་བས་སུ་བྱས། ལ་ལའི་ལག་ཏུ་མདའ་གཞུ་དང་རྩ་གཤང་བསྐྱར་ཉེ་རྩོད་པ་བྱེད་
དུ་བཙུག ལྷ་ས་དང་བསམ་ཡས་བགས་ར་བྱས། གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་བཞིགས།
དཔེ་ཆ་རྣམས་མེ་ལ་བསྟེགས་པ་དང་རྒྱ་ལ་བསྐྱར་བ། སའོག་ཏུ་མནན་པ་སོགས་བྱས་
ཉེ་ཆོས་ལ་འཚེ་བ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གནོད་འཚེ་བསྐྱལ་བའོ།།

༨༣ ལྷ་ཡུང་དཔལ་གྱི་རྩོད་རྗེས་ཀྱལ་པོ་མྱང་དར་མ་བཀོངས་ཚུལ་རི་ལྟར་རམ།

ལན། ལྷ་ཡུང་དཔལ་གྱི་རྩོད་རྗེས་ལེར་བ་བྲག་ལྷ་རི་སྤོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་སྒྲོམ་ཀྱག་གིན་
བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཉིན་གཅིག་སྒྲོམ་ཁང་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ནས་གཟིགས་པས། བཙུན་

པའི་མགོ་ལ་བྱ་སྒྲིབ་ཐུགས་ཤིང་ལག་ཏུ་རྩ་གཤང་བཟུང་ནི། རྩའམ་ནི་ཁྱེད་པ་མཐོང་བས། རྩལ་པོས་བསྟན་པ་བསྟུབས་ཤིང་འབངས་ནམས་སྟུག་བསྟུལ་བར་བྱས་པ་ཤེས་ནས། རྩ་བཞོན་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ཏེ་རྩལ་པོ་གསོད་དུ་སོང་བན། རྩང་དར་མ་དོ་རིང་གི་ཡི་གེ་སྒྲིག་གིན་ཡོད་པའི་སྐབས། རྩལ་པོ་ལ་བྱུག་འབུལ་ཁུལ་གྱིས་ལུང་ནང་ནས་མདའ་གཞུ་རྩངས་ཏེ་རྩལ་པོ་བསད་དོ།

༥ རྩང་དར་མའི་སྐབས་དོ་འདྲ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་དང་། དེ་དག་ལས་ཆོས་རྩལ་གྱི་གདུང་བརྒྱད་དོ་མ་དེ་སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། རྩང་དར་མའི་སྐབས་གནམ་ལྗེ་འོད་སྤངས་དང་། ཡུམ་བཅན་ཡིན། དེ་དག་ལས་ཆོས་རྩལ་གྱི་གདུང་བརྒྱད་དོ་མ་དེ་གནམ་ལྗེ་འོད་སྤངས་ཡིན།

༦ རྩང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་བྱུང་བའི་མཆན་གང་དང་གང་ངམ།

ལན། རྩང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་བྱུང་བའི་མཆན་ནི།

༡ འཇམ་པ་གཙང་རབ་གསལ་དང་། ༢ བོ་དོང་བ་གཡོ་དགེ་འབྱུང་།

༣ རྩོད་ལུངས་པ་དམར་ཤུག་ཟུ་ཞེ་བཅས་སོ།

༧ རྩང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་གསུམ་མདོ་སྤྱད་དུ་བྱོན་ཚུལ་གྱིས།

ལན། རྩང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤོད་ཀྱི་མཁས་པ་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་པོ་རྣམས་དཔལ་ཚུ་བོ་རི་ལ་སྒྲོམ་ཞིང་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། རྩལ་པོས་ཆོས་བསྟུབས་པ་ཤེས་ཏེ་འདུལ་མངོན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ལ་ཁལ་གཅིག་བཀལ་ནས་ཉིན་ཡིབ་མཆན་འགྲོས་ཀྱིས་བྲིས་ནས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་སྒྲེབས། དེར་ཡང་སྟོད་མ་རྩས་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་རྟོར་ཡུལ་དུ་བྱོན། དེ་ནས་མདོ་སྤྱད་དུ་ཕྱེབས་ཏེ་གནས་དན་ཏིག་དུ་བཞུགས་ནས་སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤྱད་ནས་གསོ་བ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ།

༨ བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་མཆན་དངོས་ལ་ཁྱི་གཙུག་ལྗེ་བཅན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་གང་དག་ནང་འཁོད་ཡོད་དམ།

ལན། བཅན་པོ་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་གྱི་མཆན་དངོས་ལ་ཁྱི་གཙུག་ལྗེ་བཅན་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་དུ་འཁོད་པ་ནི། ༡ བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། ༢ དེ་བ་དམར་། ༣ དེ་བ་སྟོན་།

༤ མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་། ༥ ས་སྒྲུབ་བསྟན་པ་སྒྲུབ་ཆོས་འབྱུང་།
 ༦ རྩང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་། ༧ བཀའ་གཅིགས་ཆེན་མོ།
 ༨ རྩོད་ཀྱི་ཡི་གེ། ༩ ཏུན་རྟོང་གི་གཏེར་ཡིག་སོགས་སུ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་ཙམ་པ་བྱུག་དེ་བཤོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ལས་གསལ་ལོ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། བསྟན་པ་བྱི་དར་བྱི་སྐབས་སུ་བོད་དུ་རིག་
གནས་དར་ཚུལ་སྟོར་བྱི་བྱི་པ་ན།

བསྟན་པ་སྟེ་དར་དང་བྱི་དར་བྱུང་ཚུལ་སྟོར་ལ་མདོར་ཅན་མྱེད་པ།

བསྟན་པ་སྟེ་དར་བྱུང་ཚུལ།

སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ ༤༨༢ ཐོད་ཀྱལ་ལོ་ ༡༡༡ ཐོད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་རྩ་བོ་ཐོ་རི་གཉན་
བཅན་དགའ་ལོ་དུག་རྩུར་མེབས་པའི་ཆེ་ལོ་བྱང་ཡུམ་བུ་ཐུ་སྒྲུབ་གི་ཅེ་ན་བཞུགས་པ་ན་ནམ་མཁའ་
ནས་ཟ་མ་ཏོག་ཅིག་བབས་པ་ཁ་བྱེ་བས། ཟ་མ་ཏོག་བཞོད་པ་དང་དཔང་སྟོང་བྱག་བརྒྱ་པ། གསེར་
བྱི་མཆོད་རྟེན་བཅས་བྱུང་སྟེ། དེར་མཆོད་པས་ཀྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་དགའ་ལོ་ ༡༡༠ ཟུབ་
སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་བྱི་དབུ་བརྟེས།

དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པའི་འཁོར་ཀྱལ་རབས་ལོ་གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱལ་སྟོང་བཅན་སྐུ་
པོས་ཐོན་མི་སུ་ཞོ་ཏེས་གཙོས་སྟོ་རིག་བཀྲ་པའི་མི་བརྒྱ་དུག་ཀྱག་ལ་ཡི་གེ་དང་ཆོས་སྟོབ་དུ་
བཏང་བས། སྟེ་དང་ཆོས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ། ཐོད་ཀྱི་སྟེ་དང་བསྟན་ནས་བོད་ཡིག་གསར་
དུ་བཏོད། དེ་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིམ་པར་བསྟར་ནས་ནང་པ་སངས་ཀྱས་པའི་ཆོས་བྱི་འཆད་ཉན་བྱི་
སྟེ་ལོ་ཐོག་མར་བཏོད།

དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱལ་ཁྲི་སྟོང་ལྟེ་ཕུ་བཅན་བྱི་སྐབས་སུ་ཀྱག་རན་སྟོབ་དཔོན་པ་སྐྱེ་འབྱུང་
གནས་དང་། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་གདན་བྱངས་ཏེ། རབ་བྱུང་གི་ལྷེ་ཐོག་མར་བརྟུགས་ནས་
ནང་པའི་ཆོས་སྟེར་ལས་ལྷག་པ་དར་སྟེ་ལ་བཏང་།

དེ་བཞིན་མངའ་བདག་བྱི་རལ་པ་ཅན་བྱི་སྐབས་སུ་འང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་
སྟེ་བསྟར་བྱི་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོའི་ཐོགས་དན་ལས་སྟེར་ལ་བཞེས་བྱི་རིང་ལ་ཆོས་བྱི་བདེ་པོད་སྟེ་
ལ་མ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་དང་། ལི་ཡུལ། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབུས་དང་། ཟ་
ཏོར། ཁ་ཆེ་ལོགས་ནས་བསྟར་བས་བདེ་མི་འདུ་བ་དག་མང་པོས་མི་གོ་ཞིང་བསྐྱབ་དགའ་བར་
གཟིགས་ནས། དག་བཅོས་བྱས་ཤིང་སྟེ་དགས་ར་བཅད་བྱིས་གཏན་ལ་མ་བ་སྟེ་གོ་བདེ་བར་བྱས།
ཀྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ལ་མོས་གུས་ཆེ་བས་རབ་བྱུང་དྲ་རྒྱེག་གི་ལྷེ་དང་། གོས་དགར་ཚུང་
ལོ་ཅན་བྱི་སྟེ་ཞེས་ཆོས་ལྟེ་ད་ཆ་ན་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཅན་དུ་མ་ཟད། དབུ་རལ་ལ་དར་བཏགས་
ནས་ཆོས་ལྟེ་ད་དུག་ལྟེ་ལྟེ་སྟེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད།

བསྟན་པ་ཕྱི་དང་།

བརྒྱ་ཐུག་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བརྒྱལ་པོ་མྱང་དར་མས་བརྟན་པ་བརྟུབས་རྗེས་ནང་
བརྟན་ཐར་བཞིན་དར་པ་ལ་བརྟན་པ་བྱི་དར་ཟེར། དེ་ཡང་མྱང་དར་གྱིས་བརྟན་པར་འཛོེ་པའི་
ལྷ་བས་དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་པའི་ཐུག་དཔེ་དེ་ལ་ཁལ་གཅིག་བརྟུམས་
ནས་མངའ་ཤིས་བརྒྱད་གར་ཡོག་དང་ཉིར་ཡུལ་བརྒྱུར་ཏེ། མདོ་མྱད་ཕྱི་གས་སུ་སྒྲེབས། དེར་
པོན་པོའི་ཕ་མ་ཟུགསར་འབར་དད་ནས་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་མཆན་དགེ་བ་རབ་གསལ་ཞེས་བདགས།
ཕྱིས་སུ་མཁས་པར་བྱུར་ནས་མཆན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་བྱགས།

དེ་ནས་དབུས་གཙང་ནས་ལྷ་མོས་ཤེས་རང་སོགས་མ་ལས་པ་མི་བཅུ་མདོ་ལྷན་ཚུགས་
 ལུ་བཤངས་ནས་ཐུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་སྡོམ་པ་བྲངས། ཁོང་ནམས་དབུས་གཙང་
 ལུ་བཤོར་ནས་རང་རང་གི་ཆོས་གཞི་བཅུགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་དབུས་གཙང་ཚུགས་ལུ་
 རིམ་བཞིན་ཆད་ཆོས་དར་བ་དེ་ལ་པརྟན་པ་བྱེད་རེས་གཤགས་སོ།

༡ བསྟན་པ་ཐུ་དར་དང་ཁྱེ་དར་ཇི་ལྟར་འཛོག་གས།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ་ནས་པོད་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུན་པ་དར་རྟེ། ཟུང་དར་
གྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བཟུན་པ་མ་བསྐྱབས་པའི་སྡོན་ལ་སྐྱ་དར་དང་། འདི་ནི་བརྒྱ་
ཕྱག་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་དགྲི་ལ་ཅམ་བར་ཡིན། འདི་སྐབས་སྤྱིང་མ་མ་གཏོགས་
མེད། བཟུན་པ་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བདུན་ཙུ་ཅམ་ཞིག་ལ་རིག་གནས་དང་ཆོས་
ལ་སྐྱང་བཅོན་བྱེད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱིད་མངའ་རིས་ཀྱི་དཔོན་བརྒྱན་ལྷ་མ་
མ་ཡེ་ཤེས་པོད་ཀྱི་རིང་ནས་རིམ་གྱིས་རིག་གནས་དང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཟུན་པ་དར་བ་
མན་ལ་སྤྱི་དར་ཟེར། འདི་ནི་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཅིག་ནས་འགོ་བརྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་དར་སྐབས་
བཀའ་གདམས་པ་དང་། ས་སྐྱ་པ། བཀའ་བརྒྱད་པ་བཅས་བྱུང་བ་ཡིན།

३ སངས་ཀྱི་འཕྲུལ་པའི་མེ་རི་མཉམ་ནས་གསེབ་པའི་སྤྱི་ཡོན་མཉམ།

ལན། སངས་མཁུ་སྤྱི་པ་རྣམས་པའི་མེ་རི་ལྗང་ནས་གསོ་བ་པོ་ནི། ལྷ་ཆེན་དཔེ་ངས་པ་ར་པ་གསལ་
(༧༥༣-༡༠༣༥) ཡིན་ནོ།

བསྟན་པ་སྟེང་དང་སྟེང་རྒྱ་མཚམས་ཤིང་རྒྱལ་སྟེང་། ལོ་ཙུང་པ་གང་ནས་པལ་ག་
པ་ཡིན་ནམ།

ལན། བསྟན་པ་སྒྲ་དར་དང་སྒྲི་དར་གྱི་མཆོམས་པོ་ད་རྒྱལ་ཁྲའ་དར་མ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བཅིན་
ཆེན་པམ་པོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

འདྲི་བ་སྐྱོད་པར་གློ་བུར་བཞེད་ཀྱི་སྒྲིང་ལོན་ཅིང་།

ལན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གཞིག་ན་བརྟན་པ་མྱ་ངར་ནི། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་སྤྱུ་
 ཏུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་། བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པ་ནས་འགོ་རྒྱུགས་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་དགུ་
 པའི་དཀྱིལ་དུ་བརྟན་པ་དར་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་མེད་ས་ཏེ་ས་དམི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་
 དུ་མེད་ས་པ་དང་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཤི་རོ་ཅན་སོགས་ལོ་རྒྱུ་བཙུངས་
 ལ་ཟེར་རོ།།

བརྟན་པ་ཕྱི་དར་ནི་འགོ་རྒྱུགས་སྤྱུ་བྱུར་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ནང་སྤྱོད་མངའ་
 རིས་དང་སྤྱད་མཛོད་ཁམས་ནས་བྱུང་། དེ་ནས་བོད་ཆོས་ཁག་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་རྒྱུན་ཆེས་ཆེར་དར་ཏེ་བཀའ་གདམས་པ་དང་།
 བཀའ་བརྒྱུད་མ། ས་སྤྱུ་པ། བུ་ལུགས་པ། ཞི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟན་པ་དར་བ་
 ལ་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལན། རྒྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིག་ཐེང་བརྒྱ་ལས་མི་རྒྱུད་བཞི་གཤིས།
 ལན། རྒྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩ ལོར་མདོ་སྤྱད་ཅོང་ཁ་བདེ་ཁམས་
 སམ་འཕམ་ཡུལ་ཞིགས་པར་སྤྱུ་འབྱུངས་ཏེ་མཆོན་ལག་ར་འཕམ་རྣམས་ཟུ་གསར་འབར་
 ཞེས་ཐོགས། ཁོང་རྒྱུད་དུས་ནས་རིག་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རར་སོན་ནས་ཡིག་
 ཅིས་སོགས་རིག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་སྤྱུངས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། རོན་འཇམ་དཔལ་
 དང་ཁང་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་སོགས་རྣམས་ཆོས་དང་རིག་གནས་སྤྱུངས་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ཁྱུས། དེ་ནས་བོད་དབུས་ནས་བྱོན་པའི་མཁས་པ་མི་གསུམ་སྟེ་དམར་གཡོ་གཙང་
 གསུམ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོར་མར་གྱི་མཁན་རྫོག་གསུམ་དང་
 རྒྱུ་དགེ་སྤྱོད་ཀེ་ཐང་དང་གྱི་བན་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བརྟན་པར་རྫོགས། ལུ་མ་
 ཡེ་མེས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་མདོ་ཁམས་པ་མང་པོ་དང་། ཕྱིས་སུ་དབུས་གཙང་ནང་
 མི་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟན་པ་རྫོགས་ཀྱི་རྫོགས་པ་གནང་སྟེ། འདུལ་བ་དང་མདོན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་མཛོས། ཁོང་གིས་འདུལ་བ་རྟན་རྒྱུ་ཆེར་སྟེ་ལ་ཅིང་བརྟན་པའི་
 མེ་རོ་སྤྱད་ནས་སེས་བས་སྤྱད་འདུལ་ཞེས་གྲགས། བརྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་ཆེར་
 སྟེ་ལ་པའི་མཐར་དགྲུང་གུངས་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་བཞིར་མེད་ས་པ་ཤིང་ཕག་ལོར་སྤྱུ་སྤྱུང་ན་
 ལས་འདས་སོ།།

ལན། སྤྱད་འདུལ་དང་རྫོད་འདུལ་ཞེས་པ་ནི་ལྟར་འདྲིག་གས།

ལན། སྤྱད་འདུལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སྤྱང་དར་མས་བོད་དབུས་སུ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བརྟན་

༩ ལྷ་ཟླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཟུན་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་རི་ལྷ་ར་མཛད་ཡོད་དམ།

ལན། ལྷ་ཟླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་ཐོ་ལྗོང་གི་དཔེ་མེད་ལྷ་རྒྱུས་འབྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ནས་པའ་ཏི་ཏ་རྣམ་པུ་ལ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ས་རྩ་པུ་ལ། གྲ་ཆ་པུ་ལ། ས་རྩ་པུ་ལ་སྟེ་པུ་ལ་ནམ་གསུམ་དང་བཅས་པ་གདན་དྲངས་ནས་བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་རབ་བྱུང་གི་སྟེ་སྟོད་འདུལ་ཞེས་པ་སྟེ་ལ་བར་མཛད། རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་པ་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བཏང་ནས་ཕྱིར་ལམ་རྟེ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲགས་ཅན་དུ་མ་བྱུང་ངོ་།

༧ ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ལན། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནི། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བཟུན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སྟུབ་བྱུང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་སྟན་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཕྱི་ལོ་ ༧༥༩ ལོར་སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་གཤེད་མ་ཆར་འབྱུངས། རྒྱ་དུས་ནས་སློབ་སྦྱང་ལ་བརྟན་འབྲས་ཆེ་བས། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་ཁོང་གཙོས་པོད་ཕྱག་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ཁ་ཆེད་ལུལ་དུ་མངགས་པ་ལྟར་བྱོན་ཏེ། པའ་ཏི་ཏ་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་སྤྱད་ཆད་ཆད་མ། བཟོ་དང་གསོ། མདོ་སྒྲགས་སོགས་ལ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་པོད་དུ་བྱོན། མངའ་རིས་གཤེད་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཟླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་མཐུན་ཁྱེན་གནང་སྟེ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་དང་། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་མང་པོ་བསྐྱར། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྐྱར་གནང་མཛད་པ་དེ་དག་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་དགུང་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་བརྒྱད་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༥༥ ལོར་སྤྱི་གཤེགས་སོ།

༡༠ མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལྷ་ཟླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་བྱང་རྒྱལ་འོད་གཉིས་ཀྱིས་བཟུན་པའི་འཁྲར་རི་ལྷ་ར་བཞེས་པའི་སྟོར་ལ་རྒྱས་བསྡུས་འཆོམ་པོ་ཞིག་བྲིས།

ལན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུད་ལྷ་ཟླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱིས་པོད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཟུན་པ་ཉམས་པར་མ་བཟོད་ནས་ལོ་རྒྱུས་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་པ་སྟོ་རིག་བཀ་བཞི་ཤུ་ཅ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བཏང་། པོད་དུ་ཆོས་ཁྲིམས་སྟོན་མེད་ཅིག་མ་ཆུགས་པར་ང་ཤི་ན་མི་རུང་སྟེ་མ་པ་དང་བཅས་ཇོ་པོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤི་སྟུན་འདྲེན་དུ་བརྟན་འབྲས་སེང་གེ་ལ་གསེར་མང་དུ་བསྐྱར་ནས། ལུ་ཡིག་དུ། “ཁ་བཅན་འདིར་སྟོན་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་འགྱུར་གྱང་། དེང་སང་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་

གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་པར་མཛད།

དེ་ནས་ལྷ་ཆ་མ་བྱང་ཆུ་བོའི་དུས་ཁྲོའི་ས་མངགས་ཆ་མཛད་པ་བཞིན་ནག་
ཆོ་ལོ་ཙུ་བོའི་སྤྱན་འདྲན་པའི་ཕྱིར་རོགས་མི་ཤུ། གསེར་དང་ལྷ་ཡིག་སོགས་བསྐྱར་
ནས་རྒྱ་གར་ལ་མངགས།

ནག་ཆོ་ལོ་ཙུ་བས་ལོ་རྒྱུས་ནམས་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ལ་ཞིབ་པར་ཞུས་
ནས་ཁོང་ནམས་འོ་པོའི་སར་བཅར་ནས་སྤྱན་ཆབ་བསལ་བཞིན་དུ་འོ་པོས་པོད་ལ་བྱགས་
རྗེས་གཟེགས་པར་ལྷ་ཞེས་གསོ་ལ་འབེབས་ནས་ལྷའི་མཐར་འོ་པོས་ཀྱང་ཡན་ཐོགས་ན་
ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་ཞེས་པས་དབྱགས་དབྱང་མཛད་ནས། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༣༩ ལོར་བི་
ཀྲ་མ་གཤི་ལའི་དགོན་པ་ནས་པོད་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མཛད། ལྷ་ཆ་མ་ལེ་གསལ་པོད་ཀྱིས་
བསྐྱུ་བའི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༩༠ ལོར་ཁང་ཁུང་མཐོ་ལྗོང་
གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ཡུག་པེབས་མཛད་ནས་བཞུན་པ་ལ་མད་དུ་བྱང་བའི་ཡུག་རྗེས་འཛོག་
གནང་མཛད་ཡོད་དོ།

༡༡ གསང་ཁྲགས་རྩིང་མ་དང་གསར་མའི་མཚམས་གང་ནས་བྱས་སམ།

ལན། གསང་ཁྲགས་རྩིང་མ་ནི།

དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་དུ་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་ལྷ་མ་པོའི་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་
སྤོང་དཔོན་ཀྲུ་ས་ར་དང་བཅས་ཟེ་གང་ཀ་ར། བལ་པོའི་སྤོང་དཔོན་གི་ལ་མཉུ་ཏུ་སོགས་
པོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་གསང་ཁྲགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་བསྐྱར་བ་ནས་བཟུང་དུས་རབས་
བརྒྱ་པའི་མདུག་བར་དུ་དར་བའི་གསང་ཁྲགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཟེར།

གསང་ཁྲགས་གསར་མ་ནི།

དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་འགོར་པོད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཞུན་པ་བསྐྱར་གསོ་
བྱང་སྐབས་མངའ་རིས་ཀྱི་ལོ་ཙུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། མར་པ་ལོ་ཙུ་བ་ཆོས་
ཀྱི་ཆོ་གྲོས། ན་ནག་འགོས་ལོ་ཙུ་བ་ཁྲག་པ་རྩས་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་གསང་
ཁྲགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ལ་ཟེར།

མདོར་ན། པཱ་ཏི་ཏ་སྤྱི་ཏི་རྣམས་པོད་དུ་བྱོན་པ་ཡན་ཆད་དུ་བསྐྱར་བའི་གསང་ཁྲགས་
ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་ལ་རྩིང་མ་དང་། མངའ་རིས་ལོ་ཙུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཡན་ཆད་ནས་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ནམས་ལ་གསང་ཁྲགས་གསར་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

ཉ་ ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དགུང་གུངས་ཅི་ཙམ་ཡིན་དུས་སུ་ཤི་བོ་ཅི་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་
ཕྱི་ལོ་ནམ་ལ་འོད་དུ་ཕྱིན་ནམ།

ཡན། རྩ་བའི་མེས་དབྱང་གངས་ ༡༥ བཞེས་པའི་རྩལ་སྤོ་འོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་
པཌི་ལོ་ ༡༠༩༠ ལ་འོད་དུ་སྤོ་ནོ།།

༡༩ ཚད་མ་རྩིང་མ་དང་གསར་མའི་མཚམས་ཇི་ལྟར་འཛོག་གས།

ལན། ཆད་མ་རྣེས་མ་ནི།

ཡོ་རུ་པའི་ན་ཆེན་པོ་བཟང་པོའི་མོ་པ་མ་ཆེད་ཀྱི་པའི་མོ་མོ་ས་ཀྱིས་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་
འགྲུར་དང་། ཉེད་རང་འགྲེལ་མེས་གས་པ་ཅུ་མ་ས་ཉེ་ཆད་མའི་འཆད་ཉན་དབུས་གཙང་།
གི་ཕྱོགས་སུ་དར་བར་བྱེད་པ་ནས། བྱུང་པོ་གྲགས་མེས་གས་ཀྱིས་ཆད་མའི་འཆད་
ཉན་སྡེལ་པའི་ཡོ་རུ་ག་ལ་ཟེར།

ཚད་མ་གསར་མ་ནི།

ཐུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་མཆོད་ཆེན་གྱི་སྐུ་འཕྲུལ་ (༡༠༥༧-༡༡༠༧) རྣམ་ཐུང་ལ་ཁེ་ཆད་མ་གསུམ་མཉམ་
ལ་གསུམ་པ་རྒྱུ་མཉམ་ལ་ཆེད།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛེས་ཀྱི་དང་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིང་གཉིས་པོ་དུ་མ་ཐོབ། དབྱུག་གཙང་དུ་འབྱུངས་ནས་
འཇུག་དོན་ཅི།

ལན། ཏུས་རབས་བརྒྱ་པའི་མཇུག་ཙམ་སྐྱ་ལྷ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱི་ཏུས་སུ་པར་ཉི་ཏུ་སྒྲིནི་དང་
ཕྱ་ཡིང་གཉིས་ལོ་རྒྱ་བ་བཡའི་པད་མ་རུ་ཞེས་བྱ་བས་འོད་ཏུ་གདན་དྲངས་ཡོང་བས།
ལོ་རྒྱ་བ་མེ་པའི་སྐད་ནད་ཀྱིས་བཡའི་རྒྱངས། པར་ཉི་ཏུ་གཉིས་པོས་འོད་སྐད་མི་
ཤེས་པས་དབུས་གཙང་ཏུ་འབྱུངས་ཤིང་གནས། སྐབས་དེར་པར་ཉི་ཏུ་སྒྲིནི་སྐད་ནག་
ཏུ་ཡུག་རྒྱུ་གནད་ནས་བཞུགས་པོ།

༡༥ དེ་ཉི་མཱི་ཏི་ཚུ་ན་ཆས་གཞུང་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད་དམ།

ཡན། སུ་ཉི་ཉ་སྒྲིཉི་སྒྲིཉི་ན་ནས་པོ་དང་ལ་མཁས་པ་ར་སྒྲུངས་ཏེ་གདན་པའི་དང་། འཇམ་
དཔལ་གསལ་ཞུན་པ་ལོགས་པའི་འགྲུར་མང་པོ་དང་། སྒྲ་སྒྲོ་མཚོ་ཆ་ཞེས་པའི་འདྲ་
སྒྲིང་པའི་གཞུང་ལོགས་པཅུ་མས་ལོ།

༡༦ བེ་གྲ་མ་ལ་གྱི་ལའི་མཁས་པ་ཚོ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཡིན་ནམ།

ལན། བེ་གྲ་མ་ལ་གྱི་ལའི་མཁས་པ་ཚོ་དྲག་ནི།

༡ བར་ན་གཞི་པ།

༡ ལྷོ་ནང་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པ།

༡ རྒྱལ་ཆ་མེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཐོ་བྲིས། ༢ བྱང་ན་ན་རོ་པའ་ཆེན།

༥ དབུས་ན་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། ༦ ལྷན་སྤྱི་རྣམས་སོ།།

༡༥ རོ་བོ་རྩེ་འོ་རྣམ་ཐར་སྤྱིར་བསྡུས་ཤིག་དང་། ཁོང་བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཆུལ་མདོར་
ཅམ་བྱེས།

ལན། རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤེ་མཆན་དངོས་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཤེས་(༧༥-
༡༠༥༤) ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནི་ཡབ་ཟ་དོར་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་དང་ཡུམ་དཔལ་མོ་འོད་
ཟེར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུ་འབྲེང་པོ་ཡིན། ཁོང་དགྲའ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས་ཆོས་གསུང་མཁྱེན་
པ། རང་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་འདི་ཆོག་པ་ཅད་ཀྱང་ཞལ་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་གསུང་
ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིད།

དགྲའ་ལོ་བཅུ་འདི་བར་སྤྱི་ཅལ་སྤྱི་ཆོག་པ་ལ་སྤྱངས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་བཅུ་འདི་
རིང་བྱེ་རོལ་སྤྱི་ཆོག་པ་དང་། རང་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ་
ལ་སྤོབ་གཉེར་གནང་། དགྲའ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་ལོན་དུས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་
སྤྱི་དབུ་བུ་འདི་ལེ་བ་གནང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མཛེས་མ་དུ་ཅང་མང་པོ་བདམས་
ནས་གཉེན་སྤྱི་གནང་བར་ཞུས་ཀྱང་གནན་ནས་ཞལ་བ་ཞེས་མ་གནང་བར་མཐར་དགྲའ་
ལོ་ཉིར་དགྲའ་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་མ་དུ་བོ་རྩེ་འོ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་མཛད།
སྐར་ཡང་བྱེ་ནང་གི་ཆད་མ་རིག་པ་དང་གསོ་བ་རིག་པ། མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་
སྤྱངས་པ་མཐར་འབྲེལ་མཛད་ནས་པཎ་ཏི་ཏ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཆན་ཐོགས།

གསེར་སྤྱིར་པ་སོགས་སྐྱ་མ་སྤྱི་ལུ་ལོ་བཞི་ཅམ་བཞེན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་མཇམས་
པའི་བྲགས་པ་བྲལ་བ་མ་ཟད། ཐུགས་མེམས་བཟང་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མངའ་རིས་གྲུ་
གེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྐྱ་མ་ལེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གསེར་མང་པོའི་འབུལ་བ་དང་བཅས་ལོ་རྩ་བ་རྒྱ་
བཙོན་འབུས་སེང་གེ་མངགས་ཏེ་བོད་དུ་གདན་འདྲེན་པར་བཏང་ཡང་གདན་དྲངས་མ་
ཐུབ། རྩེས་སྤྱི་ཁོང་གི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར་ཆ་པོ་ལྷ་སྐྱ་མ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཀྱིས་སྐར་ཡང་
ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་མངགས་ནས་བོད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བར་རྒྱ་གར་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་བུ་ཀྱི་མ་ལ་ཤི་ལའི་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པས་བོད་དུ་ལོ་གསུམ་
བཞུགས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཐོབ་ནས་དགྲའ་ལོ་དང་བརྒྱད་པ་བྱེ་ལོ་ ༡༠༤༠ ལོར་བལ་
ཡུལ་བརྒྱད་ནས་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གསུམ་རིང་བཞུགས། ལྷག་པར་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བོད་བསྐྱན་བཙོས་ཤིག་མཛད་
པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་རོ་བོས་བྱུང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་

ལུས་པ་བུམ་པ་གང་ཤིང་ཚུལ་དུ་གསན་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགྲང་གྲངས་
 ང་བཞིའི་ཚོག་རྩ་སྟེང་དཀོན་པ་ལུག་བཏབ་སྟེ་སྟོབ་མ་མང་པོ་བསྐྱངས་པས་པ་གཤེད་
 གདམས་སྤྱོ་མཆེད་གསུམ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་པ་གཤེད་གདམས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་བྱུང་ངོ།། ཡང་ན།

༡༡ རྩོམ་པ་གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་གི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྟུང་ལྟར་མཛད་ཅིང་གྲིས།

ལན། རྩོམ་པ་མངས་ཀྱི་པག་འཕམ་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་
མང་པུའི་གདམས་རྒྱུ་ཁྱ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་ཚུལ་སྟེ། ཟུ་ལོ་ ༡༠༩༠ ལོར་ཨོ་པོ་
ཆེ་དཔལ་རྩལ་ལ་ཉི་པ་པོ་དྲུ་སྟེ་བས་ནས་ལོ་ངོ་བརུ་པའི་རིང་མང་འཛིས། རྩ་ས། རྩེ་
མང། འཕམ་པོ་བཅས་སུ་ནང་པ་སྟལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་དར་སྟེ་ལག་ནང་ཁིང།
ཁོང་གི་དངོས་སྟོབ་འབྲོམ་རྩོམ་ཀྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཟུ་ལོ་ ༡༠༥༧ ལོར་
རྩ་སྟེང་དགོན་པ་ལྷུག་པ་དབུ་བཅས་གནས་གཞི་བཟུང། ཨོ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
པའི་རྩ་སྟེང་གཅང་མར་འཛིན་པའི་སྟོབ་མ་པག་འཕམས་སྟུ་མཆེད་གསུམ་(དགེ་
བཤེས་པོ་དོ་པ། དགེ་བཤེས་བླུན་པ་ལ། དགེ་བཤེས་སྟུང་པ།) ལ་མོགས་པ་བཟུངས།
དེས་ནས་དར་སྟེ་ལ་བྲུང་པའི་ཆོས་པ་ལྟུང་ལ་པག་འཕམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཟེར།

༡༩ གར་འཁོལ་ལ་གསུམ་དང་། ཁའི་ག་འབྲོམ་གསུམ། རིའི་ག་འབྲོམ་གསུམ་པཅས་
སྤྲད་སྤྲིན་རོས་བྱངས།

ལན། འགར་འགོ་ས་ཡོལ་གསུམ་ནི།

༡ གར་མི་ཡོན་ཏན་གཡུང་རྒྱུད་།

३ འགྲོས་ལི་རྩ་བ་ཁྲག་པ་ལྷས་བཅས།

३. सिद्धि.....

ཁུ་རྩོག་འབྲོམ་གསུམ་ནི།

༡ ཁྱེད་ཅེས་པའི་མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཡུང་རྒྱུ་༢ རྒྱུ་ལེགས་པའི་མེས་རབ།

༡ རྫོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།

༡ འབྲེམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས།

རྩོམ་པ་ལ་འཕྲོ་མ་གསུམ་ནི།

༡ རྩོམ་རྩི་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། ༢ རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།

༡ རྫོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།

༡ འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས།

༡༡ ཇོ་བོ་ཇཱའི་སྒོ་བ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱེས་གཙོ་བོ་རེ་འགོད།

ལན། རྩོམ་རྩེ་སྒྲིབ་མ་ཆེ་ས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཙོ་ཆེ་པའི་གྲས་ནི།

༡ འདྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས། ཁོང་གིས་རྩ་སྐྱོང་དགོན་པ་ཐུག་བཅའ་པ་

མར་པ་དབང་ཕྱག་འོད་ཟེར་དང་། ཡུམ་རྒྱ་མོ་འོད་ཟེར་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་ལྟུང་ས།
 ཁོང་དགུང་ལོ་རྒྱུད་དུ་འོད་དུས་ནས་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་སྒྲིག་ལེགས་པར་མཐུན། དགུང་ལོ་
 བཅོ་ལྔ་པ་འབྲིག་མི་བྱུག་ལོ་ཤེས་བཞེན་ཏེ་སྐུ་བསྐྱར་བསྐྱབས་ཤིང་ལེགས་པར་མཐུན།
 རྒྱགས་ལ་ལན་གསུམ་དང་། བལ་ཡུལ་ལ་ལན་བཞི་བྱོན། མི་ཁྲི་པ་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་གདམས་
 ངག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གསན་ནས་དོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་ས།
 རྗེ་རྩ་ལོ་པ་ལས་དགེ་སྦྱོར་དེ་རྒྱུད་སོགས་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་དྲུག་གསན། ཞི་བ་བཟང་པོ། ཡམ་
 ཐེང་བ་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བཞེན་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
 བཤད་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། ཁོང་གི་སྒྲོ་བ་མ་གྲགས་ཆེ་བའི་བཀའ་ཆེན་བཞི་
 སོགས་ཤིང་བར་གྲགས། ཁོང་གི་བསྐྱར་ཚུལ་ཉེ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོག་གསང་
 བ་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པ། བཀའ་བསྟན་སོགས་
 དུ་མ་བསྐྱར། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༧༢ ལོར་སྐུ་མུ་ངན་ལས་བཞུགས་སོ།།

༡༡

ལན།

ཕྱི་བཅོས་ཀྱི་སྤང་གེའི་(༡༡༠༧-༡༡༦༧)ན་མ་ཐར་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམ་པོ་ཞིག་བྲིས།
 ཕྱི་བཅོས་ཀྱི་སྤང་གེ་ནི། དེང་སྐབས་ལྷ་ས་གོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྲུག་ཅེ་རྫོང་ལ་མོ་ཆོས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་སྐུ་བསྐྱུས། ཁོང་ནི་གསང་ཕུའི་མཁན་པོ་མངོན་མཁན་གྱི་ནང་ནས་དབུ་
 མ་དང་ཆད་མ་ལ་ཤིན་དུ་མཁས་ཤིང་གདན་སའི་སྒྲོ་བ་གཉེར་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་
 མངོན་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་སྐུ་ན་རྒྱུད་དུ་འོད་དུས་ནས་ཐུགས་རིག་གསལ་ཞིང་མགུར་མ་སྐྱ་ཆོགས་
 གསུང་བུབ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་རྒྱུད་མར་བས་པ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་
 ཞབས་ཕྱིར་བྲིད། ཁོང་གི་དྲུང་ནས་ཆད་མ་དང་དབུ་མ་གསན་སྒྲོང་གནང་། རབ་དུ་
 དྲུང་ནས་མཆོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་གེ་ཞེས་བཏགས། ཕྱི་པོའི་ཕྱག་རྗེས་གཙོ་བོ་ཞག་ནི་
 འདི་ལྟར།

- ༡ གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྗེའི་སྒྲོ་བ་གཉེར་གྱི་ཐབས་ལམ་གསར་དུ་བཏོད།
- ༢ སྒྲོ་བ་བྲིད་དང་ཙོད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲེལ་བའི་ལམ་སྒྲོལ་བཏོད།
- ༣ དགེ་ཆན་སོ་སོའི་བྱུང་པར་ལ་གཞིགས་པའི་སྒྲོ་བ་བྲིད་ལས་འགན་གཏན་འཁེལ
 དང་། དགེ་ཆན་སོ་སོའི་བྱུང་རྒྱས་འདོན་སྒྲེལ་གང་ལེགས་བྱེད་དུ་བརྒྱག་པ།
- ༤ འདོན་གྱི་བཀོ་བའི་ལམ་ལུགས་གསར་དུ་བཏོད། འདོན་གྱི་སོ་སོའི་སྒྲོ་བ་ཡུན་
 ཀྱི་ལོ་ཆད་གཏན་འཁེལ་གནང་བ།
- ༥ འདོན་གྱི་ཡན་རྒྱན་འགྲན་བསྐྱར་བྱས་པའི་ཐབས་ལམ་གསར་དུ་བཏོད།

- ༡ འབྲུག་པ་མོད་ནམས་མེད་ཀྱི། ༥ མ་བུ་ཚུད་པའི་མེད་ཀྱི།
- ༢ ཅུགས་དབང་ལྷུག་མེད་ཀྱི། ༦ ཉིང་བྲན་ཆོས་ཀྱི་མེད་ཀྱི།
- ༣ ལྷན་མ་དགོན་མཆོག་མེད་ཀྱི། ༧ མཉམ་པ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱི་ནམས་སོ།།

༡༥ ཐོད་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་ནམ་གསུམ་གྱི་ནམ་ཐར་སྟིང་བསྡུས་རེ་བྲིས།

ལན། ཐོད་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་ནམ་གསུམ་གྱི་ནམ་ཐར་ལས།

༡ རྒྱལ་བ་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ནམ་ཐར་སྟིང་བསྡུས།

རྒྱལ་བ་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་གཡོ་རུ་གྲའི་
 ཆ་སྟོང་གྲོང་དུ་སྐྱུ་འབྱངས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་ནས་ཡི་གེའི་འབྲི་སྟོག་མཁུན་ཅིང་སྟན་
 ཅེས་ནམས་ཀྱང་བྱགས་སུ་ཆུད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་འཆད་ཉན་རྒྱ་ཆེར་མཛད།
 དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་སྟོབ་དཔོན་བཀྲིས་རིན་ཆེན་ལས་ལམ་འབྲས་དང་། ལྷག་དོར་
 འཁོར་ཆེན་མོགས་ཀྱི་དབང་བྲིད་གདམས་པ་མང་པོ་གསན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
 སྟོབ་དཔོན་བཅན་ཞོད་པ་དང་ཆོས་དཔལ་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་ལས་བྱམས་ཆོས་མེ་ལྷ་
 དང་། ཆད་མ་མེ་བུན། སར་ལྷིན། དབུ་མ་མོགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཉན་དག རྒྱེ་བ་
 སྟོར་མོགས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ལྷན་མཛད། ལུང་རིགས་སྤྱོད་མེ་ནམས་སུ་གྲུ་
 བསྟོར་མཛད་སྐབས་ཚུད་ཆེ་བྲལ་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་པ་བརྟེས་པས་སྟོང་
 ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཉན་ཐོབ། དགྲུང་གྲངས་ཉིར་དགྲུ་པར་རིག་འཛིན་
 ཀྱི་མ་ར་ཇ་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གསང་བ་སྟིང་ཐིག་གི་དབང་བྲིད་མོགས་གདམས་དག་
 བུམ་པ་གང་ཤོར་གནང་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་དབྱགས་འབྲེན་མཛད། གངས་
 རི་ཐོད་དཀར་ཨོ་རྒྱུན་རྫོང་འོད་ཟེར་སྒྲིན་གྱི་སྟེང་ཆལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དཀོན་གནས་བྱག་
 བདག་མདོར་ན། སྐྱེ་ཆེ་གང་ཐོར་དཔེན་གནས་སུ་འཆད་ཚིད་ཚོམ་གྱི་བྱ་བར་བཞུགས་
 བས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གུ་བ་མཐའ་སྟོལ་འབྲེད་མཛད་དོ།།

ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཐུ་སྟེ་ཆོས་
 ཆན་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གསུམ་བཞུགས་པར་གྲགས་ལ། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོར་
 བསམ་ལས་མཆིམས་སུ་དཔལ་གྱི་ནགས་ཁོད་དུ་སྐྱུ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ།།

- ༡ ས་སྤྱུ་པ་ཆ་ཏི་ཏ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ནམ་ཐར་སྟིང་བསྡུས།
- ས་སྤྱུ་པ་ཆ་ཏི་ཏ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ནི་ས་སྤྱུར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་ལལ་
 དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་དང་ཡུམ་མ་གཅིག་གར་ཕུ་མ་ཉི་ཁྲི་གཉིས་ཀྱི་སྤས་སུ་སྐྱུ་འབྱངས།
 ཆུང་བྲིས་པའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་ལ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ་ཅེས་ཞུ། རེས་སུ་ཁྲ་པོ་གྲགས་

ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དགྲའ་ལོ་སོ་དྲུག་ལ་འོལ་ཁར་ཐེབས་ཏེ་སྤྱབ་པར་གཙོ་བོ་མཛད།
དེ་ནས་མདོ་རྒྱད་བརྟན་བཙོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་
འཆད་པ་དང་། ཚུད་པ། ཚུམ་པ་མཛད་པས་གངས་ཅན་མཁས་པ་འདི་གཙུག་རྒྱན་ཏུ་
གྱུར་ཏེ་སྟེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་ཤིང་བརྟུན་དོ།

དགྲའ་ལོ་ང་གཉིས་པར་ལྷ་སར་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས། དགྲའ་
ལོ་ང་གསུམ་པར་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ཡུག་བྲལ་གྱི་དགའ་ལྡན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་
གཏོང་མཁན་དང་། དགའ་ལྡན་གྲི་པའི་གྲི་རབས་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བརྟན་པ་དང་
འགྲོ་པའི་དོན་མཐའ་ལྷན་པ་མཛད་དེ་མཐར་ཐྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་སྐུ་མུ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཚུལ་བརྟན་ནོ།

ཁོང་གི་སྒོ་བ་མ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། ༡ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན།

- ༢ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། ༣ རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ།
- ༤ འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན། ༥ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྡན།
- ༦ བུམས་ཆེན་ཆོས་རྩེ་ཤུ་གྲུ་ཡེ་ཤེས། ༧ རྒྱུད་ཆེན་ཤེས་རབ་སྟེ།
- ༨ རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་བཙས་ཡིན།

ཁོང་གི་གསུང་ཚུལ་ནི།

- ༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་རིམ། ༢ ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་།
- ༣ དྲང་རིས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ།
- ༤ རྟོགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པོད་བཙོ་བརྒྱུད་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བཞུགས་སོ།
- ༥ ས་སྐུ་བར་ཆེན་གྱིས་གསུང་ཚུལ་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད་དམ།
- ༦ ས་སྐུ་བར་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་གསུང་ཚུལ་ཁག་ནི།
- ༧ ས་སྐུ་ལེགས་བཤད་དང་། ༨ ལྷེ་བརྒྱུ་ར་མེ་རྟོག་རྒྱུན་པོ། ༩ ཆོག་གཏོར།
- ༡༠ རོལ་མོའི་བརྟན་བཙོས། ༡༡ མཁས་འདུག ༡༢ ལྷན་ངག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱུན།
- ༡༣ ཡི་གེའི་རྒྱུར་བ། ༡༤ བྱིས་འདུག་འབྲེལ་པ། ༡༥ རིགས་གཏོར་སོགས་དང་།
- ༡༦ ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ། ༡༧ རྩོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ།

གཞན་ཡང་མདོ་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་བཙོས་མང་པོ་བརྩམས་པར་མཛད་དོ།

- ༡༨ མོང་ལོ་ཙཱ་བ་དོན་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་རིག་གནས་དར་བར་རྩེ་ལྷར་གནང་ཡོད་དམ།
- ༡༩ མོང་ལོ་ཙཱ་བ་དོན་རྩེ་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་ནི། བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་པར་ཉི་ཏམ་རྟེན་
བྱ་བསྟེན་ནས་རིག་གནས་རྒྱུད་པ་ལྟེ་ལ་བསྐྱབས། ལྷག་པར་སྐུ་རིག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་

པར་མཛད། པམ་ཏི་ཏ་ལའུ་མྱེ་ཀར་སྤྱན་བྱངས་ཏེ། སྤྱན་ངག་མེ་ལོང་དང་། དཔག་
བསམ་འབྲི་ཤིང་། ལྷ་ཀྱན་དུ་དགའ་བའི་སྒྲིམ་གར། ཉུས་འཁོར་སོགས་གཞི་འབྱུར་
དང་འབྱུར་བཅོས་མཛད་དེ་རིག་པའི་གནས་ཤིན་དུ་དར་བར་མཛད་དོ།

༡༡ ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་དོ་ཇེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཞིག་བྲིས།

ཡན། ཤོང་ལོ་ཙཱ་བ་དོ་ཇེ་རྒྱལ་མཚན་ཁོང་ནི། སྟོང་ཡུང་ཕྱོགས་སུ་སྤྱུ་བརྩམས་ཤིང་། འབྲུངས་
གཤེགས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་གསལ་པོ་མ་ཤེས་ཀྱང་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་འགྲོ་མགོན་
ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་སྤྱུ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལས་མས་ལ་
འབྲུངས་ཞེས་གསུངས་འདུག སྤྱུ་གཞོན་རྒྱུད་དུས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་། སྤྱི་ཡུང་
བ་མདོ་ཇེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དུང་ནས་ཆོས་མང་དུ་གསན།

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཤོང་ལོ་ཙཱ་བའི་ཐུགས་འདུན་
བཞིན་བདག་རྟེན་(མཐུན་རྟེན་)གནང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་བལ་ཡུལ་དུ་ལོ་
ཙཱ་བ་སྒྲོ་བ་དུ་བྱོན་ཏེ་པམ་ཏི་ཏ་ས་དབང་བཟང་པོའི་དུང་ནས་རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ལེགས་
པར་གསན་བཞེས་གནང་། རྒྱ་གར་གྱི་པམ་ཏི་ཏ་ལའུ་མྱེ་ཀར་བོད་དུ་གདན་བྱངས་ནས་
ཐོག་མར་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་བརྩམས་བཅོས་མང་པོ་བསྒྲུར་གནང་
མཛད་ལོད། བོད་དུ་སྤྱན་ངག་བཤད་རྒྱུན་དངོས་སུ་སྤྱི་ལ་ནས་སྒྲོ་བ་མ་མང་པོ་གསོ་
རྒྱུང་མཛད་དོ།

༡༢ དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་སྒྲོ་བ་ཐོས་བརྟན་པའི་ནམ་ཐར་མདོ་ཙམ་བྲིས།

ཡན། དཔང་ལོ་ཙཱ་བ་སྒྲོ་བ་ཐོས་བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ལ་སྟོང་ཆོ་སྤྱང་ཡུང་གི་ལོ་
འབྲུག་མ་དུ་སྤྱུ་འབྲུངས། སྤྱུ་གཞོན་རྒྱུད་དུས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བརྟེན་
ནས་རིག་གནས་དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲུངས། དགྲུང་ལོ་དགའི་ཐོག་སྤྱུ་ཀ་ལ་པ་དང་ཅན་
དུ་བསོགས་བསྐྱབས། དུས་ཡུན་ཐུང་དུ་འཛིན་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བར་གྱུར། བལ་ཡུལ་
དུ་ལན་གསུམ་བྱོན། རིག་གནས་དང་ཐུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཤིན་དུ་མང་པོ་ལ་
གཞི་འབྱུར་དང་འབྱུར་བཅོས་མཛད། གཞུང་མང་པོའི་རྟེན་(འབྲེལ་བ)ཡང་མང་
དུ་བརྩམས། ཐུགས་རབ་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་ལས།

རྩོན་ཆེ་རྒྱངས་པས་སྤྱི་བ་འདིར། །གཞུང་ནམས་ཅེད་མོའི་ཞོར་ལ་ཤེས། །

ཤོང་རྩོན་ལེགས་བཤད་ཇེ་མེག་ཐངས། །ལེགས་སྤྱུར་སྤྱད་ཀྱི་གཏེར་ཁ་ཕྱེ། །

སྤྱི་ཆོགས་གཞུང་ཕུགས་རིན་ཆེན་ཐངས། །ལེགས་བཤད་དགའ་རྩོན་འབྲེད་ལ་
དབང་། །

ཞེས་གསུངས་པས། ཁོང་ཞལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ཁོང་ལས་མགོ་འཕང་མགོ་བའི་མཁས་
པ་སུ་ཡང་མེད་ཅེས་གྲགས་སོ།།

༤༠ བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྱི་ཕ་སྟོན་མཛེས་མཛོད་པ་སྟུས་ཤིག་གིས།

ལན། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྱི་བཞེད་(༡༣༧༠-༡༣༧༤) ཡལ་སྤྱིང་མའི་སྒྲ་ཆེན་བྲག་སྟོན་ཀྱི་མཆོན་
དཔལ་བཟང་དང་ཡུམ་བཙེད་ནམས་འབྲུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྟུ་འབྲུངས། དགྲང་ལོ་
ལྔ་ནས་ཡུམ་གྱི་དྲུང་ནས་ཡི་གེ་སྦྱར་སྟོན་གྱི་སྟུངས། དགྲང་ལོ་བདུན་པར་བྱོ་བུ་བཙེད་
ནམས་སེང་གའི་དྲུང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མཛེས་བསྐྱེད་ཞུས། དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ནས་
གསང་སྟགས་སྤྱིང་མའི་ཆོས་སྒོར་ཡོངས་རྒྱུགས་གསན། གཞན་ཡང་བྱུ་མོང་དང་
བྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཀྱན་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་སྟོན་སྟུ་
ཐེགས་མ་སྦྱོང་ནའང་རྒྱ་གར་གར་རྒྱལ་དང་། ཁ་ཆེ། སི་ཆ་ལ་སྟོན་གྱི་སྒྲ་རིགས་
ནམས་མཁྱེན་ཏེ་འགྲན་རྒྱ་བུལ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བཞི་ལ་ཏུ་གྱུར། བཀའ་དང་བསྟན་བཅས་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྟུར།

དགྲང་ལོ་སྟོན་གཅིག་པ་ ༡༣༣༠ ལོར་ཞལ་ལུ་ཆོས་སྟུ་ཆེན་པོའི་གདན་ས་
བཟུང་། རྟགས་དང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་བྱ་བཙུགས་ནས་དམ་ཆོས་འཆད་སྟེ་ལ་ལོ་
ངོ་སུ་མ་རུ་སོ་དུག་མཛད། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱེ་གས་བམ་ཐལ་ཆེ་བར་
ཞིབ་མོར་དཔྱད་དེ་བསྒྲིགས་རིམ་སྟུ་གཏན་འཁེབས་མཛད་ནས་བསྟན་འགྱུར་དེ་ནམས་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཅ་ལག་ཏུ་གྱུར། ཁོང་གི་སྟོན་མའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་
པོ། རྒྱ་གར་ཡུ་གར། སོག་པོ། བོད་དཔུས་གཙང་མངའ་རིས་མདོ་སྟོན་སྟུང་བཅས་
ནས་འདུས་ཏེ་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྟེ་བོ་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྟོན་གྱེལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་
མཛད།

རྗེ་དེ་ཉིད་མདོར་སྟགས་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་
གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀྱན་གྱི་མགྲིན་
གཅིག་ཏུ་བསྟགས། མཐའ་དགྲང་གྲངས་དོན་བཞི་པའི་མཐུག་ནས་སྟུ་མཆོམས་བཅད་
དེ་ཉིན་མཆོན་འཁོར་སོ་ཡུག་ཏུ་ཅོག་ཕུར་བཞུགས་པ་ལས་དབུ་སྐུ་ལ་མི་རེ་ག་པར་
ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་སྟུར་དགྲང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་
ཕྱི་ལོ་ ༡༣༧༤ ལོར་སྟུ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།།

ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ལ་མཆོན་ན།

༡ གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒོར་ལ་ལེ་ཆེན་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་ ༢ མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྒོར།

༡ ཡར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་བཅོས། ༤ རྟལ་བའི་བསྟན་བཅོས།

⁂ མཛེས་པའི་བརྒྱན་བཅས། ⁂ མཛེས་པའི་བརྒྱན་བཅས།

²⁾ དེ་བཞིན་སྒྲ་དང་། ༥ གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་ཅོས། ༩ ཕྱིས།

10 ཆོས་འདུང་མོགས་གསུང་རྩམ་པོད་སྤུམ་ཅུང་ཉེ་བ་བརྩམས་གནང་མངོད།

ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་རྣམས་ཡུལ་དབང་སྐྱ་ཁྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧

ལོར་གིང་པར་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་སོ།།

ཁོང་གི་གསུང་ལས་འབྲུངས་པའི་སྒྲོབ་མར་ཆ་བཞག་ནའང་།

༡ གཙོ་བོ་སྤྱི་ཆ་དེ་ནི་ཆེན་ཆེན་ལྟེ་བ། ༢ བྱང་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྱལ་པ།

༡ ལ་ལུ་ལེ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུང་བཟང་པོ།

༡ རྩོམས་ལོ་རྒྱུ་པ་རག་དབང་ཡིན་ཆེན་པ་གྲགས་ལོགས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་

སྒོ་བ་མ་ཆེས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད།

༩། དག་ཡིག་ཟ་མ་ཏོག་དང་མི་མིའི་གྲུར་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་མ་པ་པོ་སྟེ་དང་སྟེ་ཡིན་ནམ།

ལན། དག་ཡིག་ན་མ་དོག་ནི་ཁ་ལུ་ཡོ་ཆེན་ཆོས་རྒྱུད་པ་མང་པོས་(༡༩༩༡-༡༩༩༩)ལྷགས་

ཕྱི་མ་གནང་བ་དང་། ལེ་མིའི་གྲུ་ཁང་ནི་རྒྱལ་ས་སྟོན་ལེ་ཙུ་བ་དག་དབང་ཅིན་ཆེན་

သဂြိုဟ်ဂြိုဟ် (၇၄၇၆- - - -) သက္ကရာဇ်

८३ ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ལན། ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྟར། མེ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་མདོ་སྨད་ཀྱི་པ་ཆེན་པོར།

ཅོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་དང་མ་ཁ་ཆེ་ལྷན་འབྲུམ་དགོ་དང་། ཡུམ་གྱི་དབང་ལ་མཆོས་གཉིས་

གྱིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བྱུང་མས། དགྲུང་ལོ་གསུམ་པར་ཀམ་པ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ་ལས་དགེ་བསྐྱེན་

བུལ་བཤ་ཏེ་མཆན་ལ་ཀུན་དགའ་སྤྱིར་པོར་གསོལ། ལོ་ཙཱ་བ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་།

[illegible]

དཀ་འག་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་ལ་ཐུངས་པ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་ཐུལ་དུ་གྱུར། ཐུ་

ལ་ ༡༩༠༧ ལའང་དགའ་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལཱ་ཆེན་པོ་ལྷུག་བདུབ། ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་

ཀྱི་རང་བྲག་ལ་འགྲུལ་བ་ཤད་དང་། ལགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། དང་ངེས་ལེགས་བཤད་
ཐོང་པོ་ཕྱི་མཁན་ཆུང་པོ་ཕྱི་མཁན་ཆུང་པོ་ཕྱི་མཁན་ཆུང་པོ་ཕྱི་མཁན་ཆུང་པོ་ཕྱི་མཁན་ཆུང་པོ་

[illegible]

མེ་འདྲེ་ཆེན་དང་། མེ་འདྲེ་ཆུ་བོ་དག་ལྷགས་དྲེལ་པ་ལང་སྐྱེས་ཀྱང་མེ་འདྲེ་ཆུ་བོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་
བཞི་བརྒྱ་ལྷེ་བུ་མ་བུ་དུ་ཡི་མོ་། མེ་འདྲེ་ཆུ་བོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་།

མོ།

911

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཏ་མིང་རྒྱལ་པོས་མེ་ཙོང་ཁ་པ་གདན་
ཞུས་པའི་ཚབ་དུ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་མཆོད་གདོང་གནང་མཛད། དེར་གནས་གཞི་བརྟུགས་
པ་དང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་མཛད་པ་འབྲིན་ལས་ཡར་བོའི་རྒྱ་རྩེ་རྒྱུ་
ཡོད་པ་ཡིན། གོང་མ་ཁོང་གི་མཁུན་དཔྱད་ལ་ཡིད་འབྲོག་ནས་ཐངས་གཉིས་པ་རྒྱ་
ནག་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཐེངས་དགོས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་མེ་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ལྟར་མེ་ར་ཐོག་ཆེན་གླིང་ཕྱག་
བཏབ་པ་སོགས་བརྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥
ལོར་བོད་རྒྱ་ ༡༠ ཆོས་ ༣༩ ལ་སྤྱོ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ།།

༤༩ པར་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་(༡༩༧༡-༡༩༣༩)ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་བསྟུན་ཤིག་གིས།
མེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྲུབ་ནི་གཙང་གི་འབྲོག་མེ་
ཞིག་དུ་ཡབ་མཁོན་པོ་དོ་མེ་དང་ཡུམ་མོ་མོ་ནམ་མཁའ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༡ ལོར་སྤྱོ་བརྟུམས།

དགུང་ལོ་ལྔ་པར་གོང་པ་གཞན་གྱི་ར་རྩི་མཛད་སྤྱབས་དོ་ལ་མ་ཁྱི་མང་པོ་
བྲིས་གནང་བ་མཛད་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་བདུན་ལ་ཐེངས་པའི་ཆོ་ཡབ་འདས།
ཟས་གོས་གིན་དུ་བཀའ་ན་ཡང་སྤྱོ་ཡོན་སྤྱིང་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོ། དེ་ནས་སྤྱིང་ཐང་གི་
མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་གེས་རབ་དང་ཆེན་པོ་རྩོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཉོས་ཏེ་མཆན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་ཞེས་གསོལ། དགུང་
ལོ་ཞི་གཉིས་པར་བོད་དོང་སྤྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་མཛད་ཏེ་དབང་ལུང་གི་ཆོས་མང་
དུ་གསན། དེ་བ་དུ་མ་མཛད་པར་ལན་བདེ་རྒྱག་དུ་ཕུལ་བས་ཐུགས་གིན་དུ་མཉོས་ཏེ་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ།

དགུང་ལོ་བདུན་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་བཀྲིས་རྩུན་པོའི་དགོན་པ་ཕྱག་
བཏབ། དགེ་འདུན་སུམ་རྩོང་ལྷག་འདུས། དེ་ནས་ལོ་ནི་བྱ་ཙུ་བརྟུད་ཀྱི་བར་བརྟན་
པའི་བདག་པོ་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་ནམ་ཡང་ཆག་པ་མེད་པར་གནང་། པར་ཆེན་དགེ་
འདུན་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་མཆན་ཡོངས་སུ་བྲུབ། དེ་ནས་བཀྲིས་རྩུན་པོའི་གདན་ས་པ་སུས་
མཛད་པ་ལ་པར་ཆེན་ཞེས་པའི་མཆན་སྤྱན་གྲགས།

དགུང་ལོ་བཅུ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་གང་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྤོ་བོ་འདུལ་
འཛིན་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་སོགས་སྤྱོ་དྲུང་དུ་འབོས་ནས་ཞལ་བོད་དེ་རིམ་པར་མཛད།
མཆན་མོའི་རིང་ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ ཆོས་བརྟུད་ཀྱི་ཐོ་རིངས་

ཁྱུ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་སོགས་མཁས་གྲུབ་དུ་མདེལ་བས་ལ་བཅར་ནས་བཀའ་ཆོས་
མང་དུ་གསན། དགའ་ལོ་ཞེ་བདུན་ལོར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཚོག་དུ་ཐེབས་ཏེ་འཆད་མཉན་
བཤད་སྒྲུབ་གྱི་མཛད་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། ཁྲི་ཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ཅིས་སྤངས་
ལྟར་ན་པཌ་ཆེན་སྒྲུ་ཐེང་དང་ལོ་དང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རབས་གསུམ་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་
༡༩༡༥ ལོར་སྒྲུ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་སོ།

ཁྲི་ཚོག་གསུང་ཚུ་མ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་། སར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ། རྣམ་
འབྲེལ་ཀྱི་ཆེན། བསྟོད་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་པོ་དེ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བཞུགས་སོ།

༥༡ ཁང་ཁྱུང་བ་ཆོས་དབང་གྲགས་པའི་འབྲུངས་འདས་ལོ་དང་། གསུང་ཚུ་མ་འགའི་མཆན་
འགོད།

ལན། ཁང་ཁྱུང་བ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་སྒྲུ་འབྲུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༧
ལོར་སྒྲུ་གཤེགས། ཁྲི་ཚོག་གསུང་ཚུ་མ་ནི། ༡ མེ་ལ་རས་པར་བསྟོད་པ།

༡ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་བཞག ༡ རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་འབྲེལ་བ།
༩ ལྟེན། ༥ ལོ་ཆེན་རིན་པམ་དཀའི་རྣམ་ཐར་ཆོགས་བཅད།

༦ ཁྱུ་ལ་པོ་རྒྱ་མ་ཆའི་རྟོགས་བརྟུན་བཅས་སོ།

༥༢ རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྒྲོ་བ་མའི་ནང་ནས་སྤྱོད་དགའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་སྒྲུ་
དང་སྒྲུ་ཡིན་ནམ།

ལན། རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྒྲོ་བ་མའི་ནང་ནས་སྤྱོད་དགའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ནི།
མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དང་། ཁང་ཁྱུང་བ་ཆོས་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་
ཡིན་ནོ།

༥༣ རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་རྒྱ་མ་ཆེ་སྒྲོ་བ་པའི་མགོན་པོས་(༡༩༢༥-༡༩༣༩)བརྩམས་པའི་རིག་གནས་
སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འགའི་མཆན་བྲིས།

ལན། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་རྒྱ་མ་ཆེ་སྒྲོ་བ་པའི་མགོན་པོས་བརྩམས་པའི་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ནི། ༡ རྒྱ་རྒྱ་ཐའི་སྒྲུ་ཀྱི་ཀྱི་ ༡ རྒྱ་རྒྱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ནང་པའི་ཆོས་འབྱུང་།
གཞན་ཡང་ཚུ་མ་གཞུང་རྩེ་མང་ཡོད་དོ།

༥༤ ལྟུ་ལ་བ་ལྟུ་པ་ཆེན་པོའི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་དང་། གསུང་ཚུ་མ་འགའི་མཆན་བྱང་
བྲིས།

ལན། ལྟུ་ལ་བ་ལྟུ་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཆོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ལོར་སྒྲུ་འབྲུངས།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་སྒྲུ་གཤེགས། ཁྲི་ཚོག་གསུང་ཚུ་མ་གྱི་མཆན་གཞུང་ནི།

१ དུ་ཀྱ་ལའི་གོས་བཟང་། ༤ ལུགས་བྱུང་གི་བསྐབ་བྱ་མེ་ལའི་ཕྱིང་བ།

२ སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་མའི་འགྲེལ་བ་དབྱངས་ཅན་དགྲེས་སྒྲ།

३ རྩོགས་ལྡན་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས།

༥ སར་ཕྱིན་སྒྲོ་བཟང་དགོངས་རྒྱན། ༦ མཛོད་ཀྱི་ཀ་རིན་ཆེན་གིང་ད།

༧ ལམ་རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་སོགས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བསྐྱེས་པའི་པོད་
གྲངས་སུ་མ་ཙུ་སོ་མ་ལྷག་ཅམ་བཞུགས་སོ།།

༥ ༥ འ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྒོ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
དོ་རྩེའི་འཁྲུངས་ལོ་དང་། ཕྱག་རྩེས་གཙོ་བོ་གང་ཡོད་དམ།

ལན། འ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྒོ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
དོ་རྩེ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༩ ལོར་སྐྱུ་འཁྲུངས། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྩེས་གཙོ་བོ་
ནི། མདོ་ཐུགས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས། མདོ་
སྙད་དུ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སྒྲ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་བཏབ།
ཆོས་སྡེ་དེ་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ནས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བཙུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྡེ་
གནས་སུ་བྱ་རད་དོ།།

༥ ༦ འ་རྒྱལ་དབང་སྐུའི་སྐྱུ་དུས་སུ་སྐྱེས་དཔལ་སྐྱུངས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་བས།

ལན། འ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་ཕྱིང་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱུ་དུས་སུ་ཁམས་སྡེ་དགེ་ར་སི་
དུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བས་(༡༧༠༠-༡༧༧༤) དཔལ་སྐྱུངས་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་
པོའོ།།

༥ ༧ བྱེད་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་དུས་རབས་ནམ་ལ་བྱོན། ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་སུམ་རྟགས་
གཉིས་མཆོན་བྲང་ལས་གང་བཟོད་དམ།

ལན། བྱེད་རིན་དོན་གྲུབ་ནི་དུས་རབས་ ༡༩ ནང་བྱོན། ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་སུམ་རྒྱ་
པའི་འགྲེལ་པ་ཀྱང་བཟང་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྟགས་འཇུག་དགོངས་འགྲེལ་གསལ་
བཞེས་བྱའོ།།

༥ ༨ ཁམས་སྡེ་དགེ་ཕྱོགས་སུ་མཁས་པ་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་བྲང་ངམ།

ལན། ཁམས་སྡེ་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྩོགས་ཆེན་སྐུལ་སྐྱུ། ར་དཔལ་སྐུལ་འཇིགས་
མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེའི་དབང་པོ། ཀོང་སྐུལ་ཡོན་ཏན་
རྒྱ་མཆོ། འཇུ་མི་པམ་ལ་སོགས་མཁས་པ་མང་པོ་བྱོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ས་བཅད་བཞི་བ། སྒྲིག་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཚུལ་
བཅད་བཞི་བའི་རྒྱུ་ལོན།

༡ སྒྲིག་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཡིག་ཀྱིས།
ལན། དེ་ཡང་སྒྲིག་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཆེད་གི་སེམས་དུ་བྱོན་ནས་སྤོང་མངའ་རིས་སྒྲོར་གསུམ་དང་།
བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་སྒྲིག་སྤྱོད་བཅད་དུ་བསྡུས། ས་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྤྱིར་བོད་དང་མཆོད་
ཡོན་དུ་གྱུར། དེ་རྗེས་ས་སྤྱོད་ཆེན་མོ་དན་གྱིས་སྒྲིག་ཡུལ་དུ་གདན་དྲངས་ནས་སྒྲིག་
པོའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་སྒྲིག་པོའི་ཡི་གེ་གསར་བཅོ་མཛད་
པ་སྒྲིག་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། དེས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཡོངས་འོག་སྒྲིག་སྤྱོད་དུ་བསྡུར་
བའི་འགྲོ་དོན་གྱི་མ་ཐུབ་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་མཁས་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་
ནས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་བཞི། སྤྱོད་ཀྱི་པ་དང་སྤྱོད་ཅིས་སྒྲིག་སྤྱོད་
བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་དུ། སྒྲིག་པོའི་སྤྱོད་བཅུ་ལྟེན་པ་ཆེས་
མང་པོད་བུས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཡུགས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
མཐར་ཐུན་པ་གནང་། སྤྱོད་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་འཆད་ཉན་སྤྱོད་ལ་བཅད་། དམར་
ཤོག་གིས་གནོད་འཆོར་ཆེར་བཅད་ཡང་། ད་ལྟོ་བར་དུ་ནང་ཆོས་གང་འཆོས་གནས་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡ ས་པར་གྱིས་མཛད་པོའི་སྒྲིག་ཡིག་ལ་སྤྱོད་མ་གནང་མཁན་དེ་སྤྱོད་ཡིན་ནམ།
ལན། ས་པར་གྱིས་མཛད་པོའི་སྒྲིག་ཡིག་ལ་སྤྱོད་མ་གནང་མཁན་ནི་ས་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ལྟེན་
ཡིན།

༡ བོད་ཡིག་ནས་སྒྲིག་ཡིག་ཐོག་བསྡུན་བཅོས་གང་དང་གང་བསྡུར་ཡོད་དམ། སྤྱོད་མཁན་
སྤྱོད་ཡིན་ནམ།

ལན། བོད་ཡིག་ནས་སྒྲིག་ཡིག་ཐོག་བསྡུན་བཅོས་བསྡུར་བ་རྒྱལ་ཞི། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འགྱུར་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡུམ་གསུམ་ཡིན། སྤྱོད་མཁན་ནི། ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་གཙོ་བུས་
པོའི་ལོ་ཙཱ་བ་རྒྱལ་དང་། ཞེ་རེ་བྱ་གྱི་བཅས་སོ།



- ཆ། གྲོང་ཆེན་ཆོས་འབྲུང་། ཙུམ་པ་པོ་ཀྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་དུང་དཀར་ཆོག་
མཛོད་དུ་དབྱུང་གཞི་མཛད་འདུག་ན། དེར་ཐུགས་སྒྲུང་མཛོད།
- ང། སྤ་བཞེད། ཆོས་ཀྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྡུ་བཅན་གྱི་སྒྲོན་པོ་སྤ་གསལ་སྒྲུང་གིས་བཅུམས།
ཀྱལ་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ལྡུ་བཅན་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གསལ།

གནའ་བོ་ཨི་ས་གནས་གྲགས་ཅན་ཁག་ཅིག་གི་དོན་འཛིན་ལ་དབྱེད་བ།

- १ འཁྲུའི་ཡུལ། १ དེབ་དཀར་ལྟར་ན། འཁྲུའི་སོག་རིགས་དང་དེང་སང་ཡུ་རུ་
སུའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་ཅེས་གསལ། १ ལོ་རྒྱུས་མཁས་ཅན་འགས། མཆོ་སྒྲོན་དང་
ཀན་སུའུ་ཡི་ས་མཆུམས་ནས་ལྟོ་ལྟོ་ལམ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཤོད་ཀྱི་ཤར་མཐར་
གཞུ་དབྱིབས་ལྟར་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཀྱུ་ཁྱོན་ལ་ལེ་དབར་སྒོང་ཐུག་
ཅུམ་ཡོད་པས་དེ་དང་ཉེ་བའི་ཤོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གནས་པའི་ཀྱལ་ཐུན་ལ་ཤོད་
ཀྱིས་འཁྲུའི་འབོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་གསུངས།
- १ མི་ཉག་ མདོ་ཁམས་གངས་དུག་གི་ནང་གསེས་མི་ཉག་སྡེ་དར་ཅེ་མདོའི་རྩལ་རྒྱུད་
ས་ཕྱོགས་དེར་ཟེར། (ཤོད་ཀྱུ་ཆོག་མཛོད་དུ། དར་ཅེ་མདོའི་རྩལ་ཕྱོགས་ནས་
དཔུའི་ཤར་ཕྱོགས་བར་གྱི་ས་ཆ་ཞིག)
- १ ཏ་གཞིག་གས་སྟག་གཞིག ཏུ་གཞིག་ ཀྱལ་ཁམས་འདི་ནི་ཀྱ་གར་རྩལ་ཕྱོགས་སུ་
ཡོད་པའི་དེང་སང་ཁ་ཁ་ཆེའི་ཡུང་པ་ཡི་རག་སོགས་ལ་གོ་དགོས།
- ९ ཡུ་གུར། ཡང་ན། མི་ཡུལ། འདི་ནི་དེང་སང་ཤིང་ཅང་དུ་འབོད་པ་དེ་ཡིན།
(དེབ་དཀར་ལས། མི་ཡུལ་དེ་ནི་ཤོད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུད་དང་། ཡུ་རུ་སུའི་སྒོ་མཐར་ཆགས་
པའི་ཡུལ། ཀྱ་གར་སྐད་དུ་ཀློ་ས་དེ་ཤ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཏུར་གྱི་སྤྱན་ཀྱུ་ ཀྱུ་ནག་པས་
སེན་མང་དུ་འབོད་པ་འདི་ཡིན། ཤེས་དཔར། ཕྱི་ལོ། १११० སོག་གངས། १०)
- ५ ཏུ་གུ་ ཡང་ན། ཐུ་གུ་ འདི་ནི་ཀྱུ་ཤོད་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། སར་ཤོད་བྱང་རྒྱུད་
དང་། ཤིང་ཅང་། མཆོ་སྒྲོན་བཅས་ཀྱི་ས་འབྲེལ་ཁྲུལ་དུ་ཆགས་པའི་ཀྱལ་ཐུན་
ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གསལ། ཡང་། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། དེང་སང་གི་ཤིན་
ཅང་ཡུ་གུར་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁྲོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཞེས་གསལ།

(གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་ཀྱི་ནང་དོན་དང་ས་གནས་ཁག་གི་དོན་འཛིན་ནུས་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོག་མཛོད་ནས་ཕྱོགས་བཏུས་

ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ།)

མིན་པའི་ལོ་རྒྱུས།



མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བཞུགས།

༡། །མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ནི། མདོ་སྨད་མཆོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རེ་བ་
གོང་ཞོ་འོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡབ་ལྷགས་འཆང་དོ་རྩེ་འཇམ་ལགས་ཀྱིས་པོ་དང་། ཡུམ་པདྨ་སྦྱིང་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བྱུང་ལོ་ ༡༩༠༣༡ ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས། སྐྱེ་ཆུང་དུས་སུ་ཡབ་འདས་ཀྱང་བཀྲིས་
འབྲེལ་དགོན་པར་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ནས་སུམ་ཏགས་དང་། ལྷན་དག་སོགས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐིལ་
ཕྱིན་པ་གནང་། ལྷ་བྱང་བཀྲིས་འབྲེལ་དུ་ལོ་བཅུ་ལྔ་(༡༩༡༥-༡༩༡༩)རིང་བསྐྱུས་བྱ་ནས་ཡར་
ཕྱིན་བར་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་སོབ། དགྲུང་གུངས་ཉེར་ཐུའི་
ཉེང་དུ་ལྷ་སར་ཕེབས་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྦྱངས་ཀྱི་ཆོས་རྩེ་རུ་སྒྲིག་ཞུགས་མཛད། དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པ་མཁས་བྱུང་དུ་མ་བརྟེན་ནས་མཁས་པའི་གྲགས་
པ་སྒྲིགས་ཀྱན་དུ་བྱུང།

དགྲུང་ལོ་སོ་གཉིས་དེ་བྱུང་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོར་རྒྱ་གར་ནས་པའ་ཁྱིེ་ཏ་རྒྱ་དུ་ལ་ལྷ་སར་
ཕེབས་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་འཛིན་པ་ནམས་པོ་དཔེ་འཛིན་གནས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཡར་

བསྐྱར་ཞུ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ལོ་དེ་རང་དུ་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་ཀྱི་གར་དུ་ཕེབས། ཁོང་གི་རྩལ་རྒྱ་རྒྱ་ཆ་སྤྲོ་སོགས་སུ་སྤྲོ་ཏེ་རྒྱ་ཆ་སོགས་སྤྲོས་ཏེ་མཁས་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༡ ལོར་རྒྱ་ལུ་དང་རི་མོ་མཁས་པ་ཀུན་ཕལ་ཀྱན་ཆ་བཅས་མཉམ་དུ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་དཔལ་ས་སྤྱི་དཔོན་པ་སོགས་སུ་བྱ་དཔེ་ཅི་ཙམ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཐོག་དཔེ་ཐོ་དཀར་ཆག་བཀོད་དེ་སྤར་བྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས། དཔྱིན་ཡིག་ལ་སྒྲིབ་སྤྱོད་དང་དེ་བཅའ་ཐོར་སྤོན་བོད་དཔྱིན་ཡིག་དུ་བསྐྱར་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༤ ལོར་སིང་ལའ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་གཅིག་དང་སྐབས་བཞི་ཙམ་རིང་གནས་སྤོར་སོགས་གནང་སྟེ་སིང་ལའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་བཅིག་བརྗེས།

བྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནས་ལྟ་སར་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་པའི་བསྐུལ་མའི་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༥ ལོར་མོན་ཏྲ་དབང་བརྒྱད་ལྟ་སར་ཕེབས། གཞུང་ཞབས་དཔོན་རིགས་དང་། སྤྱི་ལོ་སོགས་དོན་གཏེར་ཅན་མང་པོས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ནས་དཔེ་བྲིད་ཞུ་མཁན་ཆེན་པོ་འདོད་བསྐྱེད་བྱུང་བ་གནང་། ལྟ་སར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་མཛད་དེ་ལྷགས་ཚུམ་མཛད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དཔྱིན་ཅིས་བོད་གཞུང་ལ་ངན་སྤྱི་ལོ་བྱས་ནས་མ་ཉེས་ཁ་གཏོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༦ ལོར་སྤྱི་བྱར་དུ་འཛིན་བཟུང་གིས་ལོ་གསུམ་རིང་བཅོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༤༧ ལོར་བཅོན་གྲོལ་ཐོབ། ཁོང་གིས་བྱུལ་རབས་དེ་བཅའ་དཀར་པོ་དང་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཕྱག་དེ་བཅའ་པོ་བརྗེས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་ལང་མང་པོ་གནང་། མཐར་དགྱང་གངས་ཞི་དགུ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་ལྟ་སར་དགའ་རུ་གར་དུ་སྤྱི་གཤེགས་སོ།

མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ནས་ལྷགས་ཚུམ་དང་བསྐྱར་ཚུམ་མཛད་པའི་དཔེ་དེ་བཅའ་གཅིག་གི་མཆོན་བྱང་ནི།

- ༡ རྒྱལ་ཁབས་རིག་པས་བསྐྱོར་བའི་གདམ་ཡིག་གསེར་ཐང་མ།
- ༢ རྒྱལ་རབས་དེ་བཅའ་དཀར་པོ།
- ༣ ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།
- ༤ སྤྱི་བྱུང་དགོངས་བྱུན།
- ༥ སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས།

མདོར་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་། ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་མང་པོ་བརྗེས་ཡོད་ཀྱང་ཉུང་གསལ་སྤྱི་མཐོབ་པ་ནི་གིན་དུ་འཕང་བར་སེམས།

སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དྲི་ལན་ཚན་ག་དང་པོ།

སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་དེ་བཤོག་གངས་ ༡ ན་ས་ ༦༠ བར།

- ༡ སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་ནམ་བཙམས། སིང་ལའ་ཡུན་ཇི་ཙམ་
བཞུགས་སམ།
- ལན། སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་རྩོམ་པ་པོ་ནི། མདོ་སྐད་པ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་
ཡིན། ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་བཙམས་པ་དང་། ཡུལ་དེར་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་
བ་བཞི་ཙམ་བཞུགས་སོ།
- ༢ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཚྭ་དུ་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་སྐད་དུ་བྲིས་པ་
ཡོད་དམ།
- ལན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཚྭ་དུ་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་སྐད་དུ་བྲིས་པ་
ནགས་རིན་གྱི་ནམ་ཐར་དུ་རུང་ཞིག་གསལ་བ་ལས་དེ་མིན་མེད་དོ།
- ༣ སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་བཙམས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡིན།
- ལན། སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་བཙམས་པའི་དགོས་པ་ནི། སིང་ལའི་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་དང་། ཡུལ་
མིའི་སྤྱོད་ཚུལ། རང་ཆོས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ནམས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཁྱད་པར་སིང་ལ་ནི་ཐོག་དམན་གྱི་ཆོས་དར་སའི་ཡུང་པ་གཤམ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དེ་བཞིའི་ནང་ཐོག་དམན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་
ཡང་མགོ་སློབ་ཙམ་ཡོད། རང་རེ་ཤོད་ནི་ཐོག་ཆེན་ཆེས་ཆེར་དར་སའི་ཡུལ་གྱུ་ཞིག་
ཡིན། རང་རེ་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཡུང་པའི་སྐོར་ཤེས་རྒྱ་ནི། བསྟན་
པ་ལ་གུས་ཞབས་མཆོན་པ་དང་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་འདྲིས་ཕྱུང་བར་ཡན་ནོ།
- ༤ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟུག་དེ་བཤིད་དོན་ཅི།
- ལན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་དོན་ནི། རང་པའི་
རྒྱལ་ཁབ་སྐོར་ཤོད་ནམས་ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
མ་འོངས་པ་ཡང་སིང་ལའི་སྤྱིང་འདྲིར་ཕེབས་མཁན་ནམས་ལ། ཡུལ་གྱི་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་
རབས། སིང་ལའི་སྤྱིང་གི་ནམ་པ་དང་། དེར་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཕྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྟགས་
རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།
- ༥ དགེ་ཆོས་ཀྱིས་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཉིད་གོ་བདེའི་ལམ་སྐད་དུ་བྲིས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི།



ལན། དག་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲོ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ཉིད་གོ་བདེའི་ཕལ་སྒྲིབ་དུ་བྱིས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དང་། ཚིམ་དང་། གཞུང་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་
ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་རྒྱུས་ཡོད་ཅུང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་དང་། ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་མདོར་བསྟུས་
ཤིག་ཚིམ་པ་པོ་དང་མྱོག་པ་པོའི་དབར་དཔག་ཆད་དུ་མས་ཆོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གོ་
བདེ་ཕྱིར་བརྟུན་པ་པོ།

༦ འཇམ་གླིང་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཆགས་པའི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྲོ་ལོ་
གསུམ་ནི་གང་དག་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ལས་བསྟན་པ་འབྱུང་ཁྱེ་བ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། འཇམ་གླིང་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཆགས་པའི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྲོ་ལོ་
གསུམ་ནི། ༡ སྤྲོ་ལ། ༢ རྟར་མ། ༣ བྱེད་ཀྱི་ཤི་ལ། དེ་དག་ལས་བསྟན་པ་
འབྱུང་ཁྱེ་བ་ནི། སྤྲོ་ལ་ཡིན་ནོ།

༧ དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྱིར་བ་སོགས་ཀྱིས་རི་པོ་མལ་ལ་དེ་སྤྲོ་ལའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ཕྱིར་བ་སོགས་ཀྱིས་རི་པོ་མལ་ལ་དེ་ཀལ་གསུང་འབབ་པའི་ཕྱོགས་
རྒྱལ་ཆ་རྣམས་ལ་མལ་ལུ་སྤྲོ་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱགས་པ་དེ། སྤྲོ་ལའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཟེར་རོ།

༨ སྤྲོ་ལའི་ཡུལ་གྱི་དུས་ཆེན་གལ་འགངས་ཆེ་བ་གསུམ་རྩོད་གནས་བསྟུས་རེ་བྱིས།

ལན། སྤྲོ་ལའི་ཡུལ་གྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་ལས། དང་པོ། ལོ་གསར་ནི། ཉོར་ཆེ་གསུམ་པ་
ཅུང་ཆེས་སྤོད་ཉི་མ་ལུག་བྱིས་དུ་འཕྲོས་པ་ན། ཁྱིང་འདི་པ་རྣམས་ལོ་གསར་ཁྱེད། འདི་
རྒྱ་དན་མེད་དུས་ཀྱི་སྤོལ་ཡིན་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ།

ས་གཤི་ཉི་ལ་སངས་རྒྱུས་འབྱུངས་པའི་དུས་སྟོན་ནི། ལོ་གཅིག་
གི་ཉི་མ་གལ་འགངས་ཆེ་བོས་དེ་ཡིན་ལ། བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་གཞིན་ཀྱང་དོན་གྲུབ་
ཀྱི་ཆས་སུ་བརྟུག་སྟེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་གོས་དཀར་གྱིན་ནས་གཉེན་
ལ་མཁྱོན་འཕོད་ཁྱེད། བྱིས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་ཐང་དང་། བ་དན་འཕྱུང་བ། སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་གཟུགས་བརྟན་ནས་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་གསོན་པོ་རྩར་འབྲུལ་བསྟོད་ཁྱེད་
པ་སོགས་སྟོན་པ། ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་སྟེང་གི་དཔུས་སུ་བྱིས་པ་གཅིག་བྱུང་རྒྱུ་མེས་
དཔལ་དང་། བུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟོད་དབྱངས་སྒྲངས་
ཉེ་སྤང་ལམ་དང་སྟེང་ཆལ་ཐམས་ཅད་བསྟོར་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོང་གཉིས་ལ་

མངར་ཆ་སྟགས་འབུལ། དགེ་སྤྱོད་རེ་མདུན་དུ་དགེ་བསྟེན་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 སྟེན་རབས་འཆད་པ་སྟགས་ཀྱི་དུས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་བའི་དར་སྟོན་ཡོད་པ་ཡིན།
 གསུམ་པ། རུར་སྟེག་གི་དུས་སྟོན་ནི། མྱིང་དེའི་སྟེན་པ་བུད་མེད་བྱིས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནམ་གུང་ཅམ་ན་ཡར་ལངས་ཏེ་སེར་སྤྱོད་ལྟར་བསྟེགས། མར་མེ་ཆེན་
 པོ་འབྱེར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱི་པོར་མཁར་གཞིང་ཆེན་པོ་རེའི་ནང་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྩ་རས་
 ཡུག་དཀར་པོ་དང་། ལྷ་ས་ཐུན་དང་། མེགས་བུ་ལྷང་བཅི་རྩས་འཕྱོར་བ་རེ་བཞག་
 ཡུལ་དེའི་མཆོད་རྟེན་སྟགས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་དུང་དུ་བསྐྱོར། མཐར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 འདུས་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་རེ་རེ་བཞིན་ལ་སྟུལ། དེ་ནས་གུར་གུམ་གྱིས་སྤངས་པ་འདི་ཐིག་སྟེང་
 རིང་པོའི་སྟེ་གཅིག་དགེ་སྤྱོད་དང་། སྟེ་གཅིག་སྟེན་བདག་གིས་བཟུང་ནས་ཐིག་བཏབ་
 པ་དང་མཉམ་དུ་སྟེ་ནས་ར་པོ་ཆེ་བཟུང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གནས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མ་ཉམས་སོ་སྟགས་ཅེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཆོས་གྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུལ་
 བའི་སྟགས་མང་པོ་འདོན་པ་སྟགས་གནང་སྟོན་ཡོད། མདོར་ན་ཆོས་གོས་དེ་ཉན་ཐོས་
 དགེ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་གི་སྟུབ་མཆོད་གལ་ཆེ་པོས་ཤིག་ཡིན། རུར་སྟེག་གི་
 དུས་སྟོན་དེ་རང་རེའི་རྟོར་རྒྱ་དགུ་པ་ཅམ་ལ་འཁེལ་ཞིང་རྒྱ་བའི་ལ་རུར་སྟེག་གི་རྒྱ་
 བ་ཡང་ཟེར་རོ།

- ༩ མིག་ལམ་ལྟུགས་ཀྱི་སྟག་དཔེའི་མཆོད་བཟོད་སྟུ་ལ་བྱས་སམ།
- ལན། མིག་ལམ་ལྟུགས་ཀྱི་སྟག་དཔེའི་མཆོད་བཟོད་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྟན་འདས་ལ་
 བྱས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།
- ༡༠ མིག་ལམ་ལྟུགས་འདི་བཞིན་བསྟན་བཅོས་དང་། ཚྲིམ། གཞུང་ལ་སོང་བཅི་ཡང་
 མིན་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- ལན། དགེ་ཆོས་ལགས་སྤྱིང་དེར་ཕེབས་སྐབས་གང་གཟིགས་པ་དང་གང་གསན་པ། ཟློང་ཆོར་
 རི་བྱང་དག་དཀྱུས་མའི་ཡུགས་སུ་བྱས་ནས་ཁ་ཏྲ་རིང་མོ་ཞིག་བྱིས་པ་ཅམ་ལས། ཉང་
 པ་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། མཁས་
 པའི་རྣམ་དཀྱིད་ཀྱི་ཙལ་བ་ཏོན་པའི་ཚྲིམ་དང་། སྟན་ཅིས་དང་སྟན་དག་སྟགས་རིག་
 པའི་གཞུང་ཡུགས་འབྲེལ་བའི་གཞུང་སྟགས་ཅི་ཡང་མིན་ཞེས་ཁེངས་བསྟུངས་པའི་ཚུལ་
 དུ་གསུངས་པ་ལགས་སོ།
- ༡༡ རུ་མེ་ཤར་འམ་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གི་སྤྱིང་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་སྟོར་བྱིས།
- ལན། རུ་མེ་ཤར་འམ་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གི་སྤྱིང་ཞེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་སྟོ་མཐར་ཆགས་པའི་

མྱིང་ལྷག་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཉམས་མེད་གཤམ་ཞིང་། བྱེ་མ་སྐྱ་དང་འེ་བས་
ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མྱིང་དེ་ནི་ད་ལྟར་མི་སྒྲིལ་པའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཡོད་འདུག་ཅིང་།
དེར་སྐྱ་སྒྲིགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཕྱི་ལ་པ་ཏ་དང་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ། མེ་དོག་
གི་ཡུང་པོ་བཅེགས་པའི་བྲག་རི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་བཟོ་བཞོད་འོ་མཆར་གྱིས་ལྷག་
པ་དེ་ནི་ད་ཀྱང་མྱིང་དེར་ཡོད་པ་ཡིན།

११ ཉ་སྒོང་བརྒྱད་གསུམ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་། དེ་དུས་ཡུལ་མེ་ཆོས་གང་ཕྱེད་སྐྱོལ་ཡོད་
དམ།

ལན། ཉ་སྒོང་བརྒྱད་གསུམ་ཞེས་པ་ཆོས་གངས་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཉ་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་ཉ་ཡོངས་སུ་
གང་བའི་དུས་ཆེས་ १༥ དང་། ཉོང་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་ཡར་འཕེལ་དང་མར་སྒྱིབ་ཆ་གཉིས་
ཀས་སྒོང་བའི་དུས་ཤིག་ལ་ཆེས་ १० དང་། ཆོས་ ༥ ཅེས་པ་རྒྱ་བ་ཡར་འོང་ཆེས་
བརྒྱད་དང་མར་འོང་ཆེས་ ११ རྟེན་ཡར་འོང་དང་མར་འོང་ཆེས་ ༥ ལ་གོ་དགོས་པ་
ཡིན། ཉིན་དེ་དག་ཏུ་བྱིས་པ་ཀུན་ཁྲིམ་གསོགས་ལེ་ནས་མེད་པའི་རས་དཀར་རྒྱང་རེ་
གོན་ཞིང་། ཚུལ་བྲིམས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བྲིམས་ཀུན་གྱིས་ལེན་པ་སོགས་ཆོས་
དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བར་དམིགས་བསལ་བཅོཅ་གྱིན་ཡོད།

११ སྐྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྐྱོང་ནས་བཤད་པའི་སྤྱུའི་ཟམ་པའི་ཡུལ་གང་དུ་ཡོད་དམ།

ལན། སྐྱ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྐྱོང་ནས་བཤད་པའི་སྤྱུའི་ཟམ་པ་ (Adam's Bridge) རྟེ། ལྷ་
གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་ཡོད་པའི་མཆོར་སྟེ་སྐྱང་ཅིའི་ཡུལ་གྱི་ཤར་ལྷོ་ངོས་
ནས་ས་ལག་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་དཔུས་སུ་བརྒྱངས་པའི་ས་མཆར་ཡ་ལི་མཐའ་ཟད་
ནས་རྩལ་གསུམ་ཟམ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་གིས་རྩ་མེ་ཤར་འི་སྐྱོང་དང་སྤྱུའི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར་
རྟེ།

१२ རྩ་མེ་ཤར་ཡང་ན་དགའ་བའི་དབང་ལྷུག་གི་སྐྱོང་དེ་ལྟ་འདྲི་ཡུལ་ན་ཡོད་ཅེས་བོད་པའི་
རྒྱུད་འབྲེལ་འགར་གསུངས་པ་མི་ལྟར་རམ།

ལན། རྩ་མེ་ཤར་ཡང་ན་དགའ་བའི་དབང་ལྷུག་གི་སྐྱོང་དེ་ལྟ་འདྲི་ཡུལ་ན་ཡོད་ཅེས་བོད་པའི་
རྒྱུད་འབྲེལ་འགར་གསུངས་པ་ནི། ལྟ་འདྲི་རྒྱལ་པོ་པར་ཀུམ་ཡང་ན་ལ་རོལ་གཞོན་སོགས་
ཀྱི་རྒྱལ་རབས་འགའ་ཞིག་གི་བར་དུ་སྐྱོང་འདྲི་ཡང་སྒྲིལ་པའི་ཆབ་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་དེང་སང་སྐྱོང་འདྲི་རྒྱ་གར་གྱི་སའི་གས་ཡིན་ནོ།

१५ རྩ་མེ་ཤར་ཡང་ན་དགའ་བའི་དབང་ལྷུག་གི་སྐྱོང་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲིགས་པའི་ལྷ་
ཁང་དེ་དག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ།

ལན། རྩེལུར་ཡང་ན་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གི་ཁྱིང་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་
ཁང་དེ་དག་ནི། རྩེལུར་ཕྱོགས་པའི་པོ་ལུགས་ཀྱི་དོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡིད། འདི་
དག་གི་ཕྱོ་ན་གོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཁང་བཅེགས་གཏོར་མ་བྱང་ལེབ་ཀྱི་དབྱིབས་འདྲ་
བ་ལ། ཕྱི་ཐམས་ཅད་པ་ཏ་དང་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ། མེ་དོག་གི་ཕྱང་
པོ་བཅེགས་པའི་བྲག་རི་འདྲ་བ་སོགས་ཡིད་དོ།

༡༦ རྩེལུར་དེ་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གི་ཁྱིང་ནས་མིང་ལའི་བར་ལམ་ཐག་ཉི་མེ་ཅམ་
འཁོར་རམ།

ལན། རྩེལུར་དེ་དགའ་བའི་དབང་ཕྱག་གི་ཁྱིང་ནས་མིང་ལའི་བར་ཕྱ་མཆོ་བརྒྱད་དེ་མཆོན་
ཐུང་ཅམ་ལ་བསྐྱེབས་པར་གསུངས་སོ།

༡༧ མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཡུན་རིང་བཅུད་རྗེས་མིང་ལ་རུ་འབྱོར་སྐབས་དགེ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་ལ་ཆོར་བ་གང་བྱུང་རམ།

ལན། མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཡུན་རིང་བཅུད་རྗེས་མིང་ལ་རུ་འབྱོར་སྐབས། རི་ལྗིང་
ནག་ཡོམ་མེ་བའི་གསེབ་ཀྱི་པར་ན། མཆོད་རྟེན་དཀར་སེང་ཇེ་བ་དང་དགེ་སློང་ཆུན་
པོ་མགོ་སྐྱ་རིལ་ལེ་བ་སོགས་མཐོང་བས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཉིད་ལ། རང་ཡུལ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཤིག་ལ་སྐྱེ་བས་སམ་སྐྱམ་པ་ཅམ་ཀྱི་དགའ་སྐྱོ་ལྷང་ཇེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་
ནོ།

༡༨ མིང་ལའི་ཡུལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བྱིས་དེ། དེ་དག་པོད་ཀྱི་གཞུང་གང་དག་ནང་
གང་གསལ་ལམ།

ལན། མིང་ལའི་སྐབས་བྱུང་བའི་ཁྱིང་འདིའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མིང་ནི། ལྷ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་འོག་ན་གྲགས་ཆེ་བའི་མིང་ནི་མིང་དང་སྟོན་ལའམ་པ་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པའི་མིང་
ཡིན་ལ། དོན་ནི། མིང་འཛིན་ཞེས་པར་གོ་མིང་གཞན་ལ་ཅམ་རྟེན་པ་དང་དྲུག་དྲི་པ་
ཡང་ན་ཟངས་ཁྱིང་ཞེས་པོང་ཅག་ལ་གསལ་བ་བཞིན། བོད་ཀྱི་གཞུང་མང་པོར་ཡང་
གསལ། རྩེལུར་ལྷ་བྱུང་སྐབས་ཀྱིས་ཁྱིང་འདི་ལ་སྐུ་མཆོད་པ་སྟེ་གསེར་ཁྱིང་དུ་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

༡༩ མིང་ལའི་ཡུལ་ལ་མིང་མེ་འདྲ་བ་གང་དང་གང་ཡོད་དམ།

ལན། ཁྱིང་དེར་ལྷ་ཞེས་པ་ཐུ་དུས་ནས་གྲགས་པའི་མིང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་སྟོན་ལ་
ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་མིང་དུ་ཆགས། ཅམ་རྟེན་ལའམ་པ་ནི་རྒྱལ་རབས་ནང་གསལ་
པའི་ཐ་སྟངས་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུས་དེ་བཟེར་ནང་མིང་ལའམ་པ་འཛིན། ཡང་དྲུག་དྲི་པ་

ཉེ་མངས་མིང་ཞེས་པ་རང་པོའི་འདུལ་པའི་ནང་གསལ་ལ། རྒྱ་གར་མཛུ་མོ་པ་ནམས་
ཀྱིས་སྤུས་རྟེན་པ་ཉེ་གསེར་མིང་དུ་འཕྲོད་ཅིང་གནས་ཆེན་དུ་བཞི། རྟེན་རྒྱལ་མོངས་
འགས་ལྷ་ཁྱིལ་དུ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ཅོ།

༡༠ མི་སྒྲིལ་མི་སྒྲིལ་གྱིས་ཀྱང་ལ་གང་འཛིད་དམ།

ལན། སིལ་ལའི་མི་ནམས་ཀྱིས་ཀྱུ་ཀར་ལ་འཇམ་པུ་སྒྲིང་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡༡ རྩོམ་པའི་གསེར་གླིང་དེ་སྤྲོ་ལ་བྱ་བའི་གསེར་གླིང་དེ་ཡིན་ནམ།

ཡན། རོ་པོ་རྩེ་དཔལ་རྩེ་ན་ཨ་ཏི་ག་ཕྱིན་པའི་གསེར་རྒྱུང་དེ་མི་རྒྱལ་ལ་བྱུ་པའི་གསེར་རྒྱུང་དེ་ཡིན་
པ་འང་ཁྱིད་ཅེས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས། གང་ལ་ཞེ་ན། མི་རྒྱལ་ན་ད་
ཉི་མ་བླུགས་པའི་མག་རྒྱའི་རྒྱན་གྱི་པར་སྤྱོད་པའི་གང་དང་རྩེ་པོ་མི་རྒྱལ་ཉི་མ་བླུགས་ལྟེ་གསུགས་བྱུ་པའི་
བྱུ་པའི་པ་རྩེ་ན་པའི་གཉིས་ཡོད་པ། རྩེ་པོ་ཀར་ཕྱི་རྩེ་ན་གྱིས་མཛད་བྱུ་པ་དུས་ཆོད་ཀྱང་
རོ་པོ་རང་ལ་པ་བཞིག་བདུ་བ་པའི་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིས་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་པའི་མཛད་
པ་དང་རྩེ་ན་དུ་འོ་རྩེ་པས་ཀྱི་ཉི་མའི་གཏུག་ལག་ཁང་གི་པདག་པོ་ཡིན་ཚུ་ལ་སོགས་ཀྱང་
གསལ་ཡོད་ངོ།

११ ཨོ་མ་པ་པོ་མ་མེད་ཀྱི་མཁུ་ལ་གི་མཁུ་པ་དང་ཨོ་པ་ལྷགས་པ་དཔྱད་པ་གནང་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན།

ལན། སིང་པའི་ཁྱིང་གི་མཐའ་ཡོངས་ཤོགས་ཀྱི་མཆོས་པ་སྟོར་ནས་ཡོད་ཅིང་། དབུས་ཀྱི་
ཆ་ལ་རེ་མང་ཞིང་། རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ན་ཐང་དུ་ཡོད། གསེང་མ་དང་
ནགས་ཆལ་རྒྱས་པས་རེ་ལྗོངས་ཐངས་ཅན་སྟུག་དུང་འེ་བ་ཡོད། ཕྱོགས་པལ་ཆེར་
ནས་རྒྱ་མཚོ་ནག་མེར་འེ་བ་མཐོང་བ། ཁྱིང་པའི་བྱང་དང་། རུབ་དང་། བར་གྱི་
ངོས་བཅས་ཆ་གསུམ་དུ་བགས་པས་མིང་འདྲིགས་མི་འདྲ་བ་སྟེ་མེར་མཆིས། བར་ངོས་
ཀྱི་ནགས་ཆལ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་ན་སྟོ་པའི་རི་གས་ཤིང་ན་ཟུང་ཞིང་གཅེར་བུ་སྟེ་ལ་བུ་ཡང་
མེད་པར་ཤོད་པ་དག་ཡོད། ཁྱང་ཆེན་གྱི་ཤ་སྒྲུང་ཅི་ལ་སྟགས་ནས་བ། གདོང་ལ་བརྟུས་
ནས་གད་མོ་གོར་ན་འཆི་ལྟས་སུ་བཅི་བས་མདའ་བརྟུ་ན་ཏེ་གསོད་པ་སོགས་ལུགས་སྟེལ་
ལ་མཆོན་པ་འགའ་འེ་ཡོད་པ་གསལ།

११ མེད་པོ་ཅི་ཡིང་སྒྲོལ་པ་རྩེ་མ་པ་པོས་གང་གསུངས་པུག་གསུང་།

[illegible]

ལ་སྲང་གི་རི་ལྗོངས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དམའ་པོའི་རྩུབ་ནམས་ན་ཐང་གིང་དང་
ཤུག་པ་ཡང་སྟེན། རྒྱ་གར་ན་མཐོང་རྒྱ་མེད་པོའི་གིང་ལྷ་མང་པོ་སྟོན་ལམ་མཐོང་
རྒྱ་ཡོད་ཚུ་ལ་གསུངས་འདུག་གོ།

༡༩ སིང་ལའི་ཡུལ་དེ་ར་ཤྲོག་ཆགས་གང་དང་གང་ཡོད་དམ།

ལན། མི་རྒྱ་ལའི་ཡུལ་དུ་རྒྱ་དང་ཆེན་མང་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་དུག་
རྒྱལ་དང་། གཟིག་ཅམ་ལས་མེད། རྒྱ་ཆེན་རྒྱལ་པ་ཅན་མང་། རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ན་ཁྱིའུ་རྒྱ་འཕུར་པའི་ཉ་དང་། ཤིང་ལ་འཛོགས་པའི་ཉ། སྐད་སྒྲ་
ཆོགས་འབྱེན་པའི་ཉ་སྐྱེ་མཐའ་དུ་འབྱོར་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་ལས་མེད་
པར་གསངས་སོ།།

३५ श्रीरामश्रीराम। सोमेकेकशोभा। अहोरेणशोभाश्रीश्रीमद्वारावशात्
अन्यथा।

ཡན། ཟླ་དེར་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོག་གིས་ནི། ཀོ་ལམ་མོ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེར་ཁྱུ་ཁ་བ་ཀྱན་
བྱ་མེ་རིགས་པ་འོ་མས། དེའི་འོག་ཀྱང་ཤེས་པ་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་དེ་ཡང་མོན་གྱི་ཁྱུ་ལ་ས་
ཡིན་ཞིང་། ཟླ་དེར་ཉིན་མཚན་རིང་བྱུང་དང་དྲུང་དྲུག་ཀྱང་མེད་པར་ལོ་རྒྱུ་
པོར་བསེལ་བྱུང་མོས་ས་པ་མིགས་ཡིད།

ཡུལ་དེའི་མོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཕྱི་ཕན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལུས་མེད་པ་
དང་། མོ་ན་མས་སྟོད་ལ་དཔུང་བཅད་ཞིག་གྱིན། མི་སྒྲིབ་པ་བྱེད་མེད་སྒྲིབ་འཛོང་མ་
དང་། རྒྱུ་པ་ལ་བཞན་པ་བྱེད་པ་མེད་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཉེ་མོ་པ་ལ་བཞན་པའི་ཐ་སྙད་
མི་བྱེད།

ཡུལ་མི་གང་པོས་ཉལ་དགའ། རྩིག་རྩིན་དང་རྩུ་ལ། རྩེང་མོ་སྟགས་
ཟ། རྩོ་ཚྭ་ག་ཁང་དང་མ་རྟེ་གས་ཆེ། ཁང་གིས་གིང་རྩ་འདྲེན་པ། ཁྲིང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་
ནམས་སུ་རྩོག་ཆས་དང་། བཟོ་བྱ། ཡིག་ཁང་སྟགས་གསལ་སྟོལ་བམས་ཅད་ཡོད།
ཁང་དང་སྟོབ་བྱ་སྟགས་ལ་ཡང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡང་བདགས། དཔེར་ན།
རྩེ་རྩེ་བཟོ་བྱ་མོའི་བྱང་ཁང་། གྲགས་འཛིན་མོའི་སྟོབ་བྱ། ཀྱན་དགའ་པོའི་མདུན་
ཁང་སྟགས་ཀྱི་མིང་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༦ མི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འགོ་དཔུང་པ་ནི་འདྲ་ཡོད་དམ།

ལན། སྒྲིལ་བའི་ཁྱིའི་མཐའ་སྐྱོར་ནས་ཀྱང་འགྲོས་ཀྱིས་སྤོང་ན་ཆུ་ལམ་སྟག་གིས་འཁོར་
འདི་བྱོན་ཅིང་ཡོད། དཔུས་ཀྱི་ཆ་ལ་འཁོར་ཞིང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ན་མང་།

མེད་པའི་ནང་མྱོད་པ། མྱང་ཆེན་གྱི་ཤ་སྤྱང་ཅི་ལ་སྤྲུགས་ནས་ཟུམ་ཞིང་། གདོང་ལ་
བསྐྱེད་ནས་གདོང་མོ་ཤིང་ན་འཆི་སྤྲུག་སྤྱི་བས་མདའ་བསྐྱེད་ཏེ་གསོད་པ་སོགས་ཀྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་དེ་དག་ཡོད།

༡༠ མྱིང་དེར་རྩོད་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོད་མུ་ཏིག་ཅེས་བཏགས་པའི་རྩོད་མཆོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མྱིང་དེར་སྤྲུགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གར་དུ་བཞུགས་དུས་ནས་བཟུང་ཀྱི་མཆོད་བཀའ་ནས་རིན་
པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་སྤྲུག་གཅིག་ཡིན་འདུག་ལ། ལྷག་པར་དུང་དང་མུ་ཏིག་གཉིས་ཀྱི་
འབྲུང་གནས་སུ་གྲགས་པས་མྱིང་དེར་རྩོད་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོད་མུ་ཏིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན།

༡༡ མིལ་ཡི་དགོན་པའི་ནང་ཆེན་གཙོ་བོ་གང་འདུ་ཡོད་སྟོར་བྱིས།

ལན། མིལ་ཡི་དགོན་པ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོན་པའི་སྤྱི་བཞེངས་པ་དང་། བཞུགས་པ། གཟིམ་
པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་བཞིའི་(འགྲེང་པ། འཆག་པ། ཉལ་པ། འདུག་པ།) རྟོད་
དུ་བཞེངས་སྤྱོད་ཡོད་འདུག དེ་བཞིན་མཆོད་ཆེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་སོགས་ཀྱི་
དགོན་པ་ཆང་མའི་མཆོད་གནས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༢ ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་ཡོད་དམ། མྱོང་གི་བཞི་མདོ་ཀྱན་ན་བྱང་ཆུབ་
ཤིང་དང་། མཆོད་ཆེན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་ཆེན་ཁྲད་པར་ཅན་དག་ཡོད་ཅིང་།
ཆོས་བཟང་དག་གི་ནངས་པར་ཐོག་མར་ཡིག་གུའི་ཤུ་མོ་དག་གལ་དུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དང་། མཆོད་ཆེན་གྱི་ཙུབ་ཀྱི་དང་དར་བྱེད། དེ་ནས་ཁྱེད་བཟུ་
ཤྱག་དུ་མ་སྤྱོད་པོན་གྱིས་ཁྱིད་དེ་མདོའི་ཆོགས་བཅད་འགའ་ཞིག་མུར་ལེན་བཞིན་
མཆོད་ཆེན་ལ་བསྐྱོར་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་པ་སོགས་བྱེད། ཉ་སྟོང་བཟུད་གསུམ་ལ་ཆུལ་
ཁྲིམས་ཡན་ལག་བཟུད་པ་ཀྱན་གྱིས་ལེན།

ཉིན་དེར་ཁྲིམས་པ་ཀྱན་གྱིས་ཁྲིམས་ཆུ་བ་ནས་མེད་པའི་རས་དཀར་རྒྱང་
རེ་ཕྱོན་ནས་སྤྱི་བཞེད་སོགས་མཇུག་ནས་རང་སྤྱོད་དུ་ལེགས་སེ་ལེགས་སེ་བྱ་བ་བཞིན་
པར་བྱེད་དོ།

མྱིང་དེར་དགེ་འདུན་ལ་གྲུས་པ་ཆེ་བ་སྟོན་སངས་རྒྱུས་ཞལ་བཞུགས་དུས་དང་
ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། རིགས་མཐོ་བའི་མེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཆུལ་ཆུང་དུ་ཞིག་
གི་རྒྱང་པའི་དུང་དུ་ཤུས་མོ་བཞུགས་ནས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་གྲུས་
ཆུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡོད།

༡༡ རོ་པོ་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཞིང་ནམ་པ་དགོད་བྱོ་པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།
 ལན། སྒྲིར་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་གཅོད་པ། རིན་ཆེན་རེག་པ། མ་བྱིན་
 པར་ཟ་བ་སོགས་མི་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་ནམས་ཀྱང་གན་ཤོན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པས་
 གང་དགར་བྱེད་ས་མེད། དགེ་སྒོར་འགའ་རེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡིན་པར་བསྟན་བཟགས་
 པའི་དདུལ་པོན་ཆེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་འགར་རེག་ས་མེད་པས་བཞད་གང་འོངས་
 པར་འདུག དདུལ་ཅིས་བྱེད་པ་ན་བྱིས་པ་ཞིག་གིས་དགེ་སྒོར་གི་མདུན་དུ་བཀྲམ། དགེ་
 སྒོར་གི་ཕྱག་དུ་དབྱུག་གུ་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱམས་ཏེ་དེས་དདུལ་ནམས་བསྐྱར་ཏེ་གངས་
 ཀ་བརྒྱབ། བྱིས་པས་ཅིས་ནོར་ཆེ་དབྱུག་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མགོ་ལ་བསྐྱན་པ་སོགས་བྱེད་
 ཀྱིན་འདུག་པས། དགོད་བྱོ་བ་ལས་དང་བ་འདྲེན་པ་ནི་མི་འདུག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིན་གང་ཡོལ་ན་དགེ་སྒོར་ལྟ་ཅི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུ་གཟུགས་ལ་ཡང་ཞལ་ཟས་ཕུལ་ན་
 རྟེན་པར་བཅི། བྱི་འོ་མཆོད་པ་ནི་བདུང་བ་དང་མར་མེ་སོགས་ཡིན། སྒོན་པ་བསྐྱེན་
 པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། སྒྲུ་དུང་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་བ། དུད་མེད་ཀྱིས་མི་རེག་པ་སོགས་
 རོ་པོ་ཆོས་དང་འབྲེལ་ལ་ནམ་པ་དགོད་བྱོ་པའི་སྒྲིབ་མང་དུ་ཡོད་ཚུལ་གསལ།

༡༢ བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བསྐྱེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི།

- | | | |
|-----------------------------|---|---|
| དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག | } | ༡ སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིང་བ། |
| | | ༡ མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྒྲིང་བ། |
| | | ༡ མི་ཆངས་སྒྲིད་སྒྲིང་བ། |
| | | ༤ བརྟན་སྒྲིང་བ། |
| གཉིས་པ་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག | } | ༥ ཆང་སོགས་སྒྲི་རྩས་ཀྱི་རིགས་སྒྲིང་བ། |
| | | ༦ དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས། |
| གསུམ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག | } | ༧ ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ། |
| | | ༨ གར་སོགས་སྤྱང་སོགས་བཅས་ལ་མི་སྦྱོད་པའོ། |

༡༥ བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་ནི། ༡ སྒྲིག་གཅོད་སྒྲིང་བ། ༡ མ་བྱིན་ལེན་སྒྲིང་བ།

༡ ལོག་གཡེམ་སྒྲིང་བ། ༤ རྟན་སྒྲིང་བ།

༥ སྒྲི་རྩས་ཆང་རག་སྒྲིང་བ་བཅས་ཡིན།

དེ་དག་ནི་བྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བསྐྱང་བྱའམ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱ་གཅོ་བྱ་ཡིན་ནོ།

༡༤ མིང་ལའི་སྤང་ལམ་དང་སྒོ་བ་གྲ་སོགས་སུ་མིང་འདོགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་དམ།

ལན། མིང་ལའི་སྤང་ལམ་དང་སྒོ་བ་གྲ་སོགས་སུ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འདོགས་ཤིང་།
དཔེར་ན།

༡ རྒྱ་ཁྱིའི་བདག་མོའི་བྲང་ཁང་དང་། ༢ གྲགས་འཛིན་མའི་སྒོ་བ་གྲ་སོགས་ལུ་མོ་
ནམས་ཀྱི་སྒོ་བ་གྲ། ༣ ཀྱན་དགའ་པོའི་མདུན་ཁང་། ༤ ལྷ་ངན་མེད་པའི་མདུན་
ཁང་སོགས་ཁྱེད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་བ་གྲ། ༥ ས་ག་མའི་ལམ། ༦ རྡོ་རྗེ་མའི་སྤང་ལམ་
སོགས་སོ།།

༡༥ ཆོས་བཟང་དག་ཏུ་མིང་ལ་པ་ནམས་ནས་གང་གནང་སྟོན་ཡོད་དམ།

ལན། ཆོས་བཟང་དག་ཏུ་མིང་ལ་པ་ནམས་ནས་ཡུལ་གྱི་བཞི་མདོ་ཀྱན་ན་བྲང་ཁྱབ་གིང་དང་།
དེའི་བྲང་ན་བང་རིམ་ལ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཡོད་པ་ནམས་
ལ། ཆོས་བཟང་དུས་སུ་ནངས་པར་ཐོག་མར་ཡིག་གུའི་བུ་མོ་དག་དང་གང་དར་བྱེད།
དེ་ནས་ཁྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་སྒོ་བ་དོན་གྱིས་འབྲིད་དེ་མདོའི་ཆོགས་བཅད་འགའ་ཞིག་
ལྷུ་ར་ལེན་བཞིན། མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་གནང་། རྒྱ་པོའི་
ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་ཁྱུ་ལ་ཁྱིམ་སྟེ་ལག་བརྒྱད་པ་ཀྱན་གྱིས་ལེན། ཉིན་དེར་ཁྱིམ་
པ་ཀྱན་ཁྱེད་སོགས་ལེ་མེད་པའི་རས་དཀར་རྒྱང་རེ་ལྟོན། གོས་དེ་འདྲ་དགེ་བ་སྟེན་
གྱི་ཉ་གས་སུ་འདྲེད། སྤྱི་བརྒྱན་སོགས་མཇུག་ན། བོད་པས་སྒྲུབས་སུ་མཆི་ཟེར་བའི་
ཆོད་ལ་ཁོང་ནམས་ཀྱིས་སྤྲུལ། སྤྲུལ། ཞེས་ལེགས་སོ། ལེགས་སོ་བཅོད་པ་སོགས་
གྱི་སྟོན་པ་ལ་བཅི་བཀུར་དང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་སྟོན་ཡོད་དོ།།

༡༦ མིང་ལའི་ཁྱིང་ན་སྟོན་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་གུས་པའི་ལྟར་བྱེད་སྟོན་ཡོད་པ་གས།

ལན། མིང་ལའི་ཁྱིང་ན་སྟོན་པའི་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་ཅི་ལྟར་གུས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཞུགས་
དུས་དང་ཕལ་ཆེར་བྱུང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། རིགས་ཆེན་པོའི་མི་དྲག་ནས་པོ་ཆོ་
ཡང་། དགེ་ཁྱུ་ལ་ཁྱེད་དུ་ཞིག་གིས་རྒྱང་པའི་བྲང་དུ་བྱས་མོ་བརྒྱགས་ནས་སྤོང་པ་དང་།
དཀོན་པའི་ནང་དུ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་ལྟོད་པ་ལས་གིང་སྟེགས་ཅམ་ཡང་
མི་འདིང་བ་སོགས་ཡིན་ནོ།།

༡༧ ལོ་གཅིག་གི་ཉི་མ་འགངས་ཆེ་ཤོས་སམ་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་པའི་དུས་སྟོན་ཅི་ལྟར་
བྱེད་དམ།

ལན། ལོ་གཅིག་གི་ཉི་མ་འགངས་ཆེ་ཤོས་ནི། ས་ག་རྒྱ་པོའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་འཁྲུངས་པའི་
ཉིན་མོ་དེ་ཡིན། ཉིན་དེར་ཐོ་རངས་ཅམ་ནས་ཁྱོང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུབ་དང་ང་

༩༩ བྱིས་པ་ཆོས་དགེ་འདུན་པ་བྱིས་ཏུ་གདན་དྲངས་ནས་བསྟེན་བཀྲམ་ཇི་ལྟར་བྱས་སམ།
ལན། བྱིས་པ་རྣམས་ནས་ཆོན་རིམ་གྱིས་སེར་སྦྱང་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་རྗེས་ཐོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་
པ་འབྲུན་པའི་ཞབས་འོག་ཏུ་རས་ཡུག་ཆེན་དཀར་པོ་བཞེ་ལེན་གྱིས་བཏིང་སྟེ་དཔག་ཆད་
ཙམ་སྟུན་འདྲེན། བྱིས་ཀྱི་སྒྲོར་སྒྲེབས་པ་དང་དགེ་སྦྱོར་རེ་རེ་བཞིན་ཞབས་བཀྲམ་བ་
སོགས་བྱས་ཏེ་གདན་ལ་འཁོད་པ་དང་། སྐབས་འགྲོ་སོགས་བསྐྱས་ཏེ་བྱིས་མི་ཀྱན་གྱིས་
རྗེས་སྒྲུབ་བྱེད། དེ་ནས་ཟས་རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་སྦྱིན་བདག་ཀྱན་མགྱིན་གཅིག་ཏུ། ཟས་
འདི་དགེ་སྦྱོར་གི་དགེ་འདུན་ལ་འབུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལན་གསུམ་དབྱངས་དང་བཙས་
ཏེ་འདོན་བཞིན། འབྲས་ཆན་དང་། ཆོད་མ་བྲིམ། དེ་ནས་ཞོ། དེ་ནས་ལ་དུ་དང་
ཤིང་འབྲས་འབུལ། ཟས་ཟེན་པ་དང་སྦྱིན་བདག་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་གྱི་ཟེན་བདག་
ལ་དགེ་བ་བསྟོ། དེ་ནས་གནས་བཞུགས་ཀྱིས་ཡོན་བཤད་བྱེད་ཅིང་། དགའ་བོ་དང་། ཉེར་
དགའ། གྲགས་འཛིན་མ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ། སངས་རྒྱུ་ར་དེ་ཉིད་
ཀྱི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོ་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱགས་ནས་དེ་ཀྱན་ལ་དགེ་ཙུ་བགོ་བཤའ་
བྱེད་པ་སོགས་གསུངས་སོ།།

༩༩ སྐྱོད་ལའི་དགོན་པའི་བཀོད་པ་ཇི་འདུལྱིག་ཡོད་དམ།
ལན། སྐྱོད་ལའི་དགོན་པ་རྣམས་སུ་སྟོན་པའི་སྐུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ཁང་གཅིག་ མཆོད་རྟེན་
གཅིག་ བྱང་རྒྱུ་ཤིང་གཅིག་ མགོན་ཁང་གཅིག་ ཆོས་སྟོན་པའི་མདུན་ཁང་གཅིག་
ཁང་ཆེན་སྟོགས་ཀྱན་ནས་དོ་རྟགས་བཅུགས་ཏེ་ས་མཆོམས་གཅིག་ཡོད་པ་འདུལ་པའི་
ལས་གསོ་སྦྱང་དང་མདོ་འདོན་པ་སོགས་བྱེད་ས་ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་པ་བཞུགས་
པ་དང་། བཞེངས་པ། གཟེམ་པའི་སྐུ་གསུམ་རེ་དང་། འུ་རིའི་བུ་དཀར་པོ་དང་།
མོག་ལ་བུ་ནག་པོ་ཞིག་བཞེངས་ལ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཞིག་ཀྱང་བཞུགས། དགོན་པ་འགའ་ལ་མགོན་ཁང་བཞི་རེ་དང་། དེའི་སྦྱོར་ཆོས་སྦྱང་
གི་རྒྱུ་ལ་དུ་བཞུགས་པའི་སྐུ་བརྒྱན་ཡོད་པ་སོགས་སོ།།

༩༩ དགེ་སྦྱོང་དག་གི་ནར་མའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།
ལན། དགེ་སྦྱོང་དག་གི་ནར་མའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ནི། ཞོགས་པ་སྐུ་བར་ཡངས་ཏེ་གད་དར་
བྱེད། དེ་ནས་གདོང་དང་རྒྱང་པ་བཀྲས་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་ཤིང་སོགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་
སོ་སོའི་ཆོགས་བཙད་རྣམས་འདོན། དེ་ནས་མཁན་པོ་དང་ཆུན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས་
ཞོགས་པའི་ཟས་མཆོད། དེ་ནས་དྲིལ་བུ་བརྒྱང་བ་དང་ལྷས་བཀྲས། གདུགས་ཟས་ཟེན་
ནས་ཡུད་ཙམ་ཉལ། བྱེད་ཡོལ་དང་བྱི་རྩྱ་ལོ་མ་མེད་པའི་རྩ་དཀར་ལོ་ལ་གང་ཙམ་

རེ་བདུང་། ས་རུབ་ནས་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོག་པ་ཏེ་ཆོག་པ་བཅད་འདོན།
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱད་དེ་མིག་བྱམ་མེ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་ལ་གནས་བཞུགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་
 བདག་གི་ཐོས་པ་ཞེས་མཛོད་དེ་དེ་བསྐྱུ་ལ་བ་དང་མཉམ་དུ་གཞན་རྒྱལ་ནས་ཀྱང་མཉམ་
 ཏུ་འདོན། དེ་ནས་མཆོད་རྟེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་དུ་ཡང་སོང་ནས་ཆོག་པ་བཅད་
 རེ་འདོན་ནས། ཀན་པ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ནས་རང་རང་གི་མལ་དུ་ལོག་སྟེ། དཔེ་ཆ་བརྟེ་
 བ་དང་སྒྲིབ་མོ་བྱས་ཏེ་ནམ་གྱང་དུ་བྱུབ་པའི་བར་ཨོད། དེ་ནས་རྒྱང་པ་བརྟུས་ཏེ་ཆོས་
 གོས་ཀྱི་ན་ནས་ཉལ་བ་ཡིན་ནོ།།

༩༥ ཆོས་གོས་གྲུབ་པའི་དུས་སྟོན་རི་ལྟར་བྱེད་དམ།

ལན། ཆོས་གོས་གྲུབ་པའི་དུས་སྟོན་ཞེས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་རྟོར་རྒྱ་དགུ་པ་ཙམ་མམ་དབྱར་མ་
 མའི་དགག་དབྱེ་བྱེ་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་གྲོང་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་པ་ཏེ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་སྤྱི་ན་
 དང་དུར་སྤྱི་གཉིས་དུས་སྟོན་བྱེད། གྲོང་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བྱ་ཐམས་ཅད་ནམ་གྱང་ཙམ་ནས་
 ཡངས་ཏེ། མར་མེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་འབྱེད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མཁའ་གཞིར་ཆེན་
 པོ་འཕྲིན་ཅང་དུ་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་རས་དཀར་པོ་ཡུག་ཆེན་སོགས་ཅི་འབྱོར་བ་རྒྱལ་པ་ཞུགས་
 ཏེ་མཆོད་རྟེན་སོགས་བསྐྱོར། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་རེ་རེ་
 བཞིན་འབུལ། སྤྱི་རེངས་ཤར་ཙམ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ཞིག་བཏིང་། དགེ་སྦྱོང་བཞིས་
 གྱིའུ་ཆུང་ཐིག་སྤྱད་དང་ཁབ་སོགས་འབྱེད་ཏེ། ཉིན་གྱིང་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལག་
 རུབ་ཀྱིས་ཆོས་གོས་བཙེམས་ནས། དགེ་འདུན་ལ་ཕྱེ་ལ་སོགས་ཡིན་ནོ།།

༩༦ སི་རྒྱ་ལའི་དགེ་སྦྱོང་རྒྱལ་དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་ཚུལ་དང་། དབྱར་གནས་ལ་
 བཞུགས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དབྱར་མ་བོད་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་བཙུ་དུག་པ་ནས་དང་། ཕྱི་མ་བོད་རྒྱ་བདུན་པའི་
 ཆོས་བཙུ་དུག་ནས་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་འཁོར་གསུམ་རེད། དབྱར་གནས་ཀྱི་དུས་ས་མཆོམས་
 བཅད་ནས་དགེ་སྦྱོང་དང་དགེ་འདུན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་གང་བྱུང་ཕེབས་མི་ཆོག་པར་དམིགས་
 བསལ་དགེ་སྦྱོར་གནད་ནས་ས་མཆོམས་ཀྱི་རྟ་བའི་ནང་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན། དབྱར་
 ཀྱི་སྤང་ལ་ཟས་སོས་པ་འབུལ་བའི་སྤྱི་ན་བདག་མང་བས་དགེ་སྦྱོང་ཆོ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འགྲོ་
 བ་སོགས་གསུངས་ཡོད། དབྱར་གནས་ལ་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི།

༡ དབྱར་ས་གཞི་ལ་སྤྱི་གཟུ་མང་དུ་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་འདུག་མང་ན་སྤྱི་ག་
 ལ་གནོད་པས་སྤྱི་ག་ཆགས་ལ་གནོད་འཆེ་སྦྱོང་བ།

- ༡ ལུང་ལས་སུ་སྡོགས་ཅན་གྱིས་འབྲུ་བར་གསུངས་པ་པའི་ནད་འབྱོར་འདུག་མང་
ན་གཞན་གྱིས་འབྲུ་བར་འབྲུར་བས་གཞན་གྱིས་འབྲུ་བ་སྡོང་བ།
- ༢ དབྱར་ཆར་སྒང་གི་དུས་སུ་རྒྱ་འབྲུལ་མང་པོ་བྱས་ན་རང་གི་ལུས་སྟོག་ལ་
གནོད་པས་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པ་སྡོང་བ།
- ༣ རྟོན་ཅུང་བ་བྱ་བ་ཅུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོག་པ་སྟོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
དང་། སྡོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཤེས་རབ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
འཕེལ་བའི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་དང་ཇུན་ནོ།

༤ མིང་ལའི་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་གྱི་རྩལ་ཆེ་ལྟར་རམ།

ལན། མིང་ལའི་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱ་གཏིས་མཉམ་པར་གཤེད་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ། དེལ་བའི་མཐའ་དབྱང་བ་གཡས་ནས་བྱུང་དུ་བསྐྱོར་དེ་མཆན་
འོག་ནས་རྒྱུར་ཐངས་པའི་སྡེ་མོ་ལག་པས་བཟུང་པས་མགྱིན་པ་ནས་བམ་ཐབས་ཀྱི་མཐའི་
བར་ཁེབས་པར་བྱེད། རྒྱ་གར་སྐུ་བརྟན་རྟིང་མ་ཀྱན་དང་། རྒྱ་གར་ཅན་དན་ཇོ་པོའི་
བཟོ་ལུགས་དེ་ཀྱང་ལ་ཆོས་གོས་འདི་རྩལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།

༥ མིང་ལའི་སྒྲིང་གི་དགེ་སྡོང་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ།
མིང་ལའི་སྒྲིང་གི་དགེ་སྡོང་རྣམས་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་གནས་
བརྟན་སྡེ་པ་ཁོ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་པའི་ལྗོན་ལྗོན་ལྟ་
དེ་ཡང་། ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་པའི་ནི།

༡ གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྡེ་དང་། ༢ དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པའི་སྡེ།

༣ གནས་བརྟན་པའི་སྡེ། ༤ མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་རྣམས་སོ།

༦ མིང་ལར་དར་བའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ནང་གསེས་མཐན་བརྒྱུད་མི་འབྲུ་བ་གསུམ་དང་
༡ དེ་དག་གི་བྱུང་བར་གྱིས།

ལན། མིང་ལར་དར་བའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ནང་གསེས་མཐན་བརྒྱུད་མི་འབྲུ་བ་ལས་སྡེ་པའི་
དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ༡ སྐལ་ཤོ་ཞེས་པའི་སྡེ་པའི་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་དང་།

༢ ལམ་ལུ་རྟེན་ལྟ་པའི་སྡེ་པའི་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ།

༣ རྒྱལ་ལྟ་པའི་སྡེ་པའི་སྡེ་དགའ་བ་ཅན་གྱི་སྡེ་རྣམས་སོ།

དེ་ཡང་། སྡེ་པའི་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་ནི། སྡེ་གཞན་གཏིས་ལས་འབྱོར་པ་ཆེ་ཞིང་
དབང་ཆེ། སྡེ་པའི་ཆེ་ཆུང་མཆེ་བ་དང་བྱུང་ཆུབ་ཤིང་གི་བདག་པོ་འདིན། རིགས་
ཆེན་པོའི་མི་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྒྱུད་ལྟ་པའི་སྡེ་པའི་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་རྣམས་སོ།

འཛི་མེད་གྲོང་གི་མེ་ཆུ་མས་ནི། ཆོས་གོས་དཔུང་པ་གཉིས་སུ་བཞག་ཞིང་། དགོན་གནས་གིན་ཏུ་མང་ངོ་།།

དགའ་བ་ཅན་གྱི་མེ་ཆུ་མས་ནི། འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དུ་དོག་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད། བསྟེན་ཚོགས་བྱེད་པ་ན་མཆོམས་ཀྱང་རྒྱའི་དབུས་སུ་གུ་ལ་བསྐད་དེ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

༥༠ སི་རྒྱ་ལའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་དམན་དུ་འཕོད་རུང་ངམ། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་དོ་མེ་ཐེག་པར་ལྟ་སྤངས་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སི་རྒྱ་ལའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་དམན་དུ་འཕོད་ན། མི་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་ཐེ་རྒྱུད་སྟེ་ཉན་ཐོས་པར་འཕོད་ན་དགའ་བར་བྱེད་དོ། གསང་སྔགས་དོ་མེ་ཐེག་པ་ནི་ཡང་བའི་གནས་གི་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་གནས་བཏན་པ་རྣམས་ནས་སྤྲད་པར་བྱེད། དཔེར་ན། ཅོ་མ་པ་པོས་མེ་ཅོང་ཁ་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྤྱོད་ཡང་སྔགས་ལ་མོས་ཚུལ་སྤྲུལ་པས་ན་བར་མ་སོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་བཏན་པ་དང་། མེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པས་ན། ཁོང་དགེ་བསྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་ཡང་། ཁོ་པ་ཡང་སྔགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་གཏམ་གྱི་འཕྲོ་ཡང་མ་གསན་པར་བྱིན་སོང་ཞེས་པ་ལས་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཏན་པར་མོས་པ་མི་ལྟར་ཡོད་མིན་དོགས་བྱལ་སྤུལ་མོ།།

༥༡ སི་རྒྱ་ལའ་རྒྱུ་གི་དུས་སྟོན་གནང་ཚུལ་སྒོར་མདོར་བསྡུས་གི་གྲུ་གིས།

ལན། མྱོང་དེའི་སྤྱིས་པ་བྱེད་མེད་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནམས་གྱང་ཅམ་ན་ཡར་ལངས་ཏེ་སེར་སྤྲང་ལྟར་བསྒྲིགས། མར་མེ་ཆེན་པོ་འབྱེད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་མཁའ་གཞིང་ཆེན་པོ་འེའི་ནང་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་རས་ཡུག་དགར་པོ་དང་། ལྷ་མ་ཐུན་དང་། ཐེགས་བུ་ལྟར་བཙུ་འཕྱོར་བ་མེ་བཞག

རོལ་མོ་སྤྲ་ཆོགས་དང་བཅས་ཡུལ་དེའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་དུང་དུ་བསྒོར། མཐར་གཙུག་ཡག་ཁང་དུ་འདུས་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་མེ་མེ་བཞིན་ཡུལ། ལྷ་མེངས་གར་ཅམ་ལ་སྟེགས་བུ་ཆེན་པོ་མེ་དོག་གིས་སྤྲུལ་གིང་བྱི་བཟང་གིས་བྱུག་པའི་སྤྲང་དུ་རས་ཡུག་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏོང་། དེ་ནས་གྱུར་གྱུ་མ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཐིག་སྤྱད་རིང་པོའི་སྟེ་གཅིག་དགེ་སྤྱོད་དང་། ལྷ་གཅིག་སྤྱིན་བདག་གིས་བཟུང་ནས་ཐེག་བཏབ་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱི་ནས་ར་པོ་ཆེ་བདུང་། སྟོན་པའི་བཏན་པ་གནས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་མ་ཉམས་སོ་སོགས་ཅེ་ཅེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་རོལ་མོ་སྤྲོག་སྤྱུག་པར་བྱེད། ཆོས་བུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྔགས་མང་པོ་འདོན་པ་སོགས་གནང་སྟེ་ཡེ་ཡོད།

མདྲར་ན། ཆོས་གོས་དེ་ཉན་ཐོས་དག་སྐྱོང་ནམས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་གི་སྐྱུ་བ་
མཆོད་གལ་ཆེ་ཤོས་གིག་ཡིན། དེ་ནས་ཉིན་གྲང་བར་ཐམས་ཅད་ལག་རྒྱུ་བྱས་ཆོས་
གོས་བཅོམས་ཏེ་དག་འདུན་མཁོ་བཞིག་ལ་ཕུལ། ཇུར་སྒྲིག་གི་དུས་སྟོན་དེ་རང་མེའི་
ཏྲོར་རྒྱ་དགུ་པ་ཅམ་ལ་འཁེལ་ཞིང་རྒྱ་བ་དེ་ལ་དུར་སྒྲིག་གི་རྒྱ་བ་ཡང་ཟེར་རོ།

༥༡ སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི།

༡ བསོད་སྟོམས་པ། ༢ རྟན་གཅིག་པ། ༣ ཟས་སྤྱིས་མི་ལེན་པ།

གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི།

༡ ཆོས་གོས་གསུམ་པ་བ། ༢ སྤྱིང་བ་བ། ༣ བྱག་དར་བྱོད་པ།

གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག་ནི།

༡ གནས་དགོན་པ་བ། ༢ གནས་གིང་དུང་བ།

༣ རྒྱ་གཤམ་པ་བ། ༤ དུར་བྱོད་པ།

༥ ཅོག་ཕུ་བ། ༦ གཞི་ཁི་བཞིན་པ།

༥༢ རིགས་དམན་པ་རྒྱམས་རབ་དུ་བྱུང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྤྱིར་དག་སྐྱོང་གི་དག་འདུན་རྒྱམས་ལ་སྤྱོད་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱག་འཆལ་
བ་སོགས་གནང་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་དམན་པའི་དག་འདུན་ལ་རྒྱལ་སྟོན་སོགས་
ལང་ཅམ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱག་འཆལ་བ་མ་བཟོད་པར་བརྟེན་སྤྱིན་ཆད་རིགས་དམན་པ་
རྒྱམས་རབ་དུ་བྱུང་རྒྱ་བ་གཤམ་པ་ཡིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་རིགས་དམན་པ་རྒྱམས་
ལ་བ་གཤམ་པ་མེད་ཟེར་བས། ངའི་བརྟན་པར་རིགས་མི་གཅི། རུས་མི་གཅི། སྐུ་བ་པ་
གཅི་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

༥༣ སྒྲིལ་པའི་དག་སྐྱོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མི་བྱེད་
པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ལན། སྒྲིལ་པའི་དག་སྐྱོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མི་བྱེད་
པའི་ཚུལ་ནི།

༡ སྤྱིར་སྒྲིལ་པའི་དག་སྐྱོང་རྒྱམས་རང་ལུགས་ཁོ་ན་མཆོག་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། གཞན་
ལུགས་ལེགས་ཉེས་གང་ཡིན་ཡང་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་བྱིལ་བྱས་འདྲོར་བ་དང་།

༢ མོངས་སྤྱོ་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱམ་གཞག་གཞན་ནི་སྤྱོ་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཆེན་
པོ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་མི་མོས།

ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་ཆགས་པར་གྱུར་པས་ན། རྣམ་ཞིག་དེ་གི་པ་ན་སྟོན་པས་རོ་རང་སོར་
 ཞིག་ཅེས་གསུངས། ཞག་གས་སོང་ནས་རུལ་བ་དང་མིན་འབྲུ་ཞུགས་པ་སོགས་མཐོང་
 རས་དེར་འདུས་པའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་སྟིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་
 རས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ།

༥༩ རྟོན་པར་བསྟོད་སྟེད་གང་བྱས་ཀྱང་འགྱུར་ཕྲོག་མེད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་
 དམ།

ལན། རྟོན་པར་བསྟོད་སྟེད་གང་བྱས་ཀྱང་འགྱུར་ཕྲོག་མེད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ། དཔེར་
 ན། མི་ཞིག་གིས་རྟོན་པར་བསྟོད་སྟེད་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལན་མི་བྱེད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས་རྟོན་
 པའི་དབྱེད་དུ་ཁ་གྱུར་ལང་ལང་གྱི་བར་དུ་སྤྲོས། དེར་རྟོན་པས་གལ་སྟངས་བྱིན་པའི་དངོས་
 པོ་དག་སྟེར་ཡུལ་དེས་བདག་གིར་མ་བྱས་ན། དེ་རྣམས་སྤྱི་ཚོར་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཀའ་
 འདི་གནང་བར། ཁོས་དེ་ནི་སྟེར་བ་པོའི་ཚོར་དུ་འགྱུར་རོ། འོ་ན་བྱིད་ཀྱིས་གང་སྤྲོས་
 པའི་ཆོག་རྩུབ་དག་ཀྱང་ཁོ་པོས་བདག་གིར་མ་བྱས་པས། དེ་ནི་བྱིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ།

༦༠ མ་ལུང་ཀའི་བྱས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་དྲི་བ་དག་བཏོད་
 རས་ལན་མ་མཛད་ན། ང་སྐྱེས་ར་འབབ་པ་ཡིན་ཞུ་སྐབས་རྟོན་པས་གང་གསུངས་ཡོད་
 དམ།

ལན། མ་ལུང་ཀའི་བྱས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་དྲི་བ་དག་བཏོད་
 རས་ལན་མ་མཛད་ན། ང་སྐྱེས་ར་འབབ་པ་ཡིན་ཞུ་སྐབས་རྟོན་པས། དཔེར་ན། རྣགས་
 གྱིད་ཀྱི་ལ་དུ་གང་བྱུང་ཆ་མེད་པའི་མདའ་དུག་ཅན་ཞིག་ལུས་ལ་སོག་ན་དེ་མ་ཐག་མདའ་
 བཏོན་ནས་མ་བཅོས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་བྱས་པར་མདའ་འདི་སྤྲོས་འཕངས། ཅི་
 བྱས་ནས་འཕངས་སོགས་དཔྱད་ན་ཆོ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། འཁོར་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་
 དང་། དེ་སྟོང་པའི་ཐབས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་སྟོམ་པར་འཁོར་པའི་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་ན་ཆོ་རྒྱུད་འཛུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཀའ་བརྒྱུལ་དོ།

༦༠ གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་སྟོང་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གས་བམ་ཇི་ཅམ་ཡོད་དམ།

ལན། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་སྟོང་རྣམས་ལ་སྐྱེ་གས་བམ་གྱིས་བཅིས་ན་བོད་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་
 གསུམ་ཆ་རྣམས་ཅམ་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་ལ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་ལས། འདུལ་བ་ལ། སམ་
 པ་དང་རྩྱུང་བ་སོགས་ཆན་པ་ལྟ་དང་། མདོ་སྡེ་ལ། ལུང་རིང་པོ་དང་ལུང་བར་
 མ་སོགས་ལྟ་དང་། མདོ་ན་པ་ལ། སྡེ་བདུན་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སོགས་སོ།

༦༡ གནས་བརྟན་པའི་མདོ་ལྟེ་རྣམས་སྐད་རིགས་གང་གི་ནང་ཡོད་དམ།

ལན། གནས་བརྟན་པའི་མདོ་ལྟེ་རྣམས་ཤྱི་ཏེ་འཇགས་པ་དུས་ཀྱི་མགར་ལྟེ་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ལྷོ་ཁེ་ཞེས་ཟེར་ལ། དོན་ནི་རྒྱ་ཆགས་བྱ་བ་ཡིན། ལྷོ་ཁེ་སྐད་འདི་ནི་ངོ་བོ་ལེགས་སྤྱར་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ཡུལ་ཆེར་ཉམས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡོད། ལྷོ་ན་པ་ཞེས་བཞགས་དུས་ལྷོ་ཁེ་སྐད་འདི་ཉིད་ཡུལ་དཔུས་མགར་ལྟེ་སྤྱོད་ཀྱི་ནི་སྐད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་གནས་བརྟན་པ་རྣམས་འདོད་དོ།

༦༢ གནས་བརྟན་ལྟེ་པའི་མདོ་ན་པ་ལྟེ་བདུན་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་པ་སྤྱི་ལ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནམ། ཡུལ་གང་དུ་དར་བྱུང་ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས་འདུག་གམ།

ལན། གནས་བརྟན་ལྟེ་པའི་མདོ་ན་པ་ལྟེ་བདུན་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་ན་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱའི་འཁོར་ལ་གསུངས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་རྒྱར་མའི་ཡུལ་དུ་དར་བྱུང་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་སོ།

༦༣ མིང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟན་པའི་ལྟེ་སྤྱོད་ནང་ཤོད་ཀྱི་འདུལ་པའི་ནང་མ་གསལ་པའི་སྤྱོན་པའི་རྣམ་ཐར་གང་རུང་ཞིག་ཞིབ་དུ་བྱིས།

ལན། མིང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟན་ལྟེ་སྤྱོད་ནང་ཤོད་ཀྱི་འདུལ་པའི་ནང་མ་གསལ་པའི་སྤྱོན་པའི་རྣམ་ཐར་གང་རུང་ཞིག་གི་སྐོར་ནི། རྣམ་མོ་བྱ་གི་པའི་རོ་འཁྱེར་ནས་གོ་དམ་མཐུ་ཆེ་བས་གསོ་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ནན་གྱིས་ཞུས་པར། ལྷོ་ན་པས་ཀྱང་སྐབས་མཁྱེན་ནས་ཞུས་གྱིས་བཞེས་ཏེ། མ་གི་པའི་བྱིམ་ཞིག་ནས་ཡུངས་དཀར་སྤྱི་མ་པ་གང་འཁྱེར་ཤོག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་བཞེན་དུ་མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཡུལ་བསྐོར་ཡང་མ་རྟོད་པས་ཐམས་ཅད་འཆོ་ངེས་སུ་གསུངས་ཏེ་འབྲས་བུ་འཛོལ་ཅེས་འབྱུང་ཡང་རང་མེད་འདུལ་བར་མི་གསལ་ཞེས་སོ།

༦༤ མིང་ལོ་ལྷན་པ་གི་གནས་ཅུ་ཆེ་ཤོས་གསུམ་ནི་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མིང་ལོ་ལྷན་པ་གི་གནས་ཅུ་ཆེ་ཤོས་གསུམ་ནི། ༡ རི་བོ་སྤྱི་ལྷན་དེ་རི་བོ་དཔལ་ཞབས། ༢ ལྷོ་ན་པའི་ཆོམས་མཆེ་བ། ༣ བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་ཡིན།

༦༥ དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མིང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ཕུག་དེ་བཅོམ་སྐབས་སྤྱོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ངོ་མོང་འི་རྒྱར་བསྐྱབས་སམ།

ལན། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མིང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ཕུག་དེ་བཅོད་རབ་བྱུང་ ༡༦ ཤིང་སྤྱི་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་བརྟམས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་གནས་བརྟན་པའི་ལུགས་རྒྱར་བརྟམས་ཏེ་སངས་རྒྱུ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་སོང་ཞེས་བྱིས་ཡོད།

དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྐུ་མ་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བ་སོང་བ་ནི། རྒྱལ་
པོ་ཁྲ་བ་ལྷ་ས་པའི་(Chandra Gupta)སྐབས་སུ་ཡུ་བ་ནའི་(Yunnan)ཐོན་པོ་མི་ལྷ་ཐན་
(Megasthenes) རྒྱ་གར་དབུས་སུ་སྤེའས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་གས་
པ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ ༡༡༠༠ ལས་མི་མང་བ་སྟེ། སྤིང་
རྩེ་པད་དཀར་སོགས་ཀྱི་མདོ་མང་པོར་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ ༡༠༠ ར་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་
མེད་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། འབྲེས་ན་ཡང་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་དེ་སྟོན་པ་འདས་
ནས་ལོ་ ༡༠༠ ར་དུ་ཡོད་ངེས་པས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་དུས་མ་རྒྱུ་ར་བར་བཅི་སྒྲིབ་པ་
ཡིན་ནོ།།

༤༤ སྟོན་པའི་འདས་ལོ་བཅི་སྟངས་ཉན་ཐོས་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་ཡུགས་དེ་རྒྱ་མཚན་ཆེ་
བ་ཤི་རྩེ་ཡིན།

ལན། སྟོན་པའི་འདས་ལོ་བཅི་སྟངས་ཉན་ཐོས་གནས་བརྟན་པའི་ཡུགས་དེ་རྒྱ་མཚན་ཆེ་བ་ཡིན་
པ་ནི། ཉན་ཐོས་གནས་བརྟན་པའི་དགོན་པ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་མུ་
ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དང་ཁྲ་བ་ཞག་གངས་ཤི་སོང་གི་ཐོ་ཉིན་མ་རེ་བཞིན་འདེབས་
སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། པར་ཆེན་ཤུ་བྱ་བྱི་བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་བཅི་རྒྱལ་
གནས་བརྟན་པར་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་
འདས་ལོ་བཅི་སྟངས་འདི་ཙམ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་ལོ་སྟོང་ཅུ་
དེའི་སྟེང་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༤༥ གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བརྟན་པའི་གནས་ཆད་དང་། དེ་རྩོགས་ཐེན་
རྩེས་གང་ཡོང་བར་འདོད་དམ།

ལན། གནས་བརྟན་པ་རྣམས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བརྟན་པའི་གནས་ཆད་ལ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་འདོད་
པ་ཀུན་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེ་རྩོགས་རྩེས་སུ་འཛམ་གླིང་གི་རིང་བསྐལ་ཐམས་ཅད་
རྩི་རྩི་གང་ན་དུ་འདུས། དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་ལྷུ་ར་ཏེ་བྱུང་རྒྱལ་གིང་བྱུང་དུ་
སྐད་ཅིག་ཅུ་ཞིག་བཅུ་གས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དེའི་ཆོ་ལྷ་མི་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་
གྲོལ་བ་འཐོབ། དེ་ནས་སྐྱ་ལ་མེ་འབར་ཏེ་མུ་ངན་ལས་འདེའཛིང་། དེ་ནས་བརྟན་
པའི་ལྷག་མ་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོགས་འདོད་དོ།།

༤༦ སིང་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ངེ་ཡོད་རྣམས་བྱིས།

ལན། སིང་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ནི།

༡ སྟོག་གཅོད་། ༢ མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། ༣ མི་ཆངས་སྟོད།

༤ བརྟན་སྒྲིབ་པ། ༥ ཆང་། ༦ སྤྱོད་པ་ཟུག་པ།

༧ རིན་ཆེན་ལེན་པ། ༨ ཁྱིམ་ཆེ་མཐོ། ༩ སྒྲིབ་པ།

༡༠ དྲི་ཉུག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བཅུ་རྣམས་སོ།།

༤༩ བསྐྱེད་པ་རྩོགས་པ་རྣམས་དག་བཅོམ་དང་ཞིང་མཉམ་པ་ནས་བཅིས་སམ།

ལན། བསྐྱེད་པ་རྩོགས་ནས་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆེད་ཆད་རྩོགས་པ་ཞེས་དག་བཅོམ་པ་དང་ཞིང་མཉམ་པ་རུ་བཅི་བའི་ནོ།།

༥༠ མིག་ལམ་གནས་བཅུན་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྟ་རྟོག་ལྟ་བུ་དང་ཉུག་པ།

ལན། མིག་ལམ་གནས་བཅུན་པ་རྣམས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྟ་རྟོག་ལྟ་བུ་དང་ཉུག་པ་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་དེ་ལ་གཞིན་ཏུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆས་ཟེར། སྒྲིབ་ཆེན་ལ་བསྐྱོན། གཏུགས་དག་པ་དང་རྩ་ལ་མོགས་འབྱེད་ཏེ་ལྟ་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་རྩོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད། ལྟ་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་སྐྱེད་པ་མོགས་བཞག་སྟེ་དབང་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ལྟ་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་ཡོད་དོ།།

༥༡ རི་བོ་སྤྱི་བྱུང་ཡང་ན་དཔལ་ཞབས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་བྱིས།

ལན། རི་བོ་སྤྱི་བྱུང་ཡང་ན་དཔལ་ཞབས་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱུག་སྤྱོད་ཅིང་། བེན་ཏུ་མཐོ་ལ་གནས་ཆུགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ཆེ་བས་སོས་དུས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཅམ་ལས་མཇལ་མི་བྱུང། རི་འདི་ལ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་སོགས་མིང་འགའ་ཡོད། ཅེ་ན་བྲག་གི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞབས་ཆེས་ཁྱེད་གང་བཞིག་ཡོད། བེན་ཀྱང་དེ་ལ་རྩམ་ཆའི་ཞབས་ཆེས་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་གས་རྣམས་ཀྱང་མཆོད། ལའོ་ཀྱི་ཞབས་ཆེས་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་གས་ཀྱང་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༥༢ རྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་མིག་ལམ་གྱི་འདིར་ལན་གསུམ་བྱོན་ཞེས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་མམ།

ལན། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་མིག་ལམ་གྱི་འདིར་ལན་གསུམ་བྱོན་ཆུ་ཡན། དང་པོ། རྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་ཏུ་བྱེད་ཆུ་པའི་ཉུག་པ་རི་བོ་སྤྱི་བྱུང་ཡང་ན་དཔལ་ཞབས་ཀྱི་ཅེར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་།

གཉིས་པ།

རྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ནས་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་གཤེགས་ཏེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་།

གསུམ་པ།

རྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ནས་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་གཤེགས་ཏེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏུ་བྱོན། དེའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གས་ལ་ལྟ་བུ་པའི་མཆོད་རྟོག་བཅིགས་པ་ད་ལྟ་བུ་ལོ་ཞི་ལྟ་ལོན་པ་

གྱི་དབུས་སུ་བཞུགས་སོ།།

པ ༣

ལན།

རི་པོ་གླིང་དུ་དཔང་ན་རི་པོ་དཔལ་ཞབས་ལ་གནས་སྒོར་འགྲོ་བའི་ལྷར་རམ།
 རི་པོ་གླིང་དུ་དཔང་ན་རི་པོ་དཔལ་ཞབས་ཀྱི་གནས་སྒོར་ལ་སོས་དུས་ཀྱི་ཟླ་གཉིས་རིང་
 ལོ་རེ་བཞིན་ཡུལ་མིའི་སྲུང་ཆ་ཙམ་རེ་འཆར་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེར་གནས་སྒོར་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟའ་བཅའ་དང་སྡོད་གནས་སོགས་ཁྱིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོར། ཟླ་
 བ་ལྷག་མ་ནམས་ལ་སྤྲུ་དང་ཟུང་ཆེན་སོགས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱན་གནས་སྒོར་
 བ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་རོ།།

པ ༤

ལན།

སིང་ལའི་མིའི་འགྲོ་བ་ཐོག་མར་མཆེད་ཚུལ་འི་ལྷར་རམ།
 སིང་ལའི་མིའི་འགྲོ་བ་ཐོག་མར་མཆེད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡོད། ལུ་སྟེགས་པ་ལ་གྲགས་པའི་
 གཏམ་རྒྱུད་དུ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཁའི་སྤྲུའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོང་བ་ལས་མཆེད་པར་
 འདོད་བ་དང་། ཅན་ཞུགས་ཀྱི་བྱུང་པའི་སྐབས་སུ། དེད་དཔོན་སིང་ལར་སོང་སྟེ་ཟངས་
 སློང་གི་སྲིན་མོ་ནམས་བསད་དེ་ཡུལ་བཟུང་ནས་མཆེད་པར་འདོད་དོ།།

པ ༥

ལན།

སིང་ལ་པ་ནམས་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཐོག་མའི་སྒོར་བྱིས།
 སིང་ལ་པ་ནམས་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ཁྲི་རྒྱལ་
 པོའི་བུ་མོ་གཟུགས་བྱུང་བཟར་བཞིག་དང་སེང་གེ་འདུས་པ་ལས། བུ་སིང་བདུ་སྟེས།
 དེ་ཆེར་སོན་ནས་ཡུལ་ལལ་བུ་པའི་རྒྱལ་པོར་ཐུར། དེ་ལ་བུ་མང་དུ་སྟེས་པའི་བུ་པོ་
 པེང་ལ་དེ་གི་ན་ཏུ་གཏུམ་ཞིང་མི་ཉན་པས། ཡས་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཡུལ་སྤྲངས་
 པས། པཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉན་མོ་དེར་སིང་ལའི་ཡུལ་དུ་སྟེབས་
 མོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།

པ ༦

ལན།

གནས་བརྟན་པ་དག་གིས་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་བཞེད་ཚུལ་འི་ལྷར་ཡིན་ནམ།
 གནས་བརྟན་པ་དག་གིས་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་བཞེད་ཚུལ་ནི།
བཀའ་བསྟུ་དང་པོ། རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དགའི་ཁྱི་ལོ་བརྒྱད་པར་བཀའ་བསྟུ་
 དང་པོ་བྱས་གིང་། དེ་ལ་གནས་བརྟན་པའི་བཀའ་བསྟུ་ཟེར།
བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ། ལུ་སྟེ་ནག་པོའི་དུས་སུ་དབང་པོ་ཙམ་ནམ་གྱུ་དང་
 གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས། དེ་ལ་ཡམ་ཆེན་པའི་བསྟུ་བ་ཟེར།
བཀའ་བསྟུ་གསུམ་པ།
 ཆོས་རྒྱལ་སྐྱུང་ན་མེད་ཀྱི་ཁྱི་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་མོག་ལ་དུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུ་བ་ཡིན་
 ཞེས་སོ།།

སི་ཆེ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དྲི་ལན་ཚན་བ་གཉིས་བ།

སི་ཆེ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་དེ་བོ་གྲགས་ ༡༡ ནས་ ༡༡༠ བར།

- ༡ ཆོས་ཀྱི་ལ་ཨ་ཤུག་ལམ་མུ་རན་མེད་ཀྱི་ཁྱི་ལོ་གང་དུ་རང་གི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གཉིས་དགུང་
ལོ་ཇི་ཙམ་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ངམ།
- ལན། ཆོས་ཀྱི་ལ་ཨ་ཤུག་ལམ་མུ་རན་མེད་ཀྱི་ཁྱི་ལོ་དུག་པ་ལ། རང་གི་བྱ་མདེན་དུ་སྟེ་དབང་
ཆེན་སྡེ་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་། བྱ་མོ་སྐྱེ་མེད་རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ལོན་པ་གཉིས་སྟོན་
པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
- ༢ ཆོས་ཀྱི་ལ་མུ་རན་མེད་ཀྱི་བྱ་མདེན་དུ་ལི་རབ་བྱུང་གི་བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་
དང་ཇི་ལྟར་གྲགས་སམ།
- ལན། ཆོས་ཀྱི་ལ་མུ་རན་མེད་ཀྱི་བྱ་མདེན་དུ་ནི། གནས་བརྟན་མྱོག་ལའི་བྱ་ཆེན་པོ་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ་ལས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་དང་། གནས་བརྟན་
མྱོག་ལའི་བྱ་ཆེན་པོ་ནི་གནས་བརྟན་སི་ཆེ་ལའི་སྟོབ་མ་དང་། དེ་གནས་བརྟན་སོ་སྐྱ་རྒྱའི་
དང་། དེ་གནས་བརྟན་དུ་སྐྱུ་ལའི་དང་། དེ་ཡུལ་ལའི་དང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
ཞུན་འདས་ཀྱི་སྟོབ་མར་གྱུར་བར་བརྟན་ཁོང་གི་རབ་བྱུང་གི་བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
ཞུན་འདས་ནས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ།
- ༣ སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་སི་ཆེ་ལའི་ཐོག་མར་དར་བར་བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་ཡིན་ནམ།
- ལན། སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་སི་ཆེ་ལའི་ཐོག་མར་དར་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལ་
མུ་རན་མེད་ཀྱིས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཀྱན་དུ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཉ་བཏང་བའི་སྐབས་དེར། ལཔ་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་བྱ་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་དང་དགེ་སྟོང་བཞི་དང་ཆོ་འདོད་གེ་
ཚུལ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལྟའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟེལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
- ༤ གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་སོགས་ཐོག་མར་སི་ཆེ་ལའི་ཆོས་སྟེལ་བར་འབྱོར་སྐབས་
ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དང་འཕྲད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རམ།
- ལན། གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་སྡེ་སོགས་ཐོག་མར་སི་ཆེ་ལའི་ཆོས་སྟེལ་བར་འབྱོར་སྐབས། རི་
པོ་ཨ་མུ་ཏུ་ལའི་རོགས་ཨ་མའི་ལྟོན་པ་ཞིག་གི་གྲིབ་བཞིལ་ལ་བཞུགས་པ་ན། སི་ཆེ་ལའི་
རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཇོན་བྱེད་དུ་ཁོངས་པས། གནས་བརྟན་གྱིས་བདག་
ཅག་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་མུ་རན་མེད་ཀྱིས་བཏང་བའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་རང་གི་ཤིང་ཏ་ལ་གནས་བརྟན་
འཁོར་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་། ཁོང་ཁྱོད་དུ་གདན་དངས་པ་ཡིན་ནོ།

- པ། སིངས་ལའི་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོག་མར་ལེན་མཁན་སུ་ཡིན། མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་གང་དུ་བཅུགས་སམ།
- ལན། སིངས་ལའི་བསྟེན་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོག་མར་ལེན་མཁན་ནི། ཡུལ་དེའི་ཀྱལ་པོ་སྐར་ཀྱལ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དགྲ་བཙུགས་ཡང་བསྟེན་པ་ཡིན། གནས་བཟན་དབང་ཆེན་སྡེ་མོགས་འཁོར་བཙས་ཐོག་མར་བྱོན་པའི་ས་མིག་རིམ་ཡམ་བཏུ་ལའི་རོགས་དེར་སིངས་ལའི་ཡུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་བཅུགས་པ་ཡིན་ནོ།
- པ། སིངས་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱད་མེད་ཐོག་མར་རབ་དུ་བྱུང་ཆུ་ལ་བྱས།
- ལན། སིངས་ལའི་ཡུལ་དུ་བྱད་མེད་ཐོག་མར་རབ་དུ་བྱུང་ཆུ་ལ་ནི། སིངས་ལའི་ཀྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ཨ་ཁུ་རབ་དུ་བྱུང་བར་ཞུས་པས། གནས་བཟན་དབང་ཆེན་སྡེ་མོགས་ལ་བྱད་མེད་རབ་དུ་བྱེད་པར་མ་གནང་བས། བདག་གི་སྤང་མོ་སྐྱེ་མི་དྲུག་ཡང་ན་དགེ་འདུན་ཅ་ལག་མ་བྱ་བའོད་པས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་བྱ་དགོས་ཞུས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཅ་ལག་མ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའོ།
- པ། སིངས་ལའི་ཡུལ་དུ་དྲུག་ཅ་ཆེན་བཅུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེ་ཐོག་མར་སྐྱས་འབྲེར་ཡོང་ངམ། དེ་ཅ་ཆེན་བཅུ་ཆུ་ལ་གང་ངམ།
- ལན། སིངས་ལའི་ཡུལ་དུ་དྲུག་ཅ་ཆེན་བཅུས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེ་ཐོག་མར། ཆོས་ཀྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བྱ་མོ་སྐྱེ་མི་དྲུག་ཡང་ན་དགེ་འདུན་ཅ་ལག་མ་ཡུལ་དེར་ཐེབས་སྐབས་ཆོས་ཀྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེའི་ཡལ་ག་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཁུ་རྒྱུ་ཡར་ཞེས་པར་བཅུགས་ནས་ད་ལྟའི་བར་བཞུགས་ཡོད། སིངས་ལ་ཕྱེས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དེ་སྤྱི་གཤིས་སྤང་མོ་སྐྱེ་མི་དྲུག་གཅེས་སྐྱས་གནང་ཞིང་། ཡང་བའི་སྐབས་སུ་དམག་དབང་ཆེན་པོས་བསྐྱངས་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།
- པ། ཆོས་ཀྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དེ་སྡེ་དབང་ཆེན་སྡེ་དང་། བྱ་མོ་སྐྱེ་མི་དྲུག་ཡང་ན་དགེ་འདུན་ཅ་ལག་མ་གཉིས་ནས་འདས་སམ།
- ལན། སིངས་ལའི་ཀྱལ་པོ་སྐར་ཀྱལ་ལོ་བཞི་བཅུ་སྟེན་བསྐྱངས་ཏེ་འདས། དེ་ནས་དེའི་རྒྱ་པོ་ཡུལ་བྱ་བས་ཁྱི་བཟུང་། དེའི་ཁྱི་ལོ་བཅུད་པར། དགྲ་བཙུགས་པ་མཉེན་བྱ་སྡེ་དབང་ཆེན་སྡེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དབྱར་དུ་ག་ཅུ་བཞེས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས། དེའི་ལོ་རྗེས་མར་འཕགས་མ་སྐྱེ་མི་དྲུག་ཡང་ན་དགེ་འདུན་ཅ་ལག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དབྱར་དུ་ག་ལོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།
- པ། སིངས་ལའི་ཀྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་གཉིས་སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། སིག་ལའི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་གོས་གཉིས་ནི།

༡ རྒྱལ་པོ་དུ་དྲགས་པ་དང་། ༢ རྒྱལ་པོ་ཡི་གྲུ་མ་བདུ་དག་གོ།

༡༠ སིག་ལའི་གནས་བརྟན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཟླ་ལྔ་དག་སུ་མའི་གེར་བྲིས་པ་ས་གནས་གང་དུ་ནམས་བྲིས་སམ།

ལན། སིག་ལའི་གནས་བརྟན་པ་ནམས་ཀྱིས། ཟླ་ལྔ་དག་སུ་མའི་གེར་མ་བྲིས་པར་ལུང་འདོགས་ཏེ་འཛིན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་འདས་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱུ་གངས་ཅམ་ན། ཡལུ་བེདུར་རམ་ཤེ་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་བརྩུས་ཏེ་འབྲུ་གཅིག་མ་ཆད་པར་ཟླ་ལྔ་དག་གྲགས་བམ་དུ་བྲིས་པ་ཡིན།

༡༡ སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོམས་མཆེ་བ་དེ་སིག་ལར་ནམས་བྱིན་པ་དང་། གང་དུ་བཞུགས་སམ།

ལན། སིག་ལའི་རྒྱལ་པོ་མེན་བན་གྱི་ཁྲི་ལོ་དགུ་པར། ཀལི་རྒྱའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་སྐལ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོམས་མཆེ་ཞིག་ཡོད་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་སུ་ཞེས་ཀྱི་དམག་གིས་ཕམ་ཟླ་འཆེ་ལ་ནེ་བན། རང་གི་བུ་མོ་ལ་ཆོམས་དེ་འཁྲེར་ལ་བྲོས་ནས་སིག་ལའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བསྐུལ་བ་བཞིན། སིག་ལར་ཡེ་བས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་མེན་བན་ལ་ཐུལ། རྒྱལ་པོས་བསུ་བ་རྒྱ་ཆེན་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་སྐར་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༢ ད་ལྟ་ལྟོན་པའི་ཆོམས་མཆེ་བ་དེ་གང་ན་བཞུགས་པ་དང་བཟོ་ལྟ་ཇི་འདྲ་ཡོད་དམ།

ལན། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀལི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟོན་པའི་ཆོམས་མཆེ་བ་དེ། ད་ལྟ་ཀ་ཏ་རྟི་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིར་ལྷན་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས། དཀོན་དེ་སིག་ལའི་གནས་གཞི་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན། ཆོམས་དེ་རྒྱན་དུ་མཆོད་ཏེ་ན་རྒྱུང་དུ་རིམ་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས། སྐབས་འགར་ཕྱི་ལ་བཏོན་ཏེ་མཇལ་ཐུབ། སྟོམ་ཕྱ་བྲིས་པའི་མཛུབ་རྒྱུང་ཅམ་ལ་རིང་ཆ་སོར་གཉིས་ལྷག་ཅམ་དང་ཁ་དོག་དཀར་ལ་སེར་མདངས་ཆགས་པ་དང་། ཟླ་གཅིག་གིན་ཏུ་ལོ་དེའི་བས་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ།

༡༣ ལྟོན་པའི་ཆོམས་མཆེ་བ་སྤྱན་འདྲན་པའི་དུས་ལྟོན་ཕྱིར་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

ལན། ལྟོན་པའི་ཆོམས་མཆེ་བ་དེ། ཏོར་རླ་དགུ་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་རེས་མོས་ཀྱིས་ནིན་དགའི་རིང་ལ། ཆོམས་སྤྱན་འདྲན་པའི་དུས་ལྟོན་སེར་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱིར་པ་ཡིན། སོས་ལ་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ནིན་རེ་བཞིན་སྒྲུང་ཆེན་གྱི་གངས་སྤར་ཏེ་ན་པའི་ནིན་མོ་སྒྲུང་ཆེན་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་རེ་ཡོད། སྒྲུང་ཆེན་གསུམ་བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་

གྲི་ཕྱོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་མེད་མང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སིག་ལར་ཕེབས་ནས་བརྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཡོད་དོ།

༡༥ སིག་ལའི་རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ལའོར་དང་བཅས་པ་རྡོན་གྲེད་དུ་ཡོང་བའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་ངམ།

ལན། གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་ཞེ་ལའོར་དང་བཅས་པ་རི་བོ་ཨམ་བཏུ་མིར་ཤིང་ཨམ་འི་གྲིབ་བསེལ་ཞིག་གི་འོག་བཞུགས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ལའོར་བཞི་སྟོང་དང་བཅས་ཏེ་རྡོན་གྲེད་དུ་ཡོངས་པས་མཐོང་ནས་གནོད་སྦྱིན་(མི་མ་ཡིན་ལྟ་འདྲེ་)དུ་འབྱུལ་ནས་མདའ་གཞུ་གྲུབས་བྱས་པར། གནས་བརྟན་གྱིས་སྐར་རྒྱལ་ལའི་ར་ཤོག་བདག་ཅག་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དམ་ཨོགས་བཏང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཉན་ཐོས་དག་ཡིན་ནི་ཞུས་གསུངས་པར། སྐར་རྒྱལ་གྱིས་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པས་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱི་བྱུང་དུ་བཞུགས་ཅིང་བཀའ་འདྲི་མང་དུ་བྱུས། རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ཤེས་རབ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་ཆོས་བཞུན་པས་མོས་པར་གྱུར། གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་ཞེ་ལའོར་དང་བཅས་པ་སྐར་རྒྱལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གདན་དྲངས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱུ་ཐོག་མར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྡོགས་ཏེ་དགའ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་བསྟེས། གནས་བརྟན་གྱིན་པའི་ས་མིག་དེར་སིག་ལའི་ཡུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མ་བརྩེགས་པ་ད་ལྟའི་བར་གནས་སོ།

༡༦ ཆོས་རྒྱལ་མུང་ངན་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་གེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་(སྐྱེ་མེད)སིག་ལར་གདན་ཞུ་གྲེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོད་ཨུ་ལ་ལའོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་(སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ)ཡང་ལ་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱས། ཡབ་གྱིས་གནས་བརྟན་དབང་ཆེན་ཞེ་ལ་གསོལ་བས། གནས་བརྟན་གྱིས་བདག་ཅག་ལ་བྱད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་མགནང་བས། བདག་གི་སྲིང་མོ་དགེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་བྱ་བཞིག་ཡོད་པས་གདན་དྲོངས་ཤིག་ཅེས་མངགས་པས། རྒྱལ་པོ་ཨུ་ལ་ལས་ཀྱིང་རང་གི་ཕྱོད་གེ་འདུན་རྩ་ལག་མ་དང་བྱུང་རྒྱུ་ཤིང་གི་ཡལ་གཞིག་ལྟོངས་ཏེ་གསེར་གྱི་ཡོལ་གོ་ལུས་ཆོད་མཉམ་པའི་ནང་དུ་བརྟུག་ནས་སིག་ལའི་སྒྲིང་དུ་བསྐྱེལ་ཏེ་འགྲོ་དོན་གནང་བར་གྲགས་སོ།



༡༡ མིཆ་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་མེད་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བྲིས།

ལ།༡། མངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལོ་ ༥༠༡ ལ་རྒྱལ་པོ་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་སྲིད་བསྐྱངས། མི་
རིང་བར་རྒྱ་གར་ཏམིལ་ཕུ་སྟེགས་པའི་དམག་འོངས་ནས་སྤྱི་ལ་ཡབ། ཉགས་ཆལ་དུ་
བྲིས། དག་སྦྱིབས་ནམས་ཕུ་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་སྤྱིང་དགོས་པ་བྱུང་། སྐར་
རྒྱལ་སྲིད་པོ་བ་ནས་རང་ཉིད་བསྐྱུང་པའི་དག་སྦྱིབས་མེ་མེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་
བཙུགས། འཛིགས་མེད་རི་བོའི་མཆོད་རྟེན་གཉིད་ཀྱི་ཆེ་བཞིག་བཞེངས།

འདིའི་སྐབས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཡི་གེར་མ་བྲིས་པ་ལུང་འཕྲོགས་ཏེ་འཛིན་པས་
རྒྱད་ཆོས་ཀྱིས་དོགས་ནས་ཨ་ལུ་བིན་ར་བྱེ་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགེ་འདུན་བསྐྱུས་
ཏེ་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་ཡི་གེར་བཏབ། དགོན་དེར་དག་ལེན་པོ་མིས་ཐར་དཀའ་
བཞིག་འདུག་པ་དེའི་ནང་ན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཀྱི་ཚོག་མའི་ཕྱི་མོ་ཟངས་སྟེགས་ལ་བྲིས་
པ་དག་གཏེར་དུ་སྦས་ཡོད་ཟེར། རྒྱལ་པོ་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་གར་བཞུགས་ན་ཁ་བྱུང་མོགས་དོ་ལ་བཞོས་པ་ནམས་ཆོས་རྒྱལ་བྱུང་ན་མེད་ཀྱི་ཡི་
གའི་གཟུགས་དང་རིགས་གཅིག་དུ་རེས་མོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

༡༢ མིཆ་ལའི་རྒྱལ་པོ་བྱུང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་མཆོག་བོ་རྟེས་སྲིད་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་
བ་མདོ་ཙམ་བྲིས།

ལ།༢། མངས་རྒྱལ་འདས་མེས་ཀྱི་ལོ་ ༥༤༩ ལ་རྒྱལ་པོ་བྱུང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལ་མཆོག་བོ་རྟེས་བྱ་
བས་སྲིད་འཛིན། ཁོང་ནི་ལྷོ་ག་ཆགས་ཀྱི་ག་སྐར་ལ་ཡང་མི་འཆོལ་བའི་མནའ་པོར། ལུལ་
མི་རྒྱལ་ལ་ཕུ་གེ་དང་། ཉན་ཡམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་བྱུང་བ་ཡང་བདེན་སྟོབས་
བཞེད་པས་བསྐྱབས་པར་མཛད། རྫོན་པོ་གོ་བླ་རྒྱ་བྱ་བ་དོ་ལོག་སྟེ་དཔུང་ཆེན་འབྲིད་
ནས་སྡེ་བས་པ་ན། མི་མང་པོ་གསོད་ཀྱི་དོགས་ནས་མཚན་ལ་པོ་བྱང་ནས་བྲིས། རྫོན་
པོ་དེ་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འཁྲེར་ནས་འོངས་ན་གསེར་འདི་སྟེད་སྦྱིན་ཆོ་སྦས་པས། མི་མང་
པོ་རྗེར་ལ་རམ་པས་མགོ་རྒྱར་མ་མང་པོ་ལུལ་བ་མཆོག་བོ་རྟེས་གསན་ཏེ། འདི་ཆེད་མི་
མང་པོ་བསད་པ་མི་ལེགས་གསུངས་ནས། ཟས་སྦྱེལ་བའི་ནད་པོ་ཞིག་ལ་འདི་མགོ་རྒྱར་
ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ་ཅིག་ཅེས། རང་གི་ཅེ་རྒྱུང་(འཛིང་པ)་བྲེགས་ཏེ་གྲོངས་སོ།

༡༣ མིཆ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔལ་ཀྱིས་བསྐྱུང་པ་ལ་བྱས་མེས་གང་དང་གང་འཛིག་ཡོད་དམ།

ལ།༣། མིཆ་ལའི་རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔལ་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་པའི་རིང་ལ་སྐར་ཀྱི་བསྐྱུང་པ་ཉམས་པ་མོར་
རྒྱུ། རྒྱལ་པོ་འདིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱ་བ་ཐ་ཆ་ག་དུ་བྲིས། དག་བཙོམ་པ་
དང་པོ་སྡེའི་སྦྱི་བྱིན་བྱན་ནས་གནས་བཏན་དེའི་སྦྱི་བྱན་གསེར་གར་སྟེགས་པ་ལས་

ཚུན་འགྲོ་བཞིག་ཡོད། དེ་དག་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་མིག་ལོ་མཆོ་འབྲུམ་དུ་བསྟན་
དེ་མཐའ་མི་གཞན་སྤྱི་ཅི་ (Dutch) ཞེས་པ་ས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༡༡ མིག་ལོ་ཡུལ་དུ་མཐའ་མི་སྤྱི་ཅི་ (Dutch) རྣམ་སྟེ་བས་པ་དང་། ཡུན་རི་ཙམ་བསྟན་
དམ།

ལན། མིག་ལོ་ཡུལ་དུ་མཐའ་མི་སྤྱི་ཅི་ (Dutch) ཞེས་པ་སངས་རྒྱལ་འདས་མེས་ཀྱི་ལོ་ཉིས་
སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་ལ་སྟེ་བས་ཤིང་། ལོ་སྤྱི་ཙམ་རྒྱ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

༡༢ རང་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིད་ན་མིག་ལོ་ཡུལ་འདི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུ་འབྱུར་ཚུལ་རི་
ལྟར་ཡིན་ནམ།

ལན། རང་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིད་ན་མིག་ལོ་ཡུལ་འདི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མིག་ལོ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ནས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བརྒྱད་མཐའ་མ་ཐུག་གི་བར་། སངས་
རྒྱལ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་མི་རིང་བ་ན་ཆོས་ལུང་བ་ནས་བཟུང་། ད་ལྟ་བར་མི་ལོ་
ཉིས་སྟོང་གི་རིང་ལ་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་འདར་སྟོང་གསུམ་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་མ་ཉམས་
པར་གནས་ཤིང་། ཁྱིམ་པ་དག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གླ་མ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལུགས་གཙང་
མར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་སོ།

༡༣ མིག་ལོ་སྤྱི་ཅི་འདིར་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་གི་རིང་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མ་ཉམས་པར་
གནས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མིག་ལོ་རྒྱལ་པོ་སྐར་རྒྱལ་ནས་བཟུང་ནས་རྒྱལ་བརྒྱད་མཐའ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་རང་
པོའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་མར་བྱུང་ཞིང་། མིག་ལོ་ཁྱིམ་སྟེ་བས་ཕྱིན་ཆད་སྤྱི་ཙམ་གྱི་
སྟུལ་བྱེད་མ་མེད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲ་མ་འཛིན་དགོས་པའི་སྤྱི་བྱིམས་བྱས།
སངས་རྒྱལ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་མི་རིང་བ་ན་ནང་ཆོས་ཡུལ་དེར་དར་བ་ནས་བཟུང་།
ད་ལྟ་དུས་གསར་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱུར་གྱི་བར་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་
སྟོང་གསུམ་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་མ་ཉམས་པར་བསྟུངས་ཤིང་། ཁྱིམ་པ་དག་ཀྱང་དཀོན་
མཆོག་གླ་མར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལུགས་གཙང་མར་གནས་ཏེ་རང་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིད་
ན་གསེར་གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ད་ལྟའི་བར་བསྟན་པ་མ་ཉམས་
པར་གནས་སོ།

༡༤ མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་མིག་ལོ་དུས་ཡུན་རི་ཙམ་བཞུགས་མིན་
དང་སྤྱི་ཅི་ཆོར་རི་བྱུང་སྟོར་མདོ་ཙམ་བྱིས།

ལན། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་མིག་ལོ་ལོ་གཅིག་དང་ལྷ་བ་བཞི་ཙམ་རིང་

པ་དང་། སྤྱིན་གྱི་གསེབ་ནས་གནམ་གྱུ་བཏང་སྟེ་མཆོད་རྟེན་ལ་གཡས་སུ་བསྐྱོར་ནས་
མེ་དྲོག་དཀར་པོའི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་ལྟར་མོ་སྒྲ་ཆོགས་ཁེངས་ཡོད། ཡུལ་མི་
ནམས་ཀྱིས་ས་སྟེང་ན་མཆོད་རྟེན་འདི་ལས་མཐོ་བ་མེད་པར་གྲགས་སོ།།

༡༥ རྒྱལ་པོ་དུ་དགམ་མཉམས་བཞེངས་པའི་མཆོད་རྟེན་དང་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོར་ལ་ནད་པོ་འགས་དག་
འདུན་ཆོས་འཕེལ་མཆོག་ལ་གང་གསུངས་འདུག་གས།

ལན། ལྷ་བས་དེ་དུས་ཀྱི་ནད་པོ་དེ་དག་ཚུང་བྱས་པའི་དུས་སུ་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ཞིག་གསོས་
འགོ་ཚུགས། ཕལ་ཆེར་སྤྱིང་གང་པོའི་མི་ནམས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་མཆོད་
རྟེན་དེ་ཞིག་གསོས་གནང་། མཆོད་རྟེན་འདི་ནམ་གྲུབ་པ་ན་སིང་ལ་པ་ནམས་ཀྱིས་འཁྲར་
ཐམས་ཅད་འཕྲོལ་པ་ཡིན་ཞེས་པ་མེས་ནམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་སྤྱིང་བ་ཞིག་ཡོད་ཟེར། དེ་
ཡང་མཆོད་རྟེན་སྤྱིང་གང་པོ་རྒྱལ་པོ་དུ་དགམ་པོ་དེ་དག་འཛུགས་སྤྱིང་ཡང་ལན་གཅིག་
སིང་ལར་བྱོན། དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་མྱོན་གྱི་དུས་འདྲ་བ་ཞིག་དར་བ་ཡིན་
ཟེར། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་སང་དགའ་ལྡན་ན་ཇེ་བརྩན་གྱི་བྱུང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། འདི་
དང་འདིའི་སྤྱན་སྟངས་དྲི་གཡ་གཉིས་མ་འེངས་པ་ན་སིང་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་ན་
བྱམས་པའི་སྐྱུ་གང་ཡོད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་མཆོད་འདི་གཉིས་ཀའི་སྐྱུ་འདྲ་
ེ་ཡང་བཞེངས་ཡོད་པར་དགོ་ཆོས་ནས་གཟིགས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༦ དགོ་ཆོས་ལགས་ནས་སིང་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་གཏུ་ཁ་ཏག་དང་ཞིག་མཛད་ཡོད་དམ།

ལན། དགོ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་དོ་ཇེ་འཆང་དང་ཤུག་ཐུབ་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། ཡོད་པར་
སྤྱོད་དང་གནས་བཟན་སྟེ་པའི་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ། དེས་མ་ཆད་། བྱུང་གི་ཐོག་ཆེན་དང་
ལྟོའི་ཐོག་དམན་པ་གཉིས་ཀའི་བར་ན། ལྷ་བ་བཀའ་བདགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྷ་འབྲེལ་
བ་སྟེ། གནན་ཞིང་ཟབ་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྱིས་བརྩོན་དགོས་པ་
ལགས་ཞེས་དང་། (ཞེས་པ་འདིས་ཐོག་ཆེན་དང་ཐོག་དམན་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཅིག་
གི་རྟེན་འཛུགས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་བརྩོན་བཀའ་དང་ལེན་ལྷ་དགོས་པའི་ཁ་ཏ་མཛད་པ་
ཡིན།) འོན་ཀྱང་ལྷུང་བ་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་ནམས་(སིང་ལའི་དགོ་འདུན) ཅི་ཅི་ལ་
ཡང་འཁྲུ་འབྲིག་(དྲོགས་པ་ཟེ་བ) ཟ། མི་རྒྱུང་སྤྱིང་བུ་ཅན་ནམས་(བོད་ཀྱི་ཆོས་པ)ནི་
གང་ལ་འདྲ་ཐོག་བཞེས་(བརྟན་བཅོས་)ཆེ། ལར་ཁོང་གཉིས་པོ་སུ་ཡང་མགོ་མཁྲིགས་
ལུ་ཚུགས་ཅན་གྱི་ཡང་ཕྱིར་སོན་པས། རེ་ཞིག་རང་རང་སོ་སོའི་ས་ནས་ཕན་ཚུན་དགའ་
མགུ་གདུང་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་གཅིག་པའི་གཉེན་
ཅིས་ཅམ་ཞིག་མ་ལལ་བཞི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞེས་ཁ་ཏག་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༧ མི་སྒྲིབ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཇུག་དྲུག་མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་ལགས་ནས་སྐུ་གང་འདྲ་ཞིག་
སྒྲུབ་ས་འདུག་གས།

ལན། མི་སྒྲིབ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཇུག་དྲུག་མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་ལགས་ནས་སྐུ་འདི་འདྲ་ཞིག་
སྒྲུབ་ས་ཡོད། དེ་ཡང་།

བཅུན་པའི་ཆ་ལུགས་རིང་ནས་ཡལ་གྱུར་ཅིང་། །

འདུལ་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཤུལ་དུ་མ་ལུས་ཀྱང་། །

གནས་བརྟན་དགེ་སྤྱོད་ཚོགས་དང་མཇུག་པ་འདི། །

ཆེ་རབས་སྤྱི་མའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེས། །

ཞེས་ཆོགས་བཅད་འདི་སྐུ་གཞས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་ས་མཛད་དོ། །

(མཚན། གོང་གི་དྲི་ལན་བཏབ་པའི་དོན་གནད་རྣམས་མི་སྒྲིབ་ལོ་རྒྱུས་དང་། བོད་དུ་རིག་
གནས་དར་ཚུལ་སྒྲིབ་དེ་བ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་བཅས་ནས་ཟུར་བདུས་ཀྱིས་སྤྱོད་གས་བསྒྲིགས་
ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན།)



ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་མེད་མེད་ཀྱི་ལུས། ཆོས་མིན་སྤྱོད་པའི་སྤྱུང་པོར་འདྲ་ལ། །

ཆོས་གཏམ་སྐུ་པའི་འོས་བབས་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཆོས་ཁྲུན་ཇེ་པོའི་བཀའ་བཞིན་ཆོག་འགའ་ཞུ། །

སངས་རྒྱུས་འབྲེལ་ལས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། རྩོན་སྤྱོན་བཟང་པོའི་ཚུ་ལུང་འཛོམས་པ་ལས། །

དགེ་པའི་ས་བོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་སྤྱོན་པ་ཁྱོད། མངའ་བའང་རྒྱུས་པའི་དཔོན་གྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས། །

དེས་ན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་པའི་བདེ་སྤྱོད་ཀྱན། འབྱུང་པའི་སྤྱོ་མོ་སངས་རྒྱུས་བརྟན་པ་ལ། །

སྤྱོ་གསུམ་འབད་པས་སྤྱིད་ཞུ་བ་པ་འདི། ལས་སུ་བུ་བ་ཀྱན་གྱི་ཐོག་མ་ལགས། །

གང་དུ་མཁས་དང་བྱུབ་པ་བཞུགས་ཀྱུར་བ། དེ་ན་ལུང་དང་དོན་གས་པའི་བརྟན་པ་གནས། །

རི་སྤྱིད་བཟད་དང་སྐུ་བ་པའི་སྤྱོ་ལ་གནས་པ། དེ་སྤྱིད་བར་དུ་དམ་པའི་སྤྱོ་སུ་འབྱུང་། །

(མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྤྱོ་བེས་ཀྱི་འདྲ་བཤུས་གསུང་རྩོམ་ཞིག་ལས་ཟུར་བཏོན་ཞུས་པ་ཡིན།)



སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མའི་ཚྭ་རྒྱ་དང་། རྩི་བྲག་ལེའུ་བར་པའི་ནང་
གཞུགས་གཞུགས་བྱན་སྒྲོར་ལ་དྲི་བ་དྲིས་ལན།

༡ སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་གི་ཚྭ་པ་པོའི་མཆན་དང་། ཏུས་རབས་ནམ་ལ་གནས་གང་དུ་
འབྱུངས། སུའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདི་བཅམས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་གི་ཚྭ་པ་པོ་ནི་དཀྱིལ་སྒྲོ་པོའི་སྒྲུག་དུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཟེར། ཁོང་
ཏུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་དུ་བྱ་གར་གྱི་ཀུ་ཅིའི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས། རྒྱལ་པོ་ཕུ་
ལ་གཉི་ཤ་དེའི་སྒྲུག་ཁྱབ་འཇུག་འཕེལ་དང་མཇུག་གསུ་གྱུར་པས་སྒྲུག་ངག་
མེ་ལོང་མ་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུག་དང་སྒྲུག་མོ་དག་གི་ཆེད་དུ་བཅམས་པར་བཤད་དོ།

(༡ དེབ་དཀར་གོ་གསུངས་ ༡༡༤ ལས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱིར་བཙན་སྒྲུག་པོ་དང་། བྱ་གར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཆེན་ཆེན་གྱི་ཆུང་པོ་དང་། རྒྱ་མོའི་ཁོལ་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་
ནམས་ཏུས་མཆུངས་པར་གསུངས་ཡོད། ཞེས་རིག་དཔྱར་ཁང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤)

༢ སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལ་ལེའུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

ལན། སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་གི་གཞུང་ལ་ལེའུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

༡ ལེའུ་དང་པོར་གྲོ་ལོ་ཀ་ ༡༠༥

༢ ལེའུ་གཉིས་པ་ལ་གྲོ་ལོ་ཀ་ ༩༤

༣ ལེའུ་གསུམ་པ་ལ་གྲོ་ལོ་ཀ་ ༡༩༤ རྩི་བྲག་བཅོམས་གྲོ་ལོ་ཀ་ ༤༥༤ ཡོད།

༤ སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མའི་ཚྭ་པ་པོ་ལ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་མཆན་ཅི་ཕྱིར་ཐོགས་སམ།

ལན། སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མའི་ཚྭ་པ་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཁས་ཤིང་། བྲམ་
ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་བྱད་ལག་ཏུ་དབྱུག་ཀྱི་འཆང་བས་ན་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་ཐོགས་པ་ཡིན།

༥ སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མ་བོད་དུ་མ་བསྐྱར་གོང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་སྒྲུག་གཞུང་གང་
བཅམས་ཡོད་དམ།

ལན། སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མ་བོད་དུ་མ་བསྐྱར་གོང་དུ་ས་སྐྱ་པའི་ཆེན་གྱིས་བསྐྱར་པའི་སྒྲུག་ངག་
མེ་ལོང་གི་གཞུང་སྤྱིད་པ་ཅན་གྱི་བྱན་བར་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྲུ་བ་དེར་ཡོད།

༦ སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་འདི་ལ་དོན་དུ་ཡིས་བསྐྱས་ཡོད་དམ།

ལན། སྒྲུག་ངག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་འདི་ནི། ལུས་དང་། རྒྱ། རྩི་བྲག་བསལ་ཏེ་དོན་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་། ལུས་ནི། རང་གིས་གང་བཟོ་དུས་འདོད་པའི་ཁྱད་

པའི་ཁྱད་པར་དེ་དང་རྒྱན་པའི་མིང་ཆོག་ཡིག་ཆོག་ས་པའི་རང་པའི་ན་ཅན་གྱི་རག་གི་
རྒྱན་དེ་པ་རྒྱན་རག་གི་ཡུལ་ཆེ་ར།

ལྷན་པོ། ལུས་དེ་མཛོལ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ། གྲུ་རྒྱལ། ལལ་
ཆེ་གཤི་རྒྱལ་སོགས་ཉམས་པུན་པུ་ཆོག་ལས་པར་སྐྱར་པ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཞེས་ལུ་བ་དང་།

རྒྱུན་བསལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་པ་གལ་ཆིག་དོན་ལྟུ་འགལ་བ་དང་།
 འབྲེལ་བ་ས་ཆགས་པ། བསྐྱར་རྒྱས་མང་པ། རྒྱ་དོགས་གཏོང་མི་རྒྱས་པ་མོགས་དང་།
 འགལ་བའི་རྒྱན་བཅས་ཐུངས་པ་ནི་རྒྱན་བསལ་ཁེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

6 ལྷན་ངག་གི་ལུས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

པན། ལྷ་ར་པག་གི་ཡུལ་གྱི་པར་རྟེན་ལྷ་གསུམ་པོ་དེ། ༡ ཆེ་གས་པ་ཅད། ༢ ཆེ་ག་ལྷ་ག།

३ རྩེལ་མ་གསུམ་ཡིན།

ལྷན་དག་མེ་ལོང་གི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ལྷན་རག་མེ་ཡོང་གི་བརྗོད་བྱ་ནི། ལུས། རྒྱུ། རློན་སེལ་གསུམ་ཡིན།

༩ ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ཞེས་བཀྲགས་དོན་ཅི།

ཡན། ལྷན་རག་མེ་ཡོང་ཞེས་བདག་སྟོན་ནི། བཞིན་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རྫོང་ཕྱེད་
བཅད་ལྷག་སྡེ་ལ་མ་གསུམ་དུ་དཔྱེ་བ་བྱས་དང་། ལུན་མོང་དང་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པས་
བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་ཆུ་ཁྱེ་བྱག་མཐུང་ཡས་པའི་ལྷན་རག་གང་ཞིག་བསྐྱུས་བོའི་ལོད་
ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་བར་འཆར་བས་མེ་ཡོང་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
བདག་སྟོན་པོ།

སྒྲིབ་པ་མེ་ཡིང་མ་ཐོག་མར་ཤོད་སྐད་དུ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ། མཐར་ཤོད་སྐད་དུ་ཆ་ཆང་
བ་སྤྲུལ་མ་ཐོག་དེ་སྤྲུལ་ན་ཅམ།

ཡན། ལྷན་པག་མེ་ཡོང་མ་ཐོག་མར་ཤིང་སྒྲང་དུ་མ་པར་ཀླན་དགའ་བྱུང་མཚན་གྱིས་བསྒྲུབ།
མཐར་མ་པར་གྱི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་མེ་ཡོང་མ་ཤིང་སྒྲང་དུ་ཆ་ཆར་སྒྲུབ་མཚན་མི་ཁྱེད་
ལྷན་པོ་ཙུ་བ་རྟེ་རྟེ་བྱུང་མཚན་ཡིན།

༡༠ ལྷན་ངག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན།

ལན། ལྷན་པ་གཅིག་པའི་གོ་དོན་ནི། ཡིད་པ་ཕྱོགས་ཅིང་ལྷ་པར་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་པག་ཅིག་
ལ་ལྷན་པ་གཅིག་ཟེར།

ཡང་ན། ལྷན་རག་ཅེས་ལུ་ཡོན། བརྟེན་བྱའི་དོན་གསལ་ཁྱིང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཙམ་
བར་ལྷན་ཁྱིང་བརྟེན་པའི་ཆོག་ལྟེན་ཡིད་དུ་ཡོང་བཞིག་ལ་ལྷན་རག་ཅེས་ལུ་ཡོན།

११ ལྷན་དགལ་ལོང་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཤོད་ལྷན་དུ་སྤྱི་ལོ་ནམ་ལ་ལྷན་དང་ལྷན་བསྐྱར་རམ།
 ལན། ལྷན་དགལ་ལོང་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཤོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ངམ་ལྷན་འགོ་མཛོེ་ཆོས་ཀྱི་ལ་
 འཕགས་པ་འདི་སྐུ་དུས་ལྷན་སྤྱི་ལོ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཤོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་ཤོད་རྩྭ་རྩོད་རྩོད་ཀྱི་ལ་
 མཆོན་དང་། ལྷན་གྱི་པཎ་ཏེ་དེ་ལྷན་ལ་ཀར་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ལོའི་ནང་
 ཐོག་མའང་ཤོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ།

༡༩ རྒྱལ་གྱི་མཆོད་ཉིད་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། རྒྱ་གྲི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷན་ངག་མེ་ཡོང་ལམ།
 ལྷན་ངག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཆོས་རྒྱམས་རྒྱ་ཞེས་རབ་བྱ་བ་རྒྱུད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷན་ངག་གི་ལུས་པཅད་ལྷག་གྲེ་ལ་མ་གསུམ་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྒྱམས་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

༡༩ གཞུགས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པ་སྙན་པའི་ཙམ་པར་འགྲེལ་བ་གིས།

ལན། གཞུགས་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།
 ཅུ་པ་ལས། ཐད་དང་སྒར་མིན་གྱི་ར་པ་ཡི། །དེའི་ཉིད་འོ་པོ་ཅན་འདོད་དཔེར། །
 ཞེས་ཅུ་ཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐད་དང་དུ་སྒར་བ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲོ་བ་དགས་ཏེ། དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་འོ་པོར་ཤོག་དཔེར་འོ་པོ་ཅན་གྱི་གྱུན་མཁུ། དཔེ་
 ཅན་དཔེ་ཡི་གཞུགས་སུ་ཤོག་དཔེར་གཞུགས་ཅན་གྱི་གྱུན་དང་། དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་
 རྒྱལ་དང་འདོད་པས་རྒྱལ་ཅན་གྱི་གྱུན་ཞེས་གྲུབ་པར་ཆོད་དོ།།

(ཉུག་གྱི་བསྟན་པའི་སྐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤེས། དཔེ་ཉིད་དེ་ལྟར་གསུགས་ཅན་པོ་དང༌།)

༡༩ གཟུགས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་ཡིན།

ལན། གཞུགས་ཅན་ཚུན་གྱི་དོན་ནི། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་དོ་པོ་ཐང་དང་དུ་མ་བྱས་པར།
ཤེད་པར་ཤེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་གཞུགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཚུན་
ཞེས་བྱ་བར་ཤེད་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༥ གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་གཏས་འདྲན་ལྷོས།

ལན། གཞུགས་ཅན་གྱི་ཉེ་བའི་ཤུའི་གྲངས་འདྲིན་ནི།
 'བསྐྱེས་དང་'མ་བསྐྱེས་'བསྐྱེས་མ་བསྐྱེས། །'མཐའ་དག་'ཆ་གས་'ཆ་གས་ཅན། །
 'ཡན་ལག་གཅིག་མེགས་'ལྷན་པ་དང་། །'མི་ལྷན་'མི་མཉམ་'བྱད་པར་ཅན། །
 'འགལ་དང་'རྒྱ་དང་'རྒྱར་བ་དང་། །'དཔེ་དང་'རྣལ་པ་ཅན་དང་'འགོག་ །
 'མཉམ་འཛིག་'གཞུགས་ཅན་'བསྟོན་དོར་རོ།

१७ བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གང་
ཡོད་དམ།

ལན། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་ཕྱད་བསྟུས་པ་ལ་བསྟུས་པའི་
གཟུགས་ཅན་ཟེར། དཔེར་ན། ཐུགས་རྒྱ་མཚོ། ལེགས་བཤད་མ་ཅི་ཀ ལྷ་བྱ་དང་།
དཔེ་དཔེ་ཅན་དབར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་སྒྲ་མ་བསྟུས་པ་ལ་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་
ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ལང་ཆོའི་འདབ་བརྒྱ། གདོང་གི་ཁྲ་བ། ལྷ་བྱའོ།

१ དཔུང་པ་འབྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །པརྒྱ་སོར་མོ་ཡལ་འདབ་པོ། །ཞེས་པའི་རྒྱན་གང་
ཡིན་ངོས་བརྒྱུད་སྟེ་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ལན། དཔུང་པ་འབྲི་ཤིང་ལག་པ་ནི། །པརྒྱ་སོར་མོ་ཡལ་འདབ་པོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱང་
འདི་གཉིས་ནི། བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན།
འགྲེལ་བཤད་ནི། དཔུང་པ་འབྲི་ཤིང་དང་། ལག་པ་པརྒྱ། སོར་མོ་ཡལ་འདབ་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་བཞུགས་དཔེ་ཅན་དང་དཔེའི་བར་ལ་དུག་སྒྲའི་ཕྱད་བསྟུས་པའི་དབང་གིས་
དཔེ་ཅན་དང་དཔེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བརྗོད་པས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ནོ།

(དཔུང་པ་ཅན་དག་གི་རྩལ་མཚོ། པརྒྱ་རྒྱང་པ་ཡལ་འདབ་པོ།)

११ ལག་པའི་འབྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས། །ཡལ་འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། །
མེ་ཏོག་དུ་གྱུར་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ། །ཁྲིད་ནི་དེད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ། །
ཞེས་པའི་རྒྱན་ངོས་འཛིན་ཏེ་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ལན། ལག་པའི་འབྲི་ཤིང་སོར་མོ་རྣམས། །ཡལ་འདབ་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི། །
མེ་ཏོག་དུ་གྱུར་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ། །ཁྲིད་ནི་དེད་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ། །
ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་འདི་ནི་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཅན་
དང་དཔེ་བར་ལ་དུག་སྒྲ་མ་བསྟུས་པའི་ཁྲིར་རོ། །དེ་ཡང་། ལག་པའི་འབྲི་ཤིང་། སོར་
མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡལ་འདབ། སེན་མོའི་འོད་ཟེར་ནི་མེ་ཏོག་དུ་གྱུར་པའི་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་
མངོས་ལ། ཁྲིད་ནི་དེད་ཀྱི་མཐུན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུའོ་ཞེས་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་
ཅན་ནོ།

१ॡ བཞིན་རྒྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་འོད་ཅེས། །གཟུགས་ཅན་བསྟུས་དང་མ་བསྟུས་པའོ། །
ཞེས་བསྟུས་ཤིང་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཅུ་བར་འགྲེལ་
པ་བྲིས།

ལན། བཞིན་རྒྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་འོད་ཅེས། །གཟུགས་ཅན་བསྟུས་དང་མ་བསྟུས་པའོ། །

ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་བཞིན་ཆུ་ཞེས་པར་གྱི་དུག་སྒྲ་བསྐྱུས་པ་དང་། གཉིས་པར་འདྲུམ་
པའི་ཆུ་འོད་ཅེས་དུག་སྒྲ་མ་བསྐྱུས་པས་ན། བསྐྱུས་པའི་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་
ཞེས་སོ།

འགྲེལ་པ་ནི། ༡ དཔེ་ཅན། བཞིན་རས། དཔེ། ཆུ་བ། དེ་དག་པར་ལ་དུག་སྒྲ་བསྐྱུས་
པས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། ༢ དཔེ་ཅན། བཞིན་རས་ཀྱི་ཁྱུ་ལོར་འཛིན་
པའི། དཔེ། ཆུ་འོད། དེ་དག་པར་དུག་སྒྲ་མ་བསྐྱུས་པས་མ་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་
ནོ།

༡༠ སྐར་མོ་དམར་པའི་འདབ་ཕྱེང་དང་། སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཅན། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲེས་ནི། །ས་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་འཛིན། །

ཞེས་པ་ཆུ་གང་ཡིན་པོས་བཟུང་ནས་ཅ་བར་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ལན། སྐར་མོ་དམར་པའི་འདབ་ཕྱེང་དང་། སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་གེ་སར་ཅན། །

ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲེས་ནི། །ས་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་འཛིན། །

ཞེས་ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཡིན།

འགྲེལ་པ་ནི། ཞབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་བྱུར་པའི་སྐར་མོ་རྣམས་འདབ་ཕྱེང་གི་གཟུགས་སུ་

བཞོན་ཅིང་། སེན་མོ་གེ་སར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཞོན་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲེས་ཏེ་

པར་འདི་ནི། ས་གཞི་སྒྲོང་པའི་ཆུ་ལ་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་འཛིན་ནི་ཞེས་ཆ་ཤས་

ཅན་ཞབས་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་སྐར་མོ་དང་། སེན་མོ་རྣམས་དཔེའི་ཆ་ཤས་ཅན་ཆུ་

སྒྲེས་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་འདབ་ཕྱེང་དང་། གེ་སར་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཞོན་པས་

མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ནོ།

༡༡ གདུམ་མོ་སྒྲོ་བྱར་ཉིད་དུ་ནི། ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །

རྩལ་གྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། འོག་པ་ལུ་ཉིག་འོད་ཅན་འཛིན། །

ཅས་ཆུ་གང་ཡིན། ཆོགས་བཅད་འདིར་འགྲེལ་པ་མཛོད་ཀྱིས།

ལན། གདུམ་མོ་སྒྲོ་བྱར་ཉིད་དུ་ནི། ཁྱོད་གདོང་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་གཡོ། །

རྩལ་གྱི་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཡི། འོག་པ་ལུ་ཉིག་འོད་ཅན་འཛིན། །

ཅས་གཟུགས་ཅན་ཆུ་ལས་ཆ་ཤས་གཟུགས་ཅན་ཡིན།

འགྲེལ་པ་ནི། ཀྱི་གདུམ་མོ་ཞེས་པོས་ནས་ཁྱོད་པའི་ཆུ་མེད་པར་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་

མཆུའི་ཡལ་འདབ་གཡོ་ཞིང་འདར་བར་བྱེད་ལ། རྩལ་གྱི་ཆུའི་ཐིགས་པའི་འོག་པ་ལུ་

ཉིག་གི་འོད་ཅན་ཡང་འཛིན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་ཐིག་ལ་འཁོད་པའི་ཆ་ཤས་མཆུ་དང་།

པའི་མིག་བྱང་གི་བྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་པ་འདིར་རྟེན་གྲོང་དང་བརྟེན་པ་མིག་ལྡན་
པའམ་འགྲོགས་པ་དང་། རྟེན་མེ་ཏོག་ལ་བརྟེན་པ་བྱང་བ་འགྲོགས་ཤིང་ལྡན་པས་ན་ལྡན་
པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།

༡༥ གདོང་འདི་འཇུམ་གཤེར་རྒྱ་འོད་དང་། །སྦྱུ་པའི་མིག་གི་ཡུཏ་པལ་ཅན། །
རྒྱ་འོད་ཡུཏ་པལ་མི་ལྡན་པས། །ལྡན་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་རྒྱན་གང་ཡིན་འོས་བཟུང་ནས་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ལན། གདོང་འདི་འཇུམ་གཤེར་རྒྱ་འོད་དང་། །སྦྱུ་པའི་མིག་གི་ཡུཏ་པལ་ཅན། །
རྒྱ་འོད་ཡུཏ་པལ་མི་ལྡན་པས། །ལྡན་མིན་ཞེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན།

འགྲེལ་བཤད་ནི། རྩོད་གྱི་གདོང་འཇུམ་གཤེར་གྱི་རྒྱ་འོད་དང་། གནག་ཅིང་སྦྱུ་
པའི་མིག་གི་ཡུཏ་པལ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་གདོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཡན་ལག་འཇུམ་པ་དང་།
མིག་གཉིས་རྒྱ་འོད་དང་ཡུཏ་པལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ཡུཏ་པལ་
ནི་རྒྱ་འོད་ཀྱིས་ཆར་གཙོད་ཅིང་བུམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་འགྲོགས་མེ་འོས་
པའི་དཔེའི་འོ་པོར་བཀོད་པས་ན། མེ་འོས་པས་ན་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ།

༡༦ རྩོས་པའི་མཐུར་ཆོས་རབ་དམར་ཞིང་། །སྤྲིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ། །
རྩོད་གདོང་རྒྱ་བཡིད་སྤུབས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་རྟུས། །
ཞེས་པའི་རྒྱན་འོས་བཟུང་ལྟེ་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ལན། རྩོས་པའི་མཐུར་ཆོས་རབ་དམར་ཞིང་། །སྤྲིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་གར་བྱེད་པ། །
རྩོད་གདོང་རྒྱ་བཡིད་སྤུབས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་རྟུས། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན།

འགྲེལ་པ་ནི། ལང་ཆོས་རྩོས་པའི་མཐུར་ཆོས་རབ་དུ་དམར་ཞིང་། ཞེས་ཡན་ལག་
རྒྱང་པ་དང་པོ་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ལ། སྤྲིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་ཡང་གར་བྱེད་པའི་གཟུགས་
བྱས་ཤིང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་གདོང་རྒྱ་བཡིད་སྤུབས་ཏེ་འདོད་ལྡེའི་གཟུགས་སུ་
བྱས་པས། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་རྒྱང་པ་བར་མ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཉིས་
བརྟེན་སུ་བཀོད་ནས། དེས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཞོམ་པར་རྟུས་ཞེས་རྒྱང་པ་བཞི་
པ་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པས་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་སོ།



འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི། །སྤྱིར་སྤྱིར་དཔག་བསམ་ཀླང་འབྲུང་ངོ། །
 ཞེས་པའི་ཆོག་ས་བཅད་འདི་ནི། །རྒྱའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན།
 འགྲེལ་བཤད་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ནི་དགོངས་པ་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་། །གཞན་
 གྱི་ཕ་མ་ལ་སོགས་པས་གཡོ་བར་མི་རྒྱས་པ་བརྟན་ཅིང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་རབ་ཡིན་
 ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་ཀྱི་ཟས་གོས་སྟེར་བའི་སྤྱིར་དཔག་བསམ་ཀླང་
 འབྲུང་སྟེ་རྫོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འོ། །རྒྱའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། །རྒྱལ་པོའི་ཁྱད་ཆོས་
 གསུམ་པོ་ཟབ་པ་དང་། །བརྟེན་བཤུ་འདོད་པ་སྟེར་བ་བཅས་རྒྱ་མཚོ་ན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་
 མཚོ་དང་། །རི་རབ། །དཔག་བསམ་རྫོན་གིང་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

(དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཚོ། ཁྱོད་ནི་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་།)

༡༠ གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པད་ནི། །རྒྱ་ཇ་དྲི་སྐྱ་སྤྱད་བྱར་འོས། །
 དྲི་ཞིམ་བྱང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །ཞེས་པ་སྤྱིར་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་པར་འགྲེལ་བ་བྲིས།

ལན། གྲོགས་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་པད་ནི། །རྒྱ་ཇ་དྲི་སྐྱ་སྤྱད་བྱར་འོས། །
 དྲི་ཞིམ་བྱང་བས་དོན་གཉེར་འོས། །ཞེས་པ་སྤྱིར་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ནི། །ཀྱི་གྲོགས་མོ་ཞེས་པོས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་གི་པར་མཚར་སྤྱག་
 ཅན་འདི་ནི། །སྟེ་པོ་ལལ་པས་ལོངས་སུ་སྤྱད་བྱར་འོས་པ་མིན་ཏེ། །རྒྱ་ཇ་དྲི་སྐྱ་སྤྱད་བྱར་
 འོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁའི་དབྱགས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་འདི་ནི། །བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ཀླང་དང་པོ་འདི་ནི། །དཔེ་ཅན་མཛེས་མའི་
 གདོང་དེ། །དཔེ་པར་འོ་གཟུགས་སུ་བཀོད་པས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ནོ། །

ཆོག་ཀླང་གཉིས་པས་རྒྱ་ཇ་དྲི་སྐྱ་སྤྱད་བྱར་འོས་པའི་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། །རྒྱ་
 ཇ་རྒྱལ་པོ་དང་། །དྲི་སྐྱ་མཚོ་གཉི་དོན་ཡིན་པས་མའི་རྒྱལ་པོ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་
 མེད་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་གདོང་མཚར་སྤྱག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་འོས་པ་དང་། །དཔེའི་སྐབས་
 ལ། །རྒྱ་ཇ་རྒྱལ་པོ་དང་། །དྲི་སྐྱ་དང་པའི་དངོས་མིང་སྟེ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པས་
 ན། །དང་པའི་རྒྱལ་པོས་པར་མཚར་སྤྱག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱར་འོས་པར་སྟོན་པས་རྒྱ་སྤྱད་དང་།

ཆོག་ཀླང་གསུམ་པས་དོན་སྤྱད་བྱར་འོས། །མཛེས་མ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཁའི་དབྱགས་
 ཀྱི་དྲི་ཞིམ་ལ་བྱང་བའི་ཆོག་ས་འདུ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། །པར་མའི་དྲི་བསྐང་ལ་ཡང་
 བྱང་བས་ཉེ་བར་སྤྱད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་པའོ། །མདོར་ན། །དཔེ་དང་དཔེ་
 ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དྲི་ཞིམ་པོ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་འོས་སོ་ཞེས་

དོན་སྤྱད་པས་སྤྱད་པའི་གཞུགས་ཅན་ནོ།།

གདུག་མོ་ཁྱེད་གོང་རྒྱལ་ལྟར་། །འཕྱོ་བ་མེད་པར་བདག་མེད་པ། །
བདག་གི་སྐལ་བ་མེད་ཀྱི་འཇུག་། །ཁེས་པ་འདི་གཟུགས་ཅན་རྒྱུན་གང་ཡིན་རོ་ས་བཟུང་།
སྡེ་བཟོལ་པ་ཟིམ།

ལན། གཏུམ་མོ་བྱིད་གདོང་རྒྱ་བས་ཀྱང་། །བཙེ་བ་མེད་པར་བདག་སྟེག་པ། །
བདག་གི་སྐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འང་སྟོན། །
ཞེས་པའི་ཆོག་རྐང་གསུམ་པོ་འདི་ས་མཉམ་འཛོག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ནོ།།
འགྲེལ་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་ཞི་ཡང་། མཛེས་པུལ་ཆེ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་གདུང་
བ་སྟེད་པའི་སྤྱིར་གཏུམ་མོ་ཞེས་བོས་ནས། བྱིད་གདོང་གི་རྒྱ་བདག་འབར་འོས་པ་འདི་ས་
ཀྱང་བཙེ་བ་མེད་པར་ཆགས་པའི་མེས་སྟེག་པ་འདི་ནི། རྒྱ་བའི་བྱེད་ལས་མིན་པར་མ་
ཟད། བདག་གི་སྐལ་བ་ངན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ན་རྩུན་གཉིས་ཀའི་
སྟོན་མཉམ་དུ་འཛོག་པ་འདི་ནི་མཉམ་འཛོག་གཟུགས་ཅན་ནོ།།

(དབྱངས་ཅན་ངག་གི་རྩིས་མཆོ། བདག་གི་སྐལ་བཅིང་གི་བྱ་བྱོན།)

ལྟོད་གདོང་འདམ་སྒྲེལ་དོར་འདྲིམ། རྒྱུན་མའི་འབྲི་ཁྱིམ་གསལ་མཁན་མ། །
རྩལ་སྒྲེལ་གདམ་འབམ་གསལ་ཕྱེད་དོ། ཁྲིམ་པ་གང་གི་ཁྱུར་ཡིན། འབྲེལ་པ་འབྲིས།

ལན། ཁྱོད་གདོང་འདམ་སྒྲེས་དོ་ར་འདིར། རྒྱུན་མའི་འབྲི་ཡིང་གར་མཁན་མ། །
རོལ་སྒྲེག་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ། །
ཞེས་པ་འདི་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་རྒྱན་ཡིན།
འབྲེལ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་འདམ་སྒྲེས་ཏེ་ཤུ་འདི་གཟུགས་སུ་བསྐོད་པ་དང་། དེ་ཡང་
དོ་ར་སྒྲེ་གར་གྱི་ས་གཞིའི་གཟུགས་སུ་བསྐོད་པ་འདིར་རྒྱུན་མ་འབྲི་ཡིང་གི་གཟུགས་
སུ་བསྐོད་པ་དང་། དེའང་གར་མཁན་མའི་གཟུགས་ཉིས་བརྟེན་སུ་བསྐོད་ཅིང་། རོལ་
སྒྲེག་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བས་གར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་
ཅན་རྒྱན་ཞེས་སོ། །

ལད་ནི་གདོང་མིན་འདི་པ་སྒྲ། །འདི་དག་མིག་མིན་བྱང་པ་ལོ། །
འདི་རྣམས་གཤམ་མེད་ཡིན་ཀྱི་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་མེ་ལྷི་འོད་ཟེར་མིན། །
ཞེས་པ་འདི་རྒྱན་གང་ཡིན་ངོས་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་འགྲེལ་གྱིས།

ལན། འདི་ནི་གཤོང་མིན་འདི་པར། །འདི་དག་མིག་མིན་བྱང་བཅོ། །
འདི་རྣམས་ཤེས་པར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲི་ཡི་འདྲ་ཟེར་མིན། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་པ་སྟོན་དོར་གྱི་རྒྱན་ཡིན།

ཅ་འབྲེལ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་མེན་གྱི་མེ་ཏྲག་པ་སྟོན་ཡིན་པ། ཡུཏ་པ་ཡི་གྱི་རྣམས་པ་ཅན་འདི་དག་མིག་མ་ཡིན་གྱི་བུང་པ་ཡིན། དཀར་པོའི་སྤང་པ་འདི་རྣམས་གེ་སར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སོ་ཡི་འོད་མེར་མེན་ཞེས་སོ།

(དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཚན། འདི་དག་མིག་མེན་བུང་པ་ལ། འདི་རྣམས་གེ་སར་ཉིད་ཡིན་པ་འདི། །)

༡༩ གང་འདྲ་ཞིག་ལ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཟེར་རམ།

ལན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་དེའི་ཆ་གས་དང་། ཆ་གས་ཅན་མཐའ་དག་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་མཐའ་དག་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ།

༢༠ ཆ་གས་དང་ཆ་གས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དམ།

ལན། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་གས་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཆ་གས་གཟུགས་ཅན་དང་། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་གས་ཅན་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ། ཆ་གས་གཟུགས་སུ་མ་བཀོད་པ་ལ་ཆ་གས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར།

༢༡ རྩན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་མི་རྩན་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དམ།

ལན། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་རྩན་པའི་སྟོན་ནས་དཔེ་ཅན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་རྩན་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འགྲོགས་པར་མི་འོས་པ་སྟེ་རྩན་གཅིག་གནས་ཐབས་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་མི་རྩན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར།

༢༢ ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར།

ལན། མི་མཉམ་པའི་གཟུགས་ཅན་ནི། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་མ་བྱས་ཤིང་འགའ་ཞིག་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་མ་ཟད། གཟུགས་ཉིས་བརྟེན་གས་སུ་བཀོད་པས་རྒྱང་པ་འཐེང་འགྲོས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་མི་མཉམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

༢༣ འགལ་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། འགལ་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་དོན་ནི། དཔེ་ཅན་དཔེ་ཡི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་དཔེ་དེས་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ལྟར་བརྗོད་པས་དཔེ་དེའི་བྱེད་ལས་དང་འགལ་བས་ན་འགལ་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་སོ།

- ༡༧ གང་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་ལྷོ་གཟུགས་ཅན་ཟེར་རམ།
- ལན། དཔེ་ཅན་དེའི་བྱང་ཆོས་ནམས་རེ་རེ་པ་ཞིན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དཔེ་རེ་རེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་ལྷོ་གཟུགས་ཅན་ཟེར།
- ༡༨ སྒྱར་པའི་གཟུགས་ཅན་དོན་ཅི་ཡིན།
- ལན། རྒྱ་རྩ་ཉི་མ་རྩ་བུའི་མིང་ཆོག་གཅིག་ཉིད་ལ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གཉིས་ཀར་སྒྲོ་དོན་གང་རུང་དུ་སྒྲུར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སྒྱར་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་སོ།
- ༡༩ རྒྱུག་པའི་གཟུགས་དང་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་གཉིས་ལ་བྱང་པར་གང་ཡོད་དམ།
- ལན། དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཉིས་མན་ཚུན་བྱང་ཆོས་འདྲ་བ་སྒྱར་ཡང་ཡང་། བྱང་གཞི་དོ་པོ་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བས་མཚུངས་པ་ལས་རྒྱུག་པ་སྒྲོན་པ་ཞིག་ལ་རྒྱུག་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་། དགག་བྱ་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་དཔེ་ཅན་དེས། འགོག་བྱེད་རང་གི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པས་གཟུགས་སུ་བྱས་པའི་ཆོས་དེ་དངོས་གནས་མིན་པར་སྒྲོན་པའི་རྒྱན་དེ་ལ་འགོག་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟེར།
- ༢༠ གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- ལན། ཐོག་མར་དཔེ་ཅན་དེ་ཉིད་གཅིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། སྒྱར་ཡང་དེ་ཉིད་དཔེ་ཅན་གཞན་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར།
- ༢༡ གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བསྒྲོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར་རམ།
- ལན། དཔེ་ཅན་ལ་བསྒྲོན་དོར་ནས་དཔེ་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་ཞིག་ལ་བསྒྲོན་དོར་གྱི་གཟུགས་ཅན་ཟེར་རོ།



རྟེན་ཆོང་ཁ་ག་ཆེན་ཤོས།

རིགས་ལམ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ནམ་དཔྱིད་དང་།

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་གར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་།

ཆོག་སྒྲོར་རྒྱལ་ལ་མ་ཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ།

ས་སྤངས་འདི་ན་རིན་ཆེན་ནམ་གསུམ་སྒྲུང་།

སམ་མཁྱེན་ལ།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག TIBETAN (Code No. 117)
འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས། CLASS-XII

One Paper 3 Hours Marks 100

Section A

བད་སྒྲིབ་ཉེར་མཁོ། Applied Grammar: 20 marks

ཁྱེད་གཞིའི་ལམ་སྟོན། Suggested References:

སེ་རྟའི་ཞལ་ལུང་ལམ་རྟགས་ཀྱི་འདུག་པ། མཛད་པ་པོ། དངུལ་ཚུ་རྒྱ་མ་
ལུ་། རྒྱལ་འཛིན་པ་ར་ཁང་།

Rtags 'jug from *Si tu'i zhal lung*, Published by Tibetan Culture
Printing Press, Dharamsala, H.P.

Section B

དེ་སྟོན་མ་བསྐབས་པའི་དུམ་ཚན་ནམ་ཙཱ་མ་ཡིག་ཞིག་གི་ལྟོག་ཅུལ།

Reading an unseen passages or poem 10 marks

ཆོག་འབྲུ་ ୧୦୦ རྒྱལ་ ୧୦୦ སྐྱོར་རམ་ཡང་ན། སྐྱོར་ཙཱ་ཀང་པ་
བརྒྱད་ཅན་ཞིག་ནས་དྲི་བ་བཟོ་བྱ།

One literary or discursive passage of about - 250-300 words or a
poem of about 8 lines.

Section C

འབྲེ་ཙཱ་དང་ཡིག་བསྐྱར།

Composition and Letter Writing 15 marks

Essay and Letter Writing

୧) ཙཱ་མུང་། བཛྲོད་གཞི། སྤེར་གྱི་ཚོར་སྤང་། རྒྱལ་གཅེས། མང་གཙོ་
སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་སྐྱོར་གྱི་འཆར་སྟོ

୨) གཏོང་ཡིག་ ཆེད་ལས་དང་འཆོ་ཐབས་ལྟ་སྟེ། གཞུང་དོན། སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་བདེ་དོན་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་འབྲེལ།

- i) Essay: Topic related to personal experiences, reflective matters like pa
triotism and democracy etc.

- ii) Letter Writing: Topic relating to Professional, Occupational, Official and Social interest.

Section D

ཚུམ་རིག་ **Literature**

༡༢ ཆོག་ལྷག་ **Prose 15 marks**

ཁྱེད་གཞིའི་སློབ་དེབ། **Prescribed Book:**

བོད་དུ་རིག་གནས་དར་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ། མཛད་པ་པོ། དཔྱ་
དགེ་བསམ་གཏན། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Bod du rig gnas dar tshul mdor bsdu bshad pa by Muge Samten,
Published by the Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala, H.P.

༡༣ ལྷན་ངག་ **Poetry 15 marks**

སློབ་དེབ། **Prescribed Book:**

ལྷན་ངག་མེ་ལོང་སློག་སར་བུང་བ་རོལ་པ་ལས། ལེན་བར་པའི་གཟུགས་
ཅན་གྱི་བྱན་ཆ་ཆང་། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Snyan-ngag-me-long (Chapeter II, Third Alankara) Published by the
Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala, H.P. Published by the
Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala, H.P.

༡༤ རྒྱུས་གར། **Drama 15 marks**

ཁྱེད་གཞིའི་སློབ་དེབ། **Prescribed Book**

རི་དྭགས་ཀྱི་གཏམ་ངེས་འབྱུང་གི་ཐོ་ན། མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་བ་རྒྱུང་ཆེན་
རབ་འབྱམས་པ། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Ri dvags kyi gtam nges 'byung gi pho nya by Longchen Rabjampa,
Published by the Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala, H.P.

༡༥ ལྷུ་ར་ལྷོག་ཅུལ་སྒྲིང་། **Rapid Reading 10 marks**

སིང་ཀ་ལི་ལོ་རྒྱལ། མཛད་པ་པོ། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ།
ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Sing ga la yi lo rgyus by Gendun Chopel, Published by the Tibetan
Cultural Printing Press, Dharamsala, H.P.

འགྲེལ་བརྗོད།

[illegible][illegible]

ཆ་མ་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་པར་གྱི་མ་ག་མངམ་བྱམ་པམཱ་ན་དཔ།

ཐོ་སྒོར་ཚེས་དགེ་བཅུ་གཙང་རྩིས་དཔེན་དགེ་བཅུ་སྟེ་རམས་པ་ལྷན་ཁྲིམ་འབྲེལ།

[illegible]

མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་མཁའ་འགྲུ་

མོ་ཡུལ་ཡུལ་པོ་དང་ཕྱི་མ་པོ་དང་དགེ་ཡུལ་གཞིན་སྐལ་པམང་ཡུལ་ཚོ་གསལ།